Τὸ σπίτι ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

84

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»
Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΙΟΥΝΙΟΥ 1953
ΕΤΟΣ Δ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 84 (12)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000
Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ὁ Κ. Ἀθανασόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Ποῦ εὑρίσκονται αἱ νῆσοι: α) Κάϋμαν β) Γιλβέρτου, γ) Ὤκλαντ, δ) Ἁγίου Πέτρου, ε) Βιργίνιοι νῆσοι καὶ στ) Ἀσσένσιον.

Ἀ π ά ν τ η σ η : α) Αἱ νῆσοι Κάϋμαν εἶναι τρεῖς εἰς τὰς Βρεταννικὰς Ἀντίλλας μεταξὺ Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς. β) Αἱ νῆσοι τοῦ Γιλβέρτου. Πολύνησοι (ἐκ 18 νησίδων) εἰς τὸν μεσοδυτικὸν Εἰρηνικόν. Ἀνήκουν στὴν Ἀγγλία. γ) Ὤκλαντ ἀκατοίκητοι νῆσοι ἐπὶ Ν. πλάτους 50΄30΄ 380 χιλιόμετρα νοτίως τῆς Νέας Ζηλανδίας. δ) Ἁγίου Πέτρου (Σὰν Πιέρ). Εἶναι γνωσταὶ ὡς νησῖδες Σαὶν Πιὲρ καὶ Μίκελον: 8 βραχώδεις νῆσοι τοῦ Ἀτλαντικοῦ, νοτίως τῆς Νέας Γῆς. Ἀνήκουν στὴ Γαλλία ὡς «ὑπερπόντιον ἔδαφος». ε) Βιργίνιοι οἱ Παρθένοι νῆσοι: Νησιωτικὸ συγκρότημα στὸ Ἀρχιπέλαγος τῶν Ἀντιλλῶν. Ἀποτελεῖται ἀπὸ 50 περίπου νήσους ἀπὸ τὶς ὁποῖες κατοικοῦνται ἐλάχιστες. Ἀνήκουν στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες. στ) Ἀσσένσιον: Ἡφαιστειογενὴς νῆσος, εὑρίσκεται στὰ μισὰ περίπου τῆς ἀποστάσεως μεταξὺ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἐλπίδος καὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. Ἀνήκουν εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Ὁ Κ. Ἀθανασόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Πόσα χρόνια πᾶνε ἀπὸ τότε ποὺ ὁ Θεὸς ἔκτισε τὸν κόσμο;

Τὰ χρόνια ποὺ ὁ Θεὸς ἔχτισε τὸν κόσμο, ἀνάγονται σὲ πολλὲς χιλιετηρίες. Ἡ ἡλικία τῆς γῆς μόνον, ὑπολογίζεται εἰς δύο δισεκατομμύρια χρόνια καὶ ἡ πρώτη ἐμφάνιση ζώντων ὀργανισμῶν τοποθετεῖται εἰς ἐποχὴν πρὸ 1½ δισεκατομμυρίου χρόνων. Ὡστόσο οἱ Ἑβραῖοι θεωροῦν ὅτι ἡ κτήση τοῦ κόσμου ἔγινε στὶς 7 Ὀκτωβρίου 3761 π. Χ., ἡ δὲ Ἀνατολικὴ χριστ. ἐκκλησία τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 5508. Αὐτὰ ὅμως σήμερον ἔχουν ἐγκαταλειφθῆ καὶ δὲν ἔχουν παρὰ τὴν σημασίαν ἀπαρχῆς χρονολογιῶν.

Ὁ Γεώργιος Σπηλιόπουλος μοῦ γράφει: Πολλὲς φορὲς ἔχω παρατηρήσει εἰς τὸν ναὸν τοῦ χωρίου μου καὶ συνήθως εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὰ γράμματα Α - Ω. Ποία ἡ σημασία τους;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Στὴ Χριστιανικὴ θρησκεία τὸ Α σημαίνει τὴν ἀρχὴ ὅπως τὸ Ω σημαίνει τὸ τέλος. Τὰ δυὸ μαζὶ γράμματα Α - Ω σημαίνουν τὸ τέλειο, τὴν αἰωνιότητα. Στὴν Ἀποκάλυψη ὁ Ἰωάννης λέγει: «Ἐγώ εἰμὶ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος, λέγει ὁ Κύριος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος». Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ συνέθετον τὸ Α καὶ τὸ Ω μὲ τὸ σταυρὸ καὶ μὲ τὸ μονόγραμμα τοῦ Χριστοῦ. Πάντως τὸ Α - Ω συμβολίζει τὸν Θεόν, τὸν Χριστόν, ὡς τελείους καὶ αἰώνιους.

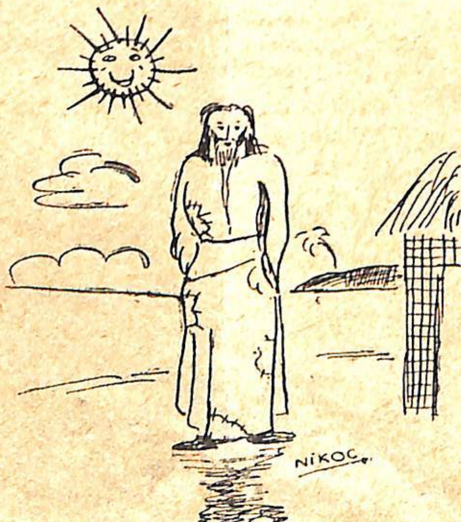
Ὁ Παναγιώτης Καψάλης μὲ ἐρωτᾶ: Διατί ὁ Δεῖπνος τοῦ Κυρίου ὠνομάσθη Μυστικός;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Κατὰ τὸν Μυστικὸν Δεῖπνον ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐτέλεσε τὸ μυστήριον τῆς Θείας εὐχαριστίας. Καὶ ἐκ τῆς λέξεως μυστήριον, ὠνομάσθη καὶ ὁ δεῖπνος μυστικός.

Ὁ Δημήτριος Κουσαῆς μὲ ἐρωτᾶ: Πῶς δυνάμεθα πρακτικῶς νὰ προσδιορίσωμεν τὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος; (ἄνευ πυξίδος).

Ἀ π ά ν τ η σ η : Τὴν ἡμέρα διὰ τοῦ Ἡλίου, τὴν νύκτα διὰ τοῦ πολικοῦ ἀστέρος: Δηλαδή: Ἐφόσον δὲν ὑπάρχουν σύννεφα θὰ δοῦμε ἀπὸ ποῦ ἀνατέλλει ὁ Ἥλιος. Βλέποντας πρὸς τὴν ἀνατολὴν ἔχομε πίσω μας τὴ δύση, ἀριστερά μας τὸν Βορρᾶν καὶ δεξιά μας τὸν Νότον. Τὴν νύκτα ἐὰν στραφοῦμε πρὸς τὸν πολικὸ ἀστέρα, ἔχουμε δεξιά μας τὴν ἀνατολή, ἀριστερὰ τὴ δύση, στὰ νῶτα μας τὸν νότο. Φυσικὰ βλέπουμε πρὸς βορρᾶν. Τὴν πρωΐαν ἡ σκιὲς ποὺ σχηματίζουν τὰ ἀντικείμενα ἔχουν κατεύθυνση πρὸς τὴ δύση, τὸ ἀπόγευμα οἱ σκιὲς κατευθύνονται πρὸς τὴν ἀνατολή!

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

Σ' ἕνα νησάκι τροπικὸ
ὁ δύστυχος Πινόκιο
ζεῖ μόνος μέσ' στὴν ἐρημιὰ
καὶ τρώει... καλαμπόκιο!...

ΝΙΚΟΣ ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΣ

Ὁ Δημήτριος Κουσαῆς μὲ ἐρωτᾶ: Γιατὶ ἀφοῦ γεννηθήκαμε ἀπὸ τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὔα δὲν μιλᾶμε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τὴν ἴδια γλῶσσα:

Ἀ π ά ν τ η σ η : Γιὰ νὰ ἐξηγηθῇ τὸ φαινόμενο αὐτὸ ἡ Παλαιὰ Διαθήκη μᾶς ὁμιλεῖ γιὰ τὴν «Σύγχιση τῶν γλωσσῶν» — πῦργος Βαβέλ. Γλωσσολογικὰ ὅμως δὲν ἔχεις παρὰ νὰ μελετήσης αὐτὸ ποὺ οἱ δημοτικισταὶ λένε Ντοπιολαλιές. Δηλαδή: Ἀλλιῶς, μιλοῦν τὴν ἑλληνικὴ στὴν Πελοπόννησο, ἀλλιῶς στὴ Στερεά, ἀλλιῶς στὴ Μακεδονία, κι' ἀλλιῶς στὰ νησιά. Πολλὲς φορὲς δὲν μποροῦμε νὰ καταλάβουμε τί λένε οἱ Κρητικοί, καὶ οἱ Κρῆτες δὲν καταλαβαίνουν τὴν γλῶσσα τῶν Κερκυραίων. Ἐδῶ τὴ σκούπα μπορεῖς νὰ τὴν συναντήσης σὲ χίλιους δύο τύπους: Σκούπα, σάρωθρο, σάρωμα, φροκάλι. Ἂν δὲν ὑπῆρχε ἐπικοινωνία πνευματικὴ μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων μὲ τὶς ἐφημερίδες, μὲ τὸ ραδιόφωνο, μὲ τὴν διδασκαλία ἀπὸ τὰ ἴδια σχολικὰ βιβλία κλπ. θὰ ὑπῆρχε στὴ μικρή μας Ἑλλάδα πολυγλωσσία σήμερα καὶ ὁ Μωραΐτης δὲν θὰ μποροῦσε νὰ καταλάβη τὸ Μακεδόνα καὶ ὁ Αἰγαιοπελαγίτης τοὺς Ἑπτανησίους. Καὶ οἱ Ἑπτανήσιοι δὲν θὰ συνεννοοῦντο μεταξύ τους. Ἡ Βαβυλωνία τοῦ Βυζαντίου εἶναι πολὺ εὔγλωττη στὸ σημεῖο αὐτό!...

Ὁ Ἀπ. Παπαγιαννόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Τί γνωρίζετε γιὰ τὴν Ἄννα Σιοῦελ, Μαίρη Σέλλεϋ καὶ γιὰ τὴν Καρλόττα Μπροντέ;

Ἀ π ά ν τ η σ η : α) Ἡ Ἄννα Σιοῦελ εἶναι ἡ Ἀγγλίδα συγγραφέας ποὺ ἔγραψε τὸ μυθιστόρημα ἡ «Μαύρη Καλλονή». Γεννήθηκε στὸ Γιάρμουθ τῆς Ἀγγλίας στὶς 20 Μαρτίου τοῦ 1820. Μικρὴ ἀκόμα κουτσάθηκε, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα μοιραῖο γλύστρημα. Στὴ συγγραφὴ τοῦ μυθιστορήματός της ἡ «Μαύρη Καλλονὴ» ποὺ εἶναι ἕνα εὐαγγέλιο γιὰ τὴν προστασία τῶν ζώων ἐπηρεάστηκε πολὺ ἀπὸ τὴ συγγραφὴ τοῦ Ὁρατίου Μπάνσελ ποὺ φέρει τὸν τίτλο «Δοκίμια γιὰ τὰ ζῶα». Ὅπως ἔλεγε ἡ ἴδια ἔγραψε τὸ βιβλίο γιὰ νὰ ξυπνήση τὴν καλωσύνη τὴ συμπάθεια καὶ τὴν κατανόηση γιὰ τὰ ἄλογα. Τὸ βιβλίο της δημοσιεύτηκε στὰ 1877 λίγους μῆνες πρὶν πεθάνει. β) Ἡ Μαίρη Σέλλεϋ εἶναι σύζυγος τοῦ μεγάλου Βρεταννοῦ ποιητῆ Πέρσυ Βὺς Σέλλεϋ. Ὑπῆρξε κι' αὐτὴ περίφημη συγγραφέας τῆς Ἀγγλίας. Ἦταν κόρη τοῦ μυθιστοριογράφου καὶ φιλοσόφου Γουλ. Γόδουϊν καὶ τῆς Μαρίας Οὐολστόνεκραφτ, ποὺ σημείωσε μεγάλη δράση στὸν ἀγῶνα γιὰ τὰ δικαιώματα τῆς γυναίκας. Ἡ Μαίρη Σέλλεϋ ἔγραψε τὸ «Φραϋκενστάϊν» ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ καλὰ περιπετειώδη μυθιστορήματα, τὸ «ἡμερολόγια ἑνὸς ἑπταήμερου ταξιδίου» — ἔργο τῆς Σέλεϋ — δίνει ἐνδιαφέρουσες πληροφορίες γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ ἄντρα της. γ) Ἡ Καρλόττα Μπρόντε Ἀγγλίδα συγγραφέας ἦταν κόρη τοῦ Πατρικίου Μπρόντε ἑνὸς κληρικοῦ καὶ ἀδελφὴ τοῦ Πατρικίου Μπράνουελ Μπρόντε καὶ τῆς Ἔμιλλυ Τζέϊν Μπρόντε καὶ τῆς Ἄννας Μπρόντε. Γεννήθηκε στὴν Ἀγγλία. Ἔγραψε τὸ περίφημο μυθιστόρημα «Τζέϊν Ἔϋρ»,

ΑΡΗΣ, ὁ θεὸς τοῦ πολέμου

Ὁ παπποὺς ἦταν ἀπορροφημένος στὴν ἐφημερίδα του, ποὺ μόλις τοῦ τὴν εἶχε φέρει ὁ ταχυδρόμος.

— Αὐτός, εἶπε ὁ παπούς, ὁ Ἄρης δὲν φαίνεται πῶς θ' ἀφήση γρήγορα τὴν ἄτυχη γῆ μας. Καὶ ποιος ξέρει πόσα βάσανα ἀκόμα τῆς ἑτοιμάζει.

— Γιὰ ποιόν μιλᾶτε, παπού, ρώτησε ἡ Τασία, ποὺ ἔπλεκε ἀμίλητη, κοντὰ στὸν παπού της. Ποιός εἶναι αὐτὸς ὁ κακος ἄνθρωπος ποὺ ἑτοιμάζει γιὰ τὸν κόσμο κι' ἄλλα βάσανα;...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ πλησίαζαν τὸν παποὺ ὁ Γιῶργος καὶ ὁ Κωστάκης καὶ ἄκουσαν τὰ τελευταῖα λόγια τῆς ἀδελφῆς τους...

— Γιὰ ποιά βάσανα μιλᾶτε; ρώτησε ὁ Γιῶργος.

Ὁ παπποὺς σήκωσε σιγὰ-σιγὰ τὰ μάτια του ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα, ἔβγαλε τὰ γυαλιά του, καὶ κοίταξε κατάματα τὰ τρία παιδιά.

— Διάβαζα, τοὺς εἶπε, ἐδῶ γιὰ τὶς διαπραγματεύσεις στὴν Κορέα. Ἐκεῖ ὅπου τὰ παιδιὰ ὅλων τῶν ἐλεύθερων ἀνθρώπων ἀγωνίζονται γιὰ τὴν ἐλευθερία. Γιὰ τὴν ἐλευθερία τοῦ κόσμου. Καὶ ὅμως οἱ διαπραγματεύσεις γιὰ τὴν εἰρήνη δὲν προχωροῦν. Καθὼς ξέρετε, ἐκεῖ πολεμοῦν καὶ Ἑλληνόπουλα, δίπλα στοὺς Ἀμερικανοὺς στρατιῶτες, καὶ τοὺς στρατιῶτες ὅλων τῶν λαῶν, ποὺ εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ χύσουν τὸ αἷμά τους γιὰ νὰ διατηρήσουν τὴν ἐθνική τους, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀτομική τους ἐλευθερία. Οἱ λαοὶ αὐτοί, ποὺ πολεμοῦν, παιδιά μου, στὴν Κορέα, ξέρουν καλά, πὼς ἂν ὑποδουλωθοῦν στὸν Κομμουνισμό, θὰ χάσουν τὰ πάντα. Καὶ τὴν ἐλευθερία τους, ὡς λαοῦ, καὶ τὴν ἐλευθερία τους ὡς ἀτόμων. Στὶς χῶρες τῶν Κομμουνιστικῶν χωρῶν, οἱ ἄνθρωποι δὲν διαφέρουν ἀπὸ τοὺς δούλους. Δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα, οὔτε τὴ γνώμη τους νὰ ποῦν. Καὶ ἂν τὴν ποῦν, κινδυνεύουν νὰ συρθοῦν στὰ κάτεργα ἢ νὰ χάσουν τὴ ζωή τους!... Δὲν μιλῶ, φυσικά, γιὰ τὴν ἐξόντωση ποὺ γίνεται σὲ μεγάλες λαϊκὲς μᾶζες, τὸν καιρό, ποὺ ὁ κομμουνισμὸς ἐπιβάλλεται σὲ μιὰ χώρα.

— Θυμᾶμαι, παπού, εἶπε ὁ Γιῶργος, τότε, στὰ 1944, τί μακελιὸ γίνηκε σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τοὺς κομμουνιστάς. Σκότωσαν ἀνθρώπους ἀθώους, ποὺ κανεὶς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς κατηγορήση γιὰ τίποτε!

— Ἔλεγα, λοιπόν, συνέχισε ὁ παπούς, ὅτι ὁ Ἄρης, δηλαδὴ ὁ θεὸς τοῦ πολέμου, δὲν πρόκειται νὰ πάψη τὴν κακοποιὸ δράση του!

— Ὡραία εὐκαιρία, φώναξε χτυπώντας τὰ δυό της χέρια ἡ Τασία. Νὰ μᾶς πῆτε, παπού, τίποτε γιὰ τὸ θεὸ αὐτὸ τοῦ πολέμου...

Ἄλλο ποὺ δὲν ἤθελε ὁ καλὸς γέροντας. Καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς διηγῆται γιὰ τὸν Ἄρη.

— Ὁ θεὸς αὐτός, εἶπε ὁ παπούς, ἦταν θὰ μποροῦσε νὰ πῆ κανείς, γέννημα καυγᾶ. Ὅταν ἡ Ἀθηνᾶ γεννήθηκε ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ Δία, ἡ Ἥρα πῆγε νὰ σκάση ἀπὸ τὸ κακό της. Μάλωσε μὲ τὸν πατέρα τῶν θεῶν καὶ ἀποφάσισε νὰ ἐκδικηθῆ τὸν ἄντρα της! Φρόντισε καὶ ἐκείνη νὰ γεννήση δικό της παιδί, ποὺ νὰ μὴν εἶναι τοῦ Δια. Φώναξε, λοιπόν, τὴν θεὰ Ἀνθοῦσα, τῆς ἔφερε ἕνα λουλούδι, τὸ μύρισε, καὶ μὲ τὴ μυρουδιὰ αὐτή, γέννησε τὸν Ἄρη...

Τὰ πρῶτα του μαθήματα ὁ Ἄρης τὰ πῆρε ἀπὸ τὸν Πρίαπο ποὺ ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς Τιτᾶνας ἢ τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους.

— Καλά, ξέρω τί ἦταν οἱ Τιτᾶνες, διέκοψε ὁ Κωστάκης, ἀλλὰ δὲν ἄκουσα νὰ μιλοῦν γιὰ τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους. Τί ἦταν αὐτοί, παπού;

— Οἱ Ἰδαῖοι Δάκτυλοι ἦταν Δαίμονες τῆς Ἑλληνικῆς Μυθολογίας. Αὐτοὶ ἦταν οἱ πρῶτοι ποὺ ἔκαμαν τὴν κατεργασία τοῦ μετάλλου καὶ πέτυχαν τοὺς πρώτους μουσικοὺς ρυθμούς.

Ὁ Πρίαπος λοιπόν, ἐξέτασε τὸ μαθητή του καὶ τὸν βρῆκε ἀντρεῖο καὶ ἀρκετὰ σκληρό! Κατάλληλο γιὰ πόλεμο καὶ μάχες. Καὶ τὸν ἔμαθε πρῶτα-πρῶτα ὀρχηστικήν.

— Χορό, δηλαδή, παπού; διέκοψε ὁ Γιῶργος. Τί δουλειὰ ἔχει ὁ χορὸς καὶ ἡ τέχνη τῆς Τερψιχόρης μὲ τὸν πόλεμο;

— Καὶ ὅμως ἔχει, καθὼς θὰ σᾶς ἐξηγήσω, ἀπάντησε ὁ παπούς. Ὁ Πρίαπος ἔμαθε στὸν Ἄρη τὶς ταχεῖες κινήσεις καὶ τὶς πολεμικὲς στροφές. Καὶ αὐτὸ ἦταν ἀπαραίτητο. Δὲν μπορεῖ κανεὶς καὶ σήμερα νὰ εἶναι καλὸς στρατιώτης, ἂν δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι εὐκίνητος. Καὶ αὐτὸ τὸ προσέχουν, πολὺ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ οἱ σύγχρονοι στρατοί μας, στὴν ἐκπαίδευση τῶν στρατιωτῶν. Καὶ ὅταν ὁ Ἄρης ἔμαθε καλὰ τὴν ὀρχηστική, διδάχτηκε τὴν πολεμικὴ τέχνη. Καὶ καθὼς μᾶς λέει ἡ Μυθολογία, ὁ Ἄρης γίνηκε «ἀμίμητος καὶ ἀνίκητος». Ἔτσι τιμήθηκε ἀπὸ τὸν Δία, καὶ ὠνομάσθηκε θεὸς τοῦ πολέμου, καὶ ὁ πόλεμος Ἄρης.

Στὴ Θράκη ζοῦσε τότε ἕνας σπουδαῖος ἥρωας ποὺ καυχιόταν γιὰ τὴν πολεμική του τέχνη. Τὸν ἔλεγαν Ἐνυάλιο. Καὶ πίστευε πὼς στὰ πολεμικὰ δὲν ὑπάρχει καλλίτερός του. Κάποτε ὁ Ἄρης βρέθηκε στὴν Θράκη καὶ βράδυασε στὸ χωριὸ τοῦ Ἐνυάλιου. Κτύπησε, λοιπόν, τὴν πόρτα του καὶ τοῦ ζήτησε νὰ τὸν φιλοξενήση.

— Δὲν δέχομαι, εἶπε περήφανα ὁ Ἐνυάλιος, ἀνθρώπους ποὺ εἶναι κατώτεροί μου στὴν πολεμικὴ τέχνη. Φύγε γρήγορα ἀπὸ δῶ.

— Τότε πρέπει νὰ μὲ δεχτῆς, ἐπέμεινε ὁ Ἄρης, γιατὶ ἀσφαλῶς ἐγὼ εἶμαι καλλίτερος σου καὶ πιὸ τεχνίτης στὸν πόλεμο.

Γέλασε ὁ Ἐνυάλιος καὶ καμώθηκε νὰ χτυπήση τὸν Ἄρη. Μὰ κρατήθηκε

— Φύγε ἀπὸ δῶ, τοῦ εἶπε, ἀνόητε καυχησάρη. Δὲν καταδέχομαι νὰ σοῦ δώσω το μάθημα ποὺ σοῦ χρειάζεται... Φύγε λοιπὸν προτοῦ σὲ διαπεράσω μὲ τὴν ρομφαία μου.

Αὐτὴ τὴ φορὰ γέλασε ὁ Ἄρης. Προκάλεσε τὸν Ἐνυάλιο, καὶ οἱ δυό τους ἀποφάσισαν νὰ μονομαχήσουν.

Εἶναι περιττὸ νὰ σᾶς πῶ, ὅτι ὁ Ἄρης βγῆκε νικητής! Καὶ ὁ Ἐνυάλιος πληγώθηκε, ἀναγνώρισε τὴν ἧττά του καὶ τὸν Ἄρη γιὰ καλλιτερό του πολεμιστή.

Ὁ Ἄρης ἀναφέρεται σὰν ὁρμητικός, τολμηρός, ἀνδρεῖος καὶ μεγαλόφωνος. Εἶχε, λέει, τόσο μεγάλη φωνή, ποὺ μ' αὐτὴ καὶ μόνη κατατρόμαζε ὅλο τὸ ἐχθρικὸ στράτευμα. Λένε πὼς φώναζε «τόσον μεγάλως καὶ ἀγρίως, ὅσον φωνάζουν μύριοι ἄνθρωποι μεγαλοφώνως βοῶντες». Φαντασθῆτε, δηλαδὴ παιδιά μου, δέκα χιλιάδες ἀνθρώπους νὰ φωνάζουν ὅλοι μαζί. Ἔτσι σὰν αὐτοὺς φώναζε μόνος του ὁ Ἄρης! Μὰ θὰ πρέπει νὰ προσέξετε κάτι: Ἡ λεγομένη «πολεμικὴ ἰαχὴ» ἡ πολεμικὴ κραυγή, εἶναι ἕνα πολεμικὸ μέσο ἀπαραίτητο στὴ μάχη. Ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ἡ «πολεμικὴ ἰαχὴ» ὁ ἀλαλαγμὸς εἶναι ἕνα ἀποτελεσματικὸ μέσο γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς νίκης.

— Οἱ Ἕλληνες, διάκοψε ὁ Γιῶργος, στοὺς πολέμους μας, ἔχουμε τὸ «ἀέρα». Εἶναι ἡ πολεμική μας ἰαχὴ ποὺ χαλοῦσε κόσμο!

— Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχαν σὰν πολεμικὴ κραυγὴ τὸ «ἀλαλά, ἀλαλά», πρόσθεσε ὁ παπποὺς καὶ ἀπὸ τὴν κραυγὴ αὐτὴ βγῆκε ἡ λέξη «ἀλαλαγμὸς» ποὺ ἔχει περίπου τὴν ἴδια ἔννοια μὲ τὴν πολεμικὴ ἰαχή. Πάντως, μὲ τὴν ἰαχή, μὲ τὸν ἀλαλαγμό, μὲ τὴν πολεμικὴ κραυγή, οἱ δύο ἐχθρικοὶ στρατοὶ προσπαθοῦν νὰ πάρη ὁ ἕνας τὸν «ἀέρα» τοῦ ἄλλου.

— Γι' αὐτὸ καὶ οἱ στρατιῶτες μας, εἶπε ὁ Γιῶργος, μεταχειρίζονται τὴν ἰαχὴ «ΑΕΡΑ».

— Ἴσως γι' αὐτό, εἶπε ὁ παπούς. Στὸν τελευταῖο μάλιστα πόλεμο στὸ «ΑΕΡΑ» ἔδωσαν καὶ κάποιο ἄλλο περιεχόμενο. Τὸ ἔκαμαν σὰν μιὰ ἀκροστιχίδα ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν κρατῶν ποὺ πολεμοῦσαν κατὰ τῆς Γερμανίας καὶ Ἰταλίας. Δηλαδή: Α-γγλία, Ε-λλάς, Ρ-ωσία, καὶ Α-μερική. Μὰ τὸ «ΑΕΡΑ» ἦταν παλιὰ πολεμικὴ κραυγὴ τῶν Ἑλλήνων στρατιωτῶν... Καὶ μ' αὐτὴν ὁ στρατός μας ἔγραψε χρυσὲς σελίδες στὴν πολεμική μας ἱστορία.

Φοβοῦμαι ὅμως, παιδιά μου, πὼς βγήκαμε ἀπὸ τὸ θέμα μας.

Σᾶς ξαναλέω ὅμως πὼς οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι ἔδιναν τόση σημασία στὴν «πολεμικὴ κραυγή», ποὺ στὸ θεὸ τοῦ πολέμου ἔδωσαν τὴν ἰδιότητα τοῦ μεγαλόφωνου! Γιὰ τοῦτο καὶ ὁ Στέντωρ, ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴ δυνατὴ φωνὴ στὸν Τρωϊκὸ πόλεμο. Γι' αὐτὸ κι' ὁ Πᾶν μὲ τὸ πολεμικό του σάλπισμα!

Μὰ γιὰ τὸν Ἄρη, ἔχουμε πολλὰ νὰ ποῦμε, εἶπε ὁ παπούς. Καὶ νομίζω, πὼς τώρα μὲ τὶς ἐξετάσεις σας θὰ ἦταν καλλίτερα νὰ πᾶτε μέσα καὶ νὰ πιάσετε τὰ βιβλία σας. Κι' ὅταν, μὲ τὸ καλό, μοῦ φέρετε τὰ ἐνδεικτικὰ τοῦ σχολείου σας, θὰ τὰ ξαναποῦμε γιὰ τὸν θεὸ αὐτὸ τοῦ πολέμου... ποὺ τόσες συμφορὲς φέρνει στοὺς ἀνθρώπους!

Α. Κ. Μ.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

«Μαρία, μὴ μοῦ ἅπτου!»...

Περαστικὸς

ΑΠ' ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ...

Σκίτσο: Ἀποστόλου Κ. Παπαγιαννοπούλου

Μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ:

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 310)

Ὁ Ἀθανάσιος Χριστάκης (Βόλος) μὲ ἐρωτᾶ: εἶναι ὀρθὴ ἡ θεωρία τοῦ Λαπλάς.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ὁ Λαπλὰς — ὁ μεγάλος αστρονομος, μαθηματικος μηχανικος και φυσικος — εἶναι ο πρωτος που διετυπωσε κοσμογονικη θεωρια ποὺ στηριζεται ἐπὶ ἀστρονομικῶν και γενικὰ ἐπιστημονικων δεδομενων. Ἡ θεωρια του Λαπλας υποστηριζει την προέλευση του ἡλιακου μας συστηματος ἐξ ενος διαχυτου νεφελωματος, που βρισκεται σὲ κατασταση αερωδη και ἐχει θερμοκρασια αρκετα υψηλη. Τὸ νεφέλωμα τουτο περιεστρεφετο περὶ ἄξονα και ορθὴν φοραν ἐνῶ ταυτοχρονα ἐκινειτο εἰς το διαστημα. Τὸ αρχικον σχῆμα του νεφελώματος ητον μαλλον ἐλλειψοειδὲς καὶ ἐξετεινετο μεχρι τῶν ὁριων τοῦ ἡλιακοῦ μας συστηματος καὶ πέραν αὐτοῦ, περαν δηλαδὴ τῆς τροχιας του πλανήτου Πλούτωνος.

Τὸ νεφέλωμα αὐτὸ διεμορφώθη συνεπείᾳ τῆς περιστροφῆς καὶ τῆς ψύξεώς του εἰς τὸ κέντρον, τὸν ἥλιον καὶ τοὺς πλανήτας.

Ἐννοεῖται σήμερα ἡ θεωρία τοῦ Λαπλάς, χωρὶς νὰ χάνη τὸ ἐπιστημονικόν της ἐνδιαφέρον ἰδίως εἰς ὡρισμένας παρατηρήσεις της, ἔχει ἀρκετοὺς ἐπικριτάς. Εἷς ἐκ τῶν κυριωτέρων ἐπικριτῶν τῆς θεωρίας Λαπλὰς ἦτο ὁ Γάλλος μαθηματικὸς Ποανκαρέ.

Ὁ Δημήτριος Σφυρῆς μοῦ γράφει: Ὅταν ὁ Ἥλιος δύει λέμε ὅτι ἐβασίλεψε. Γιατί; Ἐνῶ πραγματικῶς ἡ βασιλεία τοῦ Ἥλιου λήγει μὲ τὴ δύση του.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Τὸ ρῆμα «Βασιλεύω» ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ «δύω» λέγεται ὄχι μόνο γιὰ τὸν Ἥλιο ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅλα τὰ Ἄστρα. Ἀκόμα λέγεται καὶ γιὰ τὰ μάτια: Ὅταν τὰ μάτια μας κλείνουν ἀπὸ τὴ νύστα λέμε τὰ μάτια μας βασιλεύουν! Δὲν εἶναι γνωστὸν πῶς ἐπεκράτησε τὸ ρῆμα αὐτό! Πάντως ἡ ἔννοια τοῦ «Βασιλεύω» ὡς «δύω» εἶναι πολὺ παλαιά. Ὡστόσο μιὰ ἐξήγηση εἶναι ὅτι ὁ ἥλιος κοκκινίζει στὴ δύση του καὶ ντύνεται τὴν «πορφύρα». Δηλαδὴ ὁ Ἥλιος γίνεται βασιλιὰς στὴ δύση του φορῶν τὴν πορφύραν. Δι' ὃ καὶ τὸ «ὁ Ἥλιος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο!».

Ὁ Γεώργιος Μπέλλος, Πύργος, μὲ ἐρωτᾶ: Ποῖος ἦταν ὁ Βαλλεροφάντης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δὲν εἶναι Βαλλεροφάντης. Τὸ σωστὸ εἶναι Βελλεροφόντης ἢ Βελλεροφῶν. Εἶναι λοιπὸν αὐτὸς μυθολογικὸς ἥρωας. Γιὸς τοῦ Γλαύκου, βασιλιᾶ τῆς Ἐφύρας (παλιὰ ὀνομασία τῆς Κορίνθου) καὶ ἔγγονος τοῦ Σισύφου· κατ' ἄλλους ἦταν γιὸς τοῦ Ποσειδῶνα. Τὸ ὄνομά του ἦτο Ἱππόνοος. Πῆρε ὅμως τὸ παρατσούκλι Βελλεροφόντης γιατὶ σκότωσε τὸν ἀδελφό του ἢ κάποιον εὐγενῆ Κορίνθιο ποὺ ἐλέγετο Βέλλερος. Μετὰ τὸν φόνον αὐτὸν φιλοξενήθηκε ἀπὸ τὸν Βασιλιὰ τῆς Τίρυνθος Προῖτον, κατὰ τὴν διάρκεια ὅμως τῆς φιλοξενείας αὐτῆς ἡ γυναῖκα τοῦ Βασιλιᾶ συκοφάντησε τὸν Βελλεροφόντη στὸν ἄντρα της. Κι' αὐτὸς γιὰ νὰ μὴν τὸν σκοτώση καὶ παραβῆ ἔτσι τὶς ἀρχὲς τῆς φιλοξενίας ἔστειλε τὸν Βελλεροφόντη στὸν πενθερό του Ἰοβάτη ἢ Ἀμφιάνακτα στὴ Λυκία μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ τὸν θανατώση! Κι' αὐτὸς τοῦ ἀνέθεσε σειρὰν ἀπὸ ἄθλους μὲ τὴν βεβαιότητα πὼς στὴν σχετική του προσπάθεια θὰ εὕρισκε τὸ θάνατο. Ὁ Βελλεροφόντης ὅμως τὰ κατάφερε περίφημα. Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ φτερωτοῦ ἀλόγου του, τοῦ Πήγασου, φόνευσε τὴ Χίμαιρα, νίκησε τὴν ἄγρια φυλὴ τῶν Σολύμων καὶ τὶς ἀμαζόνες. Στὸ τέλος νίκησε καὶ ὁμάδα ἀπὸ Λυκίους, ποὺ διατάχθηκαν ἀπὸ τὸν Ἰοβάτη νὰ τὸν σκοτώσουν. Ἔτσι ὁ Βασιλιὰς τῆς Λυκίας πείστηκε πὼς δὲν μποροῦσε νὰ σκοτώση τὸν Βελλεροφόντη καὶ τὸν ἔκαμε γαμπρό του καὶ μοίρασε μαζί του τὸ Βασίλειο τῆς Λυκίας. Ὅταν ὅμως ὁ Β. θέλησε νὰ πετάξη μὲ τὸν Πήγασο καὶ νὰ φτάση στὸν Ὄλυμπο, θύμωσε ὁ Δίας καὶ ἔστειλε Οἶστρο (δηλαδὴ ἀλογόμυιγα) στὸν Πήγασο. Κι' αὐτὸς ἀφήνιασε καὶ ἔρριξε στὴ γῆ τὸν ἀναβάτη του. Ἀπὸ τότε ὁ Βελλεροφόντης κουτσὸς καὶ στραβὸς περιπλανιόταν στὴ γῆ ἀδύναμος καὶ δυστυχισμένος.

Ὁ Ἀθανάσιος Γραμματίκης μὲ ἐρωτᾶ: Τί εἶναι ἡ Μονὴ Ἀρκαδίου στὴν Κρήτη:

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Τὸ Ἀρκάδι εἶναι μιὰ ἀρχαιότατη μονὴ στὴν ἐπαρχία Ρεθύμνης τῆς Κρήτης. Γίνηκε ἱστορική, μὲ τὸ γνωστὸ ὁλοκαύτωμα, ποὺ συνετάραξε τὸν κόσμο. Τὸ Νοέμβριο τοῦ 1866, κατὰ τὴν Κρητικὴ ἐπανάσταση, 300 Ἕλληνες ὁπλοφόροι μὲ γυναικόπαιδα πολιορκήθηκαν στὴ Μονὴ ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Ὅταν μετὰ πεισματώδη ἀντίσταση ἡ ἄμυνα τῆς Μονῆς κάμφθηκε καὶ οἱ Τοῦρκοι μπῆκαν στὴ Μονή, οἱ πολιορκημένοι ἔβαλαν φωτιὰ στὴν ἀποθήκη τοῦ μπαρουτιοῦ καὶ ἡ Μονὴ ἀνατινάχτηκε στὸν ἀέρα μὲ τοὺς πολιορκητὰς καὶ τοὺς ὑπερασπιστὰς τῆς Μονῆς. Οἱ Τοῦρκοι ὑπέστησαν τότε μεγάλη καταστροφή. Ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες, ἐλάχιστοι διασώθηκαν. Τὸ ὁλοκαύτωμα αὐτὸ ἔγινε στὶς 8 Νοεμβρίου.

Ὁ Ι. Παπαδάκης μὲ ἐρωτᾶ: Ἀπὸ ποῦ προῆλθε ἡ λέξις φασισμός.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ἡ λέξη προῆλθε ἀπὸ τὴν Ἰταλικὴ FASCIO ποὺ σημαίνει φάκελλος, δεσμίς, δέσμη, φορτίο. Στὴν ἀρχαιότητα FASCIO ἐλέγετο δέσμη ἀπὸ ράβδους, τὴν ὁποίαν ἔφερον οἱ ραβδοῦχοι ὅταν εἰς πομπὰς προηγοῦντο τῶν Ὑπάτων. Σημειώσατε ὅτι δέσμη ράβδων μὲ πέλεκυν ἦταν καὶ τὸ σῆμα τοῦ Ἰταλικοῦ φασισμοῦ. Στὰ 1915 ὁ Μπενῖτο Μουσσολίνι πραγματοποίησε τὴν Κοινοβουλευτικὴ Ἕνωση (FASCIO PARLAMENTARE). Ἔτσι τὸ πολιτικὸ σύστημα τοῦ Μουσσολίνι ὠνομάσθηκε Φασισμός.

Ἕνας πρωτότυπος διαγωνισμός

ΣΑΣ ΑΡΕΣΕΙ;

Ἀπὸ τὸ προηγούμενο φύλλο προκηρύξαμε ἕνα πρωτότυπο διαγωνισμό: Στὰ φύλλα 82, 83, 84 (σημερινὸ) καὶ 85 δημοσιεύεται μιὰ νέα σειρὰ ἐξωφύλλων: Δηλαδή: Ἡ πρώτη σελίδα τοῦ ἐξωφύλλου καὶ ἡ τελευταία (γελοιογραφίες Γιαννάκη).

Καλοῦνται λοιπὸν οἱ φίλοι μου νὰ μοῦ ἀπαντήσουν στὸ ἐρώτημα:

Σᾶς ἀρέσει ἢ ὄχι ἡ εἰκόνα τοῦ ἐξωφύλλου καὶ ἡ γελοιογραφία τοῦ Γιαννάκη; Καὶ γιατί;

Ὅσοι θὰ λάβουν μέρος στὸ διαγωνισμό, πρέπει νὰ συμμορφωθοῦν μὲ τοὺς παρακάτω ὅρους:

α) Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ περιμένη νὰ μοῦ στείλη τὶς ἀπαντήσεις ὅλες μαζί. Ἀλλὰ ἐκεῖνος ποὺ θὰ πάρη μέρος νὰ μοῦ γράψη ἀμέσως καὶ ξεχωριστὰ γιὰ κάθε τεῦχος. Μόλις δηλαδὴ λάβει τὸ περιοδικὸ πρέπει νὰ μοῦ ἀπαντήση. Προσοχὴ μόνο: Νὰ μὴ ξεχάση νὰ σημειώση στὴν ἀπάντησή του γιὰ ποιὸ φύλλο λέει τὴ γνώμη του.

β) Ἡ ἀπάντηση πρέπει νὰ εἶναι γραμμένη σὲ ξεχωριστὸ φύλλο χαρτιοῦ. Καὶ νὰ σημειώνεται τὸ ὄνομα, πατρώνυμο καὶ ἐπώνυμο τοῦ φίλου ἢ τῆς φίλης μας ποὺ ἀπαντάει. Ἂν ἔχη ψευδώνυμο, νὰ σημειώση καὶ τὸ ψευδώνυμό του. Ἀμέσως κατόπιν ἡ διεύθυνση: Χωριό, ἐπαρχία, νομός. Προκειμένου γιὰ πόλη νὰ σημειώνεται καὶ ἡ ὁδὸς καὶ ὁ ἀριθμός.

γ) Κάνω τὴ κατηγορηματικὴ δήλωση, πὼς ἡ ἀπάντηση ἐκείνη ποὺ δὲν ἐκπληρώνει τοὺς δύο παραπάνω ὅρους δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψει, θὰ πετιέται στὸ καλάθι, χωρὶς μάλιστα ὁ ἀποστολεὺς νὰ εἰδοποιῆται γι' αὐτό. Προσοχὴ λοιπόν.

δ) Γιὰ τὴν κρίση δὲν ἔχει σημασία ἂν οἱ ἀπαντήσεις εἶναι εὐμενεῖς ἢ δυσμενεῖς γιὰ τὰ ἐξώφυλλα (εἰκόνα καὶ γελοιογραφία). Ἐκεῖνο ποὺ θὰ ἐνδιαφέρη εἶναι τὸ γιατί: Γιατί εἶναι καλὴ ἢ κακὴ ἡ εἰκόνα ἢ ἡ γελοιογραφία. Καλό; Γιατί; Κακό; Γιατί;

Γιὰ κάθε φύλλο, ὅποιος ἀπαντάει θὰ παίρνη δύο βαθμοὺς ἀπὸ 0 - 20. Ἕνα γιὰ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐξωφύλλου καὶ ἕνα γιὰ τὴ γελοιογραφία. Ἔτσι ὁ ἀναγνώστης ποὺ θὰ στείλη ἀπαντήσεις καὶ γιὰ τὰ τέσσερα φύλλα, θὰ πρέπει νὰ πάρη 8 βαθμούς. Δηλαδὴ εἶναι δυνατὸ ἕνας νὰ πάρη ἀνώτατο ὅριο βαθμολογίας τὸν ἀριθμὸ 160.

ε) Οἱ δέκα πρῶτοι ποὺ θὰ πάρουν βαθμοὺς πάνω ἀπὸ 100 (101 - 160) θὰ βραβευθοῦν: Μὲ ἕνα πρῶτο βραβεῖο, 3 δεύτερα καὶ 6 τρίτα! Ὅλοι οἱ ἄλλοι ποὺ θὰ πάρουν βαθμοὺς πάνω ἀπὸ 100 θὰ βραβευθοῦν μὲ τέταρτο βραβεῖο.

Κάθε ἄλλος ποὺ θὰ πάρη βαθμοὺς ἀπὸ 80 - 100 θὰ τύχη Α ἐπαίνου ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ.

Ὅσοι θὰ πάρουν βαθμοὺς ἀπὸ 50 - 79 θὰ τύχουν Β ἐπαίνου. Ὅσοι βαθμολογηθοῦν μὲ 0 - 49 θὰ θεωρηθοῦν ἀποτυχόντες.

1) Ἐκεῖνος ποὺ θὰ πάρη τὸ πρῶτο βραβεῖο θὰ λάβη ἕνα βιβλίο ἀξίας 80.000 δραχμῶν.

2) Οἱ τρεῖς τοῦ δευτέρου βραβείου ἀπὸ ἕνα βιβλίο 50.000 δραχμῶν.

3) Τὰ 6 τρίτα μία ἐτησία συνδρομὴ δωρεὰν στὸ περιοδικὸ κι' ἕνα βιβλίο ἀξίας 15.000 δραχμῶν.

Ὅσοι θὰ πάρουν 4ο βραβεῖο θὰ πάρουν μιὰ ἐτησία συνδρομὴ δωρεὰν στὸ περιοδικό. (Ἡ παράγραφος αὐτὴ δημοσιεύτηκε λανθασμένη στὸ φύλλο 82 —εἶναι ὁλοφάνερο τὸ λάθος—καὶ δὲν πρέπει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψει).

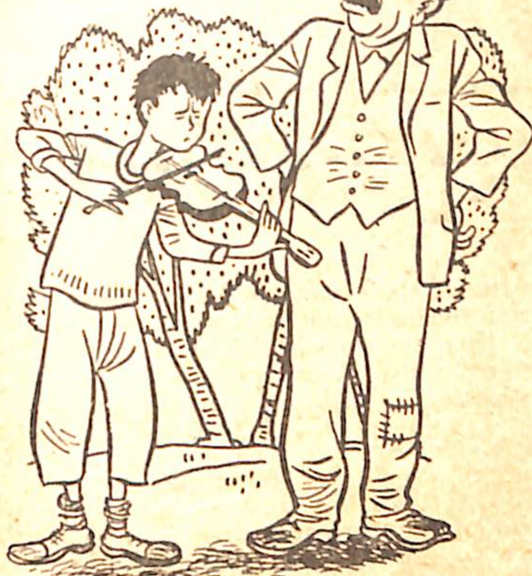
Ἐμπρός, λοιπόν! Ὅπως ἀντιλαμβάνεσθε ὅλοι, σᾶς συμφέρει νὰ ἀπαντῆστε καὶ γιὰ τὰ τέσσερα φύλλα. Κάθε ἀπάντηση πρέπει νὰ ἔχη φτάσει στὰ χέρια μου μέσα σὲ ἕνα μῆνα τὸ πολὺ ἀπὸ τὴν κυκλοφορία τοῦ τεύχους!

Κάθε ἀπάντηση πρέπει νὰ συνοδεύεται μὲ 1.500 δραχμὲς γιὰ κάθε φύλλο. Οἱ συμμοριόπληκτοι, καθὼς καὶ ὅσοι βρίσκονται στὶς παιδουπόλεις, ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποχρεωτικῆς εἰσφορᾶς.

Μπορεῖ ἐπίσης νὰ μᾶς πῆ τὴ γνώμη του γιὰ τὰ ἐξώφυλλα κάθε ἀναγνώστης μας, χωρὶς νὰ πάρη μέρος στὸ διαγωνισμό, ἀρκεῖ νὰ σημειώση στὸ γράμμα του πὼς μᾶς λέει τὴ γνώμη του «ἐκτὸς διαγωνισμοῦ». Φυσικά, οἱ ἀπαντήσεις αὐτὲς δὲν θὰ συνοδεύωνται μὲ «δικαίωμα συμμετοχῆς». Ἀντιθέτως παρακαλοῦμε τοὺς φίλους μας νὰ μᾶς ποῦν τὴν γνώμη τους. Κάνω τὴ δήλωση πὼς κάθε ἀναγνώστης τοῦ περιοδικοῦ μπορεῖ νὰ λάβη μέρος στὸ διαγωνισμὸ ἢ καὶ νὰ πῆ τὴ γνώμη του «ἐκτὸς διαγωνισμοῦ».

ΤΟ «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ»

Γιά νά εἶναι ἐλεύθερος

«Πρέπει λοιπὸν ν' ἀφήσω τ' ὄμορφο αὐτὸ μέρος, τὰ πράσινα αὐτὰ βουνὰ γιὰ νὰ ξαναρχίσω τὰ μαθήματά μου; Ὁ πατέρας, μὲ τὴν πρόφαση πὼς οἱ βαθμοί μου δὲν ἦταν πολὺ καλοὶ φέτος, θέλει νὰ μ' ἔχη ὅλο τὸ Σεπτέμβρη νὰ διαβάζω γιὰ νὰ μπορέσω ν' ἀκολουθήσω τὰ μαθήματα τοῦ ἐρχόμενου χρόνου. Τί κρίμα, ν' ἀφήσω αὐτὴ τὴν ὡραία ἐξοχὴ ἀπὸ τώρα! Ἄχ! νὰ ἤμουν ἐλεύθερος καὶ νὰ μποροῦσα νὰ κάνω ὅτι ἤθελα».

Τὰ λόγια αὐτὰ τἄλεγε ἕνα ἀγόρι ὣς δώδεκα χρονῶν, μέσα σ' ἕνα ὡραῖο λιβάδι, στὴν κοιλάδα τοῦ χωριοῦ, ποὺ τὸ εἶχε φέρει ὁ πατέρας του γιὰ νὰ περάση τὶς διακοπές. Εἶχαν περάσει πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ εἶχε πεθάνει ἡ γυναίκα του καὶ ὁ κύριος Κώστας, ὁ πλούσιος κτηματίας, παρακολουθοῦσε μὲ μεγάλη προσοχὴ τὰ μαθήματα τοῦ γιοῦ του, τοῦ ἀγαπημένου του Χρήστου καὶ στενοχωριόταν πολὺ ποὺ τὸν ἔβλεπε ἀμελῆ καὶ ἄτακτο. Ἐκεῖνο τὸ χρόνο ὅμως, ἦταν ἀποφασισμένος νὰ τὸν διορθώση μὲ κάθε θυσία. Τὸν πῆρε μαζί του στὴν ἐξοχὴ γιὰ νὰ δυναμώση καὶ νὰ μπορέση τὸ Σεπτέμβρη ποὺ θὰ ξαναγύριζαν στὴν πόλη νὰ διαβάση πολὺ καὶ νὰ παρακολουθήση τὰ μαθήματα τῆς μεγαλύτερης τάξης. Ἔτσι λογάριαζε ὅτι θὰ τοὔκοβε καὶ τὴν μεγάλη τεμπελιά. Ἕνα πρωῒ τοῦ ἔδωσε τὴν ἄδεια νὰ κάνη μόνος του ἕναν περίπατο λίγο πιὸ μακριὰ ἀπὸ τὸ σπίτι μὲ τὴ συμφωνία, ὅμως, νὰ μὴν πάη καὶ πολὺ μακριά. Ὁ Χρῆστος βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ ξαναθαυμάση τὰ ὡραῖα τοπία ποὺ τόσο γρήγορα θὰ τἄφηνε, γιὰ νὰ ξαναγυρίση στὰ μαθήματά του. Κι' ἐνῶ ἦταν ἔτσι βυθισμένος σὲ χίλιες δυὸ σκέψεις, τοῦ φάνηκε πὼς ἄκουσε ἀπὸ μακριὰ τὸν ἦχο φλογέρας. Γύρισε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ γιὰ νὰ δῆ ἀπὸ ποῦ ἐρχόταν αὐτὴ ἡ ὡραία μουσική. Πραγματικά, κάτω κεῖ, στὸ βάθος τῆς κοιλάδας πῆρε τὸ μάτι του μιὰ μικρὴ παρέα. Χωρὶς νὰ λογαριάση τὶς συμβουλὲς τοῦ πατέρα του, ἔτρεξε γιὰ νὰ δῆ καὶ ἀπὸ κοντὰ τὸν μουσικὸ ποὺ ἔπαιζε τὴ φλογέρα. Ἦταν ἕνα παιδὶ τῆς ἡλικίας του καὶ κοντά του καθόταν ἕνας ἄντρας ποὺ ἔπαιζε φλάουτο. Ὁ Χρῆστος τοὺς πλησίασε, τοὺς κοίταξε μὰ δὲν τολμοῦσε νὰ τοὺς μιλήση. Ὁ ἄντρας ὅμως κατάλαβε τὴν ἐπιθυμία του καὶ τοῦ εἶπε:

—Θέλει ὁ μικρός, νὰ τοῦ παίξωμε κάτι;

— Εὐχαρίστως θὰ ἤθελα, ἀπάντησε ὁ Χρῆστος, τρελλαίνομαι γιὰ τὴ μουσική. Σᾶς ζηλεύω ποὺ εἴσαστε ἐλεύθεροι καὶ κάνετε ὅτι θέλετε!

— Πολὺ σωστά, ἀποκρίθηκε ὁ μουσικὸς καὶ τὴν ἐλευθερία μας δὲν θὰ τὴν ἀλλάζαμε γιὰ ὅλα τὰ καλὰ τοῦ κόσμου. Κάνουμε ὅτι μᾶς ἀρέσει. Σήμερα μᾶς τραβάει αὐτὸ τὸ μέρος, καθόμαστε ὅσο θέλομε, αὔριο φεύγομε γιὰ νὰ βροῦμε ἄλλο καλύτερο. Κανένας δὲν μᾶς ἐμποδίζει.

— Πῶς σᾶς ζηλεύω! φώναξε ὁ Χρῆστος.

— Μπᾶ, καὶ ποιὸς σ' ἐμποδίζει νὰ κάνης καὶ σὺ τὸ ἴδιο. Τὴ ζωὴ τὴ δική μας μπορεῖ νὰ τὴν κάνη κάθε ἄνθρωπος.

— Ναί, μὰ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ζῆ μόνος του. Χρειάζονται καὶ σύντροφοι, εἶπε πάλι ὁ Χρῆστος.

Μέσα στὸ μυαλό του, γεννήθηκε μιὰ ἰδέα. Ἂν ὁ μουσικὸς τὸν ἔπαιρνε μαζί του, εὐχαρίστως θ' ἄφηνε τὸν πατέρα του. Τὴ στιγμὴ αὐτὴ θυμόταν μόνο τὴν αὐστηρότητά του καὶ ὄχι τὶς θυσίες ποὺ εἶχε κάνει γι' αὐτὸν καὶ συνέχισε.

—Ἂν θέλατε, νὰ μὲ παίρνατε μαζί σας θὰ ἐρχόμουν πολὺ εὐχαρίστως. Εἶμαι ἐλεύθερος. Ἔχω καὶ λεπτά, εἶπε, κι' ἔδειξε τὸ πορτοφολάκι του. Μόνο θἄθελα νὰ φύγουμε ἀμέσως.

Ὁ μουσικὸς τὸν κοίταξε μιὰ στιγμὴ σὰ νἄθελε νὰ μαντέψη τί ἔκρυβε στὸ μυαλό του κι' ἔπειτα τοῦ εἶπε:

—Ἂς φύγουμε, ἐμπρὸς πᾶμε. Θὰ σὲ μάθω νὰ παίζης βιολί, καὶ θὰ γίνης ἀδελφὸς τοῦ Γιαννάκη. Δόσε μου τὸ πορτοφόλι σου νὰ στὸ κρύψω μὴ τὸ χάσης!

Ὁ Χρῆστος δίστασε γιὰ μιὰ στιγμή,

Γύριζαν ἀπὸ τόπο σὲ τόπο

ἀλλὰ ἔπειτα τὄδωσε καὶ σὲ λίγο ἡ μικρὴ συντροφιὰ ξεκίνησε.

Ὁ μουσικὸς πήγαινε μπροστά, ὁ Χρῆστος τὸν ἀκολουθοῦσε καὶ τελευταῖος ἐρχόταν ὁ Γιαννάκης. Ὁ μουσικὸς τοὺς ὡδήγησε σ' ἕνα μονοπάτι ποὺ ἔβγαινε σ' ἕνα μεγάλο δρόμο. Ἀπὸ κεῖ φαινόταν ὅλο τὸ χωριό. Τὸ τοπίο ἦταν τόσο ὄμορφο ποὺ ὁ Χρῆστος ἀφαιρέθηκε ἐντελῶς καὶ ξέχασε τὴν καλκή του πράξη.

Ν' ἀφήση τὸν πατέρα του ποὺ τὸν λάτρευε καὶ ν' ἀκολουθήση ἕναν ἄγνωστο.

Ὁ Χρῆστος ἦταν ὅλο χαρά, τοῦ ἄρεσαν τὰ μέρη ποὺ περνοῦσαν καὶ νόμιζε ὅτι ὅλοι τοῦ χαμογελοῦσαν. Στὸν ἐνθουσιασμό του μακάριζε τὸν ἑαυτό του ποὺ εἶχε ἀκολουθήσει αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους. Ἀλλοίμονο ὅμως! Ἡ εὐχαρίστησή του δὲν κράτησε πολύ.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ μουσικὸς τοῦ εἶπε ἀπότομα.

—Ἀπὸ αὔριο θ' ἀρχίσης δουλειά. Εἶναι ὡραῖο νὰ περπατᾶ κανένας χωρὶς νὰ κάνη τίποτα, ἀλλὰ τὰ λίγα λεπτὰ ποὺ μοὔδωσες δὲν φτάνουν γιὰ νὰ σὲ τρέφω. Ἔχω στὸ σάκκο μου ἕνα μικρὸ βιολί, θὰ σὲ μάθω νὰ παίζης, γιὰ νὰ βγάζουμε τὸ ψωμί μας. Ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἑξῆς θὰ εἶσαι γιός μου.

Τὸ παιδὶ δὲν τόλμησε ν' ἀπαντήση. Δὲν ἀναγνώριζε πιά, στὸν κακὸ αὐτὸ δάσκαλο, τὸν καλὸ κι' εὐγενικὸ σύντροφο τῆς πρώτης ἡμέρας καὶ καταλάβαινε πὼς αὐτὸς ποὺ ἄφησε τὸν καλύτερο πατέρα τοῦ κόσμου γιὰ νὰ μὴν ὑπακούη, ἦταν τώρα στὸ ζυγὸ ἑνὸς παλιανθρώπου. Δὲν εἶπε ὅμως λέξη. Ὤ!, πῶς μετάνοιωνε τώρα ποὺ εἶχε φύγει ἀπ' τὸ σπίτι του. Ἦταν ὅμως πολὺ ἀργὰ γιὰ νὰ ξαναγυρίση καὶ νὰ βρῆ ἐκεῖνον ποὺ τόσο τὸν εἶχε πικράνει. Μιὰ καινούργια ζωὴ ἄρχιζε τώρα γιὰ τὸ Χρῆστο. Μὰ ἦταν τόσο διαφορετικὴ ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἐλευθερίας ποὺ εἶχε ὀνειρευθῆ. Αὐτὸς ποὺ βαρυόταν νὰ μελετήση τὰ μαθήματά του, ἦταν τώρα ὑποχρεωμένος νὰ κάθεται ὧρες ὁλόκληρες νὰ μαθαίνη βιολί. κι' ὅταν κουραζόταν τὸ χέρι του, μιὰ δυνατὴ δοξαριὰ τοῦ ἐρχόταν στὸ κεφάλι καὶ τὸν ἀνάγκαζε νὰ ξαναρχίση. Ἀντὶ γιὰ ἐλευθερία εἶχε ἀφεντικὸ νὰ τὸν διατάζη. Καὶ τί ἀφεντικὸς ἀλήθεια! Ὁ μουσικός, ἐπειδὴ ὁ Χρῆστος δὲν ἔκανε καμμιὰ πρόοδο στὸ βιολί, γινόταν ἀπὸ μέρα σὲ μέρα ὅλο καὶ πιὸ αὐστηρός. Τὸ παιδὶ εἶχε ἀπογοητευθῆ καὶ σκεπτόταν πῶς θὰ μποροῦσε νὰ ξεφύγη ἀπ' τὰ χέρια αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπὸ τὴν πεῖνα καὶ τὴν κακομεταχείριση εἶχε μείνει ὁ μισός. Ἔπρεπε νὰ βρῆ τρόπο νὰ γλυτώση. Ἕνα βράδυ ποὺ ὁ μουσικὸς ἦταν στὶς κακές του, τὸ καϋμένο τὸ παιδὶ βγῆκε ἔξω, κι' ἄρχισε νὰ παίρνη τὸ δρόμο χωρὶς σκοπό. Σὲ λίγο βρέθηκε κοντὰ σ' ἕνα ποτάμι. Σὲ μιὰ στιγμὴ σκέφθηκε νὰ πέση μέσα νὰ πνιγῆ ἀλλὰ δὲν τὸ ἀποφάσισε καὶ πῆρε πάλι τὸ δρόμο. Ἂν ζητοῦσε ἀπὸ κανένα διαβάτη βοήθεια, ἴσως νὰ τὸν λυπόταν, καὶ νὰ τὸν βοηθοῦσε νὰ βρῆ τὸν πατέρα του. Ἕνας ἄνθρωπος σκυφτὸς καὶ μελαγχολικὸς περνοῦσε τὴν ὥρα ἐκείνη.

— Κύριε, φώναξε, κι' ἔπεσε κάτω λιπόθυμος ἀπὸ τὸν κόπο. Ὅταν ὅμως ἄνοιξε τὰ μάτια του, πόση ἦταν ἡ ἔκπληξή του. Εἶδε ἀπὸ πάνω του τὸν πατέρα του.

— Πατέρα, φώναξε, μὴν εἶναι ὄνειρο, εἶσαι σύ; Ὦ ἀγαπημένε μου πατέρα, συγχώρεσέ με, ὑπέφερα τόσο πολύ!

— Φαντάζομαι, καϋμένο μου παιδί, ἀλλὰ εὐτυχῶς ποὺ σὲ βρῆκα καὶ τώρα σὲ σφίγγω στὴν ἀγκαλιά μου. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔφυγες γυρίζω ἀπὸ τόπο σὲ τόπο. Εἶχα ὁρκιστῆ, νὰ μὴ σταματήσω ἂν δὲν σὲ βρῶ. Μήπως νομίζεις πὼς δὲν ὑπέφερα κι' ἐγώ; Δὲν ἀπελπίστηκα ὅμως, γιατὶ ξέρω ὅτι κι' ἀκόμη ὅταν ἔχουν χαθῆ ὅλες οἱ ἐλπίδες μας, ἡ Θεία Πρόνοια μᾶς φωτίζει καὶ δὲ μᾶς ἐγκαταλείπει ποτέ. Ἂς εἶναι δοξασμένο τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ποὺ μὲ βοήθησε.

—Ὦ πατέρα, τί μάθημα ἦταν αὐτό! Πῶς τὸ ἀποφάσισα νὰ σ' ἀφήσω. Ἤμουν τρελλός! Γιὰ νὰ ξεχάσης ὅμως τὸ κακὸ ποὺ σοὔκανα, σοῦ ὑπόσχομαι πὼς ἀπὸ δῶ καὶ πέρα μπορεῖς νὰ βασισθῆς στὸ λόγο μου. Θὰ εἶμαι ἐπιμελὴς καὶ ταχτικός.

Ὁ κ. Κώστας πῆρε τὸ παιδί του εὐτυχισμένος καὶ γύρισε στὸν τόπο του.

Π.Δ.Κ. (Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΞΕΝΟΥ

ἡ ΗΡΩΪΔΑ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως

12ον.

Ἡ κοπέλλα ἔκανε μακροβούτι, καὶ μὲ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμιοῦ, βγῆκε περνώντας τὴν ἁψίδα, ἔξω ἀπὸ τὸν τοῖχο τοῦ κήπου. Ἐκεῖ τὸ ποταμάκι σχημάτιζε καταρράχτη καὶ χύνονταν στὸν ποταμὸ Ἐρύμανθο.

Ἡ Ἀνδρονίκη ἄφησε νὰ τὴν παρασύρῃ ὁ καταρράχτης καὶ νὰ τὴν τινάξῃ στὸ ποτάμι. Τὸ ἀπότομο πέσιμό της τὴν ζάλισε φοβερά. Γιὰ μιὰ στιγμὴ νόμισε πὼς θὰ πνιγόταν. Ὕστερα ὅμως ξαναπῆρε κουράγιο κι' ἄρχισε νὰ κολυμπάῃ μὲ ὅλη της τὴ δύναμη πρὸς τὴν ὄχθη.

Σὲ λίγο τὴν ἔφτασε. Ἀρπάχτηκε ἀπὸ κάτι λυγαριές, σύρθηκε ἔξω, καὶ πετώντας μερικὰ ἀπὸ τὰ μουσκεμμένα ροῦχα της, ἄρχισε νὰ τρέχῃ νὰ κρυφτῇ στὸ Χαλασμένο Βουνό.

Ἐκεῖνο ποὺ τῆς ἔδωσε θάρρος ἦταν ἡ σκέψη πὼς οἱ Ἀλβανοὶ μὴ βλέποντάς την νὰ γυρίζῃ, θὰ ἔψαχναν ὁλόκληρο τὸν Πύργο, καὶ θάχαναν πολύτιμο καιρό.

Ἴσως νὰ νόμιζαν πὼς στὴν ἀπελπισία της ἔπεσε στὸ ρέμα καὶ πνίγηκε. Ἀλλὰ καὶ τὴν ἀλήθεια νὰ μάντευαν, τίποτε δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ τῆς κάνουν, γιατὶ εἶναι δὰ γνωστό, ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ δὲν ἔχουν μεγάλη σχέση μὲ τὸ νερό, οὔτε γιὰ νὰ πλυθοῦν οὔτε γιὰ νὰ κολυμπήσουν.

Βουνήσιοι ἄνθρωποι μὲ βαριὲς κάππες ποτὲ δὲν θ' ἀποφάσιζαν νὰ πέσουν στὸ ποτάμι γιὰ νὰ κυνηγήσουν μιὰ κοπέλλα.

Ὅσο γιὰ τὴν Ἀνδρονίκη, ἤξερε καλὰ τὰ μονοπάτια καὶ ἡ καρδιά της ἦταν ἀτρόμητη.

Ἡ τύχη — ἢ καλύτερα ὁ Θεός, βοηθάει πάντοτε τοὺς τολμηρούς.

Ο ΕΡΗΜΙΤΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΗΛΙΑ

Μόλις βγῆκε ἀπὸ τὸ ποτάμι ἡ Ἀνδρονίκη, τρέμοντας ἀπὸ τὸ κρύο κατακουρασμένη καὶ κυριολεκτικὰ τσακισμένη ἀπὸ τὶς συγκινήσεις ἐκείνης τῆς μέρας, ἔτρεξε ὅσο πιὸ γρήγορα μποροῦσε πρὸς τὸ ἀντικρυνὸ βουνό.

Ποῦ καὶ ποῦ γύριζε τὰ μάτια της νὰ δῇ ἂν τὴν κυνηγοῦσε κανείς: ὄχι, κανεὶς δὲν ἔτρεχε στὸ κατόπι της. Οἱ Πηλιῶτες εἶχαν χάσει τὰ ἴχνη της.

Χρειάζονταν νάχῃ κανεὶς τὸν σιδερένιον ὀργανισμὸ καὶ τὴν ἀδάμαστη ψυχὴ τῆς κοπέλλας γιὰ ν' ἀνθέξῃ σὲ τόσες δοκιμασίες.

Ὅταν ἔφτασε στὰ ριζὰ τοῦ βουνοῦ ὅπου δὲν διέτρεχε κανένα κίνδυνο, ἔρριξε ἕνα πονεμένο βλέμμα στὸν πατρικό της Πύργο ποὺ τὸν ἔζωναν οἱ φλόγες γιατὶ φαίνεται πὼς οἱ Πηλιῶτες φεύγοντας εἶχαν βάλει φωτιὰ ἀφοῦ τὸν λεηλάτησαν.

Τώρα ποὺ ὁ κίνδυνος εἶχε περάσει, ἀναλογίζονταν τὴν συμφορά της καὶ τὰ μάτια της βούρκωσαν.

Τὸ πρωῒ εἶχε ξυπνήσει ἥσυχη κι' εὐτυχισμένη.

Καὶ σὲ λίγες ὧρες μέσα, ἔχασε τὸν πατέρα της καὶ τὸν ἀδερφό της—τοὺς μόνους δικοὺς ποὺ εἶχε. Εἶδε νὰ καταστρέφεται τὸ ἀρχοντικό της, νὰ καίγεται τὸ πατρικό της σπίτι. Ἦταν ὁλομόναχη στὸν κόσμο, φτωχή, χωρὶς σπίτι καὶ πατρίδα. Οὔτε τὰ πιστὰ σκυλιά της δὲν εἶχε πιὰ ποὺ τὴν συνόδευαν παντοῦ καὶ τὴν προστάτευαν.

Τότε ἡ καρδιά της στράφηκε στὸν προστάτη ὅλων τῶν δυστυχισμένων : στὸν Θεό.

Γονάτισε στὰ χορτάρια καὶ ἡ προσευχὴ ἀνέβηκε ὁλόθερμη στὰ χείλη της.

— Βοήθησέ με Θεέ μου νὰ ξαναβρῶ τὸν Θρασύβουλο. Εἶναι ὁ μόνος ποὺ μοῦ ἔχει ἀπομείνῃ τῆς ἄμοιρης.

Στὸ ἄκουσμα τῆς φωνῆς της, ἕνας μεγάλος ἀητὸς σηκώθηκε μὲ θόρυβο ἀπὸ τὴν φωληά του καὶ ὑψώθηκε στὸν ἀέρα.

Μόλις βγῆκε ἀπ' τὸ ποτάμι ἡ Ἀνδρονίκη ἔτρεξε πρὸς τὸ ἀντικρυνὸ βουνό.

Καὶ ἡ Ἀνδρονίκη συλλογίστηκε μὲ φόβο πὼς ἦταν μισόγυμνη καὶ ἄοπλη σὲ μιὰ περιοχὴ γεμάτη θηρία: λύκους ἀρκοῦδες κι' ἀγριογούρουνα.

Ἡ προσευχὴ ὅμως εἶχε γεμίσει βάλσαμο τὴν καρδιά της, καὶ προχώρησε μὲ θάρρος σ' ἕνα λόφο κοντὰ στὸ χωριὸ Λυκούρεση, ὅπου στὴν κορυφή του ἦταν τὸ ἐκκλησάκι τοῦ Προφήτη Ἠλία ποὺ ὑπάρχει καὶ σήμερα.

Ἐκεῖ κατοικοῦσε ἕνας γέροντας ἀσκητὴς ποὺ ἦταν πάνω ἀπὸ ἐνενήντα χρόνων.

Τὸν καιρὸ ποὺ ἡ Ἀνδρονίκη γύριζε σὰ νέα Ἄρτεμις στὰ λαγκάδια μὲ τὸ κοπάδι της καὶ τ' ἀγαπημένα της σκυλιά, εἶχε πολλὲς φορὲς σταματήσει στὸ ἐκκλησάκι νὰ πάῃ τοῦ ἐρημίτη φαΐ, ροῦχα ζεστά, κανένα κατσικάκι ποὺ θὰ τοὔδινε ἀργότερα γάλα.

Ἡ κοπέλλα κι' ὁ γέροντας εἶχαν γίνει ἔτσι καλοὶ φίλοι. Καὶ νὰ τώρα στὴν δυστυχία της, ποὺ θὰ τὸν χρειαζόταν μὲ τὴν σειρά της κι' ἐκείνη. Τὸ κελλὶ τοῦ γέροντα ἦταν ἰδεῶδες καταφύγιο.

Δὲν ἄργησε ν' ἀνεβῇ τὸν λόφο καὶ νὰ χτυπήσῃ τὴν θύρα τοῦ γέροντα.

— Ποιὸς εἶναι; ρώτησε ὁ ἐρημίτης ἀνοίγοντας τὴν πόρτα.

— Μιὰ δυστυχισμένη πάτερ μου ποὺ ζητάει τὸ ἔλεος τοῦ Προφήτη Ἠλία καὶ τὸ δικό σου! ἀποκρίθηκε ἡ Ἀνδρονίκη.

Ὁ γέροντας τὴν γνώρισε ἀμέσως.

—Ἐσὺ εἶσαι Ἀνδρονίκη μου; Ἔλα μέσα τέκνο μου! Τί εἶναι; Τί σοῦ συμβαίνει; Πῶς εἶσαι σ' αὐτὴν τὴν κατάσταση; Μὰ ἐσὺ κλαῖς! Τρέμεις! Νά, πᾶρε αὐτὸ νὰ σκεπαστῇς παιδί μου, νὰ ἡσυχάσῃς, κι' ὕστερα μοῦ λὲς γιὰ τὴν συμφορὰ ποὺ σ' ἔστειλε σ' αὐτὴν τὴν κατάσταση στὸ κελλί μου!

Ἡ Ἀνδρονίκη τυλίχτηκε μὲ τὴν κουβέρτα ποὺ τῆς ἔδωσε ὁ γέροντας καὶ κάθησε νὰ ζεσταθῇ κοντὰ στὴν φωτιά.

Ἔπειτα σιγὰ - σιγὰ διηγήθηκε στὸν φίλο της τὰ τραγικὰ συμβάντα τῆς ἡμέρας.

—Ὁ Θεὸς νὰ σὲ παρηγορήσῃ τέκνο μου, τῆς εἶπε ὁ σεβάσμιος γέροντας γιατὶ μόνον ὁ Θεὸς μπορεῖ νὰ παρηγορῇ τοὺς ἀνθρώπους γιὰ τὸ κακὸ ποὺ τοὺς ἔχουν κάνει ἄλλοι ἄνθρωποι.

Μιλώντας, εἶχε βάλει στὴ φωτιὰ λίγο γάλα νὰ ζεσταθῇ, κι' ὅταν πῆρε βράση, τὸ ἔχυσε σὲ μιὰ μεγάλη γαβάθα ὅπου εἶχε τρίψει ψωμί.

— Φάγε παιδί μου νὰ ζεστοκοπηθῇς! τῆς εἶπε. Φάγε! Πρέπει νὰ μὴ χάσῃς τὶς δυνάμεις σου, γιατὶ τώρα τὶς ἔχεις πιὸ πολὺ ἀνάγκη ἀπὸ πρίν...

Ἡ Ἀνδρονίκη ἔκανε ὅτι τῆς εἶπε ὁ γέροντας. καὶ μὲ τὸ ξύλινο κουτάλι ἄδειασε ὅλη τὴν γαβάθα.

Τὸ ζεστὸ γάλα καὶ τὸ ψωμὶ τὴν συνέφεραν κάπως. Εἶχε στεγνώσει κοντὰ στὴν φωτιά... Ἀλλὰ κανένα γιατρικὸ δὲν μποροῦσε νὰ γιατρέψῃ τὴν μεγάλη λύπη ποὺ τὴν βασάνιζε.

— Τὸ σκοτάδι γίνεται πυκνότερο κοντὰ στὴν χαραυγή, ψιθύρισε σιγὰ ὁ ἐρημίτης. Ὕστερα ἀπὸ τόσων αἰώνων δουλεία, ὕστερα ἀπὸ τὸ ψυχικὸ σκο-

τάδι ὅπου ἦταν βυθισμένος ὁ ἑλληνισμός, κοντεύει νὰ γλυκοχαράξη ἡ αὐγὴ τῆς ἐλευθερίας... Κάτι ἑτοιμάζεται Ἀνδρονίκη, κάτι ποὺ εἶναι πιὸ σπουδαῖο ἀπὸ τὶς ἀτομικές μας λῦπες καὶ τὰ βάσανα...

Κι' ἐκεῖ, κοντὰ στὴν φωτιά, κάθισε ὁ ἐρημίτης καὶ διηγήθηκε σύντομα στὴν νέα ὅλες τὶς προσπάθειες τοῦ Γένους νὰ ἐλευθερωθῆ ἀπὸ τὰ πρῶτα κιόλας χρόνια τῆς σκλαβιᾶς του.

Τώρα ὅμως νά! Τέλειωσαν πιὰ τὰ ψέμματα, ἡ Ἐπανάσταση ἦταν κοντά, κι' ἀπ' ὅτι γινόταν ὁ καθένας ἔβγαζε τὸ συμπέρασμα πὼς στὴν Κωνσταντινούπολη θἄρχιζε γιὰ ν' ἁπλωθῆ στὴν ἄλλη Ἑλλάδα.

Μὰ καὶ στὴν Κωσταντινούπολη νὰ μὴ ξέσπαγε, ἐκεῖ μιὰ φορὰ ἦταν τὸ κεφάλι: ὁ Πατριάρχης ὁ Γρηγόριος ὁ Πέμπτος.

— Μὰ τότε οἱ Ἕλληνες ποὺ εἶναι στὴν Κωσταντινούπολη πρέπει νὰ κινδυνεύσουν περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους! ἔκανε μὲ τρόμο ἡ κοπέλλα.

— Αὐτὸ εἶναι φυσικό! εἶπε ὁ γέροντας. Γιατί ὅμως ἀνησυχεῖς τόσο πολύ;

— Γιατὶ ἐκεῖ παπούλη εἶναι ὁ ἀρραβωνιαστικός μου, ὁ Θρασύβουλος, ποὺ τὸν ἔφερα κάποτε ἐδῶ νὰ τοῦ δώσης τὴν εὐχή σου. Δὲν τὸ θυμᾶσαι;

—Ἐκεῖνο τὸ ὡραῖο, ξανθὸ παλληκάρι; Πῶς δὲν τὸν θυμοῦμαι! Ἐσὺ ὅμως παιδί μου πρέπει νὰ ἡσυχάσης. Δὲν σοῦ λέω νὰ μὴν ἀνησυχῆς. Ξέρω πὼς αὐτὸ εἶναι ἀδύνατο. Νὰ συλλογίζεσαι μονάχα πὼς τὸ ὅτι εἶναι νὰ πάθουν οἱ ἄνθρωποι εἶναι γραμμένο στὸν οὐρανό, καὶ πὼς ἄνθρωποι σὲ μεγάλο κίνδυνο γλυτώνουν καὶ παθαίνουν ἄλλοι στὰ καλὰ καθούμενα! Νὰ ἔχης τὶς ἐλπίδες σου στὸ Θεό, καὶ νὰ προσεύχεσαι ταχτικὰ γιὰ νὰ σοῦ δίνη ὑπομονὴ καὶ δύναμη!

Τὰ ἤμερα αὐτὰ λόγια καθησύχασαν κάπως τὴν Ἀνδρονίκη.

Κι' ὅταν ὁ γέροντας τῆς ἑτοίμασε ἕνα στρῶμα κοντὰ στὴ φωτιά, ἔπεσε καὶ κοιμήθηκε βαθειά, γιὰ νὰ ξανάβρη τὶς δυνάμεις ποὺ ἔχασε.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ ξύπνησε πιὸ ἥσυχη.

Τὸ πένθος της ἦταν βαρὺ καὶ ἡ συμφορά της ἀπέραντη. Καταλάβαινε ὥστόσο ἡ κοπέλλα πὼς ἐκεῖνον τὸν καιρὸ ἡ Ἑλλάδα ζοῦσε τὴν ἱστορική της ὥρα. Καὶ κάτι τέτοιες ἐποχὲς τὰ ἀτομικὰ βάσανα τῶν ἀνθρώπων, ὑποχωροῦνε μπροστὰ στὴν ὁμαδικὴ προσπάθεια τοῦ Ἔθνους.

— Τί σημασία ἔχει ἡ ζωή μας, συλλογίζονταν οἱ Ἕλληνες τὸ 21, μπροστὰ στὴν λευτεριὰ τῆς πατρίδας ποὺ ἑτοιμάζεται!

— Εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ ἔζησα ὡς τὰ τώρα! ἔλεγε ὁ γέροντας στὴν Ἀνδρονίκη. Γιατὶ τ' ὄνειρο τῆς ζωῆς μου ἦταν πάντα νὰ ζήσω καὶ νὰ δῶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ γένους. Ὥς τὰ ἑξῆντα χρόνια μου, ἔζησα ἁρματωλὸς πάνω στὰ περήφανα βουνὰ τῆς πατρίδας. Ἀλλὰ ὅταν πιὰ εἶδα ὅτι ἡ Ἐπανάσταση δὲν θὰ γινόταν στὶς μέρες μου, πάρατησα τὸ καριοφύλλι κι' ἦρθα κι' ἀσκήτεψα σὲ τοῦτο τὸ ἐκκλησάκι. Γιὰ νὰ νηστεύω καὶ νὰ προσεύχομαι στὸ Θεὸ νὰ δίνη ὑπομονὴ καὶ φώτιση στοὺς ὑπόδουλους ἀδελφούς μας.

— Μένεις καιρὸ πάτερ μου σὲ τοῦτο τὸ ξωκκλήσι;

—Ὅσα χρόνια φτάνουν στὸ νήπιο νὰ γίνη ἄντρας καὶ σ' ἕναν ἁρματωλὸ νὰ ξεχάση τὰ ἐγκόσμια. Τριάντα ὁλόκληρους χρόνους παιδί μου. Πολὺ πρὶν γεννηθῆς ἐσύ! Ἑξῆντα τόσων χρόνων ἤμουν ὅταν κλείστηκα σὲ τοῦτο τὸ κελλί, καὶ τώρα κοντεύω νὰ περάσω τὰ ἐνενῆντα ἕνα. Εἶναι πιὰ καιρὸς νὰ μὲ ἀναπάψη ὁ Κύριος, μόνο τοῦ ζητάω μιὰ χάρη νὰ μ' ἀξιώση νὰ ζήσω καὶ νὰ δῶ νὰ κηρύσσεται ἡ Ἐπανάσταση! ...

— Ἀμήν! εἶπε ἡ Ἀνδρονίκη.

Βγῆκε ἔξω γιὰ ν' ἀρμέξη τὴν γιδοῦλα τοῦ ἀσκητῆ ποὺ βέλαζε παραπονεμένα γιατὶ τὴν εἶχαν δέσει.

Ἀπὸ ἐκεῖ, εἶδε ἕναν φουστανελλᾶ ποὺ ἀνέβαινε γοργὰ κατὰ τὸ ξωκκλῆσι.

Ἔτρεξε τρομαγμένη νὰ τὸ πῆ τοῦ γέροντα, ἀλλὰ ἐκεῖνος ἅμα εἶδε τὸν νέο τὴν καθησύχασε.

— Εἶναι φίλος, τῆς εἶπε. Εἶναι ὁ Πάνος,ἕνας πιστικὸς ἀπὸ τὴ Δημητσάνα. Πάντα ἔρχεται κατὰ δῶ ὅταν εἶναι νὰ μοῦ πῆ κανένα νέο. Ἔτσι ξέρω τί γίνεται στὸν κόσμο χωρὶς νὰ ξεμακρύνω ἀπὸ τὸ ξωκκλήσι!

Ὁ πιστικὸς ἔφερε τὰ νέα τῆς καταστροφῆς τοῦ Πύργου, καὶ τοῦ θανάτου τῶν δυὸ Ἀθανασιάδηδων. Κι' ἀκόμη πὼς οἱ Πηλιῶτες ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὸν προδότη Βάρθακα, τραβοῦσαν κατὰ τὴν Δημητσάνα μὲ σκοπὸ νὰ τὴν κάψουν.

Ὁ Ἐρημίτης διηγήθηκε σύντομα στὴ νέα ὅλες τὶς προσπάθειες τοῦ Γένους νὰ ἐλευθερωθῆ.

Ὁ Διαγωνισμὸς τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου

Ὁ Διαγωνισμός μας ποὺ προκηρύχτηκε στὸ τεῦχος 67 δὲν σημείωσε τὴν ἐπιτυχία ποὺ περίμενα: Ἡ συμμετοχὴ τῶν φίλων μου ἦταν περιωρισμένη. Μὲ ἀρκετὴ καθυστέρηση ποὺ ὀφείλεται στὸ γεγονὸς ὅτι ἡ θεία Εἰρείνη ἦταν ἀπησχολημένη, δίνουμε σήμερα τὰ ἀποτελέσματα:

Οἱ καλύτερες ἀπαντήσεις εἶναι τῶν Δημ. Σταμέλου, (Μαραθιὰ Εὐρυτανίας) Δημ. Κ. Σφυρῆ (Ναύπακτος), Ἰωάννη Ἀνδρέου Μποζίκα (Καλάμαι), Νικολάου Κιοσσὲ (γυμνάσιον Σιντικῆς), Τάκη Σπυροπούλου (Χαλάνδρι), Τηλέμαχου Τσελεπίδη (Δράμα), καὶ Ἀπ. Κων. Παπαγιαννοπούλου.

Καὶ οἱ ἑπτὰ (μολονότι ὑποσχεθήκαμε γιὰ τρεῖς) παίρνουν βραβεῖο ἀπὸ μιὰ συνδρομὴ ἐτησία. Ἡ σχετικὴ πίστωση ἔγινε στὸ λογιστήριο.

Ἐπαινοῦνται οἱ: Γ. Καράμπελλας, Λύσσανδρος Σπ. Μποντζολῆς, Ἀνδρέας Δ. Παπαλαζάρου, Στελ. Ἀθ. Κυριακίδης, Καψάλης Παναγιώτης, Ἀλέξανδρος Κώτιτσας καὶ Βασ. Θωμᾶ Γαζῆς.

— Κάτι ἑτοιμάζεται παπούλη! εἶπε ὁ νέος στὸν ἐρημίτη. Οἱ δικοί μας εἶναι ἀνάστατοι, ἕτοιμοι νὰ ξεσηκωθοῦν. Τὸ μήνυμα μόνο περιμένουν!

Ὅταν ἔφυγε ὁ Πάνος, ὁ γέροντας εἶπε στὴν Ἀνδρονίκη.

—Ἀπ' ὅτι καταλαβαίνω ἡ Ἐπανάσταση εἶναι κοντά. Δὲν πρέπει ὅμως τέκνο μου νὰ σ' εὕρη ἐδῶ. Γιατὶ τοῦτος ὁ λόφος εἶναι κατάλληλος γιὰ ταμπούρι, κι' οἱ Τοῦρκοι κι' οἱ δικοί μας θὰ πολεμήσουν σκληρὰ ποιὸς νὰ τὸν πάρη. Γι' αὐτὸ ἐσὺ πρέπει νὰ φύγης, νὰ κατεβῆς στὴν Πάτρα ποὺ εἶναι μεγάλη πολιτεία καὶ νὰ γυρέψῃς τύχη ἐκεῖ!

Ἡ Ἀνδρονίκη εὐχαρίστησε θερμὰ τὸν γέροντα, τοῦ φίλησε τὸ χέρι καὶ ὅταν νύχτωσε ἔφυγε ἀπὸ τὸν Ἅγιο Ἠλία.

25 ΜΑΡΤΙΟΥ 1821

Ξεκούραστη καθὼς ἦταν ἡ Ἀνδρονίκη, περπάτησε μὲ βῆμα γοργὸ ὥς τὸν Πύργο τους.

Ἡ κρυψώνα ὅπου εἶχαν κρύψει τὰ πιὸ πολύτιμα ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά τους, ἦταν σ' ἕνα τοῖχο ποὺ ὡς ἐκ θαύματος εἶχε μείνει ὄρθιος. Τὴν ἄνοιξε μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἤξερε, κι' ἔβγαλε μιὰ χρυσοκεντημένη φουστανέλλα τοῦ ἀδελφοῦ της γιὰ νὰ τὴν φορέση, ὅπλα χρήματα καὶ χρυσαφικά.

Σκοπός της ἦταν νὰ κατεβῆ στὴν Πάτρα, κι' ἀπὸ ἐκεῖ νὰ μπαρκάρη γιὰ τὴν Κωσταντινούπολη, νὰ συναντήση τὸν ἀρραβωνιαστικό της.

Καὶ σ' αὐτὸ τὸ τόσο μακρυνὸ γιὰ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ταξίδι, θὰ ἦταν πολὺ πιὸ σίγουρη ἂν ἦταν ντυμένη ἀντρίκια.

Ἡ φορεσιὰ ποὺ ἔβγαλε, ἦταν ἡ καλὴ τοῦ ἀδελφοῦ της, γιατὶ μόνον πράγματα πολύτιμα εἶχαν κρύψει στὴν κρυψώνα.

(Συνέχεια στὸ ἑπόμενο)

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ἡ Φροσούλα ἔχει τρὰκ

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Ξέρετε τί θὰ πῆ τράκ; Θὰ τὸ δῆτε στὴ Φροσούλα, ὅταν ἔχῃ προφορικὲς ἐξετάσεις. Ἀναψοκοκκινίζει στὴν ἀρχή, ὕστερα χλωμιάζει, μπερδεύει τὰ λόγια της, καὶ στὸ τέλος χάνει καὶ τὴ φωνή της.

Θὰ μοῦ πῆτε, καὶ ποῦ τὸ ξέρω ἀφοῦ δὲν εἶμαι στὸ σχολεῖο ὅταν ἐξετάζεται; Μοῦ τὸ διηγήθηκε ἡ Ἀννούλα, ποὺ εἶναι συμμαθήτριά της.

Εἶχαν ποὺ λέτε ἐξετάσεις, στὴν Ἱστορία, κι' ὅπως θὰ ξέρετε, στὶς μικρὲς τάξεις τῶν Δημοτικῶν γίνονται προφορικά. Τὴν παραμονὴ ἡ Φροσούλα ἦρθε στὸ σπίτι καὶ διάβασαν μὲ τὴν ἐγγονή μου. Λοιπὸν εἶχαν ξεθεωθῆ τὰ καϋμένα καὶ ὅταν τοὺς ἄκουσα μερικὰ κεφάλαια, τἄξεραν νεράκι.

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ Ἀννούλα, μοῦ φώναξε ἀπὸ τὴν πόρτα. «Τὴν καϋμένη τὴ Φρόσω, καλέ γιαγιά, τάχασε. Δὲν εἶπε τίποτε στὴν Ἱστορία.

— Μὰ γιατί; αὐτὴ ἦταν τόσο μελετημένη, ρώτησα.

— Ξέρω κι' ἐγὼ τί νὰ πῶ; Ἔπαθε φαίνεται τράκ. «Ποῦ πολέμησε ὁ Μιλτιάδης;» τὴ ρώτησε ἡ δασκάλα. Κι' αὐτὴ ἀντὶ νὰ πῆ στὸ Μαραθῶνα, εἶπε στὶς Πλαταιές. «Μὲ τί στεφάνωναν τοὺς νικητὲς Ὀλυμπιονίκες;» τὴν ξαναρώτησε, κι' αὐτὴ τάχασε, ἀναψοκοκκίνησε κι' εἶπε ὅλα τὰ ἄλλα στεφάνια ποὺ ἔπαιρναν σὲ ἀγῶνες, δάφνη, σέλινο, πεῦκο, καὶ μόνο ἀγριελιὰ ποὺ ἔπαιρναν στὴν Ὀλυμπία δὲν εἶπε.

Στὸ τέλος ἔβαλε τὰ κλάματα καὶ κάθησε κάτω. Εὐτυχῶς ἡ δασκάλα τὸ κατάλαβε πὼς ἡ Φρόσω τὰ εἶχε χάσει καὶ δὲν τῆς ἔβαλε βαθμό. Θὰ τὴν ἐξετάση αὔριο πάλι.

Ἐλπίζω, ἀγαπητά μου παιδιά, νὰ μὴν ἔχετε τὴν ἀδυναμία τῆς Φρόσως. Τί θὰ πῆ τρὰκ καὶ κουροφέξαλα. Τώρα βγῆκαν αὐτὲς οἱ μόδες, ἐμεῖς, στὸν καιρό μας, λέγαμε μάθημα, ὅταν εἴχαμε μελετήσει, καὶ τὰ χάναμε ὅταν τὰ φορτώναμε στὸν κόκορα.

Τώρα λοιπὸν ποὺ ὅλα σας ἔχετε ἐξετάσεις, θέλω ν' ἀκούσετε τὴ συμβουλή μου. Μελετᾶτε προσεκτικὰ καὶ ξεκαθαρίζετε στὸ μυαλό σας τὸ καθετί. Τότε δὲν ἔχετε φόβο νὰ τὰ χάσετε. Ὕστερα ἂς ἀφήσωμε κατὰ μέρος τ' ἀναψοκοκκινίσματα ποὺ εἶναι μόνο γιὰ τοὺς χαζούς. Μιλᾶτε μὲ θάρρος, ἀλλὰ μὴ βιάζεστε ν' ἀπαντήσετε. Νὰ σκέπτεστε πρῶτα λιγάκι. Εἶναι δικαίωμά σας κι' ἡ δασκάλα θὰ εὐχαριστηθῆ, ὅταν δῆ πὼς μετρᾶτε αὐτὸ ποὺ θὰ πῆτε. Εἶμαι βέβαιη ὅμως πὼς δὲ χρειάζεστε τὶς συμβουλές μου σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα καὶ πὼς ὅλα θὰ πάρετε ἄριστα.

Μὲ ἀγάπη ἡ Γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

ΣΙΚΑΛΗ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ βασάνιζε τὴ χώρα μεγάλη δυστυχία.

Τοὺς μῆνες, ποὺ χρειαζόταν νερό, δὲν ἔβρεχε! Τοὺς μῆνες ποὺ δὲν χρειαζόταν χάλαγε ὁ Θεὸς τὸν κόσμο. Ἄνοιγαν οἱ καταρράχτες τοῦ οὐρανοῦ καὶ πλημμύριζαν τοὺς κάτω Μαγιάπριλο...

Κι' ὑπόφεραν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῶα, μὰ περισσότερο τὰ φυτά.

Ὅταν διψοῦσαν, οἱ ρίζες τους τρυποῦσαν τὴ γῆ πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις. Μὰ τοῦ κάκου: Ἄδικος ὁ κόπος τους. Δὲν ἔβρισκαν οὔτε ἕνα κόμπο νερό! Καὶ τὶς νύχτες τὰ φύλλα τους, ἄδικα περίμεναν λίγη δρόσο νὰ τὰ δροσίση. Καὶ καθὼς ἦταν ἔτσι διψασμένα ἔγερναν φριμένα.

Κι' ὅταν ἤθελαν νὰ χαροῦν τὴν ἄνοιξη καὶ νὰ χαμογελοῦν στὸν ἥλιο ἐρχόνταν οἱ βροχὲς καὶ τὰ χόνια, νὰ τὰ τσακίσουν, νὰ τὰ στραπατσάρουν, νὰ τὰ ξερριζώσουν!

Εἶδαν κι' ἀπόειδαν τὰ καϋμένα τὰ φυτὰ καὶ ζήτησαν ἀκρόαση ἀπὸ τὸν καλὸ Θεό, τὸ δημιουργό τους.

Κι' αὐτός, ποὺ πάντα, ἀνοίγει διάπλατα τ' αὐτιά του σὲ κείνους ποὺ τὸν παρακαλοῦν εὐδόκησε νὰ δεχτῆ μιὰ ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὰ φυτὰ καὶ ν' ἀκούση τὰ παράπονά τους

Καὶ τὰ φυτὰ ξεκίνησαν γιὰ τὸ θεϊκὸ παλάτι: Πρῶτο - πρῶτο προχώρησε μεγαλόπρεπο τὸ χρυσὸ στάρι, ποὺ νόμιζε κανεὶς πὼς εἶχε μιὰ τρομερὴ ἀκαταδεξιὰ καὶ περηφάνεια. Θέλησε τὸν ἑαυτό του, κι' οἱ ἄλλοι τὸ ἀνεγνώρισαν πρόεδρο τῆς συντροφιᾶς. Ἀκολουθοῦσε τὸ τραχὺ κριθάρι μὲ κάτι ἀγκαθωτὲς μουστάκες λὲς καὶ τὸ ὕφος του ἐρχόταν σὲ φανερὴ ἀντίθεση μὲ τὸ ἀρχοντικὸ στάρι.

Ἀπὸ πίσω προχωροῦσε τὸ ὁλόπαχο καὶ παχυσαρκο ἀραποσίτι, ποὺ οἱ ἄλλοι τον περιφρονοῦσαν καὶ τὸν ἔλεγαν τὸ φουσκόσταρο.

Καὶ προχωροῦσαν καμαρωτὰ ἡ λιπαρὴ βρώμη, τὸ μικροσκοπικὸ κεχρί, ποὺ ἔλεγε πὼς εἶναι τὸ πιὸ κομψὸ ἀπὸ ὅλα τὰ δημητριακὰ καὶ τὰ ὄσπρια καὶ πὼς κανένας δὲν μποροῦσε νὰ εἶναι πιὸ λεπτὸς κι' εὐγενικὸς ἀπὸ αὐτή...

Τελευταία, ταπεινή, καὶ μαζεμένη λὲς καὶ θεωροῦσε τὸν ἑαυτό της ἀνάξιο νὰ κάνη παρέα μὲ τ' ἄλλα φυτά, καὶ ντρεπόταν, ἐρχόταν ἡ Ζειά!

Κι' ἔτσι ἡ ἐπιτροπὴ τῶν φυτῶν ἔφτασε ἐμπρὸς στὸ Θεὸ κι' αὐτὸς τὴ δέχτηκε μὲ καλωσύνη...

Μ' ἀντὶς ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς νὰ παρακαλέση τὸ Θεὸ νὰ λυπηθῆ τὴ γῆ καὶ νὰ τῆς δώση εὐνοϊκὲς καιρικὲς συνθῆκες, ἄρχισε τὸ καθένα νὰ λέη τὰ δικά του καὶ νὰ παινάη καὶ νὰ ἐκθειάζη τὸν ἑαυτό του.

—Ἐγώ, ἔλεγε τὸ στάρι, τρέφω τοὺς ἀνθρώπους κι' ἐγὼ γίνωμαι ἡ «λειτουργία» στὴν ἐκκλησιά. Κι' ἀπὸ μένα μεταλαβαίνουν οἱ χριστιανοί.

— Μὰ κι' ἐγώ, διέκοψε τὸ κριθάρι εἶμαι σπουδαῖο. Γίνομαι ἡ πιὸ ἀγαπητὴ καὶ πιὸ χρήσιμη τροφὴ τῶν ἀλόγων, ποὺ τόσες ὑπηρεσίες προσφέρουν κι' αὐτὰ στὸν ἄνθρωπο κι' εἶναι τὰ πιὸ εὐγενικὰ ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα.

— Κι' ἐμένα οἱ κόττες καὶ τὰ πουλιὰ μὲ βλέπουν καὶ στὸ ὄνειρό τους, εἶπε περήφανα τὸ κεχρί. Εἶμαι τὸ πιὸ ἀγαπητὸ ἀπ' ὅλους τοὺς σπόρους στὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, κι' ὅταν μὲ φᾶνε ὑμνοῦνε μὲ τόση χάρη, Θεέ μου, τὸ μεγαλεῖο σου!

— Κι' ἐγὼ χορταίνω τὴ φτωχολογιά, περηφανεύτηκε τὸ καλαμπόκι.

Κι' ἔτσι τὸ καθένα ἀπὸ τὰ φυτὰ ἔλεγε γιὰ τὸν ἑαυτό του τοῦ κόσμου τὰ παινέματα.

Μόνο ἡ Ζειὰ δὲν μιλοῦσε. Αὐτὴ σώπαινε, ντροπαλὴ σὲ μιὰν ἄκρη, λὲς κι' ἀποδοκίμαζε τὴν φλυαρία τῶν ἄλλων, μπροστὰ στὸ Θεό!

Τὴν πρόσεξε ὁ Θεός, τὴν εὐλόγησε καὶ τῆς εἶπε:

— Πλησίασε, Ζειά. Καὶ ΣΥ ΚΑΛΗ εἶσαι. Χορταίνεις καὶ σὺ τὴ φτωχολογιὰ κι' εἶσαι καὶ φάρμακο γιὰ τοὺς ἀρρώστους! Γιὰ χατῆρι σου θὰ στείλω στὴ γῆ τὸν καλὸ καιρό. Ὅλα θὰ βλαστήσουν κι' ὅλα θὰ καρπίσουν ἐφέτος...

Ἔφυγαν τὰ φυτὰ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τὸ παλάτι.

Εἶχαν πάρει ἕνα μικρὸ μάθημα, κι' ἦταν ἀρκετὰ εὐχαριστημένα. Ἀπὸ τότε τὴν ταπεινὴ Ζειὰ δὲν τὴν ξανάπαν μὲ τ' ὄνομά της: Τὴν ἔλεγαν Σίκαλη ἀπὸ τὸ «Σὺ καλὴ» ποὺ τῆς εἶπε ὁ Θεός. Κι' ἔζησαν ὅλοι καλὰ κι' ἐμεῖς καλλίτερα.

Η ΑΝΕΜΗ

Στὸ Καρπενήσι

Ταξιδεύομε μ' αὐτοκίνητο ἀπὸ τὴ Λαμία στὸ Καρπενήσι. Ἡ γαλάζια κορδέλλα τοῦ Σπερχειοῦ ξετυλίγεται ἀνάμεσα στὸ γραφικὸ κάμπο, σὰ νὰ μᾶς λέει νὰ τὴν ἀκολουθήσωμε.

Πᾶμε νὰ χαροῦμε ἐκεῖ στὶς πλαγιὲς τοῦ Τυμφρηστοῦ, τὸν παράδεισο τῶν ἐλάτων, τὴν ἁγνὴ ἀτμόσφαιρα τῆς λεβεντοσύνης. Πᾶμε νὰ δοῦμε τὴ Ρούμελη, μὲ τοὺς λυγερόκορμους φουστανελλάδες, τοὺς ἁπλοὺς ὀρεσίβιους ποὺ τραγούδησε τόσο ἡ λαϊκὴ Μοῦσα.

Αὐτὴ τὴ φορὰ ἔχουμε μαζί μας τὸ Λεωνίδα, μὰ ἡ Μυρτώ, ποὔχει πάει γιὰ λίγο στὴ Σπάρτη, τὴν ἔχασε τούτη τὴν ἐκδρομή. Μᾶς λείπει πολὺ τὸ καλὸ κορίτσι. Κάθε ὡραῖο τοπίο, ποὺ βλέπουμε, μᾶς θυμίζει τὴ ρωμαντικὴ Μυρτούλα. «Ἐδῶ θάβαζε τὶς φωνὲς μὲ τὸν ἐνθουσιασμό της», λέμε κάθε τόσο. Μὰ ὁ δρόμος εἶναι πραγματικὰ μιὰ σειρὰ ἀπὸ μαγικὰ πανοράματα. Τὰ βουνὰ λὲς καὶ κάνουν ἐπίδειξη τῆς τραχειᾶς μεγαλόπρεπης ὀμορφιᾶς τους. Ἀσύγκριτες πυκνόφυτες λαγκαδιές, φαράγγια ὁλόδροσα, γεμάτα μυστήριο κι' ἀπεραντοσύνη... Ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ περάσαμε τὴ Μακρυκώμη, τὸ βουνὸ ἔγινε ὁ ἀχώριστος συνοδοιπόρος μας. Ἕνας συνοδοιπόρος σιωπηλός, γοητευτικός, μὲ τὸν πλούσιο βελουδένιο μανδύα ποὺ ντύνει τὸ ψηλόκορμο παράστημά του. Ὁ τόπος εἶναι γεμᾶτος ἀπὸ καστανιὲς κι' ἔλατα. Φανταζόμαστε χιονισμένα αὐτὰ τὰ τοπία καὶ νοιώθομε τὴν ἀπόκοσμη ὀμορφιά τους. Ἐδῶ χτυποῦν ἀλύπητα οἱ ἄνεμοι καὶ τ' ἀστραπόβροντα, σαβανώνουν τὴν ἄφθονη βλάστηση τ' ἀσήκωτα χιόνια, κάνουν πολυπόθητο τὸν ἥλιο. Μὰ καὶ τὸ καλοκαίρι εἶναι ἀλλιώτικο στὶς βουνίσιες αὐτὲς περιοχές, ποὺ τὶς λούζει πάντα ὁ ἴσκιος τοῦ φθινοπώρου. Φθάνουμε στὶς ράχες, στὴ στροφὴ τοῦ μεγάλου δρόμου, κατάφυτες ἀπὸ ἔλατα.

— Ἐδῶ ξεκαλοκαιριάζουν πολλοὶ Ἀθηναῖοι, μᾶς λέει ὁ Λεωνίδας ποὺ ἔχει ξανάρθει στὸ Καρπενήσι.

Στρίβομε δεξιὰ καὶ νὰ ποὺ φαντάζει, ἀντίκρυ μας, ἐπιβλητικὸς καὶ ψηλόκορμος ὁ Τυμφρηστός. Τὸ κεφάλι του εἶναι φαλακρό, κατακόκκινο ἀπὸ βράχια, μὰ οἱ πλαγιές του, οἱ δασωμένες, χαρίζουν μιὰ θαυμαστὴ ποικιλία στὴν ὄψη του. Αὐτὸ εἶναι τὸ περήφανο Βελοῦχι, ποὺ τραγουδήθηκε τόσο γιὰ τὰ χιόνια, τὰ ἔλατα καὶ τοὺς λεβέντες ποὺ τρέφει.

Νὰ καὶ τὸ Κεφαλόβρυσο, ἀριστερὰ καθὼς πᾶμε στὸ Καρπενήσι. Ἐδῶ κέρδισε νίκη μεγάλη ὁ Μᾶρκος Μπότσαρης μὲ τρακόσους πενῆντα Σουλιῶτες. Μά, στὸ τέλος, ἔπεσε κι' ὁ ἴδιος σὰν ἥρωας. Ἔβγαλε λέει τὸ κεφάλι του πάνω ἀπὸ τὴ μάντρα ποὺ τοῦ χρησίμευε γιὰ μετερίζι, γιὰ νὰ παρακολουθήση τὴν ὑποχώρηση τοῦ Μουσταφᾶ καὶ τὸν βρῆκε μιὰ σφαῖρα στὸ μηλίγγι.

Στὴν πλατεῖα τοῦ Καρπενησιοῦ ἔχουν στήσει τὴν προτομὴ τοῦ μεγάλου Σουλιώτη.

Ἀρχίζει νὰ βραδυάζῃ. Ἡ ἀτμόσφαιρα παραγίνεται δροσερή. Βάζομε πουλόβερ, νὰ μὴν ἀρπάξουμε καμμιὰ γρίππη καὶ χάσουμε τὴν ἀπόλαυση τῆς ἐκδρομῆς.

Τὸ Καρπενήσι ποὺ βλέπουμε μέσα στὸ σούρουπο, συμπληρώνει τὴν ὀμορφιὰ τοῦ βουνίσιου τοπίου. Φωλιάζει στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Τυμφρηστοῦ ποὺ γέρνει νὰ τὸ καμαρώση. Φιδογλυστρᾶ τ' αὐτοκίνητο σὲ στενοὺς καμπυλόδρομους, πορεύεται πλάϊ πλάϊ μὲ τοὺς γκρεμνοὺς καὶ τέλος μπαίνει σὲ πράσινες ἀγκαλίτσες καὶ σύδενδρα δροσερά.

Τὸ Καρπενήσι ἔχει μιὰ κάποια ὁμοιότητα μὲ τὰ Καλάβρυτα, καθὼς σκαρφαλώνουν τὰ γραφικά του σπιτάκια στὴ δασωμένη πλαγιά, κυκλωμένα ἀπὸ μικροὺς καταπράσινους λόφους.

Ἐννιακόσια ἑβδομῆντα μέτρα, πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα, κλείνεται τὸ χειμῶνα ἀπὸ τὶς παγωνιὲς καὶ τὰ χιόνια, μὰ τὸ καλοκαίρι εἶναι ἕνα θέρετρο δροσερό, ποὺ τραβᾶ πλῆθος κόσμου. Μόνο ποὺ τὸ χτυποῦν οἱ ἄνεμοι, γι' αὐτὸ προτιμοῦν οἱ παραθεριστὲς νὰ κατασκηνώνουν στὶς Ράχες ποὺ εἶναι πιὸ χαμηλά, πιὸ ἀπάνεμα.

Τὸ Καρπενήσι εἶναι τραχὺ σὰν τοὺς ἥρωές του: Τὸ Θανάση Καρπενησιώτη, ποὺ σκοτώθηκε στὸ Σκουλένι τῆς Μολδοβλαχίας μετὰ τὴν ἀποτυχία τοῦ Ὑψηλάντη, προσπαθώντας νὰ σώση τὰ λείψανα τοῦ στρατοῦ.

Καὶ τὸν ἥρωα τοῦ Σουλιοῦ, τὸν ἀδάμαστο Μᾶρκο Μπότσαρη, ποὺ σκοτώθηκε ἐδῶ, μὰ οἱ σύντροφοί του τὸν ἔθαψαν στὸ Μεσολόγγι κι' ὁ ἐθνικὸς ποιητής μας, ὁ Σολωμός, ψάλλει τὴν ἀνδρεία του καὶ θρηνεῖ τὸ χαμό του.

— Τὸ Καρπενήσι ἄλλαξε πολύ, μᾶς εἶπε ὁ Λεωνίδας τὴν ἄλλη μέρα ποὺ τριγυρίζαμε στοὺς δρόμους του. Ἔγιναν νέα κτίρια, φυτεύτηκαν κῆποι, γέμισαν γλάστρες τὰ παραθύρια καὶ τὰ μπαλκόνια. Μὰ πάντα κρατᾶ τὸ δικό του ὕφος, τὸ ρουμελιώτικο, τὸ παλληκαρίσιο. Ὡστόσο συναντοῦμε ὡραῖα ἑστιατόρια καὶ πολυόροφα ξενοδοχεῖα. Εὐτυχῶς, γιατὶ ἔχομε μιὰ ὄρεξη καὶ μιὰ κούραση ποὺ δὲ λέγονται...

* * *

Τὴν τρίτη μέρα, ὁ Φάνης κι' ὁ Λεωνίδας, ἀποφασίζουν ν' ἀνεβοῦν στὸν Κώνισκο, ἕνα ψηλὸ δασωμένο βουνό, παρακλάδι τοῦ Τυμφρηστοῦ. Ἐγώ, κουρασμένη, προτίμησα νὰ ξαπλώσω στὸ ξενοδοχεῖο μου καὶ νὰ βλέπω ἀπ' τὸ παράθυρο τὸν κατάφυτο Κώνισκο.

Μά, σὰν πέρασε τὸ μεσημέρι, ἄρχισα ν' ἀνησυχῶ. Κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς μου, ἔπρεπε νἄχουν γυρίσει τὸ πολὺ ὡς τὶς δύο, γιατὶ ἔφυγαν κατὰ τὰ χαράματα. Κι' ὅμως ἦταν πιὰ πέντε καὶ δὲν εἶχαν φανῆ.

— Μπορεῖ νὰ χαθοῦν; ρώτησα τὸν ξενοδόχο.

— Ὄχι, δά, μ' ἀποκρίθηκε. Τὸ πολὺ νὰ τοὺς βγάλη ὁ δρόμος τρεῖς τέσσερες ὧρες μακρύτερα καὶ νὰ ξενυχτήσουν σ' ἄλλο χωριό.

Ἐπὶ τέλους ἄκουσα τὶς φωνές τους. Τί ἀνακούφιση, Θεέ μου!

— Ἄς τα, τί πάθαμε, θεία, φώναξε ὁ Λεωνίδας. Αὐτὸς ὁ τρελλὸς θὰ πληρώση βαρειὰ τὴν ἀχορταγιά του.

— Τί ἔκαμε πάλι;

— Ἄκου λοιπόν: Ἀφοῦ μὲ πολλὰ βάσανα τὸν ξεκούνησα ἀπὸ τοὺς πρόποδες τοῦ Κώνισκου, ὅπου μὲ καθυστέρησε μιὰ ὁλόκληρη ὥρα, μαζεύοντας ἀγριομενεξέδες, κινήσαμε τέλος γιὰ τὴν ὀρειβασία. Ὅσο προχωρούσαμε τὸν κανονικὸ δρόμο, ὅλα πήγαιναν θαυμάσια. Ἀπὸ κάθε ξέφωτο χαιρόταν τὸ μάτι μας θαυμαστὴ ποικιλία ἀπὸ κοιλάδες καὶ λόφους, χωριὰ κρεμασμένα στὶς πλαγιές, δάση ἀπὸ ἔλατα καὶ πυκνὲς καστανιές. Ἦταν ἀληθινὰ μιὰ ἐξαίσια φαντασμαγορία. Αὐτὴ ἡ φύση θαρρεῖς ποὺ δημιουργήθηκε σὲ μιὰ ὥρα οἴστρου. Ὁ Πλάστης βρισκόταν στοὺς ἐνθουσιασμούς του κι' ἔρριξε ὅλη τὴ βλάστηση κι' ὅλα τὰ νερὰ στὴν Εὐρυτανία.

— Δὲν ξέρεις τί ἔχασες, θεία, τὸν ἔκοψε ὁ Φάνης. Ὅπως βλέπεις, ὁ Λεωνίδας ξεχνιέται καὶ γίνεται ποιητὴς γιὰ νὰ σοῦ τὰ περιγράψη.

— Καλὰ ποὺ μὲ ξανάφερες στὴν πραγματικότητα, νὰ πῶ τὰ καμώματά σου, τὸν ἔκοψε ὁ Λεωνίδας. Λοιπόν, σ' ἕνα σημεῖο, ὁμολογῶ πὼς κουράστηκα. Εἴχαμε φτάσει σχεδὸν στὴν κορυφή, μὰ ἡ λίγη ἀπόσταση ποὺ μᾶς χώριζε, ἦταν τόσο ἀνηφορική, ποὺ δὲν εἶχα κουράγιο νὰ τὴν ἀνεβῶ. «Ἔλα, φτάνει ὡς ἐδῶ, Φάνη, τοῦ εἶπα. Γυρίζουμε». Ποῦ ν' ἀκούση αὐτός! «Ὄχι, μοῦ λέει, ἂν δὲν ἀνεβῶ στὴν κορυφή, δὲν γυρίζω στὸ Καρπενήσι. Πήγαινε μονάχος». «Καλά, θὰ σὲ περιμένω ἐδῶ, τοῦ εἶπα. Σὲ μισὴ ὥρα πρέπει ν' ἀνεβῆς καὶ νὰ κατεβῆς. Μά, κοίτα καλὰ νὰ μὴν ξεμακρύνης καὶ χάσης τὸ δρόμο!».

Ξάπλωσα ποὺ λὲς καὶ βυθίστηκα σ' ἕνα ὕπνο γλυκύτατο. «Ὅταν κατεβῆ», σκέφτηκα «θὰ μὲ ξυπνήση». Δὲν ξέρω τί ὄνειρο ἔβλεπα, ὅταν ξύπνησα τρομαγμένος ἀπὸ ἀλυχτίσματα σκυλιῶν μέσα στὸ πυκνὸ δάσος. «Θᾶναι ὁ τρελλο-Φάνης, εἶπα, κι' ἔπεσε πάνω στὰ τσοπανόσκυλα. Θὰ τὸν φᾶνε. Ἄρχισα νὰ φωνάζω μ' ὅλη μου τὴ δύναμη, μὰ καμμιὰ ἀπόκριση δὲν ἐρχόταν. Πέρασα ἔτσι δυὸ ὧρες φρικτῆς ἀγωνίας. Τέλος ξάπλωσα, ἀποκαμωμένος κι' ἔβαλα τ' αὐτί μου στὴ γῆ. Ἤξερα πὼς ὁ ἦχος μεταδίδεται καλλίτερα διὰ μέσου τῶν στερεῶν. Πραγματικά, ἄκουσα μιὰ ὑπόκωφη φωνὴ «Λεωνίδα! ἔ, Λεωνίδα! ποῦ εἶσαι;». Μὲ τὸ στόμα στὴ γῆ, ἀποκρίθηκα μ' ὅση δύναμη εἶχα: «Ἐδῶ, Φάνη, δεξιά!». Καὶ δὲ σταμάτησα νὰ φωνάζω, παρὰ σὰν τὸν εἶδα νὰ ξεπροβάλη ἀναστατωμένος. Τί ἔπαθε, ἂς σοῦ τὰ διηγηθῆ ὁ ἴδιος.

— Εἶναι ἡ ἀλήθεια, συνέχισε ὁ Φάνης, πὼς ἦταν μιὰ φοβερὴ περιπέτεια. Καθὼς ἔφτασα στὴν κορυφὴ κι' εἶδα ὅλη τὴ γύρω περιοχή, μιὰ σκοτεινοπράσινη θάλασσα μὲ ἀραιὰ ἐδῶ καὶ κεῖ νησάκια, τὰ χωριὰ στὶς πλαγιὲς καὶ στοὺς κάμπους, ἐνθουσιάστηκα κι' ἄρχισα νὰ τρέχω πάνω στὸ φαλακρὸ ἴσωμα, κοιτάζοντας ἀπὸ ὅλες τὶς μεριὲς τὸ πανόραμα. Ἔτσι, ὅταν χόρτασα πιὰ κι' ἀποφάσισα νὰ κατέβω, ἔχασα τὸ δρόμο. Θὰ ξέφυγα λίγα μέτρα ἀπ' τὸν κανονικό, μὰ καθὼς κατέβαινα, ἡ ἀπόσταση μεγάλωνε κι' ἔπεσα μέσα σ' ἕνα ἀπέραστο δάσος. Τοῦ κάκου ἔβαλα τὶς φωνές! Κανεὶς δὲ μ' ἀποκρινόταν. Μόνο, κάπου ἐκεῖ κοντά, ἀλυχτοῦσαν τὰ τσοπανόσκυλα ποὺ ἀγρίευαν στὴ φωνή μου.

Ὁμολογῶ πὼς τὸ αἷμα πάγωσε στὶς φλέβες μου. Τώρα θὰ πέσουν ἐπάνω μου, σκέφτηκα, καὶ θὰ μὲ ξεσκίσουν. Ἔβλεπα καὶ τὸν ἥλιο νὰ γέρνη κι' ὁ τρόμος μου ἔγινε πανικός. Τί θὰ γίνω, ἂν νυχτωθῶ μέσα σὲ τούτη τὴ ζούγκλα; Πουθενὰ ξέφωτο, πουθενὰ δρόμος. Δρασκελοῦσα κορμοὺς πελώριους ἀπὸ ἔλατα ποὺ ξερρίζωσαν οἱ χειμωνιάτικες θύελλες, μπλεκόμουνα μέσα στὰ πυκνόκλαδα, ξεσκιζόμουν πέφτοντας στ' ἀγκαθερὰ θάμνα. Τέλος ἔπεσα κάτω, ἀπελπισμένος κι' ἄρχισα νὰ φωνάζω τὸ Λεωνίδα. Εὐτυχῶς ἄκουσα τὴν ἀπόκρισή του ποὺ ἐρχόταν σὰν μέσα ἀπὸ τὰ σπλάχνα τῆς γῆς. Ἀκολούθησα τὴ φωνὴ καὶ τὸν βρῆκα στὸ μέρος, ὅπου τὸν εἶχα ἀφήσει.

— Σὰν δὲν πῆρες ἀντίθετη κατεύθυνση, εἶπε ὁ ξενοδόχος, νὰ βρεθῆς, χωρὶς νὰ τὸ θέλης, στὸ Ἀγρίνι, κι' ἐμεῖς νὰ σὲ περιμένωμε στὸ Καρπενήσι.

— Ἔνοια σας κι' ἡ περιπέτεια τούτη θὰ μοῦ μείνη ἀξέχαστη, ἀποκρίθηκε ὁ Φάνης. Ὅλα τὰ μέρη ποὺ εἶδα μπορεῖ νὰ σβύσουν μὲ τὸν καιρὸ ἀπ' τὴ μνήμη μου, μὰ τὸ Καρπενήσι κι' ὁ Κώνισκος, δὲ θὰ ξεχαστοῦνε ποτέ.

— Ὅσο γι' αὐτό, ἔχεις δίκιο, τοῦ εἶπα, μὰ ὄχι μόνο γιατὶ περιπλανήθηκες, παρὰ γιατὶ εἶναι ἀσύγκριτη σ' ὀμορφιὰ ἡ Εὐρυτανία.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

Ο ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ ΝΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ ΚΥΠΕΛΛΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Ὀλυμπιακὸς Πειραιῶς ἐπιβληθεὶς εἰς τὸν τελικὸν ἀγῶνα τῆς Α.Ε.Κ. μὲ 3—2 κατέκτησε καὶ ἐφέτος τὸ Κύπελλον Ἑλλάδος. Διὰ τρίτην φορὰν κατὰ σειρὰν ὁ Ὀλυμπιακὸς ἔχει κατακτήσει τὸ Κύπελλον, κατόρθωμα τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει ἐπιτύχει καμμιὰ ὁμὰς μέχρι τώρα οὔτε εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀλλὰ οὔτε καὶ σὲ κανένα ἄλλο κράτος τοῦ κόσμου.

Νικηταὶ τοῦ Κυπέλλου Ἑλλάδος ἔχουν ἀναδειχθῆ μέχρι σήμερον οἱ ἑξῆς σύλλογοι:

1931 - 32 . .	Α.Ε.Κ.
1932 - 33 . .	Ἐθνικὸς Πειραιῶς
1938 - 39 . .	Α.Ε.Κ.
1939 - 40 . .	Π.Α.Ο.
1946 - 47 . .	Ὀλυμπιακὸς
1947 - 48 . .	Π.Α.Ο.
1948 - 49 . .	Α.Ε.Κ.
1949 - 50 . .	Α.Ε.Κ.
1950 - 51 . .	Ὀλυμπιακὸς
1951 - 52 . .	Ὀλυμπιακὸς
1952 - 53 . .	Ὀλυμπιακὸς

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΟΥ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥ ΚΥΠΕΛΛΟΥ

Πολλὲς φορὲς οἱ ἀναγνῶστες τῆς στήλης αὐτῆς θὰ ἔχουν διαβάσει ἢ θὰ ἔχουν ἀκούσει γιὰ τὸ Βαλκανικὸ Κύπελλο. Ποτὲ ὅμως ὡς τώρα δὲν ἔχουν δοθῆ ὁλοκληρωμένα τὰ στοιχεῖα, γιὰ τὸ πότε ἄρχισε, πόσες φορὲς διεξήχθη καὶ τί ἀποτέλεσμα πέτυχε ἡ Ἐθνικὴ ποδοσφαιρικὴ μας ὁμάς, στοὺς διαφόρους ἀγῶνες ποὺ ἔδωσε γι' αὐτό.

Γιὰ νὰ κατατοπισθοῦν οἱ φίλοι μας ἀναγνῶστες στὸ τόσο ἐνδιαφέρον αὐτὸ θέμα, δίνουμε παρακάτω ὅλη τὴν ἱστορία τοῦ Κυπέλλου αὐτοῦ.

Η Α΄ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Ἡ καθιέρωση τῶν ἀγώνων γιὰ τὸ Βαλκανικὸ Κύπελλο συμπίπτει μὲ τὴν δεύτερη περίοδο τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ποδοσφαίρου, ποὺ κατέχει τὸ χρονικὸ διάστημα ἀπὸ τὸ 1929 - 1940.

Τὸ 1929 ἱδρύθηκε ἡ Ἑλληνικὴ Ποδοσφαιρικὴ Ὁμοσπονδία ἀπὸ τὰ σωματεῖα τοῦ Ὀλυμπιακοῦ, τοῦ Παναθηναϊκοῦ, τῆς Α.Ε.Κ., τοῦ Ἐθνικοῦ, τοῦ Ἄρεως καὶ Ἡρακλέους Θεσσαλονίκης, τοῦ Ἀπόλλωνος. Τότε τὰ Βαλκανικὰ κράτη, ἤτοι: Ἑλλάς, Ρουμανία, Γιουγκοσλαβία καὶ Βουλγαρία ἀπεφάσισαν γιὰ τὴν πρόοδο τοῦ ποδοσφαίρου καὶ γιὰ τὴν συχνότερη ἐπαφὴ τῶν ἐθνικῶν των συγκροτημάτων νὰ καθιερώσουν τὸ Βαλκανικὸ Κύπελλο. Ἡ πρώτη διοργάνωση ἔγινε τὸ 1929 - 31. Οἱ ὁμάδες δὲ ἐπέτυχαν τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα:

Ρουμανία - Γιουγκοσλαβία	2-1
Ἑλλὰς - Γιουγκοσλαβία	2-1
Ρουμανία - Ἑλλὰς	8-1
Βουλγαρία - Ρουμανία	5-3
Γιουγκοσλαβία - Βουλγαρία	3-0
Γιουγκοσλαβία - Ἑλλὰς	4-1
Γιουγκοσλαβία - Βουλγαρία	1-0
Ρουμανία - Βουλγαρία	5-2
Βουλγαρία - Ἑλλὰς	2-1
Ρουμανία - Ἑλλὰς	4-2

Ἡ τελικὴ κατάταξη τῶν ὁμάδων εἶχε ὡς ἑξῆς: 1) Ρουμανία, βαθμοὶ 10, τέρμ. 26—13. 2) Γιουγκοσλαβία, βαθμ. 6, τέρμ. 12—9. 3) Ἑλλάς, βαθμ. 4, τέρμ. 13—20. 4) Βουλγαρία, βαθμ. 4, τέρματα 10—19.

Τὸ Α΄ Κύπελλο παίχθηκε σὲ διπλοὺς ἀγῶνες ποὺ διεξήχθησαν στὶς πρωτεύουσες τῶν κρατῶν ποὺ μετέσχον.

Η Β΄ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Τὸν Ἰούλιο τοῦ 1932 ἔγινε στὸ Βελιγράδι τὸ Β΄ Βαλκανικὸ Κύπελλο. Οἱ ὁμάδες τῶν τεσσάρων κρατῶν ἀγωνίσθηκαν σὲ ἁπλὲς συναντήσεις, μὲ τὰ παρακάτω ἀποτελέσματα:

Βουλγαρία - Ρουμανία	2-0
Γιουγκοσλαβία - Ἑλλὰς	7-1
Ρουμανία - Ἑλλὰς	3-0
Βουλγαρία - Γιουγκοσλαβία	3-2
Βουλγαρία - Ἑλλὰς	2-0
Γιουγκοσλαβία - Ρουμανία	3-1

Ἡ βαθμολογία: 1) Βουλγαρία, βαθμ. 6, τέρμ. 7—2. 2) Γιουγκοσλαβία, βαθμ. 4, τέρμ. 12—5. 3) Ρουμανία, βαθμ. 2, τέρμ. 4—5. 4) Ἑλλάς, βαθμ. 0, τέρμ. 1—12.

Η Γ΄ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Στὸ Βουκουρέστι τῆς Ρουμανίας, καὶ πάλιν σὲ ἁπλὲς συναντήσεις διεξήχθη τὸ 1933 τὸ Γ΄ Βαλκανικὸ Κύπελλο. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων ἦσαν τὰ ἀκόλουθα:

Γιουγκοσλαβία - Ἑλλὰς	5-3
Ρουμανία - Βουλγαρία	7-0
Γιουγκοσλαβία - Βουλγαρία	4-0
Ρουμανία - Ἑλλὰς	1-0
Βουλγαρία - Ἑλλὰς	2-0
Ρουμανία - Γιουγκοσλαβία	3-0

Ἡ βαθμολογία: 1) Ρουμανία, βαθμ. 6, τέρμ. 11—0. 2) Γιουγκοσλαβία, βαθμ. 4, τέρμ. 9—6. 3) Βουλγαρία, βαθμ. 2, τέρμ. 2—11. 4) Ἑλλάς, βαθμ. 0, τέρμ. 3—8.

Η Δ΄ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Τὸν ἑπόμενο χρόνο 1934 ἔγιναν στὴν Ἀθήνα οἱ ἀγῶνες τοῦ Δ΄ Βαλκανικοῦ Κυπέλλου. Στὸ Κύπελλο αὐτὸ ἡ Ἑλλὰς κατετάγη δευτέρα. Οἱ συναντήσεις εἶχαν τὰ ἀκόλουθα ἀποτελέσματα:

Ἑλλὰς - Γιουγκοσλαβία	2-1
Γιουγκοσλαβία - Βουλγαρία	2-3
Ἑλλὰς - Ρουμανία	2-2
Ρουμανία - Βουλγαρία	3-2
Βουλγαρία - Ἑλλὰς	2-1
Γιουγκοσλαβία - Ρουμανία	4-0

Βαθμολογία: 1) Γιουγκοσλαβία, βαθμ. 4, τέρμ. 9—5. 2) Ἑλλάς, βαθμ. 3, τέρμ. 5—5. 3) Ρουμανία, βαθμ. 3, τέρμ. 5—8. 4) Βουλγαρία, βαθμ. 2, τέρμ. 7—8.

Η Ε΄ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Στὴν πρωτεύουσα τῆς Βουλγαρίας τὴν Σόφια ἔγιναν τὸν Ἰούνιο τοῦ 1934 οἱ ἀγῶνες τοῦ Ε΄ Βαλκανικοῦ Κυπέλλου στοὺς ὁποίους σημειώθηκαν τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα:

Βουλγαρία - Ἑλλὰς	5-2
Γιουγκοσλαβία - Ρουμανία	2-0
Βουλγαρία - Ρουμανία	4-0
Γιουγκοσλαβία - Ἑλλὰς	6-1
Ρουμανία - Ἑλλὰς	2-2
Βουλγαρία - Γιουγκοσλαβία	3-2

Βαθμολογία: 1) Γιουγκοσλαβία, βαθμ. 5, τέρμ. 11—4. 2) Βουλγαρία, βαθμ. 5, τέρμ. 12—5. 3) Ἑλλάς, βαθμ. 1, τέρμ. 5—13. 4) Ρουμανία, βαθμ. 1, τέρμ. 2—8.

Η ΣΤ΄ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Μὲ τὴν διεξαγωγὴ τῶν ἀγώνων τοῦ ΣΤ΄ Βαλκανικοῦ Κυπέλλου στὸ Βουκουρέστι, ἔληξε καὶ ὁ θεσμὸς τῆς διοργανώσεως αὐτῆς, τὸ 1934.

Ἔγιναν μόνον τρεῖς ἀγῶνες γιατὶ ἡ Γιουγκοσλαβία ἀπεσκίρτησε, μὲ τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα:

Ρουμανία - Ἑλλὰς	5 - 2
Βουλγαρία - Ἑλλὰς	5 - 4
Ρουμανία - Βουλγαρία	4 - 1

Ἡ βαθμολογία: 1) Ρουμανία, βαθμ. 4, τέρμ. 9—3. 2) Βουλγαρία, βαθμ. 2, τέρμ. 6—8. 3) Ἑλλάς, βαθμ. 3, τέρματα 6—10.

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΠΟΝΗΘΗΤΕ

Πρὶν ἀπὸ τὰ παραγγέλματα τῆς ἐκκινήσεως ὁ δρομεὺς ὀφείλει νὰ κρατᾷ τὸ σῶμα καὶ κυρίως τὰ πόδια του ζ ε σ τ ὰ καὶ νὰ διαγείρῃ τὰ νεῦρα τῶν κνημῶν του χοροπηδῶντας ἐπὶ τόπου.

Ἕνα συνηθισμένο λάθος πολλῶν δρομέων εἶναι ὅτι ἀνορθώνουν πολὺ γρήγορα τὸ σῶμα τους. Ὁ ἀθλητὴς ὅμως ποὺ θέλει νὰ ἐπιτύχῃ τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα ἀπὸ τὴν ἐκκίνησή του πρέπει νὰ κάμῃ τουλάχιστον τρεῖς ἕως δέκα διασκελισμοὺς πρὶν βρῆ τὸν κανονικό του ρυθμό. Ἐπομένως πρέπει νὰ «βουτήξῃ» πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἀμέσως μετὰ τὴν πιστολιὰ τῆς ἐκκινήσεως καὶ ὄχι νὰ ἀνορθώσῃ ἀμέσως τὸ σῶμα του.

Ἀνακεφαλαιώνοντας ὅσα εἴπαμε μέχρι τώρα γιὰ τὴν ἐκκίνηση μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς αὐτὴ εἶναι μία ἀναπόφευκτη ζημία γιὰ τὸν ἀθλητή. Ἐξαρτᾶται ὅμως ἀπὸ τὸν ἴδιο νὰ τὴν περιορίσῃ στὸ ἐλάχιστο φροντίζοντας: α) νὰ μάθῃ καλὰ τὴν τεχνικὴ τῆς ἐκκινήσεως οὕτως ὥστε νὰ ξεκινᾷ σωστὰ καὶ ταυτόχρονα σχεδὸν μὲ τὴν πιστολιὰ χωρὶς νὰ καταβάλῃ συνειδητὴ προσπάθεια, β) νὰ συγκρατήσῃ καλὰ τὴν τεχνικὴ αὐτὴ μὲ συστηματικὴ προπόνηση στὴν ἐκκίνηση καὶ νὰ συνηθίσῃ νὰ σκάβῃ τὰ λακκάκια του, στὶς ἀποστάσεις ποὺ τὸν διευκολύνουν περισσότερο, καὶ γ) νὰ μὴν ἀνορθώνῃ τὸ σῶμα του καὶ νὰ μὴν ἀρχίσῃ τοὺς κανονικούς διασκελι-

Ὁ Ὀλυμπιακὸς ἀνεδείχθη γιὰ τρίτη φορὰ ἐφέτος νικητὴς τοῦ κυπέλλου Ἑλλάδος. Ἀνωτέρω τρεῖς ἄσσοι τῆς πειραϊκῆς ὁμάδος Δρόσος, Κοτρίδης, Δαρίβας, σὲ μιὰ φάση, ἀπὸ τὸν ἀγῶνα Ὀλυμπιακοῦ — Φενὲρ - Μπαξέ.

Ἡ Σελίδα τῶν Συλλόγων

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ὁ δεύτερος λογοτεχνικὸς διαγωνισμὸς τοῦ «ΕΛΙΚΩΝΟΣ» δὲν σημείωσε οὔτε τὴν ποιοτικὴ οὔτε τὴν ποσοτικὴ ἐπιτυχία ποὺ περιμέναμε. Λίγες συμμετοχὲς κι' αὐτὲς ὄχι καλές.

Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως βραβεύουμε τὸν ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΛΤΣΟΥΛΑ στὸ πεζὸ καὶ τὸ ΜΗΤΡΟ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑ στὸ ποίημα. Στοὺς δυὸ αὐτοὺς στέλνουμε ἀπὸ ἕνα λογοτεχνικὸ βιβλίο.

Ἔπαινο δίνουμε στὴν ΚΟΝΙΤΣΟΤΟΠΟΥΛΑ καὶ στὸν ΚΩΣΤΑ ΚΑΤΣΟΥΚΗ.

Ὅλους ὅσους ἔστειλαν συμμετοχὴ εὐχαριστοῦμε θερμά.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΛΙΚΩΝ»

Τὸ βραβευμένο διήγημα εἶναι τὸ παρὰ κάτω:

Α΄ ΒΡΑΒΕΙΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ «ΕΛΙΚΩΝΟΣ»

«...ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ...»

Αὔγουστος μήνας ἦταν τότε. Καλοκαῖρι γεμᾶτο λιοπύρια. Χαρὰ στὸ χωριὸ βασίλευε κεῖνες τὶς μέρες. Στὴν ἀγροτιὰ δὲν ἀγροικιόταν, παρά, λίγες, πολὺ λίγες φωνές, κι αὐτές, μισοσβυσμένες. Στὰ πρόσωπα, τὰ ξεροκαμένα ἀπ' τὴ δουλειά, κι' ἀπ' τῆς ζωῆς τὸ φαρμάκι, μιὰ χαρὰ τώρα, γαλήνια κι' εἰρηνική, ἴσως κι ἀγγελική, ἦταν ζωγραφισμένη...

... Καϋμένοι ἀγρότες κι' αὐτοι!... Πόσα μαράζια δὲν καῖν τὴν καρδιά τους... Πίκρες... κι ὅτι τῆς φτώχειας ξακουστό, σ' αὐτοὺς ἔχει θρόνο. Κι ὅμως... ἔρχονται μέρες, ποὺ κάθε τοῦ βίου λογισμός, ξεχνιέται ἀπ' αὐτούς. Συνηθιστοὶ αὐτοί, στὴ χαρά, καὶ στὴ λύπη ἀκόμα, περνοῦν τὶς μέρες. Στὶς καρδιὲς τῶν γερόντων, καὶ στῶν νιῶν τὶς ψυχές, ἔχει θρονὶ μιὰ ἀγάπη. Ἀγάπη, κόσμου ἀπόμακρου, ξεμοναχιασμένου, κόσμου μιᾶς βιοπάλης σκληρῆς. Μάχονται αὐτοί, μ' ὅλων τῶν λογιῶν τὰ στοιχειά. Παλεύουν... νικῶνται... μὰ πιότερο νικᾶν... Στὰ τραπέζια τῆς χαρᾶς, ἀγάπες ἀπανταίνουν. Στὸ δεῖπνο τοῦ πόνου, στοῦ χαμοῦ κάποιας κόρης μονάκριβης, κάποιου νιοῦ ξανθομόναχου, ξέρουν καὶ κεῖ νὰ βαστοῦν τὴν καρδιά τους. Κεῖ στὴ βουβάρα τῆς φύσης, καὶ στὰ μουγκριτὰ τῶν ἀγρίων, πλάθουν τὰ νειᾶτα τους, ζωντανεύουν τὸ εἶναι τους, γλυκοβλέπουν τὸ αὔριο, τὸ μέλλον. Μὰ πιότερο ξεσπᾶν στὴ χαρά, στὰ πανηγύρια, τὰ γιομᾶτα ζωόπνοη. Μοῦναι ἀξέχαστο ἕνα τέτοιο πανηγύρι.

Ξημέρωνε ἡ γιορτὴ τῆς Παναγίας. Ἀποβραδὺς οἱ χωριανοὶ τοιμαστῆκαν, καὶ προτοῦ τὰ κοκκόρια λαλήσουν τὴν αὐγή, ἀλάφιασαν στὴν Παναγία τὴ Γρηγοροῦσα. Ἡ πλάση γελαστὴ καὶ χαρούμενη περίμενε τὴ χάρη τῆς Παναγίας ν' ἁγιάση. Ἦταν αὐτὴ μέρα χαρᾶς, γιομάτη φῶς ἀγάπης. Ἡ αὐγή, χρυσωμένη πρόβαλλε, κι' ὁ ἥλιος ἀφήνοντας πίσω καὶ κάμπους καὶ βουνά, ἄρχισε τὸ στρατὶ τῆς γαλήνιας μέρας. Μισόφωνα, μακρυνὰ καὶ μισοσβυσμένα μουγκριτά, ἀκούστηκαν γιὰ τελευταία φορά, χαιρετῶντας ἔτσι τὸ φῶς, ἀπ' τ' ἀπέναντι δάσος τῆς Ληγαριᾶς. Οἱ κορφὲς τῶν γύρω βουνῶν, πεντάψηλες κι αὐτές, πρόβαλλαν τὴ θωριά τους σὰ νυφάδες στητές, κι' ἔδωκαν στερνὸ χαιρετισμὸ στὴ χαραυγὴ τοῦ ἥλιου. Λυγερὰ κυπαρίσσια, ἔλατα σπαθωτά, καὶ κυκλαμιὲς μυρωδάτες, σκόρπισαν γύρα βουνίσια μυρωδιά, κι εὐώδιασαν τῆς Παναγίας τὸ πανηγύρι. Μία σειρὰ φειδωτή, ἀπ' ἀργοὺς προσκυνητάδες τῶν γύρω χωριῶν, παίρνουν δρόμο, ἀνοίγουν δρόμο στ' ἀλάφιαστα μονοπάτια, καὶ βάλονται μ' ἀνάσα βαρειά, ν' ἀνεβοῦν στὴ Γρηγοροῦσα. Φτάνουν οἱ πρῶτοι. Ἀναπνέουν ἀέρα, πλουτισμένο, μ' ἐλάτινο μῦρο, κι' ἀποθέτουν στὸ χῶμα, τὸ πλουμισμένο μὲ λούλουδα, καθάρια-καθάρια, τῆς μέρας τὰ φαγοπότια. Σωστὸ-μελισολόϊ καταφθάνει. Σήμερα σ' αὐτὴ τὴν πλαγιά, ἦρθαν κι ἑνώθηκαν οἱ χαρὲς τῆς ἀγροτιᾶς. Σὰ νὰ μάντευαν κι ὅλα τῆς πλάσης τὰ στοιχειὰ κι ἦταν ἔτσι σιωπηλά. Γαλάζιος πάνωθέ μας ὁ οὐρανός, σὰ θόλος ἀπέραντος φάνταζε. Γαλάζια κι ἡ θάλασσα κεῖ στὸ βάθος ἔφερνε σὲ μᾶς γλυκόχρυσες ἀναλαμπές. Κάτ' ἀπ' τὰ πόδια μας, σὰν πέπλο κρινοπράσινο, γιομᾶτος μ' ἄνθη, γιομᾶτος μὲ καρπὸ Ἀθηνᾶς, ἁπλωνόταν ἀτέλειωτος ὁ πλατύκαμπος τῆς Θεσσαλίας. Γύρα, δεξιὰ ζερβά μας, μικρά, λιγόψηλα ραχοβούνια, ντυμένα στὰ καλά τους, ἔδιναν στερνὸ κατευόδιο στὸ ξακουστὸ πανηγύρι. Κι' ἡ Ἐκκλησία ἀρχίζει. Τὰ σήμαντρα χτυποῦν κι ὅλοι στρέφουν τὸ νοῦ τους στὸ Θεό. Μάνες καὶ γυιοί, γριὲς καὶ γέροντοι, νιὲς καὶ νυφάδες, μὲ πρόσωπα χαρόπνευστα, μὲ ματιὲς ποὺ ζωγραφίζαν ἀγάπη, ὅλοι, ὅλοι σὰν ἀνθρώπινη θάλασσα, κυκλώσαν τὴ μικρὴ ἐξωκκλησιά, κι' ἄκουγαν, λὲς ἀποξενωμένοι ἀπὸ γήϊνο κόσμο, τὸ λειτουργὸ τοῦ Ὑψίστου. Κι ἡ μάνα μου, μὲ τὸ γυιό της πλάϊ, τὸ Δημήτρη, ἦταν ἀραγμένη κι' αὐτή, σ' ἄλλους κόσμους, φτερωτούς, σὲ πλάτια αἰθέρια, σ' ἄλλο ἀνατολῆς φῶς, κεῖ ποὺ βρίσκεται, ὁριστικὰ πιὰ τώρα. Κάπου-κάπου, μέσ' στὴ γαλήνη, πλανιόταν καὶ κάνας πέρδικας ἀχός, διακόπτοντας ἔτσι τὴ θεία γαλήνη. Τὸ χωριὸ κάτω κοιμόταν. Ψαλσίματα γλυκά, σὰν ἀγγέλων φωνές, ἁρμονικά, θεῖα, βγαλμένα ἀπ' ἄκακων στόματα, ἀντηχοῦσαν στὴ γύρω ἀνθρωποθάλασσα τῆς ἀγροτιᾶς, καὶ μᾶς ἀνέβαζαν ὅλους, μαζὶ μὲ τοῦ παπᾶ τὸ λιβάνι, σ' ἄλλους θόλους, οὐράνιους. Τρεῖς ὧρες βαστάξαμε τότε, φευγᾶτοι ἀπὸ τοῦτον τὸν κόσμο. Κι ἡ λειτουργία τέλειωσε. Σὲ κάθε πρόσωπο κι ἕνας ἀγγελικὸς πόθος ἦταν ζωγραφισμένος. Ὁ ἥλιος εἶχε μεσουρανήσει. Φεγγόφωτος ὁ δίσκος του ἔρριχνε στοὺς προσκυνητάδες, γλυκό, οὐρανόχυτο φῶς. «...Μητέρα, θὰ χορέψουν σήμερα οἱ λιγερές μας;...». Ἦτον αὐτὴ μιὰ φράση, π' ἀκόμα γαργαλάει τ' αὐτιά μου. Τόσα χρόνια διαβῆκαν μὰ μένει στὴ θύμισή μου. Κι ἦταν αὐτὴ τόσο ἀθώα, τόσο παιδιακίσια, ποὺ νομίζω πὼς κάποιος ἄγγελος αἰθέριος τοῦ τρανοῦ μὲ παρακίνησε καὶ τὴν εἶπα. Κι' ἡ μανούλα μου, μὲ κοίταξε μ' ἕνα βλέμμα στερνὸ γιὰ μένα, ποὺ ἐσήμαινε καὶ μιὰ ἀγάπη, μιὰ στοργὴ μάνας, καὶ μοῦπε..., τὸ θυμᾶμαι ἀκόμα. «...Ναὶ Δημήτρη μου, θὰ χορέψουν...». Μὲ τῆς μάνας μου τὴν ἀπάντηση, μιὰ ἀνυπομονησία μ' εἶχε κυριεύσει. Κάθε λεπτὸ αἰώνας, μὰ καὶ κάθε λεπτὸ περνοῦσε στὴ στιγμή...

Μὰ κεῖ ποὺ τὸ βλέμμα μου, ἀγνάντευε στὰ κοντινὰ κορφοβούνια, κι' ἔπαιζε μὲ τοῦ ἥλιου τὶς χιλιόφωτες ἀκτῖνες, ἕνας ἀχὸς κάποιας φλογέρας γλυκερῆς, σκόρπισε τριγύρω μαγεμένους σκοπούς, ποὺ πάνω στὴν ξεγνοιασιά μου, μοῦ φάνηκε σὰ νᾆταν σάλπισμα ἀγγέλου... Πιασμένες χέρι μὲ χέρι, μὲ ματιὲς ἀστραφτερές, καὶ μὲ πόδια ἐλαφιῶν, προβαίνουν οἱ λιγερές. Κρατοῦν ὁλόλευκα μαντήλια. Ἀκολουθοῦν ξωπίσω οἱ λεβοὶ φουστανελλοφόροι.

Εἶναι αὐτοὶ οἱ λεβέντες, οἱ νιοὶ τοῦ χωριοῦ. Πρῶτες σέρνουν οἱ νιὲς τὸ χορό, κι ἀκολουθᾶνε γύρω τους τὰ νιὰ παλληκάρια. Σὰ σβοῦρα γυρνᾶνε οἱ νιοί, μὰ κι' οἱ λιγερὲς φτερὰ βάζουν στὰ πόδια. Ρίχνουν λουλούδια οἱ γέροι κι' οἱ γριές, γιὰ νὰ πατήσουν οἱ αὐριανὲς νυφάδες, κι' οἱ γοργοπόδαροι γαμπροί, οἱ σταυραητοὶ τοῦ χωριοῦ. Δῶ τώρα, μ' αὐτὸ τὸ χορό, ἔρχονται οἱ ξεροκαμένοι ἀγρότες καὶ ξεχνᾶνε τὰ φαρμάκια. Τὸ ποτῆρι τῆς πίκρας, σβυέται μὲ τὸ ποτῆρι τῆς χαρᾶς. Τὰ φυλλοκάρδια τους πλαταίνουν. Κάθε γονιὸς καμαρώνει τὴ λεβεντιὰ τῶν σπλάγχνων του. Κάθε μάνα δακρύζει ἀπὸ χαρά. Κάθε καρδιὰ γερόντων πλανιέται κι' αὐτὴ στὸ παρελθόν, στὰ νειᾶτα της. Καὶ λένε, τότε μὲ πνηχτὸ βαρυανάσεμα οἱ γερόντοι... «Ἔρμα νειᾶτα, κακὰ γεράματα...». Δὲ χορταίνουν τὰ μάτια νὰ κοιτάζουν ρηγοροῦνται κι' οἱ καρδιὲς τῶν μανάδων, σὰ βλέπουν τοὺς νιούς, τὰ πεδικόπουλα, νὰ σύρουν ἔτσι τὸ χορό. Ὅπου πατᾶνε τραντάζει ἡ γῆ. Παρηγοροῦνται κι οἱ καρδιὲς τῶν μανάδων, σὰ βλέπουν τὰ νιά τους βλαστάρια... Ὁ φεγγόφωτος τοῦ ἥλιου δίσκος ἀπαλογέρνει κουρασμένος. Καὶ τὸ πανηγύρι παίρνει τὸ τέλος. Κανεὶς δὲ θέλει νὰ τελειώση. Μὰ ἡ μέρα βιάζεται. Κρῖμα νὰ μὴ γίνη καὶ δῶ τὸ θαῦμα τοῦ Ναυῆ. Κι' ὁ ἀγροτόκοσμος κάνει τὸ σταυρό του, γιὰ στερνὴ πιὰ φορὰ στὴ Γρηγοροῦσα καὶ λύνει τὴ χαρὰ τῆς μέρας. Τὰ μονοπάτια μαυρολογοῦν ἀπ' ἀνθρώπους. Τὰ ζερβὰ τῶν βουνῶν ἰσκιώνονται πάλι. Μόνον οἱ ψηλὲς βουνοκορφὲς φαντάζουν σὰ χρυσᾶ μανητάρια. Ἡ ἀεικίνητη ἀγροτιὰ παίρνει τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ, μ' ἀνάλαφρη ὅμως τώρα τὴν καρδιά. Ὁ πλατύκαμπος τοὺς καλεῖ κοντά του. Ἡ σκληρὴ βιοπάλη, ἡ ἀγριόζωη τοῦ βουνοῦ καὶ τ' ἀλέτρι τοῦ κάμπου, στήνουν καρτέρια γι' αὐτούς. Μά, πάνω ἀπ' ὅλα ἔχουν αὐτοί, κεῖνο τῆς πίστης τὸ φῶς, ποὺ ξέρει νὰ σκορπᾶ, μαύρους λογισμοὺς καὶ σκοτάδια παγερά. Γι' αὐτό, τὰ ροζιάρικα χέρια τους, μαζὶ μὲ τὴ φροντίδα, τοῦ κάμπου, τοῦ βουνοῦ, καὶ τῆς στάνης, συνηθίζουν πιότερο ἀπ' ὅλα, νὰ κάνουν ἀπὸ καρδιά, κι' ἕνα σημεῖο Σταυροῦ, κι' ἕνα λόγο, βαθειᾶς ν' ἀπανταίνουν πίστης, στὸν Τρανό τους προστάτη, τὸ Χριστό: «Θεέ μου, βοήθα με!...».

Ὁ ἥλιος κείνης τῆς μέρας ἔδυσε. Μὰ σὰ φῶς ἀναμμένο, ἔμεινε μέσ' στὰ πιόβαθα τῆς καρδιᾶς μου, κεῖνο τ' ἀγροτικό, τ' ἀλαργηνὸ πανηγύρι...

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Σ. ΚΑΛΤΣΟΥΛΑΣ

ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ἐπειδὴ τὸ περιοδικὸ θὰ καθυστέρησε νὰ φθάση σὲ ὅλους τοὺς ἀναγνῶστες ποὺ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς θὰ ἤθελαν νὰ λάβουν μέρος στὸν προκηρυχθέντα μεγάλο διαγωνισμὸ τοῦ συλλόγου μας τὸν παρατείνομε μέχρι τὶς 20 Ἰουλίου.

Ὅλοι οἱ ἀναγνῶστες πρέπει νὰ λάβετε μέρος καὶ ἰδιαιτέρως οἱ ἠπειροθεσσαλομακεδόνες ἐνισχύοντας τὴν προσπάθεια τοῦ συλλόγου μας.

Τὸ Δ.Σ. «ΜΕΛΙΣΣΗΣ»
ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΙΔΡΥΣΗ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ «ΕΛΙΚΩΝΟΣ» ΕΙΣ ΣΕΡΡΑΣ

Οἱ διαλεχτοὶ φίλοι τοῦ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» ἵδρυσαν παράρτημα τοῦ συλλόγου «ΕΛΙΚΩΝΟΣ» εἰς ΣΕΡΡΑΣ.

Προσοχή! Προσέλθετε ὅλοι! Σᾶς ὑποσχόμεθα ἀφάνταστη δράση καὶ πρωτότυπη κίνηση.

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΕΛΙΚΩΝΟΣ» ΣΕΡΡΩΝ

ΠΡΟΣΟΧΗ! ΠΡΟΣΟΧΗ! Προκηρύσσομε διαγωνισμὸ μὲ θέμα: «ΟΙ ΚΑΛΕΣ ΚΑ ΙΟΙ ΚΑΚΕΣ ΣΥΝΑΝΑΣΤΡΟΦΕΣ».

ΒΡΑΒΕΙΑ ΕΚΛΕΚΤΑ: Ὁ 1ος θὰ λάβη λογοτεχνικὰ βιβλία ἀξίας 30.000 δρχ., ὁ 2ος λογοτεχνικὰ βιβλία 20.000 δρχ. καὶ ὁ 3ος μία ἐτησία συνδρομὴ τῆς ἐφημερίδος μας ποὺ πρόκειται νὰ ἐκδοθῆ ἐντὸς ὀλίγου. Οἱ ἑπόμενοι τρεῖς θὰ ἐπαινεθοῦν. Προθεσμία λήψεως τῶν ἀπαντήσεων 10 Αὐγούστου 1953. Δικαίωμα συμμετοχῆς 1.500 δρχ. μόνον. Οἱ ἀπαντήσεις θὰ στέλωνται στὴν διεύθυνση: Γεώργιον Παπαηλιοῦ Ἀριστοτέλους 4 Σέρραι.

Γ. Π.

◇◇

Νέα ψευδώνυμα

Ἐγκρίνονται τὰ νέα ψευδώνυμα: ΑΙΓΙΩΤΙΚΟ ΒΕΛΟΣ, ΑΡΗΣ, ΙΚΑΡΟΣ, ΚΑΜΠΑΛΕΡΟ, ΛΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΜΑΡΙ ΝΤΥΡΑΝ, ΜΙΜΗΣ ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ, ΟΥΡΑΝΟΚΑΤΕΒΑΤΟΣ, ΡΟΔΑΥΓΟΥΛΑ, ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΙΚΟ ΔΙΑΒΟΛΑΚΙ, ΦΙΡΦΙΡΙΝΟΣ, ΧΑΛΚΙΔΙΩΤΗΣ.

σμοὺς παρὰ μόνον τὴν στιγμὴ ποὺ θὰ ἔχη ἀποκτήσει ἀρκετὴ φορά, δηλαδὴ οὔτε πολὺ ἐνωρὶς ἀλλὰ οὔτε καὶ πολὺ ἀργά.

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΟ ΖΗΡΟ: Σὲ ἀγῶνα μπάσκετ-μπὼλ ἡ ὁμάδα τῆς Παιδοπόλεως ἐνίκησε τὴν Μικτὴ Ἄρτης μὲ 35—21. Ἐξ ἄλλου, ἡ ὁμὰς τῆς Θεσσαλίας ἐνίκησε τὴν ὁμάδα τῆς Ἠπείρου μὲ 26—19.

ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟ: Σὲ ἀγῶνα βόλλεϋ-μπὼλ τὸ Β΄ Σύστημα Προσκόπων ἐνίκησε τὸ Γ΄ μὲ 15—3, 12—15, 16—13.

ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΑΝΔΡΕΑ: Σὲ ἀγῶνες ποδοσφαίρου ἡ Παιδόπολις ἐξῆλθε ἰσόπαλος τῆς Νέας Ἰωνίας 1—1, καὶ τῶν Προσκόπων ἐπίσης 1—1. Ἐξ ἄλλου σὲ ἀγῶνα βόλλεϋ-μπὼλ ἐνίκησε τὸ Κατηχητικὸ Σχολεῖο μὲ 15—3, 12—15, 15—8.

ΣΤΟ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ: Ἡ ὁμὰς τοῦ Σταυροδρομίου «Δόξα» συνέτριψε τὴν «Βροντὴ» μὲ 8—1.

ΣΤΟ ΚΙΛΚΙΣ: Ὁ «Ἑρμῆς» Τερπύλλου ἐνίκησε τὸ Π.Ο.Ξ. μὲ 2—1. Ἐπίσης τὴν «Ἀναγέννησιν» μὲ 2—2 καὶ τέλος ἐξῆλθε ἰσόπαλος τῆς Α.Ε.Κ. μὲ 1—1.

ΣΤΗΝ ΚΟΡΝΟΦΩΛΙΑ: Ὁ «Ἀτρόμητος» Κορνοφωλιᾶς ἐνίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ Σπιτιοῦ Λαβάρων μὲ 2—1 καὶ τὸν «Ἄρη» Κορνοφωλιᾶς.

Σὲ ἀγῶνες βόλλεϋ ἡ ὁμάδα τῆς ΣΤ΄ τάξεως τοῦ Γυμνασίου Σουφλίου ἐνίκησε τὴν Ζ΄ μὲ 15—11, 15—0.

ΣΤΟΝ ΙΜΕΡΟ ΚΟΜΟΤΙΝΗΣ: Ἡ Α. Ε. Ξυλαγανῆς ἐπεβλήθη μὲ 2—1 τῆς «Δόξης» Ἰμέρου.

ΣΤΗΝ ΑΛΕΞ)ΠΟΛΙ: Ἡ Ζ. Π. Ἀκαδημίας σὲ ἀγῶνα βόλλεϋ-μπὼλ ἐνίκησε τοὺς ἀποφοίτους Γυμνασίου Ἀλεξ)πόλεως μὲ 16—14, 21—19.

ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ: Ἡ ὁμάδα τοῦ «Μεγ. Ἀλεξάνδρου» κατενίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ «Ντεπὼ» μὲ 6—3 (0—3).

Ποιὸ ἀπὸ τὰ τρία;

Λέγαμε στὸ προηγούμενο σημείωμά μας, πῶς ὁ Κύριος μοιάζει σὰν νὰ παρουσιάζη τρία διαφορετικὰ πράγματα ὡς τὸ σπουδαιότερο καὶ σημαντικώτερο ποὺ ἔχει κανεὶς νὰ ἐπιδιώξη στὴ ζωή του: Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁλοκληρωτική μας ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸ καὶ πρὸς τὸν πλησίον μας καὶ ἡ ἀνθρωπίνη ψυχή. Πῶς συνδυάζονται αὐτὰ τὰ τρία πράγματα; Πρέπει νὰ τὰ πάρη κανεὶς ὅλα μαζὶ ἢ νὰ διαλέξη ἕνα ἀπὸ τὰ τρία;

Ἂς πάρουμε τὸ πρῶτο: Τὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Μᾶς εἶπε: «Ζητεῖτε πρῶτον τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ», δηλαδή, ἐπιδιώξετε πρῶτ' ἀπ' ὅλα τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, αὐτὴ νὰ εἶναι ἡ πρώτη καὶ σπουδαιότερη φροντίδα σας. Μὲ ἄλλα λόγια, προσπαθῆστε μὲ κάθε τρόπο ὁ Θεὸς νὰ γίνη ὁ κυβερνήτης στὴ ζωὴ ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ νὰ εἶναι ὁ ὁδηγὸς κάθε ἀνθρώπου. Ἅμα ἔχετε ἐργασθῆ, μᾶς λέγει ὁ Κύριος, νὰ ἐπιβληθῆ ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ στὶς ψυχὲς ὅλων τῶν ἀνθρώπων, καὶ πρῶτ' ἀπ' ὅλα στὴν δική σας ψυχή, τότε ὅλα τὰ ἄλλα, τὰ ὑλικὰ καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθὰ θὰ σᾶς δοθοῦν σιγὰ-σιγά. Μὴ σκορπίζετε, λοιπόν, τὴν προσοχή σας, εἶναι σὰν νὰ μᾶς λέγη ὁ Κύριος, σὲ πολλὰ καὶ διάφορα μικροπράγματα, μὴ σπαταλᾶτε τὶς δυνάμεις σας σὲ ἔργα μὲ μικρότερη ἢ καμμιὰ ἀξία, ἀλλὰ συγκεντρῶστε ὅλη σας τὴν ἐνεργητικότητα, γιὰ νὰ ἐπικρατήση τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ στὴν καθημερινή μας ζωή.

Καὶ ποιός εἶναι ὁ πιὸ βασικὸς νόμος τοῦ Θεοῦ; Ποιὸς εἶναι ὁ συνταγματικὸς χάρτης τῆς Βασιλείας Του; Μᾶς τὸ εἶπε ὁ ἴδιος: «Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται». Δηλαδή, ἀπ' αὐτὲς τὶς δύο ἐντολὲς ἐξαρτᾶται ὅλος ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶχε δοθῆ ἀπ' τὸν Μωϋσῆ καὶ ὅλα ὅσα ἐδίδαξαν οἱ προφῆται. Μέσα στὶς δυὸ αὐτὲς ἐντολὲς περιλαμβάνονται ὅλα καὶ ἀπ' αὐτὲς ἐξαρτῶνται ὅλα. Ἂν δὲν ἐφαρμόση κανεὶς τὶς δύο αὐτὲς βασικὲς ἐντολές, ὁ,τιδήποτε ἄλλο καὶ ἂν προσπαθήση κατόπιν νὰ ἐφαρμόση, θὰ εἶναι χωρὶς οὐσία, χωρὶς περιεχόμενο. Θὰ εἶναι σὰν ξεκρέμαστο.

Καὶ ποιὲς εἶναι οἱ δύο αὐτὲς ἐντολές; Τὸ «Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου» καὶ τὸ «Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου». Ὥστε ἡ προσπάθειά μας γιὰ νὰ ἐπικρατήση ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, σημαίνει πρῶτ' ἀπ' ὅλα νὰ ἐφαρμόσουμε τὶς δύο σπουδαιότερες καὶ βασικώτερες αὐτὲς ἐντολές.

Καὶ ποιὸς θὰ ἐφαρμόση τὶς ἐντολὲς αὐτές; Ὁ ἄνθρωπος, ἢ μᾶλλον ἡ ψυχή του. Γιατί τὸ ὄργανο, ποὺ εἶναι προορισμένο γιὰ νὰ γίνη ὁ ἐκτελεστὴς τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἡ ψυχή μας. Αὐτὴ πρέπει νὰ τὶς δεχθῆ, κι' αὐτὴ θὰ τὶς ἐφαρμόση. Καὶ ποῦ θὰ ἐφαρμοσθοῦν; Ποῦ θὰ βασιλεύση ὁ Θεός; Τί θὰ κυβερνᾶ; Τὴν ἀνθρώπινη ψυχή. Αὐτὴ μένει νὰ κερδηθῆ, γιὰ νὰ ἐπικρατήση ἡ Βασιλεία Του. Σ' ὁλόκληρο τὸν ἄλλο ὑλικὸ κόσμο ἐπικρατοῦν οἱ νόμοι τοῦ Θεοῦ, στερεοὶ καὶ ἀκλόνητοι. Μόνον στὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ παρουσιάστηκε καὶ παρουσιάζεται ἡ ἀνταρσία ἀπέναντι στὸν νόμο Του. Ὅταν κι' ἐκεῖ ἐπικρατήση, θὰ ἔχη κυριαρχήσει παντοῦ ἡ Βασιλεία Του.

Ἡ ἐφαρμογή, λοιπόν, τοῦ νόμου τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ μᾶς ὁδήγησε στὴν ἀνθρώπινη ψυχή. Ἔτσι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, οἱ δύο ἐντολὲς καὶ ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ εἶναι μὲν τρία διαφορετικὰ πράγματα, ἀλλὰ ταὐτοχρόνως εἶναι καὶ ἕνα. Γιατί, ὅταν λέει κανεὶς Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἐννοεῖ ὅτι θὰ ἐπικρατήση ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ, καὶ προπάντων οἱ δύο βασικὲς ἐντολές Του, στὶς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων. Ἑπομένως, ὅταν θέλουμε νὰ ἰδοῦμε ποιὸ εἶναι ἐκεῖνο ποὺ ὁ Κύριος ἔβαζε ὡς τὸ πιὸ σπουδαῖο πρᾶγμα στὴ ζωή μας, θὰ λέγαμε πὼς εἶναι τοῦτο: Νὰ ἐπικρατήση ὁ Νόμος Του στὶς ψυχές μας.

Ὁ Πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

12ον

Ὡς τώρα, πολλὲς φορὲς ἀναφέραμε διάφορους ὅρους καὶ εἰδικὲς ἐκφράσεις ποὺ χρησιμοποιοῦνται στὸ σκάκι. Ὑπάρχουν ὅμως ἀρκετὲς ἀκόμη πολὺ συνηθισμένες ἐκφράσεις ποὺ θὰ τὶς μάθετε σιγὰ - σιγά. Σήμερα θ' ἀσχοληθοῦμε μὲ μερικὲς ἀπ' αὐτές, τὶς πιὸ σημαντικές.

Κομμάτι καρφωμένο. Ὅταν ἕνα κομμάτι καλύπτει τὸν Βασιλιᾶ του ἀπὸ τὴν προσβολὴ ἑνὸς ἐχθρικοῦ κομματιοῦ (δηλαδὴ βρίσκεται ἀνάμεσα στὸν Ρ του καὶ στὸ ἐχθρικὸ κομμάτι) τότε λέμε ὅτι τὸ κομμάτι αὐτὸ εἶναι καρφωμένο.

Στ' ἀλήθεια, ἕνα τέτοιο κομμάτι ἀδυνατεῖ νὰ κινηθῆ, γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ ἐξέθετε τὸν Ρ του σὲ σάχ, πρᾶγμα ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ γίνη καθὼς ξέρουμε.

Κοιτάξτε τὴν εἰκόνα ἀριθ. 22

Ὁ μΙβ6 δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ κάμη καμμιὰ κίνηση. Εἶναι καρφωμένος, εἶναι ἀκινητοποιημένος, γιατὶ καλύπτει τὸν Ρ του ἀπὸ τὴν προσβολὴ τοῦ ἐχθρικοῦ λΠε6.

Τὸ κάρφωμα ἑνὸς κομματιοῦ ἀποτελεῖ τὶς πιὸ πολλὲς φορὲς ἕνα μειονέκτημα, μιὰ ἀδυναμία καὶ συχνὰ πληρώνεται ἀκριβά. Ἰδοὺ λοιπὸν στὴν εἰκόνα μας ἡ φοβερὴ συνέπεια τοῦ καρφώματος τοῦ Ι: Ἂν ὁ λευκὸς ἔχει σειρὰ νὰ παίξη καὶ φέρη τὸν Α του στὸ γ4 δίνοντας σὰχ στὸν μΡ (δηλαδὴ ἂν παίξη 1 Αα2—β4+), τὸ σὰχ αὐτὸ ὅπως βλέπετε εἶναι καὶ μάτ, γιατὶ ὁ μΙ, ἐπειδὴ εἶναι καρφωμένος, ἀδυνατεῖ νὰ κινηθῆ καὶ νὰ πάρη τὸν λΑ στὸ β4.

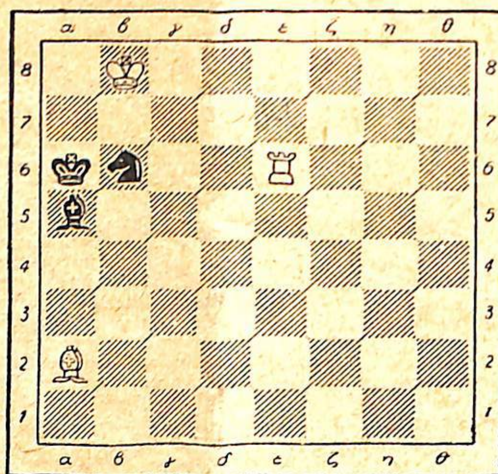
Συχνὰ συνηθίζεται νὰ ὀνομάζουν ἐπίσης καρφωμένο καὶ ἕνα κομμάτι ποὺ καλύπτει ἕνα φιλικὸ κομμάτι μεγαλύτερης ἀξίας καὶ ἰδίως τὴν Βασίλισσα.

Π. χ. στὴ θέση:
Λευκὰ (3): Ρβ6, Βα2, Πβ3.
Μαῦρα(3): Ρζ8, Πζ7, Αε6.

Ὁ λΠβ3 εἶναι καρφωμένος γιατὶ καλύπτει τὴ Βασίλισσά του. Ἂν ὁ Π. κινηθῆ καὶ τὴν ἀποκαλύψη, ὁ μΑε6 θὰ τὴν πάρη. Φυσικὰ ὁ παίκτης μπορεῖ νὰ βρεθῆ σὲ θέση ποὺ νὰ κάμη θεληματικὰ μιὰ τέτοια προσφορά, μιὰ τέτοια θυσία ὅπως λέμε. Θὰ συναντήσουμε πολλὲς φορὲς τέτοιες περιπτώσεις στὶς παρτίδες καὶ στὰ προβλήματα τοῦ σκακιοῦ. Τὸ καρφωμένο κομμάτι ἐδῶ δὲν εἶναι κυριολεκτικὰ ἀκινητοποιημένο, δὲν εἶναι ἐντελῶς παράλυτο, ὅπως συμβαίνει στὴν περίπτωση ποὺ καλύπτει τὸν Βασιλιά του.

Κέρδος ἢ χάσιμο τῆς διαφορᾶς.

Ὅταν ὁ παίκτης πάρη μιὰ φιγούρα τοῦ

Εἰκ. ἀρ. 22

ἀντιπάλου δίνοντάς του μιὰν ἄλλη μικρότερης ἀξίας, λέμε ὅτι κερδίζει τὴν διαφορὰ κι' ὅταν συμβῆ τὸ ἀντίθετο λέμε ὅτι χάνει τὴν διαφορά. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ξέρουμε ὅτι ὁ Α καὶ ὁ Ι ἔχουν περίπου τὴν ἴδια δύναμη, τὴν ἴδια ἀξία. Ὁ Π. εἶναι ἰσχυρότερος καὶ ἡ Β ἀκόμη ἰσχυρότερη.

Γιὰ νὰ ἔχετε μιὰ γενικὴ ἰδέα γιὰ τὴν σχετικὴ ἀξία ὅλων τῶν κομματιῶν ἀρκεῖ νὰ ξέρετε ὅτι ἂν πάρουμε σὰν μέτρο συγκρούσεως τὴν ἀξία τοῦ πιονιοῦ καὶ τὴν παραστήσουμε μὲ τὴν μονάδα τότε ὁ Α καὶ ὁ Ι ἔχουν ἀξία ἴση περίπου μὲ 3, ὁ Π μὲ 5 καὶ ἡ Β μὲ 10. Δηλαδὴ ἡ Β εἶναι διπλασία σὲ δύναμη ἀπὸ τὸν Π κ.ο.κ.

Δὲν συμφέρει ν' ἀλλάξουμε ἕναν Π μὲ ἕναν Α ἢ ἕναν Ι γιατὶ χάνουμε τὴν διαφορὰ καὶ ἐξασθενοῦμε τὶς δυνάμεις μας. Ἐπίσης δὲν συμφέρει ν' ἀλλάξουμε τὴν Β μ' ἕναν Π, ἀλλὰ μποροῦμε νὰ τὴν ἀλλάξουμε μὲ 2 Πύργους κλπ.

Ὅλα αὐτὰ βέβαια εἶναι ὁ κανών. Ἀλλὰ πολλὲς φορὲς γίνονται ἐξαιρέσεις, γιατὶ λόγῳ τῆς θέσεως συμφέρει νὰ κάμουμε μιὰ θυσία τῆς διαφορᾶς, ἢ ὅπως θὰ δοῦμε καὶ θυσία ἀκέραιου κομματιοῦ χωρὶς ὑλικὸ ἀντάλλαγμα.

Μερικὲς ἀσκήσεις πάτ.

Πολὺ συνηθισμένες θέσεις τοῦ πὰτ ἐμφανίζονται στὰ τέλη τῶν παρτίδων καὶ πρέπει ὁ παίκτης νὰ τὶς ἔχει ὑπ' ὄψει του γιὰ νὰ μὴ τοῦ διαφεύγη ἡ νίκη μέσα ἀπὸ τὰ χέρια του. Ἰδοὺ μερικὰ ἁπλᾶ παραδείγματα:

α) Λευκὰ(1): Ρδ1. Μαῦρα(2): Ρδ3, Σδ2. Εἶναι ἡ σειρὰ τῶν λευκῶν νὰ παίξουν. Δὲν διαθέτουν καμμιὰ κίνηση. Εἶναι πάτ.

β) Λευκὰ(2): Ργ5, Βγ7. Μαῦρα(1): Ρα6. Εἶναι ἡ σειρὰ τῶν μαύρων νὰ παίξουν. Εἶναι πάτ.

γ) Λευκὰ(3): Ρα7, Πβ8, Σβ3, Μαῦρα(1): Ρα5. Εἶναι ἡ σειρὰ τῶν μαύρων νὰ παίξουν. Εἶναι πάτ.

Σᾶς δίνω παρακάτω τρεῖς θέσεις στὶς ὁποῖες ἔχουν σειρὰ νὰ παίξουν τὰ λευκά. Ἀπὸ τὶς πολλὲς κινήσεις ποὺ μποροῦν νὰ κάμουν μιὰ φέρνει σὲ θέση πὰτ τὰ μαῦρα καὶ τὴν κίνηση αὐτὴ πρέπει νὰ τὴν ἀποφύγουν τὰ λευκά. Ποιὰ εἶναι αὐτὴ ἡ κίνηση;

α) Λευκὰ(4): Ρα4, Βα1, Αζ7, Ιε6.
Μαῦρα(3): Ργ4, Πδ5, Σγ5.

β) Λευκὰ(5): Ργ6, Πβ3, Πη4, Αζ4, Σα2.
Μαῦρα(4): Ργ4, Αδ4, Σβ4 δ2.

γ) Λευκὰ(3): Ργ4, Σβ6, δ7.
Μαῦρα(2): Ργ6, Σβ7.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς δώσω τὶς λύσεις καὶ θὰ δῆτε ἂν τὶς βρίκατε σωστά.

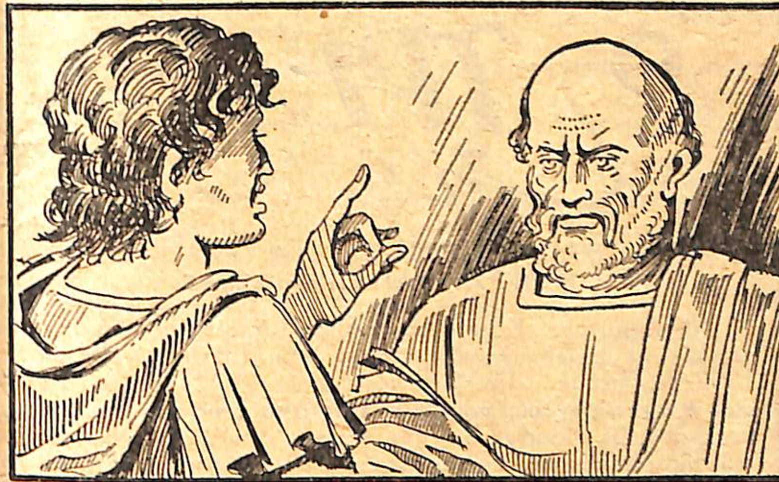
ΤΟ ΠΙΟΝΙ

67 Βλέποντα πὼς ἡ θλίψη κι' ὁ θρῆνος ὅλο καὶ μεγάλωναν, ἡ Κυνάκη ζήτησε τὴ βοήθεια τῶν ἄλλων. Μὰ ὁ 'Αλέξανδρος δὲ δεχόταν κανένα.

Κάποιος ὅμως φιλόσοφος ἀπὸ τὰ "Αβδηρα, ὁ 'Ανάξαρχος, δίχως νὰ ζητήση τὴν ἄδεια του, μπῆκε στὸ δωμάτιο ὅπου ἦταν ὁ βασιλιάς, σωριασμένος κατὰ γῆς καὶ θρηνοῦσε — Ντροπή! φώναξε μ' ἕνα τόνο κομπαστικό. Αὐτὸς λοιπὸν εἶναι ὁ Μεγάλος μας βασιλέας, ποὺ ἔχει στηρίξει ἐπάνω του τὶς ἐλπίδες του ὅλος ὁ κόσμος; Μὰ αὐτὸς ἔχει πέσει κατάχαμα καὶ κλαίει σὰ σκλάβος.

'Ο 'Αλέξανδρος σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ τὸν κοίταξε θυμωμένος.

68 Ποιὸς ἦταν αὐτὸς ὁ τρελλὸς ποὺ τολμοῦσε νὰ τοῦ μιλῆ ἔτσι;

— Ἔξω, τοῦ φώναξε κι' ἡ ἀγανάκτηση φούντωσε μέσα του. 'Η Κύνα χάρηκε. Ναὶ ὁ 'Ανάξαρχος εἶχε καταφέρει νὰ ξυπνήση τὸν 'Αλέξανδρο.

— Φεύγω, εἶπε ὁ φιλόσοφος ἀλλὰ θυμίζω στὸ μαθητὴ τοῦ 'Αριστοτέλη, πὼς ἡ ἀπελπισία εἶναι τὸ γνώρισμα τῶν ἀδύνατων χαρακτήρων. "Ο,τι ἔγινε ἦταν βέβαια φρικτό, μὰ δὲν ἔχει πιὰ γιατριά. Τίμησε τὸν Κλεῖτο καὶ γίνου ξανὰ ὁ 'Αλέξανδρος.

— Εὐχαριστῶ φίλε, εἶπε αὐτὴ τὴ φορὰ μὲ γαλήνη, ὕστερα πῆρε τὴν κύλικα ἀπ' τὸ χέρι τῆς Κύνας καὶ τὴν ἄδειασε μὲ μιᾶς.

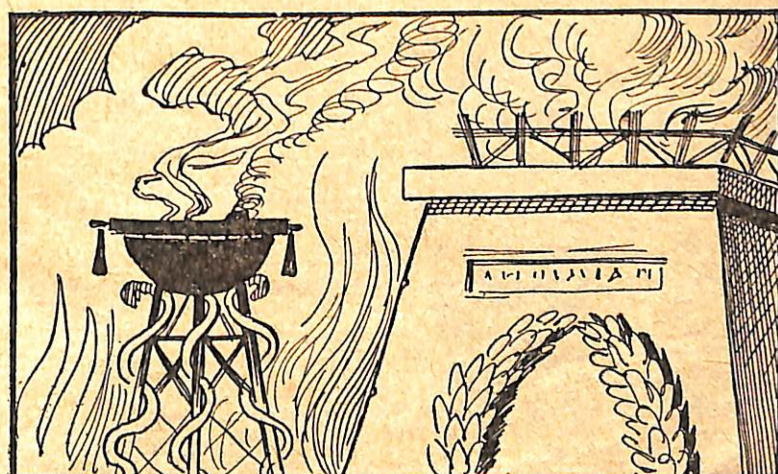
69 'Η κηδεία τοῦ Κλείτου ἔγινε μ' ὅλες τὶς τιμές. 'Ο 'Αλέξανδρος ἀκολούθησε τὸ φέρετρο μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο καὶ δακρυσμένος.

— Πόσο τὸν ἀγαποῦσε, σκεφτόταν ἡ Κύνα.

'Η εὐγενικιὰ δέσποινα, ποὺ τὴν ἔδενε μὲ τὸν Κλεῖτο φιλία στενή, εἶχε ξεχάσει τὸ δικό της πόνο, μπροστὰ στὴ συντριβὴ τοῦ ἀγαπημένου της ἀδερφοῦ. Μὰ τὴν ὥρα ἐκείνη ποὺ ὁ πιστός Κλεῖτος δεχόταν τὶς ἐπικήδειες τιμές, δὲ μποροῦσε νὰ μὴ συλλογιστῆ τὴ Λιανίκη, τὴν ἀδερφή του ποὺ ἦταν μακρυά. Καὶ κόβοντας ἀπὸ τὰ μαλλιά της μιὰ μποῦκλα τὴν ἀπόθεσε στὸν τύμβο του ἀπὸ μέρος τῆς μακρυνῆς ἀδελφῆς.

70 Εἶχε περάσει καιρός. 'Ο 'Αλέξανδρος μὲ τοὺς Μακεδόνες καὶ τοὺς ἐπίλεκτους Πέρσες, ποὺ εἶχαν καταταχθῆ στὸ στρατό του, ἑτοιμαζόταν γιὰ τὴ στερνὴ καὶ μεγάλη του ἐκστρατεῖα στὴν 'Ινδικὴ χώρα. Μὲ τὴ στρατολογία, τὰ κυνήγια καὶ τὰ γυμνάσια, τὸ θλιβερὸ ἐπεισόδιο ἔμοιαζε ξεχασμένο. Μά, μέσα στοῦ βασιλιᾶ τὴν ψυχὴ ζοῦσαν πάντα οἱ τύψεις. 'Εκείνη τὴν ἐποχή, ὁ 'Αλέξανδρος εἶχε ξαναβρῆ τὸν παλιὸ ἑαυτό του. Ἦταν ἁπλός, ἐγκρατὴς καὶ πολὺ τρυφερὸς μὲ τοὺς φίλους του. 'Αγαποῦσε ἰδιαίτερα τὸ φιλόσοφο Καλλισθένη, ποὺ ἤξερε νὰ παρηγορῆ μὲ πραότητα καὶ μὲ σύνεση τὴ θλιμμένη καρδιά του.

71 "Ολα ἦταν ετοιμα πιὰ γιὰ τὴν ἐκστρατεία. 'Ο 'Αλέξανδρος πρόσταξε, πρὶν ἀπὸ τὸ ξεκίνημα, νὰ γίνουν παντοῦ θυσίες στοὺς θεούς.

Στὸ βωμὸ τοῦ Διὸς τὰ ἱερὰ εἶχαν ἀποβῆ αἴσια. 'Η φωτιὰ ἔκαιγε λαμπρή, ἀφοῦ χώνεψε τὰ σπλάχνα τῶν ζώων καὶ ἔστειλε τοὺς καπνοὺς τῆς θυσίας ὁλοΐσια στὸν πατέρα τῶν 'Αθανάτων.

'Ο 'Αλέξανδρος εἶχε καθυστερήσει μὲ τοὺς ἑταίρους στὴν τελευταία ἐπιθεώρηση. Καὶ τότε ἕνας ἀπὸ τοὺς κόλακας τῆς αὐλῆς, ὁ Κλέων πρότεινε κάτι τολμηρὸ στοὺς πιστούς, ποὺ τιμοῦσαν τὸ Δία, εὐχόμενοι γιὰ τὴ νίκη τοῦ βασιλιᾶ τους.

Πῆρε ἕνα δύο κόκκους λιβανωτὸ καὶ πλησίασε τὴν πυρά.

72 — Μακεδόνες, φώναξε μὲ στόμφο ἔχετε πάρει τόσες τιμὲς ἀπὸ τὸν 'Αλέξανδρο κι' ὅμως δὲν βρίκατε ἀκόμη τὸν τρόπο νὰ τὶς ἀνταποδώσετε στὸ μεγάλο σας βασιλέα. "Αν οἱ Πέρσες γονατίζουν μπροστά του καὶ τὸν λατρεύουν σὰ θεὸ τί πρέπει νὰ κάνετε ἐσεῖς ποὺ τὸν ξέρετε;

Πάρετε στὰ χέρια σας σμύρνα καὶ λιβάνι, ὅπως ἐγώ, καὶ θυσιάσετε στὸν 'Αλέξανδρο, πάνω στὸ βωμὸ τοῦ πατέρα του τοῦ 'Ολύμπιου Δία. Κι' ὅταν ἔρθη, ἂς πέσωμε στὰ γόνατα νὰ τὸν προσκυνήσωμε σὰ Θεό.

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια ἔρριξε τὸ λιβάνι του στὴ φωτιὰ καὶ τὸ πλῆθος ἀλλάλαξε, κάνοντας τὸ ἴδιο. Μόνο ὁ Καλλισθένης ἔμεινε ἀκίνητος.

(Συνεχίζεται)

'Απὸ τὰ ὡραιότερα ἑλληνικὰ διηγήματα

Ὁ ΤΡΕΛΛΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ τῆς Ἀθήνας

Τοῦ ΔΗΜ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ὁ Δημήτριος Καμπούρογλου, τοῦ ὁποίου τὸ διήγημα δημοσιεύουμε σήμερα γεννήθηκε στὴν Ἀθήνα στὶς 14 Ὀκτωβρίου 1852 καὶ πέθανε στὴν ἴδια πόλη στὰ 1942. Γιὸς τοῦ Γρηγορίου Καμπούρογλου, ποὺ ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ σημαντικοὺς πνευματικοὺς παράγοντες τῆς ἐποχῆς του στὴν πρωτεύουσα, καὶ τῆς Μαριάννας, ποὺ ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς σπουδαιότερες, γιὰ νὰ μὴν πῶ ἡ μοναδικὴ λογία, ἐπιδόθηκε στὰ γράμματα καὶ ἀναδείχθηκε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐπιφανεστέρους Ἕλληνας λογοτέχνες καὶ ἱστοριοδίφες. Φοιτητὴς ἀκόμη στὴ Νομικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ὁ Δ. Γρ. Καμπούρογλου βραβεύθηκε ὡς μουσικὸς καὶ ποιητής. Τὰ πρῶτα χρόνια, ἀφοῦ πῆρε τὸ δίπλωμα τοῦ Νομικοῦ ὁ Δημ. Καμπούρογλου δικηγοροῦσε. Κατόπιν ὅμως ἀκολούθησε τὸ δημοσιοϋπαλληλικὸ κλάδο καὶ κατέλαβε διάφορες ἐπίζηλες θέσεις.

Νέος ἀκόμη ἀσχολήθηκε μὲ τὴν ποίηση, τὴν πεζογραφία καὶ τὶς ἱστορικὲς μελέτες, ἐδημοσίευσε δὲ ἱστοριοδιφικὲς ἐργασίες μὲ τὸ ψευδώνυμο Ἀναδρομάρης. Στὰ 1927 γίνηκε Ἀκαδημαϊκός, διετέλεσε δὲ καὶ πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας.

Ὁ Δημ. Καμπούρογλου διεύθυνε τὸ περιοδικὸν «Ἑβδομὰς» (1884 - 1886) καὶ τὸ περιοδικὸν «Δίπυλον» (1910 - 1912).

Τὰ ἔργα του εἶναι πολλά. Λογοτεχνικὰ καὶ ἱστορικά: Εἶναι θεατρικὰ ἔργα, λυρικαὶ συλλογαί, μυθιστορήματα, διηγήματα καὶ ἱστορικά, ἰδίως σχετικὰ μὲ τὴν Ἀθήνα καὶ τὴν Ἀττική.

Ἀστέρι 1690. Ἀπριλίου 4. Νὰ ἐγὼ πάλι στὸ μοναστήρι μου, μονάχος, μέσα στοὺς τέσσερις τοῦ κελλιοῦ μου τοίχους, ἔχοντας γιὰ σύντροφο τὰ νυχτοπούλια τοῦ βουνοῦ, γιὰ παρηγοριὰ τὸ βιβλίο μου καὶ γιὰ νανούρισμα τῶν πεύκων τὴν σιγανὴ λαλιά...

Τί εἶδαν τὰ μάτια μου αὐτὰ τὰ τελευταῖα τρία - τέσσαρα χρόνια! Πῶς σὲ ἄφησα καὶ πῶς σὲ βρῆκα τώρα ποὺ ξαναγύρισα, κατακαϋμένη Ἀθήνα. Καλὰ ποὺ βρεθήκατε καὶ σεῖς χελιδόνια νὰ μοῦ θυμίσετε πὼς ἦρθ' ἡ ἄνοιξη, γιατὶ ἐγὼ βλέποντας τῆς καρδιᾶς μου τὴ μαυρίλα, ἔλεγα πὼς εἶναι βαρυχειμωνιά. Καταραμένος νὰ εἶναι ὅποιος πιστεύει σὲ Βενετσιάνου λόγια...

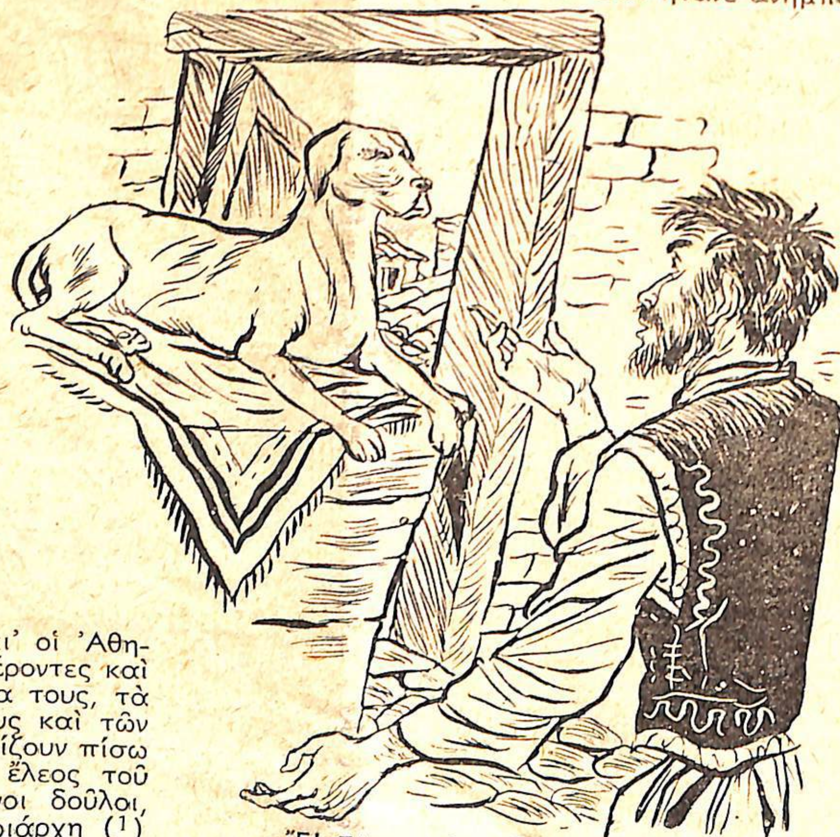
Τί βγαίνει, ἂν μὲ τὴ βοήθεια τους διώξαμε τὸν Τοῦρκο; Ὁ Τοῦρκος κι' ἂν ἔφυγε, πάλι ξαναγυρίζει, μὰ οἱ Βενετσάνοι δὲ βοηθοῦν τὴν φτωχὴ τὴν Ἀθήνα, καὶ φεύγουν... Καὶ μαζὶ μ' αὐτοὺς φεύγουν κι' οἱ Ἀθηναῖοι ὅλοι, ἄντρες, γυναῖκες, γέροντες καὶ παιδιὰ καὶ ἀφήνουν τὴν Ἀθήνα τους, τὰ σπίτια τους, τὶς ἐκκλησίες τους καὶ τῶν γονιῶν τοὺς τάφους... καὶ γυρίζουν πίσω ὕστερα ἀπὸ τρία χρόνια, μὲ ἔλεος τοῦ Σουλτάνου, σὰν καταφρονεμένοι δοῦλοι, καὶ μὲ τὸν ἀφορισμὸ τοῦ Πατριάρχη (1) (ἂς εἶναι καλὰ καὶ αὐτὸς) καὶ ξαναβρίσκουν τὸ χῶμα τῆς πατρίδας τους, μὰ μόνο χῶμα, καὶ βρίσκουν τὰ σπίτια τους μὰ μόνο πέτρες, καὶ βρίσκουν τὶς ἐκκλησίες τους, μὰ γυμνὲς καὶ ντροπιασμένες καὶ τοὺς τάφους τῶν γονιῶν ἀγιόριστους κι' αὐτοὺς ἀπ' ἀγκάθια. Ἂς ἔχει δόξαν ὁ Θεός.

Νὰ ἐγὼ πάλι στὸ μοναστήρι μου, μονάχος, μέσα στοὺς τέσσερις τοῦ κελλιοῦ μου τοίχους.

Μὰ εἶναι κρίμα κι' ἄδικο, εἶπα μιὰ νύχτα, ποὺ ὁ ὕπνος ἦταν πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὰ μάτια μου, εἶναι κρίμα, τὰ ὅσα γίνηκαν, τώρα καὶ τέσσερα χρόνια νὰ χωθοῦν μαζί μου στὸ τάφο καὶ ἀποφάσισα μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ νὰ καταστρώσω τὰ ὅσα εἶδα καὶ ἄκουσα. Ποιὸς ξέρει καμμιὰ μέρα μπορεῖ νὰ ἐλευτερωθῆ καὶ ἡ πατρίδα μας, καὶ τότες οἱ νέοι διαβάζοντας τὶς γραμμὲς ποὺ ἐχάραξε τοῦ λημονησμένου καλόγερου τὸ χέρι, θὰ ἰδοῦν τί τραβήξανε οἱ δυστυχισμένοι οἱ Ἀθηναῖοι. Μὰ ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσω;

Ἂς ἀρχίσω ἀπὸ τὴ δική σου τὴν ἱστορία, καϋμένε Γιάννη ποὺ ἤτανε γραφτὸ ἐγὼ νὰ θάψω τὸ βασανισμένο κορμί σου!

Δὲν ἐγεννήθηκε τρελλὸς ὁ Γιάννης, τοῦ παπᾶ Κωσταντῆ ὁ γιός. Ἤτανε ἔξυπνο, καὶ πολὺ ἔξυπνο, παιδί. Ἤτανε ὁ πρῶτος μαθητὴς τοῦ παπᾶ Δανιήλ, καὶ τόσο τὸν ἀγάπαγε ὁ δάσκαλος, ποὺ δὲν τὸν ξεχώριζε ἀπὸ παιδί του· καὶ βλέποντας αὐτὸν παρηγοριότανε γιὰ τὸ γιό του ποὺ εἶχε χαμένο! Καϋμένο δασκαλοπαίδι! Τί ἔξυπνο καὶ γραμματισμένο παιδί! Ἂν καὶ ἡ κόρη του ἡ Καρυὰ δὲν πήγαινε παρακάτω... Σὰν ἤτανε ἀνήμπορος, ὁ πατέρας της, αὐτὴ ἔκανε μάθημα στὰ παιδιά... Καὶ τότε νἄβλεπες τὸ φτωχὸ Γιάννη, ροδάνι πήγαινε ἡ γλῶσσα του!

Ἔ! Πῶς περνᾶτε μὲ τοὺς Βενετσιάνους

Πέρασαν κάμποσα χρόνια κι' ὁ Γιάννης κι' ἐγὼ ξεσκολίσαμε. Ἐγὼ ἦρθα στὸ μοναστήρι κοντὰ στὸ γέροντά μου, κι' ὁ Γιάννης ἔμεινε στὴ χώρα κοντὰ στὴ μάνα του. Ἤτανε τὸ καλλίτερο Ἀθηνιωτάκι. Ὅλοι τὸ καμαρώνανε, γριὲς καὶ νιές, γέροι καὶ παλληκάρια.

Ἕνα μόνο κακὸ εἶχε, ποὺ ἀγάπαγε τοὺς Τούρκους. Βενετσᾶνο μήτε νὰ δῆ μήτε ν' ἀκούση... Δὲν τὸν ἄφηναν σὲ ἡσυχία γιὰ τοῦτο, καὶ ὅλοι τὸν πειράζανε καὶ τὸν λέγανε τουρκολάτρη. Μὰ κι' ἐκεῖνος δὲν πήγαινε πίσω· τοὺς ἔδινε κάτι ἀπαντήσεις, ποὺ τοὺς ἀποστόμωνε. Καὶ νὰ ἰδῆς ποὺ τοὺς τἄλεγε μὲ τέτοιον τρόπον, ποὺ δὲν θυμώνανε, μόνο ξεκαρδιζόντουσαν κι' οἱ ἴδιοι ἀπ' τὰ γέλια...

Ξάφνου τὸ Γιάννη, τὸν ἔπιασε ἕνα ἀλλοιώτικο πράμμα. Δὲ ζύγωνε ἄνθρωπο... κι ὅλη τὴ νύχτα ξενυχτοῦσε στὸ πόδι. Ἡ καϋμένη ἡ μάνα του βρισκότανε πιὰ σὲ ἀπελπισία. Καὶ δὲν ἐγνώριζε κανένας τί εἶχε, καὶ μήτε μποροῦσες νὰ τὸν ἐρωτήσης· σὲ περιγελοῦσε κι' ἔφευγε...

Ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρό, μιὰ νυχτιά, χάθηκε τοῦ δασκάλου ἡ κόρη, ποὺ τὴν ἔκλεψε ὁ Βενετσᾶνος πλοίαρχος

(1) *Σημείωση συντάξεως:* Εἶναι ἀλήθεια πὼς πολλὲς φορὲς οἱ πατριάρχαι τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου ἀφώριζαν στὰ φανερά, γιὰ λόγους σκοπιμότητος τοὺς χριστιανοὺς ποὺ σηκώναν τὰ ὅπλα ἢ λάβαιναν ἐπαναστατικὰ μέτρα ἐναντίον τοῦ Τούρκου κατακτητῆ. Μὰ εἶναι ἄλλο τόσο ἀλήθεια, πὼς στὰ κρυφὰ ὁ πατριάρχης ἔδινε ὁδηγίες στὸ ὑπόδουλο γένος νὰ ἀψηφάη τοὺς ἀφορισμοὺς καὶ οἱ Ἕλληνες νὰ κάνουν τὸ ἐθνικὸ καθῆκον τους.

ποὺ τὴν ἀγαποῦσε... Τότε πιὰ ὁ Γιάννης ἀπόγινε... Μὰ τότες κι' ὁ κόσμος κατάλαβε τὶ εἶχε ὁ Γιάννης καὶ γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ ἰδῆ Βενετσᾶνο στὰ μάτια του.

Κόντευα νὰ ξεχάσω ἕνα παράξενο πράμμα. Ὁ πατέρας τῆς Καρυᾶς καὶ τοῦ Γιάννη ἡ μάνα πεθάνανε τὴν ἴδια τὴν ἡμέρα.

Ἂς ἀφήσουμε τώρα τὸ Γιάννη, μισότρελλο, μὲ τὸ ντουφέκι του στὸν ὦμο καὶ μὲ τὸν πιστό του σκύλο νὰ γυρίζη στὰ βουνὰ καὶ νὰ ζητάη μὲ τὸ κυνήγι νὰ γιατρέψη τῆς καρδιᾶς του τὸν ἀγιάτρευτο πόνο, κι' ἂς ποῦμε δυὸ - τρία λόγια γιὰ τὰ πράμματα τῆς Ἀθήνας.

Κάμποσον καιρὸ εἶχε ποὺ ἀκουότανε, πῶς θἄρθουν οἱ Βενετσάνοι νὰ πάρουν καὶ τὴν Ἀθήνα καὶ νὰ διώξουν τοὺς Τούρκους. Ὅλοι τὸ λέγαμε καὶ κανένας δὲν τὸ πίστευε. Ὅταν ξάφνου μίαν αὐγὴ ξημερωθήκανε στὸ Δράκο (2), τὰ Βενετσιάνικα καράβια! Οἱ Τοῦρκοι κλειστήκανε στὸ Κάστρο μὰ δὲν βάσταξαν πολὺ καὶ ἅμα τινάχτηκε στὸν ἀέρα τὸ τζαμὶ τοῦ Κάστρου (3), ἡ κατακαϊμένη ἡ ἐκκλησία τῆς Θεοτόκου, ποὺ εἴχανε μέσα τὸ μπαρούτι τους καὶ ἅμα νικήθηκε κι' ὁ Σερασκέρης (4) τῆς Θήβας ποὐρχότανε σὲ βοήθεια τους, παραδοθήκανε καὶ φύγανε, κι' οἱ Βενετσιάνοι γινήκανε ἀφέντες τῆς Ἀθήνας.

Ἀλλά, ὕστερα ἀπὸ λίγους μῆνες, βλέποντας πῶς ὁ Σερασκέρης, ὅλο τοὺς χτυποῦσε καὶ ἡ Ἀθήνα—ποὺ τὴ ρήμαζε κι' ἡ λοιμικὴ — ἤτανε ἀτειχογύριστη, ἀποφάσισαν νὰ φύγουν καὶ ν' ἀφήσουν τὴν Ἀθήνα...

Μὰ οἱ Ἀθηναῖοι τί νὰ γίνουν;

Νὰ φύγουν; Θὰ χάσουν τὸν τόπο τους!

Νὰ μείνουν; Θὰ χάσουν τὸ κεφάλι τους.

Καὶ ποῦ νὰ πᾶνε; Πῶς νὰ φύγουν;

Στὰ ὕστερα ἀποφάσισαν οἱ Βενετσιάνοι καὶ μᾶς ξεσήκωσαν μὲ τὰ καράβια τους, ὅλους, μὰ ὅλους...

Καὶ ἡ Ἀθήνα, ρήμαξε...

Κανεὶς δὲν ἐθυμήθηκε τὸν τρελλὸ τὸ Γιάννη, ποὺ μήτε μὲ τὰ καράβια ἔφυγε, μήτε στὴν Ἀθήνα φάνηκε!... Αὐτός, πρὶν ἔρθουν οἱ Βενετσιάνοι στὴν Ἀθήνα, κατέβαινε κι' ἀπὸ καμμιὰ φορὰ κλεφτὰ - κλεφτά, ἔπαιρνε μπαρούτι κι' ἔφευγε, χωρὶς νὰ μιλήση κανενὸς μήτε λέξη, μὰ χωρὶς καὶ νὰ πειράξη κανέναν, γιατὶ ἡ τρέλλα του δὲν ἦταν ἄγρια.

Ἅμα ὅμως οἱ Βενετσιάνοι πῆραν τὴν Ἀθήνα, μήτε ξαναφάνηκε.

Ὅλος ὁ κόσμος πίστεψε πὼς πέθανε σὲ κανένα ρέμα. Τοῦτο μονάχα, ξέρανε γιὰ δαῦτον πὼς τὴν ὕστερη φορὰ ποὺ φάνηκε στὴν Ἀθήνα, τὸ σκύλο του, ποὺ πρῶτα τὸν ἔλεγαν Βενετσᾶνο, τὸν φώναζε Μοροζίνη.

Μὰ ὁ τρελλὸς ἤτανε ζωντανὸς καὶ γύριζε ἀπὸ βουνό, σὲ βουνὸ κυνηγώντας. Μιὰ μέρα θὰ εἶπε, φαίνεται, μέσα του:

—Ἂς πάω νὰ ἰδῶ τὶ γίνονται κάτω στὴν Ἀθήνα.

Ὁ Τρελλὸς Βασιλιὰς τῆς Ἀθήνας μὲ τ' ἀσκέρι του!

Κατεβαίνει καὶ τὶ νὰ ἰδῆ! Ὅλοι φευγᾶτοι... Ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη ἐρημιά, ψυχὴ ζωντανὴ δὲν ἐλάϊζε στὴν Ἀθήνα. Οἱ ἄνεμοι ἀνοιγόκλειναν καὶ πόρτες καὶ παραθύρια. Ἄλλα σπίτια γκρεμισμένα, ἄλλα καϊμένα, κι' ὅλα ἀδειανά.

Βλέποντας αὐτὸ τὸ χάλι ὁ τρελλὸς ὁ Γιάννης, πρῶτα - πρῶτα ἄρχισε τὰ γέλια. Ὕστερα πῆγε καὶ ἐχαιρέτισε ὅλα τὰ σπίτια ποὺ γνώριζε καὶ στὴ θέση τοῦ νοικοκύρη κάθιζε τὸ σκύλο του καὶ ἄρχιζε τὴν κουβέντα:

—Ἔ! πῶς περνᾶτε μὲ τοὺς Βενετσάνους; Τὰ μάθατε τὰ φράγκικα ἢ ἀκόμα; Ἔμαθα πὼς θὰ ξανάρθουν πίσω οἱ Τοῦρκοι καὶ οἱ Βενετσάνοι θὰ φύγουν... Μὰ δὲν τὸ πιστεύω. Ποῦ νὰ σᾶς ἀφήσουν μονάχους, νάρθῆ κανένας Τοῦρκος νὰ σᾶς ἁρπάξη τὸ κορίτσι σας ἢ νὰ σᾶς πάρη τὸ βιός σας ἢ νὰ σᾶς γκρεμίση τὶς ἐκκλησίες σας;

Καὶ μιλώντας μὲ τὰ σωστά του στὸ σκύλο του:

—Ἔ! τί λές, Μοροζίνη, πᾶμε νὰ τὰ ποῦμε κι' ἀλλοῦ;

Καὶ γελώντας ἔφευγε, κι' ὁ σκύλος του ἔτρεχε μπροστὰ γαυγίζοντας καὶ κουνώντας τὴν οὐρά του ἀπὸ τὴ μεγάλη του χαρά. Ἀφοῦ γύρισε τὰ περισσότερα σπίτια, ἀνέβηκε καὶ στὸ Κάστρο, γιατὶ ἤθελε ἀπὸ ψηλὰ νὰ καμαρώση τὴν Ἀθήνα.

Ὅταν ξάφνου ἀκούει φωνὲς κι' ἀντάρα κατὰ τὸ μέρος τοῦ παζαριοῦ...

— Μπᾶ, εἶπε, τὸ λοιπὸν δὲ φύγανε ὅλοι; Ποιοὶ νἄμειναν! Ἔχει λοιπὸν γνωστικοὺς ἀνθρώπους κι' ἡ Ἀθήνα; Ἂς πάω νὰ ἰδῶ.

Καὶ κατέβηκε ἀγάλια - γάλια καὶ περπατοῦσε σκυφτὰ - σκυφτά, σὰν νάθελε νὰ πιάση καμμιὰν ἀλεποῦ ἀπὸ τὴν οὐρά...

Ἔφτασε ὕστερα ἀπὸ λίγη ὥρα στὸ παζάρι καὶ τὶ νὰ ἰδῆ! Μήτε ἀγοραστής, μήτε πουλητής, μήτε γρόσια, μήτε πραμάτιες!

Τότες ὁ τρελλὸς στάθηκε μὲ ἀπορία καὶ βλέποντας ὅλα τοῦτα ἔλεγε μέσα του:

— Μὰ τὸ λοιπὸν ὄνειρο ἔβλεπα ἢ τ' αὐτιά μου βουΐζανε; Τ' ἦταν ἡ ἀντάρα ποὺ ἄκουγα ἀπὸ τὸ Κάστρο;!

Φωνάζει ὅλους τοὺς παζαρίτες, ἕναν ἕναν, μὰ καμμιὰν ἀπόκριση δὲν ἄκουσε. Τότες τὸν πιάσανε τὰ γέλια καὶ ἄρχισε νὰ κάνη αὐτὸς τὴ φωνή τους!

Καὶ παζάρευε κι' ἔλεγε πὼς δὲν τὸν συμφέρνει καὶ τοὺς ἔβριζε κι' ἔφευγε γελώντας.

Μὰ δὲν εἶχε φύγει ἀκόμα καλὰ - καλά, ὅταν ἄκουσε πάλι τὴν ἀντάρα καὶ τὶς φωνὲς καὶ τούτη τὴ φορὰ πιὸ δυνατά, γιατὶ ἤτανε ἡ ἀντάρα κοντά του· οἱ φωνὲς ἐβγαίνανε μέσ' ἀπὸ μιὰ μεγάλη μάντρα τοῦ παζαριοῦ, ποὺ σφάζανε τὰ ζωντανά... Ζυγώνει κοντὰ ἀγάλια - γάλια, ρίχνει τὰ χέρια του στὸν τοῖχο, σηκώνεται κρυφὰ - κρυφὰ καὶ ὕστερα πηδάει μιὰ καὶ βρίσκεται στοῦ τοίχου τὸ σαμάρι. Κοιτάζει μέσα καὶ τὶ νὰ ἰδῆ!...

Ὅλης τῆς Ἀθήνας οἱ γάτες καὶ οἱ σκύλοι ἤτανε μαζεμένοι ἐκεῖ καὶ πολεμούσανε νὰ φᾶνε ἕνα λησμονημένο μὲς στὴ μάντρα γάϊδαρο, ἀποκαμωμένο ἀπ' τὴν πείνα κι' ἀπ' τὴ δίψα, ἀφοῦ τὸν σύντροφό του τὸν εἶχαν φάγει σὰν ἀκούστηκαν οἱ ἄλλες φωνές...

Ἡ πρώτη δουλειὰ τοῦ τρελλοῦ ἤτανε νὰ πηδήση μέσα καὶ μὲ φωνὲς καὶ μὲ ξυλιὲς νὰ γλυτώση τὸν ἄμοιρο τὸν γάϊδαρο ἀπὸ τὸν ἄδικο θάνατο... Ὕστερα, ἀνεβαίνοντας σὲ μιὰ γκρεμισμένη κολώνα, ἄρχισε ἔτσι νὰ μιλάη στὶς γάτες καὶ στοὺς σκύλους, στὶς μόνες τῆς Ἀθήνας ψυχές, ἔχοντας στὰ δεξιά του τὸν μπιστεμένο σκύλο καὶ στὰ ἀριστερὰ τὸ γλυτωμένο γάϊδαρο...

(Συνέχεια ὄπισθεν)

(2) Σημείωση συντάξεως: Δράκος εἶναι τὸ μεγάλο λιμάνι τοῦ Πειραιᾶ. PORTO DRACO ἢ PORTO LEONE λεγόταν ὁ λιμένας τοῦ Πειραιῶς. Τὸ ὄνομα αὐτὸ τὸ πῆρε ἀπὸ τὸ μεγάλο λίθινο Λιοντάρι ποὺ ἦταν στημένο στὸ Λιμένα ἀπὸ τοὺς Βαράγγες. Ὅπως εἶναι γνωστὸ τὸ Λιοντάρι αὐτὸ τὸ πῆρε ὁ Μοροζίνης καὶ τὸ ἔστησε στὸ Ναύσταθμο τῆς Βενετίας. Βαράγγοι ἢ Βαριάγοι, εἶναι ξένοι μισθοφόροι στὸ Βυζάντιο, κυρίως Σκανδιναυοὶ ποὺ ἀνῆκαν στὴν αὐτοκρατορικὴ φρουρά.

(3) Κάστρο ἐδῶ ἐννοεῖ ὁ συγγραφέας τὴν Ἀκρόπολη τῶν Ἀθηνῶν. Εἶναι γνωστὸ πὼς ἀπὸ τὸ βομβαρδισμὸ τοῦ Μοροζίνη ἔπαθε μεγάλες ζημιὲς ἡ Ἀκρόπολη. Ὁ Παρθενὼν γύρω στὰ 450 μ.Χ. μετεβλήθη σὲ χριστιανικὴ ἐκκλησία τῆς Παναγίας. Μετὰ τὸ 1459, χρόνο ποὺ ὁ Μωάμεθ Β' ὁ κατακτητὴς ἐπισκέφθηκε τὴν Ἀθήνα καὶ τὴν Ἀκρόπολη, ὁ Παρθενὼν γίνηκε τζαμί. Στὰ 1687 ὁ Παρθενὼν καταστράφηκε ἀπὸ τὸν βομβαρδισμὸ τοῦ Μοροζίνι.

(4) Σερασκέρης εἶναι τίτλος τοῦ ἀνωτάτου τούρκου στρατιωτικοῦ ἀρχηγοῦ σ' ἕνα τόπο.

Ο ΤΡΕΛΛΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν προηγούμενη σελίδα)

— Ντροπή σας Ἀθηναῖοι, νὰ μείνουν στὸν τόπο σας μοναχὰ δυὸ εὐγενεῖς Βενετσάνοι, κι' ἐκείνους νὰ θέλετε σώνει καὶ καλὰ νὰ τοὺς φᾶτε! Τί καταλάβατε ποὺ φάγατε τὸν ἕνα; Ἀφοῦ φᾶτε καὶ τὸν ἄλλο ὕστερα τί θὰ φᾶτε; Δὲν καταλαβαίνετε πὼς στὰ ὕστερα θὰ φαγωθῆτε ἀναμεταξύ σας!; Νά! λοιπὸν τώρα ποὺ ὁ Θεὸς μ' ἔστειλε ἐμένα νὰ σᾶς γλυτώσω. Ἂν ἔχετε ὑπόληψη κι' ἐμπιστοσύνη σὲ μένα καὶ μὲ κάνετε βασιλέα σας, θὰ σᾶς βάλω τάξη, θὰ σᾶς δώσω νόμους, καὶ μήτε φαγὶ πιὰ θὰ σᾶς λείψη, μήτε προσφάγι, μόνο θὰ ζήσετε εὐτυχισμένοι καὶ θὰ εἴσαστε ἀλλέγροι καὶ καλοθρεμμένοι σὰν τὸ Μοροζίνη μου. Μήπως σᾶς πέρασε καὶ σᾶς ἀπὸ τὸ νοῦ, καθὼς σ' ἐκείνους ποὺ ἀφήσανε τὸν τόπο τους κι' ἐφύγανε, ὅτι εἶμαι τρελλός; Τρελλός, ξετρελλός, εἶμαι πιὸ γνωστικὸς ἀπὸ σᾶς καὶ πρέπει νὰ μὲ κάμετε βασιλιά σας, ἂν θέλετε νὰ χαρῆτε ζωὴ καὶ νειάτα! Τὸ λοιπὸν ὅλοι μαζί:

— Ζήτω ὁ τρελλὸς βασιλιὰς τῆς Ἀθήνας!

Γαυγίσματα λογιῶν - λογιῶν, καὶ νέα συριγματα ἀκουστήκανε, σὰ νὰ κατάλαβαν κι' αὐτὰ τί τοὺς ἔλεγε ὁ τρελλός. Καὶ μέσα σὲ ὅλο αὐτὸ τὸ μεγάλο κακὸ ἀκούστηκε καὶ ἡ χοντρὴ φωνὴ τοῦ τυχεροῦ γαϊδάρου.

Τότες ὁ τρελλὸς ἄρχισε νὰ δίνη βαθμούς. Γυρίζει λοιπὸν κατὰ τοὺς σκύλους καὶ λέει:

—Σένα μὲ τὸ χοντρὸ κεφάλι σὲ διορίζω βεζύρη μου, σένα μὲ τὴν κόκκινη τὴν τρίχα σερασκέρη μου, σένα καπετὰν πασσᾶ, σένα... καὶ μόλις ἐγύρισε κατὰ τὸ μέρος τοῦ γαϊδάρου, γιὰ νὰ τὸν κάνη ἀρχιμουσικό του, εἶδε ἕνα μαῦρο σκύλαρο μὲ ἄγρια τρίχα καὶ μὲ κομμένα αὐτιά, ποὺ ζύγωνε κρυφὰ - κρυφὰ νὰ ἁρπάξη τὸν γάϊδαρο ἀπ' τὴν οὐρά... Λὲς γιατὶ δὲν κατάλαβε τοῦ τρελλοῦ τὴν κουβέντα, λὲς γιατὶ ἤτανε δυσαρεστημένος γιατὶ δὲν τοὔδωσε κι' αὐτουνοῦ πασσαλίκι, ἀποφάσισε νὰ κάνη αὐτὴ τὴν κακὴ πράξη. Μὰ κι' ὁ βασιλιὰς δὲν χοράτευε. Σήκωσε τὸ ντουφέκι του, τοῦ δίνει μιὰ καὶ πάρτον κάτω τὸν καλό σου... Τὸν ἁρπάζει ἀπὸ τὴν οὐρά, καὶ πετώντας αὐτὸν στὸ ἀσκέρι του:

— Φᾶτε, τοὺς λέει, πιστοί μου, φᾶτε τοῦ κακοῦ πατριώτη τὸ κορμί...

Δὲν περάσανε δέκα μινούτια τῆς ὥρας καὶ μήτε φάνηκε πιὰ ὁ ἄμοιρος ὁ σκύλος. Καὶ κεῖνο ποὺ δὲν ἐκάνανε τὰ λόγια τοῦ τρελλοῦ βασιλιᾶ, τὸ ἔκανε ἐτούτη του ἡ πράξη. Ἀπὸ τώρα κι' ὀμπρὸς καὶ σκύλοι καὶ γάτες τὸν ἄκουαν καὶ τὸν ἔπαιρναν ἀπὸ πίσω σὰν τ' ἀρνάκια...

Ἐκαβαλίκεψε τὸ γάϊδαρο, ὅπως, ὅπως, (μὰ καὶ κεῖνος δὰ ἔβαλε τὰ δυνατά του), πῆρε στὰ καπούλια τὸ Μοροζίνη του, κρέμασε στὸ ραβδὶ του ἕνα μεγάλο πανὶ γιὰ μπαργιάκι καὶ μπρὸς αὐτός, πίσω οἱ μεγαλουσιάνοι καὶ ὅλο του τ' ἀσκέρι, βγήκανε ἔτσι ἀπὸ τὴν μάντρα τοῦ παζαριοῦ.

Μὰ δὲν ἤτανε δά, νὰ ποῦμε τὴ μαύρη ἀλήθεια, καὶ κακὸς βασιλιὰς ὁ τρελλός... Δὲν ἔλειψε ἀπὸ τ' ἀσκέρι του μήτε ψωμί, μήτε γλέντι... Ἐπήγαινε ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι, ἄνοιγε τὰ κελάρια καὶ ὅ,τι βρισκότανε μέσα τὰ μοίραζε καὶ τὰ τρώγανε... Τόσο ποὺ τοὺς συνήθισε ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ καὶ παίρνανε τὸ φαγὶ ἀπὸ τὰ χέρια του, ἕνας - ἕνας μὲ τὴ σειρὰ ποὺ τοὺς εἶχε δομένα, καὶ νὰ δῆς πού, ὅταν ἔκανε μεγάλη ζέστη, τοὺς πήγαινε καὶ στὴν Καλλιρρόη καὶ λουζόντουσαν, τοὺς ἐπήγαινε καὶ περίπατο, σὰ δάσκαλος μὲ τὰ παιδιά του, κι' ἔτσι ὁ τρελλὸς μὲ τ' ἀσκέρι του περνοῦσαν ζωὴ χαρισάμενη.

Κάμποσος καιρὸς ἐπέρασε ἔτσι. Τ' ἀσκέρι τοῦ τρελλοῦ εἶχε λιγοστέψει. Τὸ περισσότερο οἱ γάτες. Γιατί, μ' ὅλες τὶς φωνές του, δὲν μπόρεσε νὰ τὶς φιλιώση μὲ τοὺς σκύλους, καὶ δὲν περνοῦσε μέρα χωρὶς νὰ χαθοῦν πεντέξη ἀπὸ δαῦτες. Τόσο ποὺ στὰ ὕστερα γάτα γιὰ γάτα δὲν εἶχε πιὰ μείνει! Μὰ δὲν λυπήθηκε καὶ πολὺ γι' αὐτὸ ὁ Γιάννης. Γιατὶ περισσότερο ἀγάπαγε τοὺς σκύλους. Μὰ κι' αὐτοὶ δὲν πήγαιναν πίσω! Μπρὸς ὁ τρελλὸς καὶ πίσω οἱ σκύλοι μέρα νύχτα.

Κι' ὅταν καμμιὰ νυχτιὰ ἄστραφτε καὶ βρόνταγε καὶ τ' ἀστροπελέκι πέφτοντας δὲν εἶχε τὶ νὰ γκρεμίση, τότες ἀλήθεια, ἤτανε ἄγριο πράμμα νὰ βλέπης ἕνα τρελλὸ νὰ πηδάη μὲ γέλια τὰ χαλάσματα τῆς ἔρημης τῆς χώρας καὶ ἀπὸ πίσω του ἕνα σωρὸ σκυλιὰ νὰ οὐρλιάζουνε!

Μιὰ μέρα δὲν ξέρω τὶ τοὖρθε τοῦ τρελλοῦ καὶ πῆρε τοὺς σκύλους του νὰ πάη στὸ Δράκο γιὰ νὰ τοὺς κολυμπήση στὴ θάλασσα! (ποὺ καλλίτερα νὰ μὴν πήγαινε!)...

Κόντευε πειὰ νὰ φτάση στὸ γιαλὸ σὰν ἄκουσε μιὰ μεγάλη βουὴ κι' ἀντάρα, καὶ βλέπει μεγάλη μαυρίλα ἀπὸ τὸ Δράκο ν' ἀνεβαίνη κατὰ τὴν Ἀθήνα.

Ὁ βασιλιὰς ἐστάθηκε καὶ μαζὶ μ' αὐτὸν στάθηκε καὶ ὅλο του τ' ἀσκέρι. Δὲν καλαβαινε τί τρέχει... Γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ ὅμως τοὺς ἔβαλε στὴν ἀράδα, ξεπέζεψε καὶ τράβηξε μπρὸς νὰ ἰδῆ τί τρέχει, ἀφοῦ τοὺς εἶπε νὰ σταθοῦν στὴ θέση τους καὶ νὰ εἶναι ἕτοιμοι σὲ κάθε περίσταση νὰ πεθάνουν γιὰ τὸ βασιλιὰ τους καὶ γιὰ τὸν τόπο τους!

Μὰ ἡ μαυρίλα εἶχε ζυγώσει πολύ. Ὁ τρελλὸς εἶδε πιὰ πὼς ἤτανε ἄνθρωποι καὶ κάτι πάρα πάνω, πὼς ἤτανε Ἀθηναῖοι καὶ ὅλοι δικοὶ καὶ γνώριμοι!

Γύρισε πίσω νὰ ἰδῆ τί ἔκανε τὸ πιστὸ τ' ἀσκέρι. Μὰ δὲν βλέπει κανέναν!

Ὅλοι οἱ σκύλοι εἴχανε γίνει ἄφαντοι! Κάθε ἕνας εἶχε τρέξει στὸν ἀφέντη του καὶ πηδοῦσαν καὶ ἔκλαιγαν καὶ ἐκουνοῦσαν τὴν οὐρά τους. Καὶ τριβόντουσαν πάνω στ' ἀφεντικά τους· ὡς κι' ὁ γάϊδαρος εἶχε πάρει τὰ χωράφια κλωτσώντας καὶ γκαρίζοντας ἀπὸ τὴ χαρὰ του ποὺ εἶδε τὸν ἀφέντη του ὁ... ἀχάριστος.

— Καταραμένοι νὰ εἴσαστε ὅλοι ἐφώναξεν ὁ τρελλός. Καταραμένοι νὰ εἴσαστε ἀχάριστοι.

Καὶ ρίχνοντας πικρὴ ματιὰ καὶ μὲ περιφρονητικὸ γέλιο:

—Ἐμπρός, φωνάζει, ἐμπρὸς Μοροζίνη μου.

Καὶ γίνεται ἄφαντος...

Ἐπερπάτησε, ἐπερπάτησε ὁ φτωχὸς Γιάννης, χωρὶς νὰ σταθῆ, χωρὶς νὰ γυρίση πίσω του, χωρὶς νὰ πάρη ἀνάσα. Ἀνέβαινε τοὺς βράχους, ἀκουμπώντας στὸ ραβδί, ποὺ τὸ εἶχε μιὰ φορὰ γιὰ βασιλικὸ φλάμπουρο.

Ποιὸς ξέρει ποῦ καὶ ποῦ πῆγε, ποιὸς ξέρει τὶ καὶ τὶ εἶπε, ποιὸς ξέρει τὶ καὶ τὶ συλλογίστηκε:

Ὀλίγες ὧρες ἤτανε ποὺ εἶχα φτάσει στὸ μοναστήρι μου, μονάχος, γιατὶ οἱ ἄλλοι καλόγεροι εἶχαν πεθάνει στὴν ξενητειὰ ἀπὸ τὴ λοιμικὴ ποὺ μᾶς ἔστειλε τοῦ Πατριάρχη ἡ κατάρα!

Ἐκεῖ ποὺ βράδυαζε, ἀκούω μιὰ ντουφεκιὰ στὴ ρεματιὰ μέσα. Τρέχω νὰ δῶ ποιὸς εἶναι καὶ βλέπω τὸν τρελλὸ τὸ Γιάννη σκοτωμένο μέσα στὸ λάκκο, ποὺ εἶχε διαλέξει μοναχός του, κι' ἀπὸ πάνω του, σὰν νὰ ἤτανε τοῦ τάφου ἡ πέτρα, πεσμένο τὸ πιστό του τὸ σκυλί, καὶ τοῦ γλυφε τὰ χέρια, τὸ στόμα καὶ τὴ μεγάλη τῆς καρδιᾶς του πληγή.

Σ' ἐμένα ἤτανε γραφτό, καϋμένε Γιάννη, νὰ θάψω τὸ δυστυχισμένο τὸ κορμί σου! Σ' ἐμένα ἤτανε γραφτὸ νὰ σοῦ ρίξω λίγο χῶμα καὶ νὰ σοῦ πῶ δυὸ τρεῖς εὐχές.

Ὁ Θεὸς νὰ σὲ συγχωρέση καϋμένε Γιάννη, φτωχέ μου φίλε, τρελλὲ βασιλιὰ τῆς Ἀθήνας.

ΔΗΜ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΣ
(ὁ γόης)
Λ. Ντὰ Βίντσι

ΜΠΟΥΛΗΣ
Λ. Ντὰ Βίντσι

ΘΡΑΚΙΩΤΗΣ
(ὁ Κατσούφης)
Λ. Ντὰ Βίντσι

Ο ΘΑΝΑΣΗΣ ΜΠΕΜΠΗΣ (τοῦ ἰδίου)

ΥΠΕΡΑΝΘΡΩΠΟΣ
(ὁ ἀτρόμητος)
Ν. Ντὰ Βίντσι

ΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑ
Μαύρου Πειρατῆ

Τὸ ΟΝΕΙΡΟ τῶν ΛΟΥΛΟΥΔΙΩΝ

Ἐκεῖ κάτω, στὸ θάμνο τῆς πασχαλιᾶς, χαλοῦσε ὁ κόσμος. Φωνές, φασαρία, κακό!

Ἂν καὶ δὲ φύσαγε καθόλου, σείονταν τὰ κλωνάρια μ' ὁρμὴ ἀπάνω κάτω, κι' ὅλα τὰ φύλλα ἔτρεμαν τόσο ποὺ σοῦ ἔφερναν ζάλη καθὼς τὰ κοιτοῦσες κι' ὁ κακομοίρης ὁ σπῖνος ποὺ καθόταν κατὰ τὸ συνήθιο του ἀπάνω στὸ θάμνο κι' ἔπαιρνε τὸ μεσημεριανό του ὑπνάκι, ἐκείνη τὴ μέρα ἦταν ἀδύνατο νὰ κλείση μάτι ἀπ' τὸ τάραγμα τῶν κλωναριῶν, καὶ πέταξε τρομαγμένος στὴ φωλιά του.

— Μήπως ξέρεις τί συμβαίνει σήμερα μὲ τὴν πασχαλιά; ρώτησε τὴ γυναῖκα του. Ἐκείνη ὅμως δὲν εἶχε καιρὸ γιὰ κουβέντες· κάθονταν ἀπάνω στ' αὐγά της κι' οὔτε ἀπάντηση δὲν τοὔδωκε.

Ἡ κυρὰ-σπουργιτίνα ὅμως, ἡ φλύαρη γειτόνισσα φώναξε ἀπὸ τὴν ἀπέναντι φωλιά:

— Ἂν καὶ δὲν πολυκαταλαβαίνω τὴ γλῶσσα τους, εἶμαι ὅμως βεβαία πὼς ἡ ρίζα τσακώθηκε μὲ τὸν κορμό! Δὲν πᾶμε ὡς ἐκεῖ νὰ δοῦμε;

Πέταξαν λοιπὸν μαζὺ μὲ τὸν σπῖνο, κρύφτηκαν κάπου ἐκεῖ κοντά, κι' ἀφουγκράστηκαν προσεχτικὰ τί ἔλεγε ὁ θάμνος.

Ἡ ρίζα φαινότανε πολὺ θυμωμένη.

— Ἀκοῦς ἐκεῖ! γκρίνιαζε, νὰ κάθεται κανένας ὅλη μέρα ἀκούνητος ἐδῶ - πά, καὶ νἄχη αὐτὸς μονάχα τὴ φροντίδα γιὰ μιὰ ὁλόκληρη οἰκογένεια! Νὰ ταΐζης τὰ φύλλα, τὰ κλωνάρια τὰ λουλούδια, κι' ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸ νὰ τὰ σφιχτοκρατᾶς μὴν τύχει καὶ σπάσουν, μὴν τύχει καὶ τοὺς ἁρπάξει ὁ ἀέρας τὴν ὀμορφιά τους. Τοὺς κηφῆνες! Μήπως σκεφτήκανε ποτὲ τί πιστὸ ὑπηρέτη ἔχουν ἐδῶ κάτω; Εἴπανε τάχα καμμιὰ φορὰ πὼς ἔχομε κι' ἐμεῖς ψυχὴ καὶ λαχταροῦμε γιὰ λίγη διασκέδαση; Ξέρουν μονάχα νὰ φλυαροῦνε γιὰ τὴν ἄνοιξη γιὰ τὸν ἥλιο κι' οὔτε νοιάζονται ἂν αὐτὰ ποὺ ἀκοῦμε μᾶς καῖνε τὴ καρδιά.

»Ἀκούω μονάχα μὰ τίποτα δὲν βλέπω, οὔτε ξέρω τί πὰ νὰ πῆ ἄνοιξη καὶ ἥλιος. Ἐγὼ ἕνα ξέρω, πὼς τὴν ἄνοιξη ἀνοίγει ἡ ὄρεξη τῶν κυρίων ἐκεῖ ἀπάνω καὶ δὲν τοὺς προφταίνω φαΐ. Ἄχ σκυλίσια ζωὴ ἡ δική μας! στέναξε μὲ πόνο.

— Χώσου, τρύπωσε βαθειὰ στὴ γῆ καὶ κράτα μας σφιχτά, φώναξαν ἀπὸ πάνω τὰ κλώνια. Ἔρχεται δυνατὸς ἀέρας· ἴσως καταιγίδα.

— Φέρε κι' ἄλλο φαΐ κι' ἄσε τὶς γκρίνιες γριὰ μαυρόριζα. Δὲ μεγαλώνει κανένας μὲ φρέσκο ἀέρα, θροΐσαν τὰ φύλλα.

Σὰν νὰ μὴν ἔφταναν αὐτὰ ἄρχισαν καὶ τὰ λουλούδια νὰ τραγουδοῦν:

Στὴ λαύρα τοῦ μεσημεριοῦ
Ὅλα θὰ μαραθοῦμε,
Ἂν δὲ μᾶς στείλης ρίζα μου
Νερό, νὰ δροσιστοῦμε.

Ὅσες σταγόνες μάζεψες
Μὴ θὲς νὰ τὶς κρατήσης,
Στεῖλ' τες ἀπάνω γρήγορα
Τὴ δίψα μου νὰ σβύσης.

— Τί ἔλεγα; γκρίνιαξε πάλι ἡ ρίζα, ἀπὸ μένα κρέμονται ὅλοι. Ἄ! μὰ φτάνει πιά. Θ' ἀνέβω ἀπάνω καὶ τότε θὰ τοὺς δείξω ἐγώ.

»Ἄχ! θὰ κάτσω στὸν ἥλιο, θὰ λουστῶ στὴ δροσερὴ βροχή! Ἔ, σεῖς ἀνόητα κλωνάρια φώναξε. Τεμπέληδες, παράσιτα, κηφῆνες! Βαρέθηκα νὰ δουλεύω γιὰ σᾶς. Τὰ παρατῶ ὅλα σύξυλα κι' ἔρχομ' ἀπάνω.

— Κηφῆνες; φώναξαν τὰ κλαριὰ μ' ἀγανάκτηση. Τί σοῦ περνάει ἀπ' τὸ κουτό σου τὸ μυαλὸ τρελλόριζα; Πὼς τάχα δουλεύομε λιγώτερο ἀπὸ σένα;

— Ἄκου θράσος, φώναξε ἡ ρίζα.

— Ὅλη τὴ μέρα κοπιάζουμε, ν' ἁπλώνουμε τὰ φύλλα στὸν ἥλιο, ἀπάντησαν τὰ κλαδιά. Πρέπει νάχωμε τὰ μάτια δεκατέσσερα γιὰ νὰ μὴ ζημιώσουμε κανένα. Ἂν μποροῦσες νὰ δῆς ἐδῶ ἀπάνω, θἄβλεπες τότε ἀνόητη πὼς τὰ χέρια μας γίνονται πολλὲς φορὲς στραβὰ ἀπ' τὸ τέντωμα. Μ' ἂν θέλης σώνει καὶ καλὰ μὲ κάποιον νὰ τὰ βάλης, τότε τσακώσου μὲ τὰ φύλλα, γιατὶ αὐτὰ εἶναι οἱ χασομέρηδες.

Ἡ ρίζα δὲν ἔχασε καιρό.

— Σὰν πόσο καιρὸ νομίζετε πὼς θὰ σᾶς κάνω τὸν ὑπηρέτη; στράφηκε μὲ θυμὸ στὰ φύλλα. Ἔχετέ με παραιτημένη ἀπὸ σήμερα. Χὰ χά. Θέλω νὰ δῶ πῶς θὰ τὰ βγάλετε πέρα μονάχοι σας κηφῆνες!

— Δίκηο ἔχει, φώναξαν μαζὺ καὶ τὰ κλαριά· βγάλτε τα πέρα μονάχοι· ἀρκετὰ βάσανα τραβήξαμε μὲ σᾶς!

Καὶ λέγοντας αὐτὰ σάλευαν καὶ τριζοβολοῦσαν γιὰ νὰ δώσουν μεγαλύτερη ἔμφαση στὰ λόγια τους.

— Σώπασε κυρὰ-ρίζα, ψιθύρισαν τὰ φύλλα. Κι' ἐσεῖς κὺρ-κλῶνοι, σὰν πολὺ τὸν σπουδαῖο μᾶς κάνετε. Μὴν πὰ καὶ θαρρεῖτε πὼς κάνομε λιγώτερη δουλειὰ ἀπὸ σᾶς;

— Ν' ἀκούσουμε παρακαλῶ, ἔκανε εἰρωνικὰ ἕνα ροζιασμένο κλαρί.

— Ν' ἀκούσουμε· εἶπε κι' ἡ ρίζα.

— Ἀκοῦστε, λοιπόν· θροΐσαν ὅλα μαζὺ τὰ φύλλα. Τοιμάζουμε τὸ φαΐ· ναὶ τὸ μαγειρεύομε. Γιατὶ δὲν πιστεύομε νὰ νομίζετε πὼς καλομαθημένος κόσμος σὰν κι' ἐμᾶς μπορεῖ νὰ τρώη ὠμὰ φαγιά, ἔτσι ποὺ μᾶς τὰ στέλνει ἡ τεμπελόριζα μὲ τὰ κλαδιὰ ὅπως τὰ πρωτοβγαίνη ἀπ' τὸ χῶμα; Ὄχι· ὄχι. Μόλις φτάσουν ἀπάνω τὰ μαγειρεύομε καὶ τὰ ζεσταίνομε μὲ ἀχτῖδες τοῦ ἥλιου. Τί λέτε μικρὴ δουλειὰ τὴ βρίσκετε αὐτή;

— Χμ, χμ, ἔτριξαν ἀμήχανα τὰ κλώνια.

Σὲ λίγο σιγοψιθύρισαν πάλι τὰ φύλλα.

— Ἂν θέλετε ὁπωσδήποτε νὰ καυγαδίσετε μὲ κάποιον, τότε γιατί δὲν τὰ βάζετε μὲ τὰ λουλούδια; Αὐτὰ εἶναι πιὸ καλοντυμένα ἀπὸ μᾶς, ἔχουν τὴν πρωτοκαθεδρία στὸν ἥλιο. Καὶ τί κάνουν ὅλη μέρα; Κάθονται καὶ στολίζονται.

— Δίκιο ἔχετε, φώναξαν μὲ μιὰ φωνὴ ἡ ρίζα καὶ τὰ κλαριά. Τοὺς πιάσαμε ἐπὶ τέλους τοὺς κλέφτες, δὲ μᾶς γλυτώνουν.

Καὶ γυρίζοντας ἀπότομα στὰ λουλούδια φώναξαν μὲ θυμό:

— Δὲν μᾶς λέτε, παρακαλῶ σὲ τί χρησιμεύετε ἐδῶ ἀπάνω; Γιατὶ πρέπει τάχα νὰ δουλεύομ' ἐμεῖς σὰν σκλάβοι γιὰ τὴν ἀφεντιά σας;

Ἐκεῖνα ὅμως σείστηκαν μὲ καμάρι πέρα-δῶθε ἀναδίνοντας σὲ κάθε κίνηση μιὰ θαυμάσια εὐωδιά. Χρειάστηκε νὰ ἐπαναλάβουν οἱ ἄλλοι, τρεῖς φορὲς τὴν ἐρώτηση μέχρις ὅτου πάρουν ἀπόκριση.

Τέλος ἄρχισαν νὰ τραγουδοῦν σιγανά:

Στὸ φῶς τοῦ ἥλιου
Ὄνειρα πλέκομε γλυκά!

— Μωρέ, σπουδαία δουλειά· κάγχασε ἡ ρίζα.

Ἀλλὰ τὰ λουλούδια ἐξακολούθησαν ἀτάραχα:

Στὸ φῶς τοῦ ἥλιου
Ὄνειρα πλέκομε γλυκὰ
Γιὰ τὴν ἀγάπη,
Γιὰ τὴ χαρά.
Χαρίζουμε μὲ τὴ θωριά μας
Τὴν ὀμορφιὰ μέσ' τὴ ζωὴ
Σκορποῦμε γύρω μέρα - νύχτα
Τὴ μυρωμένη μας πνοή.

— Κολοκύθια, ἔτριξαν περιφρονητικὰ τὰ κλώνια.

— Κουταμάρες, θροΐσαν τὰ φύλλα.

— Βλακεῖες, γκρίνιαξε ἡ ρίζα.

Ὅλοι συμφώνησαν στὸ τέλος πὼς θὰ ἦταν καθαρὴ τρέλλα ἂν ἐξακολουθοῦσαν νὰ δουλεύουν γι' αὐτὰ τὰ χασομέρικα τὰ τιποτένια τὰ λουλούδια. Σείονταν, ἔτριζαν, γκρίνιαζαν, φωνάζαν χωρὶς ν' ἀκούη ὁ ἕνας τί ἔλεγε ὁ ἄλλος. Σωστὸ πανδαιμόνιο.

Ἀλλὰ τὰ λουλούδια γέλασαν ἥσυχα καὶ συνέχισαν:

Τίποτα δὲν ὠφελοῦνε
Οἱ καυγάδες κι' οἱ θυμοί.
Ἐμεῖς μ' ὄνειρα μονάχα
Θὰ περνᾶμε τὴ ζωή.
Ἀπ' τὸν βαθὺ τὸν ὕπνο μας
Θὰ βγῆ γενιὰ καινούργια
Καὶ τὰ κρυφά μας ὄνειρα,
Νέα θὰ δώσουνε ζωὴ
Σ' εὐωδιαστὰ λουλούδια.

***

Τὸ καλοκαῖρι πέρασε κι' ἔφτασε τὸ φθινόπωρο.

Τὰ νεαρὰ, πράσινα κλαριὰ φόρεσαν τὰ χειμωνιάτικά τους. Τὰ καϋμένα τὰ φύλλα ὅμως δὲν εἶχαν χειμωνιάτικα ροῦχα. Αὐτὸ τὰ στενοχώρησε τόσο πολὺ ποὺ ἀρρώστησαν κι' ἔβγαλαν τὴ χρυσή. Σὲ λίγες μέρες πεθάνανε ἀπ' τὴ κακιὰ αὐτὴ ἀρρώστεια. Ἕνα - ἕνα ἔπεφταν χάμω στὸ χῶμα, μέχρις, ὅτου σχηματίστηκε γύρω τους ἕνας μεγάλος σωρός, καὶ σκέπασε τὴ γέρικη γκρινιάρικη ρίζα.

Τὰ λουλούδια εἶχαν ἐγκαταλείψει πρὸ πολλοῦ τὸ πεδίον τῆς μάχης. Στὴ θέση τους, μεῖναν τώρα κάτι μικρὰ ἄσκημα πραματάκια ποὺ σφύριζαν σὰν περνοῦσε ὁ ἀγέρας ἀνάμεσά τους. Καὶ μὲ τὴν χειμωνιάτικη καταιγίδα ἔπεσαν ὁλότελα ἀπ' τὴν πασχαλιὰ καὶ δὲν ἀπόμειναν πιὰ παρὰ τὰ φαλακρὰ κλωνάρια.

— Ἄχ!, στέναζαν, τώρα θ' ἀλλάζαμε εὐχαρίστως μαζύ σου γριὰ μαυρόριζα. Καλοπερνᾶς τὸ χειμῶνα κάτω στὴ ζεστασιά.

Μὰ ἡ ρίζα δὲν ἀπάντησε· ἦταν πολὺ ἀπασχολημένη νὰ κυττάζη ἕνα μικροσκοπικὸ πραματάκι δίπλα της.

— Ἀπὸ ποῦ ἦρθες ἐσύ; ρώτησε ἀλλὰ ἀπόκριση δὲν ἔλαβε.

— Γιατί δὲν ἀπαντᾶς; τὸ ἀποπῆρε ἡ ρίζα. Γείτονάς μου εἶσαι καὶ πρέπει νὰ ξέρω μὲ ποιὸν ἔχω νὰ κάνω.

Πάλι καμμιὰ ἀπάντηση. Ἡ ρίζα πέρασε ὅλο τὸ χειμῶνα σπάζοντας τὸ κεφάλι της ποιὸς νἄταν ὁ μυστηριώδης ἐκεῖνος ξένος.

Ὅταν ἦρθε ἡ ἄνοιξη, τὸ πραματάκι φούσκωνε καὶ μεγάλωνε ὁλοένα. Μιὰ μέρα ξεπέταξε μάλιστα ἕνα μικρὸ πράσινο βλασταράκι.

— Καλὴ μέρα, χαιρέτισε ἡ ρίζα. Καλῶς ὥρισες. Ἴσως καταδεχτῆς τώρα νὰ μοῦ ἀπαντήσης σ' αὐτὸ ποὺ σὲ ρώτησα πρὶν μισὸ χρόνο. Σὲ ποιὸν ἔχω τὴν τιμὴ νὰ μιλάω;

— Εἶμαι τὸ ὄνειρο τῶν λουλουδιῶν, εἶπε τὸ μικρό. Ἐγὼ εἶμαι ἕνας σπόρος κι' ἐσὺ ἕνα κούφιο κεφάλι.

Ἡ ρίζα ἔμεινε σκεφτικὴ γιὰ κάμποση ὥρα. Ὄχι γιατὶ τὴν εἶπαν κουφιοκέφαλη· αὐτὸ δὲν εἶχε καὶ μεγάλη σημασία· ἦταν συνηθισμένη, σὲ τέτοιου εἴδους φι-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 330)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Τὰ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

—Θέλει καὶ ρώτημα παιδί μου; Στὴν Αὐστραλία καὶ στὸ μέρος ὅπου περνάει ὁ 37ος παράλληλος.

—Τότε δὲν ἔχω παρὰ ἕνα πρᾶγμα νὰ σᾶς πῶ φίλοι μου, φώναξε μὲ δακρυσμένα μάτια ὁ Γκλένερβαν. Μὲ πρώτη εὐκαιρία βάζομε πλώρη γιὰ τὴν Αὐστραλία!

—Γιὰ τὴν Αὐστραλία κι' ὁ θεὸς βοηθός! φώναξαν οἱ τρεῖς ναῦτες.

—Μυλόρδε... Ὦ σ' εὐχαριστῶ πολύ! πρόφερε ὁ Ροβέρτος ἁρπάζοντας καὶ φιλώντας τὸ χέρι τοῦ λόρδου.

—Τὸν Παγανέλι νὰ εὐχαριστήσης παιδί μου! εἶπε ὁ λόρδος, φιλώντας τὸ παιδί. Ξέρεις Παγανέλι, ἀρχίζω νὰ πιστεύω πὼς στὸ «Ντάγκαν» σ' ἔστειλε ἡ Θεία Πρόνοια!

— Καὶ ἡ ἀφηρημάδα μου, συμπλήρωσε ὁ Παγανέλι.

Ὕστερα ἀπ' αὐτὴν τὴν συζήτηση τὸ ἠθικὸ τῶν φίλων μας ἄλλαξε ἀπόλυτα.

Ἦταν χαρούμενοι καὶ αἰσιόδοξοι. Ὅσο γιὰ τὸν Ροβέρτο, πετοῦσε ἀπὸ χαρά.

Δὲν θἄφερναν τὴν ἀπελπισία στὸ «Ντάγκαν». Εἶχαν ἕνα ἐλπιδοφόρο μήνυμα, ἕναν καινούργιο σκοπό. Τὸ μόνο ποὺ τοὺς στενοχωροῦσε ἦταν πὼς δὲν μποροῦσαν νὰ ξεκίνησαν ἀμέσως... Ἦταν τέσσαρες τὸ ἀπόγευμα. Πρῶτον τὴν ἀπόφαση νὰ δειπνήσουν στὶς ἔξι. Κι' ὁ Παγανέλι ἐπέμενε πὼς ἔπρεπε νὰ γιορτάσουν τὸ γεγονὸς μ' ἕνα τρικούβερτο τσιμποῦσι.

Ὅπως τὸ φαΐ ἦταν λιγοστό, ἔστειλαν τὸν Ροβέρτο καὶ τὸν Παγανέλι νὰ πᾶνε νὰ κυνηγήσουν στὸ «κοντινὸ δάσος». Ἦταν μιὰ πρόταση ποὺ ἐνθουσίασε τὸ παιδί. Πῆρε τὴν φυσιγγιοθήκη τοῦ Ταλκάβ, καθάρισε τὰ ὅπλα, τὰ γέμισε μὲ μικρὲς σφαῖρες, καὶ ξεκίνησαν.

—Μὴν πᾶτε πολὺ μακρυά! εἶπε σοβαρὰ ὁ ταγματάρχης στοὺς δυὸ κυνηγούς.

Ἀφοῦ ἔφυγαν, ὁ Γκλένερβαν κι' ὁ Μὰκ Νὰμπ κατέβηκαν νὰ ρίξουν μιὰ ματιὰ στὰ σημάδια ποὺ εἶχαν κάνει στὸν κορμὸ τοῦ δέντρου, ἐνῶ δυὸ ἀπ' τοὺς ναῦτες πρόσεχαν τὰ κάρβουνα στὸ πρόχειρο παραγώνι ποὺ εἶχαν ἀνάψει.

Ὁ Γκλένερβαν ποὺ κατέβηκε ὡς τὴν ἐπιφάνεια τῆς ἀπέραντης λίμνης δὲν παρατήρησε νὰ λιγόστεψαν τὰ νερά. Ὡστόσο οὔτε εἶχαν αὐξηθῆ, κι' αὐτὸ ἦταν κάτι.

Τὸ ρεῦμα ὅμως ποὺ τὰ ἔσπρωχνε πρὸς τὰ Βορεινά, ἦταν πολὺ δυνατό, καὶ ἔδειχνε πὼς δὲν εἶχαν ἰσορροπήσει ἀκόμη τὰ διάφορα ποτάμια τῆς Ἀργεντινῆς.

Ὅσο τὰ νερὰ θὰ ἔτρεχαν μ' αὐτὴν τὴν μανιασμένη δύναμη, δὲν ἔπρεπε νὰ ἐλπίζουν ὅτι θἄβρισκαν διέξοδο πρὸς τὴν θάλασσα.

Τὴν ἴδια ὥρα, μέσα στὸ δέντρο ἀντηχοῦσαν πυροβολισμοὶ ποὺ τοὺς συνόδευαν κραυγὲς χαρᾶς τὸ ἴδιο δυνατές.

Τὸ κυνήγι φαινόταν λαμπρὸ καὶ τὰ δυὸ παιδιά, (γιατὶ ὁ Παγανέλι δὲν εἶχε περισσότερο μυαλὸ ἀπὸ τὸν Ροβέρτο) διασκέδαζαν σὰν... παιδιά.

Πάντως ἀπόψε δὲν ἦταν φόβος νὰ πεινάσουν. Ὅταν ὁ ταγματάρχης καὶ ὁ Γκλένερβαν γύρισαν στὴ φωτιά, συγχάρηκαν τὸν Οὐΐλσων γιὰ μιὰ λαμπρὴ ἰδέα ποὺ εἶχε.

Ὁ ναυτικὸς μ' ἕνα κομμάτι σπάγγο καὶ μιὰ παραμάνα ψάρευε καβάλα σ' ἕνα χαμηλὸ κλωνάρι. Δίπλα του εἶχε ἕνα πλῆθος ψάρια ἀπ' αὐτὰ ποὺ οἱ ἰθαγενεῖς τὰ λένε «μογιάρρος» καὶ ποὺ εἶναι πιὸ νόστιμα κι' ἀπὸ τὶς πέστροφες.

Τὴν ἴδια στιγμή, οἱ κυνηγοί μας κατέβηκαν κι' αὐτοὶ ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ δέντρου.

Ὁ Παγανέλι κουβαλοῦσε ἕνα πλῆθος αὐγά, καθὼς κι' ἕνα κομπολόϊ ἀπὸ μικρὰ παχουλὰ πουλιὰ ποὺ ἔμοιαζαν μὲ τσίχλες.

Ὅσο γιὰ τὸν Ροβέρτο εἶχε σκοτώσει ἕνα πλῆθος «χιλγκέρος» μικρὰ πουλάκια ἐξαιρετικὰ νόστιμα καὶ περιζήτητα στὴν Ἀργεντινή.

Ὁ Παγανέλι ποὺ παινεύονταν πὼς ἤξερε πενῆντα ἕνα τρόπους νὰ μαγειρεύη αὐγά, αὐτὴ τὴ φορὰ ἀναγκάστηκε ν' ἀρκεστῆ νὰ τὰ ψήση ἡ ζεστὴ χόβολη. Εὐτυχῶς ποὺ εἶχαν περισώσει στὰ πέτσινα ἀσκιὰ κι' ἀρκετὸ ἀλάτι, κι' ἔτσι τοὺς φάνηκαν νοστιμότατα.

Ὡστόσο τὸ δεῖπνο ἦταν πλουσιώτατο. Ἐκτὸς ἀπὸ τ' αὐγά, εἶχαν καὶ ψάρια ψητά, πουλιὰ στὴ σοῦβλα καὶ ψητὸ στὴ χόβολη.

— Μὴν μὲ πᾶτε πολὺ μακριά!

Ὅλοι εἶχαν κέφι καὶ συγχαίρονταν τὸν Παγανέλι γιὰ τὴν κυνηγετική του τέχνη καὶ γιὰ τὴν ἀληθινὰ περίφημη μαγειρική του.

Ὁ σοφὸς λαμποκοποῦσε ὁλόκληρος.

Γιὰ νὰ τοὺς εὐχαριστήση, τοὺς μίλησε γιὰ τὸ τεράστιο δέντρο ποὺ τοὺς φιλοξενοῦσε, καὶ ποὺ οἱ ρίζες του φθάνουν σὲ ἰλιγγιώδη βάθη.

—Ὁ Ροβέρτος κι' ἐγώ, ἔλεγε γελώντας, νομίζαμε πὼς βρισκόμαστε σὲ πραγματικὸ δάσος. Γιὰ μιὰ στιγμὴ φοβήθηκα πὼς θὰ χαθοῦμε. Δὲν μποροῦσα νὰ ξαναβρῶ τὸ δρόμο μου! Ἄδικα γύρευα τὰ ἴχνη τῶν βημάτων μας... Πεινούσαμε καὶ διψούσαμε. Κι' εἴχαμε τὸ φόβο τῶν θηρίων... Δηλαδὴ ὄχι... Ἐδῶ δὲν ὑπάρχουν ἄγρια θηρία. Τί κρῖμα.

— Πῶς; ἔκανε ὁ Γκλένερβαν. Λυπᾶσαι ποὺ δὲν εἶναι δῶ ἄγρια θηρία;

— Μὰ ναί, βέβαια!

—Ὡστόσο τότε θὰ εἴχαμε φόβο νὰ μᾶς φᾶνε.

—Αὐτὸ τοὺς ἐπιβάλει τὸ ἔνστικτό τους.

— Παγανέλι, δὲν εἶσαι καλά! φώναξε ὁ ταγματάρχης. Ἀντὶ νὰ δοξάζης τὸ Θεὸ ποὺ δὲν ἔχομε δῶ θηρία, ἐσὺ λυπᾶσαι!...

—Λυπᾶμαι γιατὶ θὰ μοῦ δινόταν ἡ εὐκαιρία νὰ τὰ μελετήσω ἀπὸ κοντά.

—Ἐγὼ μιὰ φορά, εἶπε ὁ Γκλένερβαν, ἂν βρισκόμουν στὴν Κιβωτὸ τοῦ Νῶε, δὲν θὰ τὸν ἄφηνα νὰ πάρη οὔτε λιοντάρια, οὔτε τίγρεις, οὔτε λεοπαρδάλεις, οὔτε.

—Θὰ εἶχες ἄδικο μυλόρδε, εἶπε σοβαρὰ ὁ Παγανέλι. Καὶ οἱ ζωολόγοι τί θὰ γίνονταν τότε;

—Ἂς γινόνταν κτηνοτρόφοι ! εἶπε ὁ Μὰκ Νάμπ.

Ἀπάνω σ' αὐτὴν τὴν εὐχάριστη συζήτηση ἄναψε ἕνας διασκεδαστικότατος καυγᾶς ἀνάμεσα στὸν ταγματάρχη καὶ τὸν σοφό, ποὺ οἱ ἄλλοι τὸν παρακολουθοῦσαν σὰν νἄβλεπαν καραγκιόζη.

— Εἶναι περιττὸ νὰ μαλώνετε! εἶπε τέλος ὁ Γκλένερβαν. Θηρία πάντως πάνω στὸ δέντρο ἀποκλείεται νὰ ὑπάρχουν ἢ νὰ ὑπῆρχαν.

— Μὰ γιατὶ ὄχι; εἶπε ὁ Παγανέλι.

— Τὰ θηρία δὲν ζοῦνε στὰ δέντρα.

— Δὲν ἔχεις δίκιο ἑκατὸ τὰ ἑκατό! Τὸ ἰαγουὰρ λ. χ. ἢ ἀμερικανικὴ τίγρις, ὅταν τὸ ζορίσουν πολὺ οἱ κυνηγοὶ βρίσκει καταφύγιο στὰ δέντρα. Ἕνα ἰαγουὰρ τρομαγμένο ἀπ' τὶς πλημμύρες θὰ μποροῦσε θαυμάσια νὰ καταφύγη σὲ τοῦτο τὸ δέντρο!

— Δὲν φαντάζομαι νὰ συναντήσατε κανένα!

—Ὄχι εἶπε ὁ Παγανέλι ἂν καὶ ψάξαμε ὅλο τὸ δέντρο. Τί κρῖμα! Θὰ κάναμε κυνήγι θηρίων πάνω σὲ δέντρο! Πρωτοφανές!

— Εἶναι ἄγριο τὸ ἰαγουὰρ κύριε; ρώτησε ὁ Ἄουστιν.

—Ἀπὸ τὰ πιὸ ἄγρια! Μ' ἕνα μόνο χτύπημα τοῦ ποδιοῦ του μπορεῖ νὰ τσακίση τὸ σβέρκο ἑνὸς ἀλόγου.

— Καὶ τρώει ἀνθρώπους;

—Ἂν φάη καμμιὰ φορά, πεινασμένο, ὕστερα μόνον ἄνθρωπο θέλει νὰ τρώη. Πρῶτα - πρῶτα τοῦ ἀρέσει ὁ ἰνδιάνος, ὕστερα ὁ νέγρος, ὕστερα ὁ μιγὰς καὶ τελευταῖα ὁ λευκός!

— Χαίρομαι ποὺ ἔρχομαι τέταρτος ! εἶπε ὁ Μὰκ Νάμπ.

— Αὐτὸ ἀποδεικνύει πὼς τὸ ἰαγουὰρ σὲ βρίσκει... ἄνοστο! ἔκανε ὁ Παγανέλι.

— Χαίρομαι ποὺ μὲ βρίσκει ἄνοστο!

—Ἀντὶ νὰ χαίρεσαι ἔπρεπε νὰ ντρέπε-

σαι. Κι' ὕστερα λέμε πὼς οἱ λευκοὶ κάτι ἀξίζουν! Τὰ ἰαγουὰρ μᾶς ἔχουν γιὰ πολὺ δεύτερης ποιότητος πλάσματα!

— Πάντως κύριε Παγανέλι, εἶπε κι' ὁ Ροβέρτος, ἐφόσον δὲν ἔχομε ἐδῶ μήτε ἰνδιάνους μήτε μιγάδες μήτε μαύρους ποὺ τὸ ἰαγουὰρ τοὺς προτιμάει, εἶναι καλύτερα ποὺ δὲν ὑπάρχουν διόλου ἰαγουὰρ γιατὶ θὰ προτιμοῦσε ἀναγκαστικὰ ἐμᾶς... παρ' ὅλη την ἀνοστιά μας!

— Καὶ δεδομένου ὅτι ἡ θέση μας δὲν εἶναι καὶ τόσο εὐχάριστη... συνέχισε ὁ Γκλένερβαν.

— Δὲν εἶναι εὐχάριστη ἡ δική μας ἡ θέση; ἔκανε κατάπληκτος ὁ Παγανέλι.

— Γιατί Παγανέλι; Τόσο σοῦ ἀρέσει ἐδῶ;

— Πάρα πολύ! Ζοῦμε σὰν τὰ πουλιά... Τραγουδᾶμε, διασκεδάζομε, πηδᾶμε ἀπὸ κλαδὶ σὲ κλαδί... Ἀρχίζω νὰ πιστεύω πὼς οἱ ἄνθρωποι εἶναι καμωμένοι νὰ ζοῦνε στὰ δέντρα.

— Μόνο ποὺ δὲν ἔχουν φτερά.

— Μπορεῖ κάποτε νὰ βγάλουν.

—Ὥσπου νὰ βγάλουν, εἶπε ὁ ταγματάρχης, ἐπίτρεψέ μου φίλε μου νὰ σοῦ πῶ πὼς προτιμῶ ἀπὸ τοῦτο τὸ δέντρο τὸ χῶμα τοῦ δρόμου, τὸ πάτωμα ἑνὸς σπιτιοῦ, ἢ τὸ σανίδι ἑνὸς πλοίου...

— Πρέπει νὰ παίρνη κανεὶς τὰ πράγματα ὅπως ἔρχονται! ἔκανε ὁ Παγανέλι. Πρέπει νὰ φιλοσοφῶ...

— Ναί... Μά...

—Ἐγὼ εἶμαι βέβαιος πὼς ὁ Ροβέρτος τουλάχιστον εἶναι πολὺ εὐτυχὴς ἐδῶ!

—Ὢ ναὶ κύριε Παγανέλι! Διασκεδάζω πολύ.

— Στὴν ἡλικία του εἶναι φυσικό! εἶπε ὁ Γκλένερβαν.

— Καὶ στὴν δική μου! ἐπέμεινε ὁ σοφός. Ὅσο λιγότερες βολὲς ἔχει κανείς, τόσο λιγότερες ἀνάγκες. Ὅσο λιγότερες ἀνάγκες, τόσο πιὸ εὐτυχισμένος εἶναι.

—Δὲν ἔχει ἄδικο ὁ Παγανέλι! εἶπε συλλογισμένα ὁ λόρδος. Θυμᾶστε ἐκείνη τὴν ἱστορία μὲ τὸ Βασιληᾶ ποὺ τοῦ εἶπε τὸ μαντεῖο πὼς θὰ γίνη εὐτυχισμένος ἂν φορέση τὸ πουκάμισο ἑνὸς ἀπόλυτα εὐτυχισμένου ἀνθρώπου. Ἄρχισε λοιπὸν νὰ ψάχνη ὁ Βασιληᾶς στὴν ἀρχὴ στὸ ἴδιο του τὸ κράτος, ὕστερα στὰ γειτονικὰ βασίλεια. Ἦταν ἀδύνατο ὅμως νὰ βρῆ ἄνθρωπο ποὺ νὰ παραδεχόνταν πὼς ἦταν ἀπόλυτα εὐτυχισμένος. Στὸ τέλος βρῆκε κάποιον βοσκὸ ποὺ ἔβοσκε ἀμέριμνα τὰ προβατάκια του παίζοντας τὴν φλογέρα του καὶ τραγουδῶντας. Αὐτὸς βεβαίωνε πὼς ἡ εὐτυχία του ἦταν ἀπόλυτη. Ἕνα σακουλάκι χρυσάφι τοῦ ἔταξε ὁ Βασιληᾶς γιὰ ν' ἀλλάξουν πουκάμισα. Τοῦ κάκου ὅμως!

Ὁ εὐτυχισμένος βοσκός, ὁ πιὸ εὐτυχισμένος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, δὲν εἶχε πουκάμισο!

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗ ΦΩΤΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΝΕΡΟ

Ἡ ἱστορία ἄρεσε σὲ ὅλους, μὲ ὅλο ποὺ δὲν τοὺς ἔπεισε πὼς ἡ δική τους ἡ θέση ἦταν ζηλευτὴ γιατὶ δὲν εἶχαν ἀνάγκες.

Στὸ μεταξὺ εἶχε νυχτώσει γιὰ καλὰ καὶ οἱ φίλοι μας ἑτοιμάστηκαν γιὰ ὕπνο.

Οἱ φτερωτοὶ τους σύντροφοι τοὺς ἔδιναν ἄλλωστε τὸ παράδειγμα: εἶχαν κρυφτῆ ὅλοι στὸ πυκνὸ φύλλωμα τοῦ δέντρου καὶ δὲν ἄκουγες πιὰ τίποτε.

Γιὰ τελευταία φορὰ ἀνέβηκαν στὴν κορυφὴ τοῦ δέντρου γιὰ νὰ ρίξουν μιὰ ματιὰ στὴν πεδιάδα. Θὰ ἦταν κάπου ἐννιὰ τὸ βράδυ.

Στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, τὸ νερὸ στραφτάλιζε σὰν ἀσῆμι.

Ὁ Παγανέλι ἐπωφελήθηκε ἀπὸ τὴν εὐκαιρία νὰ δείξη στὸν φίλο του τὸν Ροβέρτο τὸ νότιο ἡμισφαίριο τοῦ οὐρανοῦ ὅπου τ' ἀστέρια εἶναι διαφορετικὰ ἀπὸ τὰ δικά μας. Τὸν ἔκανε νὰ προσέξη ἰδιαίτερα τὸν Νότιο Σταυρό, τὸν θαυμαστὸ ἀστερισμὸ ποὺ δὲν φαίνεται στὸν δικό μας οὐρανό, καὶ ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ τέσσερα μεγάλα καὶ φωτεινὰ ἄστρα, τὸν Κένταυρο ποὺ βρίσκεται πιὸ κοντὰ στὴ γῆ καὶ τὰ νεφελώματα τοῦ Μαγγελάνου, ὅπου τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ σκεπάζει μιὰ περιοχὴ διακόσιες φορὲς μεγαλύτερη ἀπὸ τὸ φεγγάρι. Δυστυχῶς ὁ Ὠρίων, ὁ ἀστερισμὸς ποὺ φαίνεται καὶ ἀπὸ τὰ δυὸ ἡμισφαίρια, δὲν εἶχε φανῆ ἀκόμη. Ὁ Παγανέλι τοὺς ἐξήγησε πὼς οἱ Παταγῶνες στὸν Ὠρίονα βλέπουν ἕνα λάσσο καὶ τρεῖς «μπόλας» ποὺ τὰ τινάζει κάποιος ἀθέατος θεός.

Φεγγάρι καὶ ἀστερισμοὶ καθρεφτίζονταν στὴν ἀπέραντη λίμνη, δίνοντας ἐξαιρετικὴ ὀμορφιὰ στὸ τοπεῖο.

Ὡστόσο σιγὰ σιγὰ ἄρχισαν νὰ μαζεύονται στὸν ὁρίζοντα μεγάλα σύννεφα ποὺ σὲ λίγο σκέπασαν σχεδὸν τὸν μισὸ οὐράνιο θόλο.

Δὲν φυσοῦσε διόλου, κι' ὡστόσο αὐτὰ τὰ τεράστια σύννεφα ταξίδευαν σὰν νὰ τὰ ἔσπρωχνε κάποια παράξενη δύναμη.

Ἦταν μιὰ νέκρα καὶ μιὰ γαλήνη ἀπόλυτη, ἀλλὰ ὡστόσο γεμάτη ἠλεκτρισμούς.

— Θὰ ἔχομε θύελλα! εἶπε ὁ Παγανέλι.

— Φοβᾶσαι τὸν κεραυνό; ρώτησε ὁ λόρδος τὸν Ροβέρτο.

—Ὄχι δὰ μιλόρδε! διαμαρτυρήθηκε τὸ παιδί. Μόνο τὰ παιδιὰ καὶ μερικὲς γυναῖκες φοβοῦνται τὸν κεραυνό. Καὶ φυσικὰ ὄχι ἡ Μαίρη...

— Τόσο τὸ καλύτερο! εἶπε ὁ λόρδος· γιατὶ ἡ θύελλα ὅπου νἆναι θὰ ξεσπάση!

— Καὶ θὰ εἶναι πολὺ δυνατή!

— Δὲν μ' ἀνησυχῆ ἡ θύελλα ὅσο ἡ νεροποντὴ ποὺ θ' ἀκολουθήση. Θὰ γίνομε μούσκεμα, καὶ οἱ πλημμύρες θὰ ἐξακολουθήσουν.

— Τί νὰ γίνη! Θὰ τὸ ὑποστοῦμε.

— Καθὼς βλέπεις Παγανέλι οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι καμωμένοι γιὰ νὰ ζοῦν στὰ δέντρα καὶ ἡ φωληά μας στὸ φύλλωμα δὲν εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ μᾶς προφυλάξη...

— Μὲ λίγη φιλοσοφία... εἶπε ὁ σοφός.

—Ὤ! Ἡ φιλοσοφία δὲν θὰ μᾶς ἐμποδίση νὰ βραχοῦμε!

— Θὰ μᾶς βοηθήση νὰ μὴν γνοιαζόμαστε γιὰ τὸ βρέξιμο.

—Ἂς εἶναι, εἶπε ὁ Γκλένερβαν χαμογελῶντας. Ἂς πᾶμε νὰ βροῦμε τοὺς φίλους μας, καὶ ἂς τοὺς ποῦμε νὰ τυλιχτοῦν καλὰ μὲ τὴν φιλοσοφία τους καὶ μὲ τὰ «πόντσο» τους, καὶ κυρίως νὰ ἔχουν ὑπομονὴ γιατὶ θὰ γίνομε παπιά!

Ἡ σιωπὴ ἦταν τώρα ἀπόλυτη σὰν τὸ σκοτάδι.

—Ἂς κατέβωμε! εἶπε ὁ Γκλένερβαν. Δὲν θ' ἀργήσουν οἱ ἀστραπὲς καὶ οἱ βροντές!

Ἄρχισαν νὰ κατεβαίνουν καὶ ὅταν μπόρεσαν νὰ δοῦν τὴν λίμνη μέσα ἀπὸ τὸ φύλλωμα, μὲ μεγάλη ἔκπληξη εἶδαν ενα εἶδος φέγγους ποὺ τὸ προξενοῦσαν μυριάδες φωτεινὰ σημαδάκια ποὺ κουνιόνταν.

— Φωσφορισμοί; ἔκανε ὁ Γκλένερβαν.

—Ὄχι, ἀλλὰ ἑκατομμύρια παράξενες πυγολαμπίδες, ποὺ μ' αὐτὲς οἱ κυρίες τοῦ Μπουένος Ἄϋρες φτιάνουν πανόμορφα φωτεινὰ στολίδια.

— Εἶναι ἔντομα αὐτὰ ποὺ φαίνονται σὰν σπίθες φωτιᾶς;

— Ναὶ παιδί μου. Εἶναι ἔντομα.

Ὁ Ροβέρτος ἔπιασε ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἔντομα. Ἦταν πολὺ πιὸ μεγάλο ἀπὸ τὶς δικές μας τὶς πυγολαμπίδες. Ἦταν σὰν ἕνας πολὺ μεγάλος χρυσομπούρμπουλας. Οἱ Ἰνδιάνοι τὸν ὀνομάζουν «τοῦκο-τοῦκο». Στὴ μέση του αὐτὸ τὸ παράξενο κολεόπτερο εἶχε δυὸ μικρὰ φωτεινὰ ντεπόζιτα ποὺ ἔριχναν τόσο ζωηρὲς ἀναλαμπές, ποὺ στὸ φῶς τους θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ διαβάση!

Ὁ Παγανέλι μάλιστα πλησιάζοντας τὸ ἔντομο στὸ ρολόϊ του εἶδε πὼς ἦταν δέκα.

Ὁ Γκλένερβαν ἔδωσε σὲ ὅλους ὁδηγίες γιὰ τὴ νύχτα. Ἔπρεπε νὰ περιμένουν πὼς θὰ ξέσπαγε ἡ μπόρα γρήγορα. Ὕστερα ἀπὸ τὶς πρῶτες βροντὲς δὲν ἦταν ἀπίθανο νάρχιζε νὰ φυσάη καὶ τὸ δέντρο τους φυσικὰ θὰ τραντάζονταν.

Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ δεθῆ ὁ καθένας τους γερὰ στὸ κλωνάρι του, γιατὶ ὅποιος ἔπεφτε στὸ νερὸ μὲ τὴν δύναμη ποὺ εἶχε τώρα τὸ ρεῦμα ἦταν χαμένος.

Εὐχήθηκαν ὁ ἕνας στὸν ἄλλον καληνύχτα, χωρὶς ὡστόσο νὰ τὴν ἐλπίζουν.

Ὕστερα ἀφοῦ δέθηκαν σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες τοῦ λόρδου, τυλίχτηκαν καλὰ μὲ τὸ πόντσο τους κι' ἑτοιμάστηκαν νὰ κοιμηθοῦν.

Ὡστόσο τὰ μεγάλα φυσικὰ φαινόμενα ρίχνουν στὴν καρδιὰ τῶν ἀνθρώπων κάποια ἀνησυχία. Ἔτσι οἱ φίλοι μας στὸ δέντρο δὲν μπόρεσαν νὰ κλείσουν μάτι,

— Θὰ ἔχομε θύελλα, εἶπε ὁ Παγανέλι...

ἐκτὸς φυσικὰ ἀπὸ τὸν Ροβέρτο καὶ τὸν Παγανέλι.

Κατὰ τὶς ἐντεκάμιση ἀκούστηκε ἡ πρώτη βροντή.

Ὁ Γκλένερβαν σηκώθηκε καὶ πῆγε νὰ δῆ.

—Αἴ λοιπὸν φίλε μου; εἶπε ὁ Παγανέλι.

— Λοιπὸν λέω πὼς ἡ θύελλα θὰ ἔχη ἔνταση τρομαχτική.

— Τόσο τὸ καλύτερο! φώναξε ὁ ἀδιόρθωτος Παγανέλι. Τρελλαίνομαι γιὰ τὶς θύελλες καὶ γενικὰ γιὰ τὶς ἀναμπουμπούλες!

— Δὲν εἶδες ποτέ σου ἀστραπόβροντα Παγανέλι; τὸν διέκοψε νευριασμένος ὁ Μὰκ Νάμπ. Περίμενες νάρθης στὴν Ἀργεντινὴ γιὰ νὰ τὰ χαρῆς;

— Πρέπει νὰ ξέρης ταγματάρχη, ἐπέμεινε ὁ Παγανέλι, ὅτι εἴμαστε ἐδῶ ἀκριβῶς στὴν περιοχὴ τῶν μεγάλων ἠλεκτρικῶν καταιγίδων. Διάβασα κάπου πὼς τὸ 1793 καὶ ἀκριβῶς στὴν ἐπαρχία τοῦ Μπουένος Ἄϋρες, ἔπεσε κεραυνὸς τριανταεφτὰ φορὲς στὴν ἴδια θύελλα. Ὁ συνάδελφός μου ὁ κ. Μαρτὲν ντὲ Μουσσύ, μέτρησε μιὰ βροντὴ ποὺ κράτησε πενήντα πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας χωρὶς διακοπή!

— Κι' αὐτὸς ὁ... πὼς τὸν εἶπες... ὁ Μούσσυς κρατοῦσε τὸ ρολόϊ του στὰ χέρια ὅσο βροντοῦσε;

— Αὐτὴ εἶναι ἡ δουλειὰ τοῦ ἐπιστήμονος φίλε μου! ἔκανε ὁ Παγανέλι. Ὡστόσο ἕνα μονάχα μὲ ἀνησυχεῖ ἐμένα. Τὸ μόνο σημεῖο ποὺ ἐξέχει σ' αὐτὴν τὴν πλημμυρισμένη πεδιάδα, εἶναι τοῦτο τὸ δέντρο. Κι' ἀπὸ ὅλα τὰ δέντρα τῆς πάμπας τοῦτο τὸ προτιμάει ἰδιαίτερα ὁ κεραυνός. Ἄλλωστε ξέρετε ὅτι μᾶς λένε διαρκῶς πὼς δὲν πρέπει νὰ ζητᾶμε καταφύγιο κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα ὅσο βαστάει μιὰ θύελλα.

— Νὰ μιὰ συμβουλὴ ποὺ ἔρχεται στὴν ὥρα της! εἶπε ὁ ταγματάρχης.

— Πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε Παγανέλι πὼς μᾶς ἔκανες τὴν καρδιά μας περιβόλι! εἶπε ὁ Γκλένερβαν, κι' ὅτι μᾶς ἐφώτισες σὲ πολλὰ σκοτεινὰ σημεῖα!

—Ὅλες οἱ ὧρες εἶναι καλὲς γιὰ νὰ διδάσκεται κανείς! εἶπε ὁ Παγανέλι.

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ

Γέρνει στὴ Δύση μαγικὰ κι' ἀλάργα βασιλεύει
τῆς μέρας ὁ χρυσὸς ἀητὸς ὁ ξανθομάλλης
(ἥλιος.
Τριγύρω πορφυρόχρυσες στερνὲς ἀκτῖνες
λούζοντας στὴ μαγεία τους τῆς φύσης τὴ
(γαλήνη.
Πουλάκια γλυκοτραγουδοῦν γλυκ' ἀεράκια
(πνέουν
στοῦ Φοίβου τὸ βασίλεμα στὸν τελειωμὸ τῆς
(μέρας,
καὶ στ' ἀνοιχτὸ τὸ πέλαγο γυρνοῦνε τα καΐ-
(κια
καὶ οἱ βάρκες οἱ ψαρόβαρκες γυρνοῦνε στὸ
(λιμάνι.
Πρὸς τὸ χωριὸ καπάκοπος γυρνᾶ συνεπαρμένος
ὁ δουλευτὴς τῆς μάνας γῆς ὁ τίμιος ζευγο-
(λάτης.
Στὶς καπαπράσινες πλαγιὲς κοπάδια ροβο-
(λᾶνε
καὶ φέρνουν ὄμορφους σκοποὺς γλυκόηχα κου-
(δούνια,
κι ὁ πιστικὸς ἀπόκοντα βαρῶντας τὴ φλογέρα
τὰ ὁδηγεῖ τραγουδιστὰ νὰ φτάσουν στὸ μαν-
(τρί τους.
Οἱ πέρδικες ζητοῦν φωλιὲς πετῶντας στὰ κλω-
(νάρια
κι' οἱ βάτραχοι στὴν ποταμιὰ στήσανε συναυ-
(λία.
Τὰ φύλλα τῆς ἀμυγδαλιᾶς κινοῦντ' ἀνάρια
(ἀνάρια
στὸ μυρωμένο βραδυνὸ γλυκόπνοο ἀγέρι.
. . . .
Γαλήνια πέρα ἡ θάλασσα χα'ιδεύει τ' ἀκρο-
(γιάλι
καὶ στὰ γαλάζια της νερὰ ὁ ἥλιος ἀργοσβήνει
σκορπῶντας φωτολούλουδα στὸν γαλανὸ οὐ-
(ρανό,
κι' ἀργά, ἀργὰ στὴ σκοτεινιὰ πέφτουν καὶ οἱ
(κορφοῦλες,
χλωμὸ στ' ἀσήμι στολιστὸ προβάλλει τὸ φεγ-
(γάρι
λούζοντας στὶς ἀκτίνες του τὴν κοιμισμένη
(φύση.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΜΠΟΡΟΖΟΣ
(Ζαχάρω-'Ολυμπίας)

ΕΝΑ ΟΡΦΑΝΟ ΠΑΙΔΙ

Ἦταν Κυριακὴ ἀπόγευμα. Ἡ μέρα ἦταν ἡλιόλουστη καὶ καθαρή. Ὁ οὐρανὸς καταγάλανος, κι ἕνα γλυκὸ ἀεράκι φυσοῦσε καὶ ἐδρόσιζε κάθε πρόσωπο ποὺ συναντοῦσε.

Καθόμουν στὸ χορταράκι ποὺ ἔμοιαζε σὰν ὁλάνθιστο χαλὶ καὶ θαύμαζα τὸ ἔξοχο θέαμα ποὺ μᾶς εἶχε χαρίσει κείνη τὴν μέρα ὁ Πανάγαθος Θεός. Ἄκουγα τὰ πουλάκια ποὺ κελαϊδοῦσαν κι' ἔβλεπα τὰ περήφανα δέντρα ποὺ κουνοῦσαν εὐχαριστημένα τὰ κλαδιά τους. Λὲς κι' ἐκεῖνα εὐχαριστοῦσαν τὸ Θεὸ γιὰ τὴ μέρα, ποὺ μᾶς χάρισε.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ μάτι μου πῆγε στὸ δρόμο ποὺ ἀδιάκοπα περνοῦσαν οἱ διαβάτες. Καὶ βλέπω ἕνα παιδάκι ὡς ὀκτὼ χρονῶν νὰ ἔρχεται κοντά μου καὶ ν' ἁπλώνῃ τὸ χεράκι του. Μὲ χείλη τρεμάμενα καὶ καρδιὰ σπαραγμένη ἀπὸ τὴ λύπη τὸ ρωτῶ ἂν ἔχῃ γονεῖς.

—Ὄχι μοῦ ἀπαντᾶ.

— Τί ἔγινε ἡ μαμά σου, ὁ μπαμπᾶς σου;

—Τὸν μπαμπὰ μου τὸν ἔκοψε ἡ μηχανὴ ποὺ ἀλωνίζει καὶ ἡ μαμᾶ μου κάηκε ἀπ' τὴ φωτιὰ ποὺ ἔβαλαν οἱ ἀντάρτες, κι' ἔτσι ἔμεινα νὰ τριγυρίζω στοὺς δρόμους μοναχό.

— Μὴ στενοχωριέσαι μικρέ μου. Ὁ καλὸς Θεὸς ἔχει τὴν φροντίδα ὅλων μας καὶ κανένα δὲν ἀφήνει νὰ χαθῇ.

Τὸ παιδάκι μοῦ ξαναεῖπε.

— Λίγο ψωμάκι σὲ παρακαλῶ.

***

Τώρα πιὰ δὲν σκεπτόμουν τὸ θέαμα τῆς ὡραίας ἡμέρας. Ἡ σκέψη μου ἀκολουθοῦσε τὸ ὀρφανὸ ποὺ γύριζε στοὺς δρόμους καὶ μὲ χείλη ἀργοκίνητα εἶπα:

—Ἄχ Θεέ μου, λυπήσου τὸ ὀρφανὸ καὶ φέρε στὴν πονεμένη του καρδιὰ χαρά, εὐτυχία καὶ γαλήνη!

ΕΛΕΝΗ ΛΑΓΟΥ
Μαθήτρια Εης δημοτικοῦ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Περάσανε πέντε χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ ἄφησα πιὰ γιὰ πάντα τὰ ἀγαπημένα μαθητικὰ θρανία τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου. Ἀπόψε, νοστάλγησα τὶς ξέγνοιαστες ἐκεῖνες ὧρες... Ἀλήθεια!... Τί νἄγιναν οἱ ἀγαπημένες μου συμμαθήτριες καὶ συμμαθητές, ποὺ μαζὶ μάθαμε νὰ συλλαβίζωμε τὶς πρῶτες λέξεις, μαζὶ παίζαμε ξέγνοιαστα στὰ διαλείμματα, μαζὶ συλλάβαμε τὴν ἔννοια τῆς γλυκειᾶς Πατρίδας.

Τώρα κοντά μου δὲν ἔχω παρὰ δυὸ παληὲς συμμαθήτριες. Οἱ ἄλλοι ὅλοι ἔχουν χαθῆ... Τρεῖς συμμαθήτριες πήγανε στὴν Ἀμερική... Ἄλλοι συμμαθηταὶ βρίσκονται σὲ διάφορες σχολὲς στὴν πρωτεύουσα κι' ἀλλοῦ. Ἄλλοι μείνανε πίσω στὸν δρόμο, ἄλλοι προχωρήσανε μπροστά, κυνηγῶντας τὸ ὄνειρό τους..

Ἀλήθεια, ποιὸς νὰ τὸ φανταζόταν τότε, σὰν ἔβλεπε μέσα σὲ μιὰ αἴθουσα ἐπαρχιακοῦ σχολείου, ἀγόρια καὶ κορίτσια σκυμμένα πάνω στὰ βιβλία τους νὰ μελετοῦν, ὅτι ἄλλους θὰ τοὺς ἔπαιρναν τὰ ξένα, ἄλλους θὰ τοὺς ἔπαιρνε ἡ γῆ πάνω ποὺ θἄνθιζαν ἀνοίγοντας στὸν ἥλιο τῆς ζωῆς, — ἀφήνοντας ἔτσι λεύτερες τὶς λευκὲς ψυχές τους νὰ γυρίσουν γοργὰ στὴν οὐράνια τους πατρίδα, — ἄλλοι θἄμεναν γιὰ πάντα ριζωμένοι στὰ πατρικὰ χώματα...

Ὦ, ἀγαπημένοι σύντροφοι στὶς πιὸ εὐτυχισμένες καὶ ξέγνοιαστε ὧρες τῆς μικρῆς μου ἀκόμη ζωῆς... Ἀγναντεύοντας τὴν κοιλάδα μας ὅπου μαζὶ ἀναστηθήκαμε, βλέποντας τοῦ Εὐρώτα μας τὶς ἀνθισμένες ὄχθες ποὺ κάποτε ἀντηχοῦσαν ἀπ' τὰ χαρούμενα ξεφωνητά μας περνῶντας ἀπ' τὸ παλιό μας σχολεῖο ποὺ ζήσαμε τὶς πιὸ ξέγνοιαστες ὧρες μας, ἀλλὰ κι' ὅπου νιώσαμε στιγμὲς ἀγωνίας κάτου ἀπ' τὸν βραχνᾶ τοῦ πολέμου — σύννεφο ποὺ γιὰ τὴν ὥρα πέρασε ὅμως — κι' ὅπου μάθαμε πόσο κακὸ πρᾶγμα εἶναι ὁ πόλεμος, ὅταν ἀκίνητοι στὸ ὑπόγειο τοῦ σχολείου παρακαλούσαμε θερμὰ τὸν Θεὸ νὰ μὴν γίνῃ βομβαρδισμὸς πάνου στὸν τόπο μας, ὅταν περνοῦσαν, κάνοντας ἀπαίσιον θόρυβο, τὰ ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα... πάντα σᾶς θυμᾶμαι μ' ἀγάπη καὶ νοσταλγία καὶ παρακαλῶ θερμὰ τὸν πανάγαθο νὰ σᾶς χαρίζῃ εὐτυχία, παντοῦ ὅπου κι' ἂν βρισκόσαστε, καὶ νὰ σᾶς ὁδηγῇ στῆς ἀρετῆς τὸ δρόμο...

ΔΑΦΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΤΑ
Μαθήτρια Ζ' τάξεως Γυμν. Θηλέων Σπάρτης

«ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ»

Μεγάλη ἡ σημασία σου
μικρό μου περιοδικὸ
πολὺ μικρὴ ἡ ἀξία σου
μὲ περιεχόμενο παιδικό!
Ἔχεις μετρημένα φύλλα,
τὸ καθένα πιάνει τόπο
—μοιάζεις μὲ τάφράτα μῆλα—
μελετιέσαι δίχως κόπο.
Νομίζω πὼς τὸ ξέρετε
ὅλοι μικροὶ μεγάλοι
κι' ἐσεῖς ποὺ τὸ διαβάζετε
μὲ προσοχὴ μεγάλη.

ΚΑΨΑΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
(Καρδίτσα)

Ο ΚΑΛΟΣ ΜΑΘΗΤΗΣ

Ποιὸς δὲν τὸν ζηλεύει; Ποιὸς δὲν τὸν ἐκτιμᾶ ὅπου κι ἂν τὸν δῆ; Πάντα καθαρὸς καὶ μὲ περιποιημένα ροῦχα περιφέρεται στοὺς δρόμους, σεμνός, προσεκτικός. Χαιρετᾶ καὶ σέβεται ὅλους, ἀπὸ τὸν πιὸ μικρὸ ὣς τὸν πιὸ μεγάλο. Καὶ ὅλοι, ὅσοι τὸν βλέπουν, τοὺς ἀκοῦς, νὰ λέγουν πάντα καλὰ γι' αὐτὸν λόγια.

Στὸ σχολεῖο δὲν δίνει ἀφορμὲς στοὺς καθηγητές του, νὰ τοῦ κάνουν οὔτε τὴν πιὸ μικρὴ παρατήρηση. Εἶναι πάντα προπαρασκευασμένος ἀπὸ τὸ σπίτι. Στὸ σχολεῖο οἱ καθηγηταί του, ὅλο συγχαρητήρια τοῦ δίνουν. Ἔτσι πλημμυρίζει ἡ καρδιά του ἀπὸ χαρὰ καὶ εὐχαρίστηση.

Ὅταν τελειώσῃ ἡ κοπιαστικὴ ἐργασία 5 ὡρῶν στὸ σχολεῖο, ἐπιστρέφει στὸ σπίτι, χωρὶς νὰ προξενῇ θόρυβο, οὔτε ἐντὸς τοῦ σχολείου, οὔτε ἔξω στοὺς δρόμους. Ἀκόμη καὶ οἱ συμμαθηταί του τὸν σέβονται καὶ τὸν ἐκτιμοῦν.

Στὸ σπίτι πάλι, ὅταν φθάσῃ ἀφοῦ χαιρετήσῃ τοὺς δικούς του, τοποθετεῖ μὲ προσοχὴ στὸ γραφεῖο του τὰ βιβλία, καὶ ἔπειτα μὲ κοσμιότητα καθίζει στὸ τραπέζι, ποὺ τὸν περιμένει. Ἐκεῖ χωρὶς νὰ κάνῃ μορφασμοὺς ὅτι τάχα τὸ φαγητὸ δὲν τοῦ ἀρέσει, θὰ χορτάσῃ τὴν πεῖνα του καὶ θὰ καθίσῃ λίγο νὰ ξεκουραστῇ. Κατόπιν θὰ ἀρχίσῃ τὴν μελέτη στὸ σπίτι, τὴν προπαρασκευὴ τῶν μαθημάτων τῆς ἐπομένης. Θὰ κοπιάσῃ, γιὰ νὰ ἀπολαύσῃ τοὺς καρποὺς τῶν κόπων του.

Εὐτυχισμένοι ἀλήθεια οἱ γονεῖς, ποὺ ἔχουν τέτοια παιδιά!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ Ι. ΛΕΟΝΤΗΣ
(Μαθητὴς ΣΤ' τάξ. Γυμνασιακοῦ Παραρτήματος Οἰνουσσῶν)

ΤΡΥΓΟΣ

Δὲν ἔχει ἀκόμη χαράξει.

Ἡ Πούλια τρεμοσβύνει σὰν νὰ φοβᾶται τὸ ὕψος ποὺ βρίσκεται.

Τὰ πουλιὰ μὲ τὸ γλυκὸ κελάδημά τους προσεύχονται στὸν Παντοδύναμο.

Τὸ σιγανὸ ἀεράκι κάνει τὰ φύλλα τῶν δένδρων νὰ τρέμουν. Μὰ τί ὡραῖο θέαμα εἶναι αὐτό;

Σωστὸς παράδεισος!... Μόνο ποὺ δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος... Ἀ!... ὄχι, νὰ ἀκούγωνται τραγούδια, φωνὲς καὶ τρέξιμο ἀλόγων.

Ἀπορῶ!... σήμερα γιατὶ ἀπὸ τόσο νωρὶς ὑπάρχει κίνηση!...

Μὰ πῶς νὰ μὴ ὑπάρχῃ κίνηση, ἀφοῦ τὰ σταφύλια ὡρίμασαν;

Νά ὁ μπάρμπα - Δημητρὸς μὲ τὰ πολλὰ κάρα, τὶς κοπέλλες, τὰ κοφίνια, τὰ μεγάλα βαρέλια καὶ τοὺς ἄνδρες του πηγαίνει στὸ ἀμπέλι του γιὰ τρύγο.

—Ἐμπρὸς λοιπὸν παιδιά, ἂς ἀρχίσουμε τώρα μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, λέει ὁ μπάρμπα - Δημητρὸς καὶ κόβει πρῶτος ἕνα τσαμπί.

Μετὰ ἀπὸ αὐτὸ ὁρμοῦν καὶ οἱ ἐργάτριες νὰ κόβουν μεγάλα τσαμπιὰ καὶ νὰ τὰ τοποθετοῦν στὰ κοφίνια.

Τὰ τραγούδια ἀντηχοῦν καὶ τὸ ἕνα ἀκολουθεῖ τὸ ἄλλο καὶ συνέχεια γεμίζουν τὰ μεγάλα βαρέλια. Τὰ κάρα πηγαινοέρχονται στὸ πατητῆρι μὲ τὰ γεμάτα βαρέλια ποὺ ἔχουν σταφύλια γιὰ μοῦστο. Ἐνῶ τὰ κοφίνια καὶ τὰ βαρέλια γεμίζουν ὁ μπάρμπα - Δημητρὸς χαίρεται, γιατὶ θὰ περάσῃ τὸν κυρ - Μῆτσο σὲ παραγωγὴ καὶ συνέχεια σιάζει τὰ παχειὰ καὶ ξανθὰ μουστάκια του.

Ἐνῶ ἡ δουλειὰ συνεχίζεται, ὁ μπάρμπα - Δημητρὸς λέει κανένα ἀστεῖο γιὰ νὰ ξεκουράζῃ κάπως τὶς ἐργάτριες. Τὰ ἄλογα ἔχουν κουραστῆ πολὺ καὶ ἀνεβαίνουν σιγὰ - σιγὰ τὸν κουραστικὸ ἀνήφορο.

— Γρήγορα κορίτσια καὶ βλέπω σύννεφα στὸ Χορτιάτη! Φοβᾶμαι μήπως πέσει χαλάζι κι ἔχομε καταστροφές.

Καὶ τώρα ὅλοι μαζὶ γυρνοῦν στὸ χωριὸ ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ ἐρχομοῦ μὲ τραγούδια καὶ χαρά.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ
(Γ. Σχολὴ Θεσ)νίκης)

Ο ΑΗ - ΓΙΩΡΓΗΣ

Ἐπάνω σὲ μιὰ κορφή, βρίσκεται χτισμένο ἕνα ἔρημο καὶ φτωχὸ ξωκλήσι.

Ποιὸς ξέρει πόσες μπόρες κι' ἀγριοκαίρια νὰ τὸ πέρασαν, καὶ πόσα ἡλιοβασιλέματα νὰ χάρηκε τὸ ψηλὸ κυπαρίσσι του, ὁ παντοτεινός του σύντροφος! Ἀπὸ μακρυὰ φαίνεται κεῖ πάνω σκαρφαλωμένο, σὰν ἀητοφωλιά. Κάθε χρόνο, στὶς 23 τ' Ἀπρίλη γίνεται πανηγύρι. Τσελιγκάδες καὶ βοσκοί, τσομπάνοι καὶ τοῦ βουνοῦ ἄνθρωποι ἀπὸ τὶς γύρω στάνες μαζεύονται ἐκεῖ.

Ἂν μπῆ κανένας μέσα, θὰ δῇ τρεῖς παμπάλαιες εἰκόνες ἁγίων, ἕνα καντήλι ἄσβυστο, τάμα κάποιου θεοφοβούμενου καὶ φωλιὲς πουλιῶν. Στὸν αὐλόγυρο, ἕνα γέρικο πουρνάρι ρίχνει τὸν ἴσκιο στοὺς προσκυνητὲς ποὺ ἀνεβαίνουν ὡς ἐδῶ. Ἐκεῖ πλάϊ μιὰ βρύση χύνει τὰ καθαρὰ νερά της. Σμυρτιὲς καὶ δάφνες τοῦ βουνοῦ καὶ τοῦ λόγγου ξεχύνουν οὐράνιο λιβάνι ποὺ ὁ ἀέρας τὸ φέρνει ἕως ἐδῶ. Γιὰ ὄρθρο τὸ πρωῒ ἔχει τοὺς κελαϊδισμοὺς τῶν πουλιῶν καθὼς καὶ γιὰ ἑσπερινό. «Δὲν ἔχει ψάλτη οὔτε παπά, τὸ σήμαντρό του δὲν χτυπᾶ». Μόνο μιὰ σαπισμένη πόρτα, ποὺ στοὺς ἀέρηδες χτυπᾶ στὸν τοῖχο καὶ ξαναγυρίζει, κι' ἕνας πέτρινος σταυρὸς δείχνουν στὸν στρατοκόπο πώς, ἐκεῖ μέσα εἶναι ἡ κατοικία τοῦ Θεοῦ!

ΠΑΝ. ΚΩΤΗΣ
(Πέτα Ἄρτης)

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

Σήμερα θ' αφιερώσωμε την σελίδα μόνο σε συνταγές μαγειρικής, σύμφωνα με την επιθυμία σας.

ΒΡΑΣΤΟ ΜΕ ΣΟΥΠΑ ΑΥΓΟΛΕΜΟΝΟ

Ξέρω τί θὰ μοῦ πῆτε: ὅτι δὲν ὑπάρχει σπίτι ποὺ νὰ μὴ ξέρουν νὰ μαγειρέψουν βραστὸ μὲ σοῦπα αὐγολέμονο, ὅτι εἶναι τὸ πιὸ συνηθισμένο φαγητὸ μὲ κρέας, κλπ., κλπ.

Ἀκριβῶς ὅμως γιατὶ εἶναι πολὺ συνηθισμένο, δοκιμάστε καὶ τὴν δική μου συνταγή. Ποιὸς ξέρει ἂν δὲν ἔχη δίκηο ἡ θειὰ Μαριάνα νὰ σᾶς τὴν γράψη!

Πρῶτα - πρῶτα, καλὸ εἶναι καὶ γιὰ τὸ βραστό, νὰ διαλέμε καλὸ κλέας βοδινὸ κατὰ προτίμηση. Κιλόττο, ἀσῆκι καὶ οὐρά, εἶναι τὰ καλύτερα κομμάτια, καὶ τὸ κιλόττο φυσικὰ τὸ καλύτερο. Εἶναι μεγάλο λάθος νὰ βάζωμε τὸ κρέας μὲ κρύο νερὸ στὴ φωτιὰ γιὰ νὰ βράση καὶ νὰ τὸ ξαφρίσωμε. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο χάνεται καὶ ἡ οὐσία τοῦ κρέατος, καὶ ἡ θρεπτικότητά του. Πρέπει νὰ βάζωμε τὸ κρέας στὴ φωτιὰ σὲ νερὸ ποὺ βράζει, ὥστε νὰ σφιχτῆ ἀμέσως, νὰ κλείσουν οἱ πόροι του καὶ νὰ μείνη μέσα ἡ οὐσία του. Ὕστερα δὲν πρέπει νὰ βράζωμε τὸ κρέας κομματιασμένο, ἀλλὰ σὲ μεγάλο κομμάτι. Ἀφοῦ βράση τὸ βγάζομε καὶ τὸ κόβομε ψιλὲς φέτες. Γιὰ νὰ γίνη ἕνα καλὸ βραστὸ γιὰ πολυμελῆ οἰκογένεια, νὰ τί χρειάζεται:

1 ὀκᾶ κρέας βοδινό.
4 ½ ὀκάδες νερό.
2 - 3 καρόττα.
Μισὸ μάτσο σέλινο (κλωνάρια χωρὶς φύλλα).
2 πράσα (τὸ ἄσπρο τους μέρος).
Λίγες ρίζες μαϊντανό.
1 - 2 κρεμμύδια.
2 - 3 πατάτες.
2 - 3 κολοκυθάκια.
1 - 2 ρέβες καὶ λίγο λάχανο.
1 κουταλιὰ τῆς σούπας ἁλάτι χοντρό.

Ἂν δὲν ὑπάρχουν τὰ χορταρικὰ ποὺ εἴπαμε, αὐξαίνομε τὴν δόση ἀπὸ τ' ἄλλα, ἢ χρησιμοποιοῦμε λίγο κραμπολάχανο κλπ. τῆς ἐποχῆς.

Πλένομε καλὰ τὸ κρέας χωρὶς νὰ τὸ κόψωμε. Ὕστερα βάζομε στὴν φωτιὰ τὴν κατσαρόλα μὲ νερό. Ὅταν σχεδὸν πάρη βράση, ρίχνομε τὸ κρέας. Ἀφοῦ πάρη μερικὲς βράσεις καὶ τὸ ξαφρίσωμε, ρίχνομε τὸ ἁλάτι καὶ τὰ χόρτα ποὺ ἔχομε καθαρίσει, πλύνει καὶ κόψει (ὅσα κόβονται). Ἂν τὸ κρέας εἶναι μεγάλης ἡλικίας ἢ σκληρό, τὸ ἀφήνομε καὶ βράζει καμμιὰ ὥρα πρὶν ρίξωμε τὰ χόρτα γιὰ νὰ μὴν λυώσουν.

Ὅταν ξαναρχίση τὸ βράσιμο, τραβᾶμε τὴν κατσαρόλα στὴν ἄκρη τῆς φωτιᾶς ἢ λιγοστεύομε τὴν δύναμή της γιὰ νὰ σιγοβράζη ὥρα πολλή.

Ἀφήνομε καὶ τὸ σκέπασμα τῆς κατσαρόλας ἕνα - δυὸ δάχτυλα ἀνοιχτό.

Τὸ ἀφήνομε νὰ σιγοβράση 3 ὡς 3 ½ ὧρες (ἀναλόγως μὲ τὸ κρέας). Τὸ τραβᾶμε ἀπὸ τὴν φωτιά, τὸ ἀφήνομε πέντε λεπτὰ ν' ἀνέβη τὸ πάχος στὴν ἐπιφάνεια, καὶ τότε τὸ μαζεύομε μὲ τὸ κουτάλι καὶ τὸ φυλᾶμε γιὰ ἄλλη χρήση. Τὸ λίπος αὐτὸ εἶναι πάρα πολὺ δύσπεπτο καὶ δὲν πρέπει νὰ μείνη, ἂν πάσχουν μερικοὶ ἀπὸ τὸ στομάχι τους, τὸ συκώτι τους κλπ.

Ἂν θέλωμε νὰ κάνωμε σοῦπα, περνᾶμε τὸ ζουμὶ ἀπὸ τρυπητὸ σὲ ἄλλη κατσαρόλα, κι' ἐκεῖ βράζομε τὴν πάστα ἢ τὸ ρύζι.

Ἂν βιαζόμαστε καὶ δὲν θέλωμε νὰ χάσωμε ὥρα, μισὴ ὥρα πρὶν βράση τὸ κρέας καὶ τὸ τραβήξωμε ἀπὸ τὴν φωτιὰ (ἢ 35 λεπτὰ) βάζομε σὲ καθαρὸ τουλπάνι τὸ ρύζι ἢ τὴν πάστα, τὸ δένομε μὲ σπάγγο καὶ τὸ ἀφήνομε νὰ βράση στὸ ζουμὶ μαζὶ μὲ τὸ κρέας. Ὅταν τραβήξωμε τὴν κατσαρόλα ἀπὸ τὴν φωτιά, εἶναι ἕτοιμη κι' ἡ σοῦπα ἀφοῦ ἔβρασε μέσα στὸ τουλπάνι, καὶ δὲν ἔχομε πιά, παρὰ νὰ τὴν ανακατέψωμε μὲ τὸ ζουμί.

Ἡ ἀναλογία γιὰ τὸ ρύζι ἢ τὴν πάστα, εἶναι γιὰ κάθε ἄτομο: ρύζι, μιὰ μεγάλη κουταλιὰ τῆς σούπας. Πάστα, μιὰ κουταλιὰ καὶ κάτι. Φιδέ, μιὰ πλεξούδα.

Ἂν θέλωμε τὴν σοῦπα χυλωμένη, ἀφήνομε τὴν πάστα ἢ τὸ ρύζι νὰ βράσουν πέντε λεπτὰ ἀκόμη.

Ἂν χρειαστῆ ν' αὐγατίσωμε τὴν σοῦπα (γιατὶ μᾶς ἦρθε κάποιος ἀπρόσκλητος μουσαφίρης, κλπ.) δυὸ - τρία λεπτὰ πρὶν βγάλωμε τὴν σοῦπα ἀπὸ τὴν φωτιά, λειώνομε μιὰ κουταλιὰ τοῦ γλυκοῦ πατατάλευρο μὲ ὀλίγο κρύο νερὸ μέσα σ' ἕνα φλυτζάνι τοῦ καφὲ καὶ τὸ ρίχνομε στὴν σοῦπα ἀνακατεύοντάς την συγχρόνως μὲ μιὰ κουτάλα. Κατόπιν τραβᾶμε τὴν σοῦπα ἀπὸ τὴν φωτιὰ καὶ προσθέτομε τὸ αὐγολέμονο.

Ἂν βράσωμε τὴν σοῦπα μὲ τουλπάνι, πρέπει νὰ πλύνωμε πρὶν τὸ ρύζι ἢ τὴν πάστα ἂν εἶναι δυνατὸν μὲ ζεστὸ νερό. Νὰ βρέξωμε καὶ τὸ τουλπάνι κι' ὅταν βάλωμε τὴν πάστα ἢ τὸ ρύζι νὰ μὴν τὰ δέσωμε σφιχτὰ γιατὶ στὸ βράσιμο θὰ φουσκώσουν.

Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρό, πρέπει νὰ τὰ κουνᾶμε ὅσο βράζουν.

Τὸ αὐγολέμονο.

Γιὰ νὰ μὴν κόψη, βγάζομε τὴν σοῦπα ἀπὸ τὴν φωτιὰ καὶ τὴν ἀφήνομε δυὸ - τρία λεπτὰ νὰ κρυώση κι' ὕστερα ρίχνομε τὸ αὐγολέμονο.

Δὲν πρέπει ν' ἀφήσωμε τὴν σοῦπα νὰ πάρη πιὰ βράση ἀφοῦ ρίξομε τὸ αὐγολέμονο. Καὶ στὸ αὐγολέμονο νὰ βάζωμε μόνον τοὺς κροκοὺς τῶν αὐγῶν, γιατὶ αὐτὸν αὐτοὶ χρειάζονται.

Γιὰ τὴν σοῦπα τῆς μιᾶς ὀκᾶς κρέατος, χρειάζονται δύο αὐγὰ (τοὺς κροκούς) τὸν χυμὸ 1 ½ λεμονιοῦ καὶ 2 - 3 κουταλιὲς τῆς σούπας νερό.

Τὰ δουλεύομε καλὰ μὲ τὸ πηρούνι σὲ βαθὺ πιάτο, κι' ὕστερα τὸ χύνομε σιγὰ - σιγὰ στὴν σοῦπα μὲ τὸ ἕνα χέρι, ἐνῷ μὲ τὸ ἄλλο ἀνακατεύομε μ' ἕνα κουτάλι.

Ὕστερα, ἂν θέλωμε, προσθέτωμε καὶ λίγο — πολὺ λίγο γάλα — ποὺ δίνει ὡραία ὄψη στὴν σοῦπα.

ΦΙΛΕΤΑ ΜΠΑΚΑΛΙΑΡΟΥ ΤΗΓΑΝΗΤΑ ΜΕ ΣΑΛΤΣΑ ΝΤΟΜΑΤΑ.

Βάζομε τὸν μπακαλιάρο ἀπὸ βραδὺς νὰ ξαρμυρίση καὶ νὰ μουσκέψη.

Ὕστερα τοῦ βγάζομε τὸ ἐξωτερικὸ δέρμα καὶ τὰ κόκκαλα προσεκτικά, καὶ κόβομε τὸ ψαχνὸ σὲ μακρυὲς λεπτὲς φέτες.

Τὶς ἁπλώνομε σὲ μιὰ πιατέλα κι' ἀφοῦ στραγγίξουν καλὰ καὶ εἶναι σχεδὸν στεγνές, ρίχνομε ἀπάνω λίγο ζωμὸ λεμονιοῦ, λίγο (ἐλάχιστο) πιπέρι καὶ μιὰ - δυὸ κουταλιὲς κονιὰκ μὲ νερό. Ὕστερα σὲ μιὰ πήλινη λεκάνη ρίχνομε μιὰ χοῦφτα ἀλεύρι ψιλό, δυὸ κροκοὺς αὐγῶν, λίγο ἁλάτι καὶ μοσκοκάρυδο, κι' ἂν τυχὸν ἔχωμε μιὰ - δυὸ κουταλιὲς τῆς σούπας κρασὶ ἀρετσίνωτο. Χτυποῦμε καλὰ τὸν χυλὸ μὲ τὴν ξύλινη κουτάλα, χτυποῦμε καὶ τ' ἀσπράδια νὰ γίνουν μαρέγγα καὶ τὰ ρίχνομε κι' αὐτὰ στὸ χυλό. Ἂν εἶναι σφιχτὸς ρίχνομε καὶ λίγο νερό.

Στὸ τηγάνι βάζομε τὸ λάδι καὶ πρὶν βράση (ὅταν καίη) βουτᾶμε τὰ φιλέτα στὸν χυλὸ καὶ τὰ βάζομε στὸ τηγάνι, τὸ ἕνα πλάϊ στὸ ἄλλο, καὶ τ' ἀφήνομε νὰ τηγανιστοῦν 8 - 10 λεπτά, δυναμώνοντας ἀδιάκοπα τὴν φωτιά. Ὅταν πάρουν ἕνα χρυσόξανθο χρῶμα τὰ βγάζομε.

Πρέπει ὅμως νὰ σερβιριστοῦν καὶ νὰ φαγωθοῦν ἀμέσως πρὶν μαλακώση ἡ πάστα.

Ἀντὶ γιὰ λάδι, μποροῦμε νὰ χρησιμοποιήσωμε καὶ λίπος. Ὁ μπακαλιάρος γίνεται πολὺ πιὸ νόστιμος ἂν καὶ λίγο πιὸ βαρύς.

Προηγουμένως σὲ μιὰ κατσαρόλα ἑτοιμάσαμε τὴν σάλτσα ντομάτα:

Μιὰ κουταλιὰ τῆς σούπας κρεμμύδι ψιλοκομμένο σὲ μιὰ κουταλιὰ βούτυρο ἢ δυὸ κουταλιὲς λάδι. Τ' ἀφήνομε νὰ ξανθίση καὶ προσθέτομε, ἂς μᾶς ἀρέση, ψιλοκομμένα χόρτα (σέλινο, μαϊντανό, ράδα κλπ.). Ἀφοῦ μισοκαβουρδίστοῦν, προσθέτομε μιὰ κουταλιὰ ἀλεύρι, τ' ἀνακατεύομε καλὰ καὶ προσθέτομε μιὰ ὀκὰ ντομάτα φρέσκη κομμένη καὶ ξεφλουδισμένη, λίγο πιπέρι κι' ἁλάτι. Τ' ἀφήνομε νὰ πάρουν βράση, κι' ὕστερα τ' ἀφήνομε νὰ σιγοβράση ὡς μισὴ ὥρα, καὶ σερβίρομε μαζὶ μὲ τὰ φιλέτα.

Ἔτσι μὲ λίγα πράγματα, ἔχομε ἕνα ἔξοχο θρεπτικὸ καὶ νοστιμώτατο φαΐ.

ΚΕΙΚ ΜΕ ΓΙΑΟΥΡΤΙ

Δόση γιὰ δέκα ἄτομα.
1 κεσὲ γιαούρτι.
1½ κεσὲ ζάχαρη.
Μισὸ κεσὲ βούτυρο.
3 κεσέδες ἀλεύρι.
3 αὐγά.
1 κουταλιὰ τοῦ γλυκοῦ σόδα.
Καὶ ὀλίγη φλοῦδα λεμονιοῦ.
Ἐπίσης λίγο γάλα γιὰ ν' ἀραιώση τὸ ἀλεύρι ἂν χρειάζεται.

Πῶς γίνεται

Βάζομε στὴν λεκάνη τὸ βούτυρο μὲ τὴ ζάχαρη καὶ τὸ δουλεύομε τέσσερα - πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας μὲ ξύλινη κουτάλα. Προσθέτομε ὕστερα τὸ γιούρτι κι' ἀφοῦ ἀνακατευθῆ καλὰ ρίχνομε καὶ τοὺς κροκοὺς τῶν αὐγῶν, τὴν σόδα καὶ τὴν λεμονόφλουδα ψιλοτριμμένα.

Ὕστερα χτυπᾶμε τ' ἀσπράδια νὰ φουσκώσουν καλά, προσθέτομε τὸ μισὸ ἀλεύρι καὶ ρίχνομε τὰ μισὰ ἀσπράδια. Ἀφοῦ ἀνακατέψωμε καλὰ μὲ τὴν κουτάλα, ρίχνομε τὸ ὑπόλοιπο ἀλεύρι καὶ τ' ἀσπράδια. Ἂς μᾶς φαίνεται σφιχτό, καὶ λίγο γάλα. Ἔχομε φόρμα ἕτοιμη, βουτυρωμένη καὶ ἀλευρωμένη, καὶ ρίχνομε τὴν ζύμη, ἀφήνοντας περιθώριο δυὸ - τρία δάχτυλα γιὰ νὰ φουσκώση. Τὸ βάζομε νὰ ψηθῆ σὲ μέτριο φοῦρνο μιὰ ὥρα περίπου.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΚΕΦΑΛΗ ΑΛΟΓΟΥ (τοῦ ΝΙΚΟΥ ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΥ)

Γ. ΔΑΡΙΒΗΣ
Λ. Ντὰ Βίντσι

ΓΡΥΛΛΟΤΑΛΠΑ

(Πρασάγγουρας ἢ Κρεμμυδοφάγος)

Σύγχρονος τρόπος καταπολεμήσεώς του

Κάθε γεωργός, ἀλλ' εἰδικώτερα οἱ Λαχανοκηπουροί, γνωρίζουν πολὺ καλά, τὸν μεγάλον αὐτὸν ἐχθρὸ κάθε καλλιέργειας τῶν Λαχανοκήπων.

Μορφολογία - βιολογία τοῦ ἐντόμου.

Τὸ ἔντομο, ἔχει μῆκος 3 - 5 πόντους μὲ τὰ μπροστινὰ πόδια πλατειά, δυνατά, ὀδοντωτά, ποὺ τοῦ χρησιμεύουν γιὰ νὰ σκάβη τὶς γνωστὲς στοές. Χρῶμα ξανθοβελούδινο. Ἔχει κοντὰ φτερὰ τὰ ὁποῖα δύσκολα τὸ βοηθοῦν στὸ πέταγμα. (Εἰκ. 1).

Τὴν ἄνοιξη ('Απρίλιο - Μάϊο) τὸ θηλικό, σὲ βάθος 15 - 30 πόντους καὶ σὲ εἰδικὰ κατασκευασμένη κοιλότητα, μεγέθους ὅσο ἕνα μέτριο αὐγὸ κόττας, γεννάει 250 - 300 αὐγά. 15 - 20 ἡμέρες μετά, βγαίνουν τὰ μικρὰ ἔντομα τὰ ὁποῖα γιὰ νὰ γίνουν τέλεια, πρέπει νὰ περάσουν δυὸ χρόνια.

Στὸ κλίμα μας, γεννοβολάει μιὰ φορὰ τὸ χρόνο.

Τὸ φθινόπωρο, σκάβει βαθύτερα τὴ στοά του, ὅπου παραμένει ναρκωμένο (χειμερινὴ νάρκη) ὡς τὴν ἐρχόμενη ἄνοιξη, ὁπότε βγαίνοντας στὴν ἐπιφάνεια, ἀρχίζει τὴν καταστροφή.

Τὴν ἡμέρα μένει κρυμμένο στὸ χῶμα καὶ τὸ βράδι μόνο, κάνει τὸν καταστροφικό του ὑπόγειο (σὲ βάθος 3 - 5 πόντους) περίπατο, ἀνάμεσα στὶς καλλιέργειες τοῦ κήπου. Ὅ,τι βρεθῆ μπροστὰ στὸν ὑπόγειο αὐτὸ δρόμο του, (ρίζες, ὑπόγειο μέρος στελεχῶν, κόνδυλοι κλπ.) εἶναι καταδικασμένο νὰ καταστραφῆ ἀπὸ τὰ κοφτερά του πόδια. Τρέφεται μὲ ρίζες κλπ. ἀλλὰ καὶ μὲ σκουλήκια, σαλιγκάρια κι' ἔντομα. Ἔχει συγγένεια μὲ τὴν κατσαρίδα καὶ μὲ τὴν ἀκρίδα.

Προτιμάει ἀφράτα, πλούσια καὶ μὲ ἀρκετὴ ὑγρασία χωράφια κι' ἡ δραστηριότητά του αὐξάνει ὕστερα ἀπὸ πότισμα ἢ βροχή, καὶ μιὰ θερμοκρασία γύρω στοὺς 20 βαθμοὺς C.

Καταπολέμηση

Ὡς τώρα, χρησιμοποιούσαμε διάφορους τρόπους γιὰ τὴν καταπολέμηση τοῦ ἐντόμου αὐτοῦ μὲ ὄχι πάντα, καλὰ ἀποτελέσματα. Ἀλλά, ἡ Γεωπονικὴ Ἐπιστήμη, προοδεύει, ἐξασφαλίζοντας στὸν ἀγρότη καινούργια, φτηνὰ καὶ πρὸ παντός, ἀποτελεσματικὰ φάρμακα.

Ἂς δοῦμε μερικοὺς ἀπὸ τοὺς παληοὺς τρόπους.

1) Σὲ διάφορα σημεῖα τοῦ χωραφιοῦ, τὸ Φθινόπωρο, κάνουμε λάκκους (20 - 30 πόντους βάθους) καὶ ρίχνουμε σ' αὐτοὺς φρέσκια βοδινὴ κοπριά, ὅπου καὶ μαζεύονται οἱ κρεμμυδοφάγοι (ζεστὸ περιβάλλον). Τὸν χειμῶνα, τοὺς μαζεύουμε καὶ τοὺς καταστρέφουμε.

2) Ἀλλαγὴ καλλιέργειας (ἀμειψισπορὰ μὲ σιτηρά).

3) Πλημμύρισμα τοῦ χωραφιοῦ, μάζεμα τῶν ἐντόμων ποὺ βγαίνουν τότε στὴν ἐπιφάνεια καὶ καταστροφή.

4) Προστασία τῶν μεταφυτευομένων φυτῶν μὲ σχιστὰ καλαμάκια ἢ περιτύλιξη τοῦ στελέχους των μὲ φύλλα πικροδάφνης.

5) Δηλητηριασμένα δολώματα καλαμποκιοῦ ἢ σταριοῦ μὲ 5% ἀρσενικῶδες Νάτριο, φωσφοροῦχο ψευδάργυρο, φθοριοπυριτικὸ Νάτριο κλπ.

6) Νέος τρόπος μὲ ἑξαχλωριοῦχο βενζόλιο.

Χρειαζόμαστε:

α) Ἑξαχλωριοῦχο βενζόλιο 12% 850 - 1.050 γραμ. (265,5 - 328 δράμια).

β) Πίτουρα σταριοῦ χονδρὰ 100 χιλ)μα (78 ὀκάδες).

γ) Νερὸ 25 - 40 χιλ)μα (19,5 - 31 ὀκάδες).

Παρασκευή.

Λυώνουμε τὸ φάρμακο σὲ νερὸ (ὅταν τοῦτο εἶναι βρέξιμο, πράγμα ποὺ θὰ μᾶς τὸ πῆ ὁ προμηθευτής του) σ' ἕνα δοχεῖο πετρελαίου καὶ καταβρέχουμε τὰ πίτουρα, ἀνακατεύοντας καλὰ μὲ φτυάρι ἢ τσουγκράνα.

Μποροῦμε νὰ ἀνακατέψουμε τὴ σκόνη τοῦ φαρμάκου μὲ τὰ πίτουρα, κι' ὕστερα σιγὰ - σιγά, νὰ προσθέσουμε τὸ ἀπαιτούμενο νερό, ὥστε τὸ δόλωμα καὶ στὶς δυὸ περιπτώσεις, νὰ μὴν εἶναι λάσπερὸ ἀλλὰ νὰ τρίβεται εὔκολα.

Χρειαζόμαστε 2 - 2,5 ὀκάδες δολώματος τὸ στρέμμα.

Πῶς καὶ πότε θὰ χρησιμοποιήσης τὸ φάρμακο.

Τὸ δόλωμα, σκορπίζουμε τὶς ἀπογευματινὲς ὧρες (γιὰ νὰ διατηρηθῆ περισσότερο χρόνο μὲ ἀρκετὴ ὑγρασία), σ' ὅλη τὴν ἐπιφάνεια τοῦ χωραφιοῦ. Καλὸ εἶναι νὰ ἐπαναλάβουμε τὸ ἴδιο καὶ δεύτερη φορά, ὕστερα ἀπὸ δέκα ἡμέρες. Ἔχοντας ὑπ' ὄψιν μας, πῶς μπορεῖ νὰ ἔχουμε ἐπιδρομὲς ἐντόμου ἀπὸ διπλανὰ χωράφια, σκορπίζουμε συχνότερα τὸ δόλωμα, περιφερειακὰ στὸ χῶρο ποὺ ἀποσκοποῦμε νὰ προστατεύσουμε, καὶ σὲ σχετικὰ πλατειὲς λουρίδες.

Καλλίτερη ἐποχὴ νὰ χρησιμοποιήσης τὸ δόλωμα εἶναι ὁ Αὔγουστος - Σεπτέμβριος ὁπότε τὸ ἔντομο βρίσκεται στὴν ἀνάπτυξη κι' ἔχει μεγάλη ἀνάγκη τροφῆς. Ὅπου ὑπάρχει κρεμμυδοφάγος καὶ πρόκειται νὰ κάνουμε σπορεῖα ἢ νὰ μεταφυτέψουμε νεαρὰ φυτάρια, θὰ πρέπει νὰ κάνουμε προληπτικὴ καταπολέμηση μὲ τὸ πάρα πάνω δόλωμα, λίγες ἡμέρες πρὶν ἀπὸ τὴ σπορὰ ἢ τὴν μεταφύτευση.

Εἰκ. 1. Γρυλλοτάλπα

Σημ.—Τὰ δολώματα μὲ ἑξαχλωριοῦχο βενζόλιο, δὲν εἶναι ἐπικίνδυνα γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὰ ζῶα. Ἐπειδὴ ὅμως, ἡ σκόνη τοῦ φαρμάκου, ἐρεθίζει τὴ μύτη καὶ τὸ λαιμὸ τὴν ὥρα τῆς παρασκευῆς τοῦ δολώματος, προστατεύουμε τὴ μύτη καὶ τὸ στόμα μ' ἕνα βρεγμένο πανί.

ΔΗΜ. Γ. ΚΟΝΤΑΞΗΣ
(Ἕβρου Β')

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Καθηγητής: Γιατί Γιάννη ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας λέγεται πρωτόκλητος;
Γιάννης: Γιατί ὅσα ὀνόματα τελειώνουν σὲ ας εἶναι τῆς πρώτης κλίσεως.

***

Ποιὸς Τάκη νίκησε τοὺς Φιλισταίους;
Τάκης: Δὲν διάβασα κύριε σήμερα Ἀθλητικὴ Ἐφημερίδα.

ΠΑΤΕΛΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΩΝ ΛΟΥΛΟΥΔΙΩΝ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 325)

λοφρονήσεις. Ἀλλὰ δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη καθόλου αὐτὸ «τὸ ὄνειρο τῶν λουλουδιῶν» καὶ παρακάλεσε τὸ πραματάκι νὰ τῆς τὸ κάνη λιανά.

— Μιὰ καὶ δὲ μπορῶ νὰ τρυπήσω ἀκόμα τὴ γῆ γιὰ νὰ βγῶ — εἶναι βλέπεις πολὺ σκληρὴ—ἔχω λίγο καιρὸ νὰ φλυαρήσω μαζί σου, ἀπάντησ' ἐκεῖνο. Θυμάστε πὼς βρίζατε τὰ λουλούδια τὸ περασμένο καλοκαίρι; Ἔ λοιπὸν τ' ἄκουσα ὅλα· ἤμουν κρυμμένο μέσα σ' ἕναν ἀνθοκάλυκα. Καταλαβαίνεις τώρα πόσο σᾶς κορόϊδευα μέσα μου· ἀλλὰ ὅσο γιὰ νὰ μιλήσω, ἤμουνα ἀκόμα πολὺ νεαρούλι. Δὲν μοῦ ἐπιτρεπόταν. Τώρα ὅμως, ποὺ στέκω στὰ δικά μου πόδια, δηλαδὴ ἔχω δικές μου ρίζες, δὲν θὰ σοῦ χαρίσω τίποτα. Θὰ στὰ ψάλλω ἀπ' τὴν καλή.

Καὶ λέγοντας αὐτὰ ἔχωσε στὸ χῶμα μιὰ μικρὴ πράσινη ριζοῦλα.

Ἡ γριὰ ρίζα γούρλωσε τὰ μάτια μὰ δὲν ἀποκρίθηκε.

—- Στὸ κάτω τῆς γραφῆς, συνέχισε τὸ βλαστάρι, δὲ σοῦ κρατῶ κακία. Εἶσαι λιγάκι, ἡ μάνα μου. Ναί, ὅλοι σας εἴσαστε κάπως οἱ γονιοί μου. Ἐσὺ ἔβγαζες γιὰ μένα φαγάκι ἀπ' τὸ χῶμα, τὰ φύλλα μοῦ τὸ μαγείρευαν στὸν ἥλιο, τὰ κλαδιὰ μὲ βαστάξανε στὸ φῶς καὶ στὸν ἀέρα καὶ τὸ λουλούδι μὲ νανούρισε στὸ βαθύ του κάλυκα, καὶ μέσα στ' ὄνειρό του κάτι ψιθύρισε τῆς ἀγριομέλισσας στ' αὐτὶ γιὰ νὰ τὸ πῆ καὶ στὶς ἄλλες πασχαλιὲς πάρα - πέρα.

»Ἄχ! ναὶ ὅλοι σας κάτι μοῦ δώσατε· σὲ σᾶς χρωστάω τὴ ζωή μου.

**

Εἶχε πιὰ σχεδὸν καλοκαιριάσει. Ἡ ρίζα ποὺ σκεπτότανε σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα τὰ λόγια τοῦ μικροῦ βλασταριοῦ, εἶχε ἀρχίσει πιὰ νὰ μπαίνη στὸ νόημα.

— Γιὰ πέστε μου, ρώτησε μιὰ μέρα τὰ κλώνια, δὲν εἶναι πασχαλίτσα αὐτὸ ποὺ στέκεται δίπλα μου;

— Καὶ βέβαια εἶναι, ἀποκρίθηκαν ἐκεῖνα· μὰ τί σὲ νοιάζει; κύττα τὴ δουλειά σου ἐσύ.

—Ἡσυχάστε, τὴν κυττῶ τὴ δουλειά μου. Ἤθελα ἁπλῶς νὰ σᾶς πῶ νὰ τὴν προσέχετε γιατὶ εἶναι κόρη μου.

—Ἀλλοῦ αὐτά, γέλασαν οἱ κλῶνοι. Μιὰ τόσο ἄσκημη γρηὰ μαυρόριζα, μπορεῖ ποτὲ νάχη ἔτσι ὄμορφο παιδί;

Τότε τοὺς ἀφηγήθηκε ἡ ρίζα τὴν ἱστορία τοῦ μικροῦ σπόρου καὶ τὰ κλαδιὰ τὴ διηγήθηκαν στὰ φύλλα.

Γιὰ πρώτη φορὰ κατάλαβαν ὅλοι τους πὼς εἶχαν ἕνα μεγάλο σπιτικὸ ὅπου ὁ καθένας εἶχε νὰ κάνη μιὰ διαφορετικὴ ἐργασία.

***

Ἀπὸ κείνη τὴ μέρα ἡ ρίζα ἐργαζότανε ἀκατάπαυστα σὰν ν' ἀκριβοπληρωνότανε γιὰ τὴ δουλειά της, τὰ κλωνάρια τεντώνονταν σ' ὅλες τὶς διευθύνσεις γιὰ νὰ δώσουν φῶς κι' ἀέρα, κι' ἂν τὰ φύλλα κουνιόνταν καὶ φαίνονταν σὰν νὰ μὴν κάνουν τίποτα, ἀνάβαν μέσα τους ὅμως χιλιάδες μικρὲς κουζινίτσες ποὺ μαγείρευαν, κι' ἔβραζαν τὰ φαγιά.

Καὶ στὶς ἄκρες ψηλὰ ἀπάνω κάθονταν τὰ λουλούδια, κι' ὠνειρεύονταν, καὶ τραγουδοῦσαν.

Ἦρθ' ὁ Χειμώνας, ὅλα διαβαίνουν
Τὰ φύλλα πέφτουνε
Τ' ἄνθη πεθαίνουν
Μιὰ νέκρ' ἁπλώνεται σ' ὅλη τὴ γῆ,
Μὰ νά ἡ ἄνοιξη φτάνει λαμπρή,
Σκορπίζει γύρω της δροσιά, ζωὴ
Δέντρα στολίζονται,
Βλαστοὶ φυτρώνουν,
Κλωνάρια ἀνθίζουνε
Φύλλα φουντώνουν
Καὶ μέσ' τὸν κῆπο ντύνεται
Μιὰ νέα πασχαλιὰ
Μὲ φυλλαράκια πράσινα
Καὶ λούλουδα μαβιά.

(Διασκευὴ ἀπ' τὸ Γερμανικὸ Φ. Μ.)

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

∴ Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Α. Παπαοικονόμου, 'Αντ. Πατέλη, Παναγιώτη 'Ιωαννίδη.

∴ Νομίζω, Α. ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, πὼς τὸ τετράστιχό σου ἔχει τὴ θέση του μᾶλλον ἐδῶ καὶ τὸ δημοσιεύω:

'Ο Στράντζιας καὶ ὁ Μπογιατζῆς
οἱ δυὸ σωστὲς ἀτσίδες
θὰ πᾶνε εἰς τὰ Λάβαρα
νὰ γίνουν μαντρατζῆδες.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Δήμου καὶ Γεράσης, Γεώργιος Στουγιάννος, Βασίλειος Δημητρίου, Σιφνιώτης, Χριστόφορος Παζαΐτης, Τηλέμαχος 'Απ. Βιργίνης, 'Αντώνιος Πατέλης, Παναγιώτης Κωνσταντινίδης (χάρηκα ποὺ πῆρα γράμμα σου).

∴ Διαβίβασα ΠΑΝΟ ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ τὴν ἐρώτησή σου στὸ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗ.

∴ Πῆρα τὴν ἀθλητικὴ συνεργασία ποὺ μοῦ ἔστειλε μὴ ὑπογράφων φίλος μου ἀπὸ τὴν Ζαχάρω.

∴ Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἄγγελος Μυζῆθρας (Βαφειό), 'Ιωάννης Σκουνάκης (Κοντομάρι), 'Αλέξ. Παπαστεργίου ('Αλμυρός). Πῆρα καὶ τὸ γράμμα σου, Δημ. Ε. Πετροκεφάλου, Κος Τριαντάφυλος Διακοσάββας, Ζαχαρίας Σημαντήρας, Δημ. Σχ. Λογγᾶς, Δημ. Σχολεῖον Χανδριανοῦ, Σχολικὴ 'Εφορία Νέας 'Ηρακλείας, Δημ. Σχολ. Βελανιδίων, Σχολ. 'Εφορία Νέας Γωνιᾶς, Σχολ. 'Εφορία Νηπιαγωγείου 'Ασβεστοχωρίου. Δημ. Σχολεῖον Καλοῦ Χωριοῦ, Σχολ. 'Εφορία Πορταριᾶς, καὶ Κα Μίνα Πανιάρα.

∴ Βεβαίως ΑΝΤΩΝΗ ΖΗΚΑ μπορεῖ νὰ γράψης τὸ φίλο σου: Ἂν εἶναι συμμοριόπληκτος 10.000. 'Εκάμαμε τὴν διόρθωση.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ Διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Γεράσιμος Κωνσταντακᾶτος (* Σ' εὐχαριστῶ μικρέ μου φίλε γιὰ τὰ καλά σου λόγια), Δημ. Σχολεῖον Καραβαγγέλη (*). Χριστόφορος Παζαΐτης, 'Ηρακλῆς Βασᾶκος (ἔδωσα σχετικὴ ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ ἡ ὑπόθεσή σου).

∴ Δὲν γεννᾶται ζήτημα ΤΣΙΓΓΑΝΟΠΟΥΛΑ. Εἶσαι ἐν τάξει. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν: Αἰόλου (δὲν μοῦ ἀρέσει, Α. Παπαοικονόμου, δὲν εἶναι καλό!

∴ Τὸ εἶπα πολλὲς φορὲς καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω καὶ τώρα: Τὰ σκίτσα γιὰ νὰ γίνονται καλὰ καὶ νὰ μποροῦν νὰ δημοσιεύονται πρέπει νὰ σχεδιάζονται μὲ σινικὴ μελάνη.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες: Σ. Κυριακίδη (ἄλλα καλά, ἄλλα ὄχι καλά. Αὐτὸ τὸ «καλοκαίρι» π.χ. δὲν λέει τίποτα: «'Η ζέστη κάνει — τὴν πόλη σὰν καμίνι — ποὺ μᾶς φωνάζει — κανεὶς ἐδῶ μὴ μείνει»). 'Ιωάννης Γεωργίου, 'Αγγελικὴ Μπασσᾶ (εὐχαριστῶ), Πᾶνος Μπασκούτας (καλά, μπράβο), Τσιγγανοπούλα (ἐν τάξει).

∴ ΠΑΝΟ ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ: Δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς εἶναι ἄσχημα τὰ ποιήματά σου. 'Αλλὰ ἔχουν ἀρκετὰ μικροελαττωματάκια. Π.χ. «Τὸ ἐπάγγελμα», σὰν διαβάζης τὸ 1ο, 2ο, 3ο καὶ 4ο τετράστιχο ἔχεις τὴν ἐντύπωση πὼς πρόκειται περὶ σατυρικοῦ. Καὶ τελειώνει μὲ ἐπίκληση πρὸς τὸν Κύριο! Τὸ τετράστιχο «χιλιάδες ἐπαγγέλματα — προβάλλουν στὸ μυαλό μου — καὶ δίνουν παραγγέλματα — σ' αὐτὸν τὸν ἑαυτό μου» τὰ χαλάει ὅλα. Ἔτσι βρίσκεις στίχους καλοὺς μὲ ὄχι καλούς. Πάντως γενικὰ κάνεις μιὰ πρώτης τάξεως προσπάθεια. Προβλέπω καλὴ ἐξέλιξη. 'Η δημοσίευση ποιημάτων στὰ «Νέα Ταλέντα» δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ «ποσὸν» ἀλλὰ ἀπὸ τὸ «ποιόν». Στὴν τέχνη ἡ ποσότης εἶναι κατὰ κανόνα ἀντιστρόφως ἀνάλογος πρὸς τὴν ποιότητα. Μὲ ρωτᾶς γιὰ τὴν ὀρθογραφία τοῦ Πᾶνος. Τὸ πιὸ σωστὸ εἶναι Πᾶνος μὲ περισπωμένη ἀφοῦ προέρχεται ἀπὸ τὸ πᾶς, ποὺ ἔχει τὸ α μακρόν.

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Γεωργίου Ζάχου, Π. Μακρῆ, Πάνου Μαθιώτη, Γερβασίου Παπαδ., Παύλου Κωνσταντινίδη, 'Ιωάννη 'Αγναντόπουλου, Τσιγγανοπούλας, Μενελάου Νικέλλη καὶ Θεοδώρου 'Ιωαννίδη.

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες τῶν φίλων μου: 'Αλεξάνδρου Μακρυλάκη, Γερβασίου Παπαδοπούλου, Γεωργίου Μπαχακρόγλου, τῶν φιλάθλων τοῦ ΒΕΣ., 'Ηλία Καπνοπούλου (σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σας λόγια), 'Αλεξ. Γαγάτση, Γεωργίου Τσουτσουλιάνη.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Καμπαλέρο (καλὸ) 'Αγρινιώτικος Λαουτζῖκος (καλούτσικα αὐτὴ τὴ φορά). Χρυσόστομος Παύλου 'Αρχοντίδης (καλά), 'Αθ. Γραμματίκης (καλούτσικα), Παναγιώτης Δελημῆτσος (καλά), Πᾶνος Μαθιώτης (ἔτσι κι' ἔτσι), Α. Κάβου (καλούτσικο), Π. Λακιώτης (καλούτσικα), Β. Κρεμμύδας (καλά), Μικρὸ 'Ανδριανόπουλο (καλό).

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Μικρὸ 'Ανδριανόπουλο, Μίμης Ροδῆς, Π. Μακρῆς, 'Ιωάννης 'Αγαντόπουλος, 'Ιωάννης Παν. Βουκελᾶτος, 'Εμμ. Σβάρνας, Γεώργιος Μπαχατίρογλου, 'Οδυσσέας Δασούλας, Γεώργιος Παρασκευαΐδης, Κων. Μπαρμπῆς, Γεώργιος Ζιούλης, 'Ελευθέριος Θεοδώρου, Α. Καπακίδης, Χρυσ. 'Αρχοντίδης, Καμπαλέρο, 'Αθανάσιος Καΐλαρης, Χρυσ. Γραμμένος, Μενέλαος Νικέλλης, Χρῆστος 'Ιωάν. Μπέκας καὶ Καμπαλέρο.

∴ Διαβιβάσθηκε ἡ αἴτησή σας εἰς τὴν διοικοῦσαν ἐπιτροπὴν ἐντεταλμένων κυριῶν ΑΛ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ.

∴ Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς τῶν φίλων μου: Α. Βασιλειάδη, 'Αντ. Γαΐτάνη, Εὐαγγέλου Ζήση, Πάτρας Σπέη, Κατίνας Νάτση, Δημοτικοῦ Σχολείου Ραγῶν, Ταμείου Σχ. 'Εφορείας Καλῆς Γιαννιτσῶν, Η' Δημ. Σχολείου Χίου καὶ Στέλλας Λιτοπούλου.

∴ Πῆρα καὶ διάβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου κ. Τριαντάφυλλος Σ. Διακοσάββας (Δὲν γνωρίζω πῶς νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὸ τόσον ἐνδιαφέρον σας) Στέλλα Λιτοπούλου, Σωτήριος Καραβασίλης, 'Ιπ. Θεσσαλὸς (* Εὐχαριστῶ θερμά· ἔλαβα ὑπὸ σημείωση τὰς ὑποδείξεις σας), Εὐστάθιος Δ. Παπασταματίου, 'Αλ. Μακρυλάκης, Νικ. Παπαχρῆστος, Γεώργιος Μπαχατηρόγλου, Χρῖστος 'Αθ. Εὐρυνιάδης, 'Αντώνιος Κιαγχίδης (*) Στυλιανὸς Κόκκινος, Μηλτιάδης Γκίζας, Διαλεκτὴ Λυμιούδη (*). 'Ιωάννης Δ. Γιαλούρης (*) Χάϊδω Κουκούλη (σὲ εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια), Λουκᾶς Ντερέκας (εὐχαριστῶ δι' ὅλα. Γιὰ τὸ ζήτημα τῆς σπαζοκεφαλιᾶς θὰ σοῦ ἀπαντήση ὁ ἁρμόδιος συντάκτης. Μολονότι θὰ πῆρες ἤδη τὴν ἀπάντηση ἀπὸ τὸ τεῦχος), 'Αναστ. Γ. Θωΐδης, Γ. Ν. Θανόπουλος, Δημήτριος Ναζιρίτης (*), Παναγιώτης Κολοκυθᾶς (*), Βασίλειος Νάστος, Σ. Μπαλωμένος (*), Γ. Μαρνάρης (*). Πολιτίδης Θεμιστοκλῆς (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια), καὶ 'Ιωάννης 'Αγναντόπουλος.

∴ Παρεκάλεσα τὸν 'Αθλητικό μας συντάκτη 'Αργύρη Λαΐνᾶ νὰ σοῦ γράψη.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΙΩΑΝΝΗ ΣΕΛΛΟΥΝΤΟ. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Δυστυχῶς δὲν κρατάω ἀρχεῖο κι' ἔτσι δὲν θυμᾶμαι ἀκριβῶς γιατὶ σοῦ εἶπα νὰ μοῦ ξαναγράψης. Μά, νομίζω πὼς μοῦ ἔγραψες κάτι γιὰ τὴ δημοσιογραφία! Ἔτσι δὲν εἶναι; Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τοῦ συνδρομητοῦ Χρήστου Τσαντήλα.

∴ Πῆρα τὶς ἀπαντήσεις στὸ Διαγωνισμὸ «Σᾶς ἀρέσει» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: (ὅλοι γιὰ τὸ 82) Θανάσης Παλιούρης, Δημήτριος Μέριανος, Δόσιος Θεοδόσιος, Γεώργιος Σεραφεὶμ Μπαχατήρογλου, Χρ. 'Αθ. Εὐρυνιάδης, 'Αντ. Κιαγχίδης. Δημήτριος Θεοδώρου, Γρηγόριος Πιτσούνης, Δημ. Κων. Βαγιενάκης, Κων. Χρ. Γιαμπουράνης, Γεώργιος Δημ. Πανταζῆς, 'Ηλίας Εὐαγγέλου 'Αραβίδης, Κων. Δημ. Θανόπουλος Δημ. Κων. Γκαλσανίδης, Πασχάλης 'Ιωάννου Πασχαλίδης, Εὐάγγελος Φωτόπουλος, Χρ. Γεωργίου Κυρκιντᾶνος, Μενέλαος Μαργ. Νικέλλης.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΑΛΤΣΑ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ ΓΕΡΒΑΣΙΟΝ ΠΑΠΑΔ. Πῆρα τὸ χρέος εὐχαριστῶ (62—92).

∴ Εὐχαριστῶ ΟΔΥΣΣΕΑ ΔΑΣΟΥΛΑ.

∴ Β. ΣΑΜΠΑ: Ἔδωσα ἐντολὴ γιὰ τὴν ταχύτερη ἀποστολή.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Νικ. 'Ανδριανόπουλος (καλούτσικο. Στὴν ἐρώτησή σου ὅμως δὲν θὰ πάρης ἀπάντηση ἀφοῦ τὴν ἔχεις στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὸ ποίημα), Μ. Ροδῆς (μᾶλλον καλό), 'Ελενίτσα Βαφειάδου (ἀρκετὰ καλὴ ἡ ἔκθεσή σου. Θὰ καταβληθῆ κάθε προσπάθεια γιὰ τὴν δημοσίευσή της), Καίτη Μαρινάτου (ἀρκετὰ καλὴ ἡ μετάφραση. Γιὰ τὰ καλὰ λόγια θερμὰ εὐχαριστῶ), Πέτρος Δ. Παπαπέτρος (ἀρκετὰ καλὴ γιὰ νὰ μὴν πῶ ἀρίστη), Δημήτριος Μέριανος (σὲ βεβαιῶ εἰλικρινῶς πὼς κάπου τὸ ἔχω ξαναδιαβάσει, γράψε μου σὲ παρακαλῶ), Πᾶνος Μαθιώτης (καλούτσικο), Π. Σ. Πουρναρᾶς (καλό), Παναγιώτης Δελημῆτσος (ἀρκετὰ καλή), Κων. Β. Καραστάθης (ἀρκετὰ ἱκανοποιητικό), 'Ιωάννης Παν. Βουκελᾶτος (δὲν εἶναι ἄσχημο), Εὐάγγελος Χερούλης (νὰ προσπαθήσης νὰ τὸ ξαναγράψης καὶ νὰ τὸ διορθώσης τὸ ποίημά σου. 'Η ἔκθεση καλή), Πειρακτήριον (ἀρκετὰ καλή), Ζήσης Καλιάγκος (ἀρκετὰ καλό), 'Αγρινιώτικος Λαουτζῖκος (ἀρκετὰ καλό), Γεώργιος Κουρέλλης (καλούτσικο — πάντως σ' εὐχαριστῶ), 'Αθανάσιος Παπαμᾶνος (καλό), Στυλιανὸς Παύλου Τσάκας (μπράβο), Τσιγγανοπούλα (καλό), Γιάννης Σελλοῦντος (μπράβο), Κυρίτσης Χρ. Κυρίτσης (καλό), Χρῆστος Κων. Μπέκος (δὲν μὲ ἱκανοποιεῖ· ξαναδιάβασέ το καὶ προσπάθησε νὰ τὸ διορθώσης), 'Ιωάννης Λαμ. Λιόντος (καλό), Φώτης Κομπορόζος (μπράβο), Θεοπούλα Παπαδοπούλου (καλό).

∴ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΕ ΤΕΜΠΕΔΗ, σοῦ λέω εἰλικρινῶς πὼς δὲν σὲ καταλαβαίνω! Δὲν μπορεῖ νὰ πῆρα καὶ νὰ μὴ δημοσίευσα!

∴ Καὶ ἔτσι γραμμένο τὸ «Πύρινες Φλόγες» ΝΙΚΟ Σ. ΠΟΥΡΝΑΡΑ δὲν εἶναι κακό! Βρίσκω ὅμως πὼς κάνεις κατάχρηση σὲ λέξεις καὶ φράσεις ὄχι συνηθισμένες καὶ ἴσως χωρὶς νόημα: «...ὅλα τὰ Ντέφια τοῦ ἐφτάλυπου πόνου». Γράφεις: «'Η βροχὴ παίζει μ' ἕνα μονότονο ψ έ λ ι σ μ α ἀργό, ὑποταχτικὸ ξωτήσιο, πάντρελλο», καὶ ἄλλα· εἶναι καλὰ νὰ φτιάνη κανεὶς λέξεις, ἀλλὰ ὅλα πρέπει νὰ ἔχουν ἕνα νόημα καὶ κάποια συνέπεια.

∴ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΙΩΑΝΝΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ. Γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ φύλλου ἔστειλα τὸ γράμμα στὴ διεκπεραίωση. Περιμένω δράση σου τώρα μὲ τὶς διακοπές.

∴ ΘΕΟΔΟΣΗ ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΕ: Θὰ σοῦ ἦταν εὔκολο νὰ μοῦ στείλης ξανὰ «τὸ φυλαχτὸ» καὶ νὰ μοῦ πῆς πὼς σοῦ ὑποσχέθηκα νὰ τὸ κρίνω! ὅσο γιὰ τὸν Βιζυηνὸ γρήγορα θὰ πραγματοποιηθῆ ἡ ἐπιθυμία σου.

∴ Σ'εὐχαριστῶ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΔΕΛΗΜΗΤΣΟ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ τὶς ὑποδείξεις σου. Κάθε σκίτσο μπορεῖ νὰ πάρη χρῶμα κατὰ τὴν ἐκτύπωση ὅπως καὶ νὰ εἶναι σχεδιασμένο, εἴτε σὲ χαρτὶ χοντρὸ εἴτε σὲ χαρτὶ ψιλὸ ἢ καὶ διαφανές. Τὰ θέματα ποὺ μοῦ λὲς προσπαθῶ νὰ τὰ θίγω στὸ «μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ». Θὰ ἔβγαινε ὅμως ἀπὸ τὸ σκοπό του τὸ περιοδικὸ ἂν τὸ μετέβαλλα σὲ ἐπιστημονικό. Μοῦ γράφεις ἀκόμη γιὰ τὸ σκίτσο τοῦ 'Ιωάννη Βαλαώρα ποὺ δημοσιεύτηκε στὴ σελίδα 261 τεῦχος 82 πὼς εἶναι ἀντιγραφὴ ἀπὸ τὸ «Θησαυρὸ τοῦ Παιδιοῦ». Σὲ πληροφορῶ λοιπὸν ὅτι καὶ τὸ σκίτσο αὐτὸ εἶναι ἀντιγραφὴ ἀπὸ παλαιὸ διήγημα ποὺ δημοσιεύτηκε σὲ παλιὸ ἡμερολόγιο. Τὸ δημοσίευσα ἐν γνώσει, διότι ὁ φίλος ὁ Βαλαώρας τὸ ἀντίγραψε περίφημα· καὶ αὐτὸ «τὸ ξεσήκωμα» ἦτον πολὺ καλό.

∴ 'Ο «Γιατρός» μας εἶχε κάμει ταξίδι ΚΩΝ. Β. ΚΑΡΑΣΤΑΘΗ κι' ἔτσι στερηθήκαμε γιὰ λίγο τὴ συνεργασία του. 'Η Κα Παρῆ θὰ γράψη καὶ γιὰ τὴν πατρίδα σας.

∴ Πολὺ μὲ συγκίνησε τὸ γράμμα σου ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΧΕΡΟΥΛΗ καὶ συγχαίρω καὶ σένα καὶ τὰ καλὰ παιδιὰ τῆς ΒΕΣ Ληξουρίου γιὰ τὰ τόσο καλά σας αἰσθήματα. 'Ιδιαιτέρως σημειώνω ἐδῶ τὴ φράση σας: «Δὲν θὰ ξεχάσουμε ποτὲ τὴν μεγάλη εὐεργεσία ποὺ μᾶς ἔκαμε ἡ μάννα μας Βασίλισσα». Καὶ δὲν πρέπει νὰ ξεχάσετε ποτέ.

∴ Χάρηκα ποὺ πῆρα γράμμα σου ΗΛΙΑ Δ. ΧΟΥΛΙΑΡΑ. Γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἔγκαιρης κυκλοφορίας κάνω πάλι ὅ,τι μπορῶ. Διὰ τὴν στήλη τὰ «παιδιὰ γράφουν» ἔχεις καὶ δίκιο ἀλλὰ καὶ ἄδικο. 'Εγὼ σᾶς θεωρῶ στὴν ἡλικία αὐτὴ παιδιά. Ὅταν φθάσης στὴν ἡλικία μου θὰ μὲ καταλάβης! 'Ωστόσο μελετῶ τὴν πρότασή σου: Νὰ μεταβάλω τὴν στήλη σὲ «οἱ νέοι μᾶς γράφουν» κλπ. Γιὰ τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ γράφεις δὲν θὰ ἤμουν ἔπειτα ἀπὸ τόσο καιρὸ σὲ θέση νὰ σοῦ ἀπαντήσω. Γιὰ τὶς παρατηρήσεις σου τὶς σχετικὲς μὲ τὸ Τυπογραφεῖο ἔκαμα συστάσεις.

∴ Τί νὰ σοῦ πῶ ΑΚΗ Φ. ΚΑΜΠΕΡΗ. Μὲ ρωτᾶς ἀπὸ ποῦ προέρχονται οἱ ρευματισμοὶ καὶ πῶς θεραπεύονται; Δὲν εἶμαι Γιατρός. Θὰ σοῦ συστήσω λοιπὸν νὰ συμβολευθῆς τὸν γιατρό σου. 'Ωστόσο διαβίβασα στὸν ἁρμόδιο συνεργάτη μας τὴν ἐρώτησή σου.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΕ ΑΡΧΟΝΤΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Γιὰ τὸ ζήτημα τῆς συνδρομῆς διεβίβασα τὸ γράμμα σου στὴ διεκπεραίωση. Τὴν ἐρώτησή σου γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ διαγωνισμοῦ δὲν τὴν κατάλαβα.

∴ Τὸ ψευδώνυμό σου ΓΕΝΝΑΙΟ ΚΡΗΤΙΚΟΠΟΥΛΟ ἔχει ἐγκριθῆ.

∴ Μὲ μεγάλη μου λύπη ΘΑΝΑΣΗ Δ. ΠΑΛΙΟΥΡΑ πληροφορήθηκα τὸν τόσο πρόωρο θάνατο τοῦ ἀγαπητοῦ σου πατέρα. Εὔχομαι τὸ παράδειγμά του νὰ σὲ φωτίζη καὶ ἡ εὐχή του νὰ σὲ ὁδηγῆ πάντοτε στὸ δρόμο τῆς προκοπῆς καὶ τῆς προόδου. Γιὰ τὰ φύλλα διαβίβασα τὸ γράμμα σου στὴ διεκπεραίωση.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΘΑΝΑΣΗ ΠΑΠΑΜΑΝΟ γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα σου. Θὰ λάβω τὰ μέτρα μου.

∴ Ἔδωσα τὸ γράμμα ΧΡΙΣΤΟ ΦΟΥΤΣΑ στὶς Κυρίες τοῦ 'Εράνου γιὰ νὰ φροντίσουν.

∴ Μπορῶ νὰ σὲ βεβαιώσω κι' ἐγὼ μὲ τὴ σειρά μου ΚΩΣΤΑ ΘΑΝΟΠΟΥΛΕ πὼς χάρηκα πολὺ ποὺ πῆρα τὸ γράμμα σου. Διάβασα καὶ σημείωσα τὰ ὅσα μοῦ γράφεις. Συμφωνῶ γιὰ τὸν «'Αλέκτορα». Τὸ ποίημά σου ἀρκετὰ καλό.

∴ Ὄχι ΚΥΡΙΤΣΗ ΧΡ. ΚΥΡΙΤΣΗ. Στὸ διαγωνισμὸ δὲν ἔχουμε κάμει λάθη «ἠθελημένα». 'Α-

πλῶς σκοπὸς τοῦ διαγωνισμοῦ μας εἶναι νὰ σφυγμομετρύσουμε τὴν κοινὴ γνώμη τῶν ἀναγνωστῶν μας. Καὶ δεύτερο: νὰ δοκιμάσουμε τὸ κριτικὸ πνεῦμα τῶν φίλων μας.

∴ Χάρηκα ποὺ πῆρα τὸ γράμμα σου ΙΑΚΩΒΕ ΨΑΡΡΑ· καὶ τώρα τὸ καλοκαίρι μὴν ξεχνᾶς νὰ μοῦ γράφης κάπου κάπου. Γιὰ τὰ ποιήματά σου χρειάζεσαι τὶς κρίσεις μου; Τὶς ξέρεις.

∴ Τί νὰ σοῦ πῶ φίλε Μ. ΝΙΚΕΛΛΗ, ἂν γίνη ἑβδομαδιαῖο θὰ ἔχουμε διπλασιασμὸ τῆς ζημιᾶς, ποὺ καὶ τώρα 15θήμερο ποὺ εἶναι, εἶναι ἀρκετὰ μεγάλη. Φθάνει νὰ ἀντιληφθῆς πὼς τὸ περιοδικὸ στοιχίζει 1500 δραχμὲς περίπου. Καὶ τὸ δίνουμε μὲ συνδρομὴ 10, 15 καὶ 25.000 δραχμές. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς ὑποδείξεις σου ΦΩΤΗ ΚΟΜΠΟΡΟΖΟ.

∴ Πῆρα τὶς ἀπαντήσεις στὸ Διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου: Χ. Πασχάλη, Χαρ. Ντιώνια, Ἰωάννη Σάββα Σαχινίδη, Λαζάρου Ἰωάννου Τσιπουρίδη, Κων. Γεωργίου Ρούσσου, Περικλῆ Ἀδαμαντίου Λεύκα, Ζωῆς Ἀνδρέου Χατζηδάκη, Παναγιώτου Πέτρου Καψάλη, Κων. Κωστοπούλου, Βασιλ. Γεωργίου Γιαννούλη, Γεωργίου Ζήδρου, Κων. Μιχαλοπούλου, Μίνας Βασιλείου, Διαλεκτῆς Ἀντ. Λυμούδη, Γεωργίου Καραγιαννίδη, Κων. Εὐθυμίου Κωνσταντινίδη, Κων. Γεωργίου Ντέμπου, Γεωργίου Ἰωακεὶμ Γεωργούδα, Ἀλεξάνδρου Δημητρίου Μακρυλάκη καὶ Ἰωάννη Γεωργίου Τσιρογιάννη.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Πάνος Λουλουδένιος, Ἀπόστολος Ἀρωνιάδης, Γ. Κουρέλλης, Γεώργιος Καραγιαννίδης,

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Πάνου Λουλουδένιου, Τάκη Ροδολίνου καὶ Γ. Κουρέλλη.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Κων. Γ. Ντέμπου, Ἀγησ. Οἰκ. (Καὶ γιὰ τοὺς δύο λέγω: Ἔτσι κι' ἔτσι).

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴν διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Σπυρίδων Πέππας, Χρῖστος Ἀθ. Εὐρυνιάδης (ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημα ποὺ μοῦ γράφεις. Ὅσο γιὰ τὸ ποίημα δὲν τὸ ἔλαβα ὑπ' ὄψη γιατὶ τὸ ἔχεις γραμμένο στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὸ γράμμα γιὰ τὴν διεκπεραίωση) Βασίλ. Γεωργίου Κεχαγιᾶς (* Εὐχαριστῶ), Ἰωάννης Τόλης (θερμὲς εὐχαριστίες), Γεώργιος Ντέμπος, Γ. Κουρέλλης (* εὐχαριστῶ) Εὐθύμιος Ντάγκας (*) Θεοπούλα Παπαδοπούλου, Παναγιώτης Ε. Καβάρνος καὶ Γεώργιος Ε. Μανωλάκης (*) Εὐθύμιος Τσεκούρας, Σ. Βαρθολομάτου, Γ, Καραβέλος, Θεόδωρος Ν. Πανταζῆς, Κων. Κωστόπουλος, Βασίλειος Σιφνιώτης, καὶ Μίνα Βασιλείου.

∴ Δὲν ἔχεις δίκιο εἰς ὅσα μοῦ γράφεις ἀγαπητὲ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΨΑΛΗ, ὡστόσο θὰ σοῦ πῶ παρακάτω τὴ γνώμη μου γιὰ τὸ ἄλλο θέμα. Τὸ θεωρῶ σὰν προαιρετικὴ εἰσφορὰ λοιπὸν καὶ σ' εὐχαριστῶ.

∴ Ἐλπίζω ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΕ πὼς σιγὰ-σιγὰ θὰ κερδίσουμε τὴν καθυστέρηση. Γιὰ τοὺς στίχους τῶν πεννομαχιῶν εἶναι γενικὸ πιὰ τὸ μέτρο.

∴ Μὰ δὲν ἀντιλαμβάνομαι ἀπολύτως ἐὰν θέλης νὰ ρωτήσης ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ πολὺ ἁπλὸ ποὺ μὲ ρωτᾶς: «Σᾶς παρακαλῶ ὅπως μὲ γνωρίσετε ἂν κάνη νὰ γραφῆ κανεὶς συνδρομητὴς καὶ νὰ παίρνη τὸ περιοδικό». Καὶ σὲ ρωτῶ κι' ἐγὼ μὲ τὴ σειρά μου. Μὰ θέλει καὶ ρώτημα; Καὶ βέβαια κάνει!

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Ἀγησιλ. Παναοικονόμου. Πολὺ καλὲς οἱ συνεργασίες σου. Πολὺ μὲ συγκίνησε τὸ «Μάννα μου». Μὰ μὴ μοῦ τὰ γράφεις ἔτσι στριμωγμένα. Μὲ δυσκολεύει αὐτὸ ποὺ κάνετε στὴ δημοσίευσή τους). Κων. Μπακάλου (τὸ πρῶτο τετράστιχο τὸ ἔχω διαβάσει τουλάχιστο 100 φορὲς ἀπὸ παιδιὰ τῶν Παιδοπόλεων ποὺ μοῦ τὸ ἔστειλαν. «Τὸ χωριό μου τ' ἀγαπημένο — σὲ μιὰ πλαγιὰ εἶναι κτισμένο— καὶ τ' ἄσπρα του σπιτάκια — μοιάζουνε σὰν προβατάκια). Γεωργίου Καραγιαννίδη (ἔτσι κι' ἔτσι αὐτὴ τὴ φορά). Ποίημα (τὸ πεζὸ καλλίτερο). Κων. Μέμπου (τὸ ποίημα «τοῦ Ἥλιου» θὰ ἦταν πάρα πολὺ καλὸ ἂν τὸ πρόσεχες περισσότερο: Γιὰ δές το ἐδῶ τυπωμένο.

'Ο ἥλιος γέρνοντας στὴ δύση
μὲ κουρασμένη τὴ ματιά,
πάει καὶ πάλι νὰ φωτίση
τὰ μέρη κεῖ τὰ μακρυνά.
Κι' ὅταν ἡ νύχτα πιὰ περάσει
καὶ θἄρθη πάλι ἡ αὐγή,
θὰ ξεπροβάλλη πάλι ὁ ἥλιος
γιὰ νὰ φωτίση τούτη γῆ!

Πρόσεξε. Μέσα σὲ 8 στίχους μοῦ λὲς τὸ «πάλι» τρεῖς φορές. Αὐτὸ εἶναι ἐλάττωμα. «Τὰ μέρη κεῖ τὰ μακρυνὰ» δὲν εἶναι καλό... Τὸ «πάει» ἐπίσης. Τὸ πάει εἶναι πολὺ πεζό· τὸ «Γιὰ νὰ φωτίση τούτη γῆ» εἶναι φράση κουτσουρεμένη. Διόρθωσέ το λοιπὸν καὶ ξαναστεῖλε το), Παναγιώτης Κανελλόπουλος (ἀρκετὰ καλό), Θριαμβευτὴς (ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον), Ν. Σαΐνης (εἶναι πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ σένα), Θεοπούλα Παπαδοπούλου (καὶ ἀπὸ σένα) τοῦ νέου ποὺ μοῦ ἔστειλε τὸ ποίημα «ὁ θάνατος τῆς Μάννας μου (δὲν ἔβαλε τὸ ὄνομά σου. Νὰ τὸ ξαναστείλης καὶ μὴν ξεχάσης νὰ ὑπογράψης). Κων. Δῆμος (καλό), Γεώργιος Ζῆδρος (καλό), Γεώργιος Ν. Μοσχόπουλος (καλό), καὶ Μίνα Βασιλείου (καλά).

∴ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΨΑΛΗ, ὁ «Ἄσωτος» βελτιώθηκε ἀρκετά. Καὶ θὰ μποροῦσα νὰ σοῦ πῶ πὼς θὰ ἔπαιρνε ἀκόμη διόρθωμα· ψυχολογικὰ δὲν στέκουν ὡρισμένα σημεῖα· ὁ «Ἄσωτος» π.χ. δὲν πρέπει νὰ δακρύζη πρέπει νὰ μένη ἀσυγκίνητος, κρύος, βαρύς, ἄκαρδος. Πάντως νὰ δοῦμε πὼς θὰ τὰ βολέψουμε. Τὰ ἄλλα εἶχαν ἐνδιαφέρον. Ἀλλὰ ἄκουσε νὰ σοῦ πῶ καὶ κάτι: Ἂν θέλετε νὰ σᾶς λέω τὴ γνώμη μου νὰ τὴν ἀκοῦτε χωρὶς νὰ σᾶς κακοφαίνεται. Σᾶς λέω τὴ συμβουλή μου μὲ τὴν βεβαιότητα πὼς θὰ σᾶς ὠφελήσω.

∴ ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΠΟΡΦΥΡΗ, τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ποίημά σου· «ὁ Γυρισμὸς» εἶναι καλό. Θέλει βέβαια λίγο διόρθωμα. Καὶ διορθωμένο θὰ μποροῦσε νὰ δημοσιευθῆ. Τὸ ἄλλο ὅμως τί νὰ σοῦ πῶ· δὲν μοῦ ἀρέσει· λὲς «τὸ ὄνομά σου νὰ λαλῆ». Τὸ ὄνομα ἀκούεται, τιμάει κανεὶς τὸ ὄνομα, γίνεται τρανό, ἀλλὰ καὶ δὲν λαλεῖ. Ἔπειτα σὲ τέσσαρες στίχους τέσσερες φορὲς ἡ «Ἑλλάδα». Δὲν στέκει.

∴ ΗΛΙΑ ΚΑΛΟΥΣΙΕ, Θὰ σᾶς ἀπαντήση ἡ διεκπεραίωση.

∴ ΓΙΩΡΓΟ Μ. Ν. Δὲν εἶναι βέβαια καλὸ τὸ ποίημά σου μὰ οὔτε καὶ γιὰ πέταμα· τὸ δημοσιεύω λοιπὸν ἐδῶ καὶ «συχωρᾶτε με καὶ ὁ Θεὸς συχωρέσει σας».

Χαρισμένο εἰς τὸν φίλον μου ΜΙΧΑΗΛ Γ. Λ.

Δὲν ξέρω πῶς νὰ κάμω ἀρχὴ
καὶ πῶς νὰ συνεχίσω
μὲ τὶς ἀκόλουθες γραμμὲς
νὰ σὲ εὐχαριστήσω.
Εἶναι ἕνας νέος ὄμορφος
μὲ γαλανὰ ματάκια
χαμόγελο ἑλκυστικὸ
κόκκινα μαγουλάκια.
Ἔχεις ταλέντο ποιητικὸ
κι' ἂν τὸ καλλιεργήσης
χαρὲς καὶ δόξες καὶ τιμὲς
σύντομα θ' ἀποχτήσης.
Μαζὶ θὰ ἐργαζόμεθα
γιὰ τὴν Παιδόπολή μας
καὶ ὁ Χριστὸς κι' ἡ Παναγιὰ
θὰ εἶναι σύντροφοί μας.

∴ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΑΝΑΣΤΑΣΙΕ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗ. Τὸ ποίημά σου ἔχει πολὺ πόνο καὶ αἴσθημα. Ἀλλὰ τεχνικῶς ὑστερεῖ. Γιὰ προσπάθησε νὰ τὸ ξαναγράψης;

∴ Ἔχω πολλὲς ἀμφιβολίες ΒΑΣΙΛΗ ΙΩΣΗΦΙΔΗ, πὼς ἕνας μαθητὴς ΣΤ' δημοτικοῦ θὰ μποροῦσε νὰ γράψη ποίημα τόσο καλό. Ἂς τὸ διαβάσουν καὶ ἄλλοι νὰ δοῦμε συμφωνοῦν μαζύ μου;

'Αργὰ κυλοῦν τὰ ὄνειρα γλυκὰ
στὸ προσκεφάλι
καὶ ταξιδεύω
σὲ ἄλλα λιμάνια δροσερὰ σὲ ἄλλο
ἀκρογιάλι
καὶ τί χαρὰ γυρεύω
Πετῶ στῆς νύχτας τὶς χιλιάδες
εὐτυχίες καὶ χαρὲς
μὲ τὰ φτερά μου
καὶ τραγουδοῦν πεντάμορφες
νεράϊδες μαγικὲς
νὰ σβύσουν τὴ χαρά μου.

Πάντως παιδί μου, ἂν αὐτὸ τὸ ποίημα τὸ ἔφτιασες ἐσύ, εἶσαι μιὰ ποιητικὴ δόξα τοῦ μέλλοντος. Καὶ τὸ πεζὸ πολὺ καλὸ γιὰ μαθητὴ τῆς ΣΤ'.

∴ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΓΕΩΡΓΙΕ ΝΙΚ. ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΕ. Θὰ ἐπιθυμοῦσα ὅμως νὰ μὴ γίνη ἄλλη συζήτηση γιὰ τὴν ὑπόθεση τοῦ φίλου μας Γεωργιοπούλου. Εἶναι καλὸ παιδί. Τὴ γνώμη του εἶπε. Καθένας μπορεῖ νὰ λέη τὴ γνώμη του. Ἂν τοῦ ἔκαμα μερικὲς παρατηρήσεις ἤτανε γιὰ νὰ συμβουλεύσω κι' αὐτὸν καὶ τοὺς ἄλλους πὼς νὰ γράφουν μ' εὐγένεια.

∴ Πολὺ καλὸ ΚΩΣΤΑ Δ. ΚΑΤΣΟΥΚΗ «ὁ θάνατος τῆς Βασιλοπούλας». Μὰ ἡ ἄνοιξη εἶναι ζωή. Γιατὶ ἐσὺ δίνεις τόσο θλιβερὸ περιεχόμενο;

∴ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Παῦλος Τσαβδαρίδης (δὲν ἀφήνω γράμμα χωρὶς ἀπάντηση), Εἰρήνη Κωνσταντινίδου καὶ Θρακιώτης.

∴ Πῆρα τὴ σπαζοκεφαλιὰ ποὺ μοῦ ἔστειλε ὁ φίλος μου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Θ. ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΗΣ.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Ἀλκμήνης Παπασχόλα (καλό), Παύλου Τσαβδαρίδη (ὄχι πάρα πολὺ καλά).

∴ Πῆρα τὶς συμμετοχές στὸ Διαγωνισμὸ (τεῦχος 82) τῶν φίλων μου: Ἐριέττας Ἰωάννου Μυλωνᾶ, Θεοφίλου Γεωργίου Μπαγλᾶ, Πέτρου Ι. Μητράκα, Ἀντ. Γεωργ. Τσαγλιώτη, Θρασύβουλου Χαλατζῆ, Γερασίμου Μιχ. Παγουλάτου, Λάκη Μιχαηλίδη, Μακρίδης Σάββα Πολυχρόνιος.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Ἀστερίου Χαζούδη (*) Ἐριέττας Μυλωνᾶ (* Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν νέα συνδρομήτρια Ἄννα Βασιλειάδου. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ' εὐχαριστῶ), Παναγιώτη Τατλῆ (μὰ δὲν γεννᾶται ζήτημα. Ἔκαμα σχετικὲς παρατηρήσεις), Μίμη Σχοινᾶ (*), Ἰωάννη καὶ Εὐαγγέλου Παπαϊωάννου καὶ Κων. Βαϊκοπούλου.

∴ Σοῦ εὔχομαι γρήγορα Ἀλκμήνη Παπασχόλη νὰ ἐκπληρωθῆ ἡ ἐπιθυμία σου.

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΑΡΧΑΙΕ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Μοῦ γράφεις ΑΣΤΕΡΙΕ ΧΑΖΟΥΔΗ ἀπὸ τὸ Χουμνικὸ τῆς Νιγρίτης:

«Ἕνας ἀπὸ τοὺς μακρινοὺς φίλους σας καὶ ἀναγνώστας τοῦ Περιοδικοῦ σας εἶμαι κι' ἐγώ. Ἐξακολουθῶ καὶ θὰ συνεχίσω νὰ μελετῶ μὲ ζῆλο τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ», διότι μὲ ξεκουράζει ὅταν εὐκαιρήσω ἀπὸ τὴν γεωργικὴ δουλειὰ καὶ τὸ διαβάζω. Ἴσως διότι ἐδῶ στὰ χωριὰ δὲν ἔχουμε ἄλλο τίποτα νὰ διαβάσουμε, ἀλλὰ δὲν ἰσχύει καὶ πολὺ αὐτὸ διότι φτάνουν καὶ ἄλλα ἀναγνώσματα, — δυστυχῶς, — καὶ στὰ χωριά μας. Γιὰ τοὺς ἀναγνώστας ὅμως τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» εἶναι μεγάλο τυχερὸ διότι εἴμαστε εὐτυχεῖς ποὺ γνωρίσαμε τὸ περιοδικὸ στὰ χρόνια αὐτά. Ἀρμόζει καὶ σὲ μᾶς τὰ ἀγροτόπαιδα».

Δὲν θὰ ἤμουν δυστυχῶς σὲ θέση νὰ σοῦ ἀπαντήσω γιὰ τὴν ἐρώτησή σου γιὰ τὴν στήλη «Σὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ». Εἶναι ἀλήθεια πὼς ἀφήνω μερικὲς ἐρωτήσεις ἀναπάντητες. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἔχω πραγματικὸ ὠκεανὸ ἐρωτήσεων καὶ δὲν μπορῶ νὰ δίνω ἀπαντήσεις σὲ περισσότερες τῶν ὅσων δίδω σήμερα. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ γιὰ ὅλα σ' εὐχαριστῶ θερμά.

∴ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Θρακιώτη (ἀρκετὰ συμπαθητικὸ τὸ ποίημά σου. Ἔχει ἀρκετὸ αἴσθημα καὶ πραγματικὴ νοσταλγία, τεχνικὰ ὅμως ὑστερεῖ). Ἐριέττας Μυλωνᾶ (ἀρκετὰ καλό), Παναγιώτη Θ. Μουντζούρη (καλά). Μαρίας Στέφου (ἱκανοποιημένος ὅπως πάντα).

∴ Δὲν ἦταν καὶ τόσο τρομερὸ νὰ τὴν πάθετε φίλε ΔΗΜΗΤΡΗ Π. ΚΑΡΑΘΑΝΟ. Οἱ δικαιολογίες σου εἶναι μᾶλλον σωστές· πάντως μὴ μᾶς ξεχνᾶς ὅταν θὰ βρίσκεσαι «στὸ χρυσοφόρο κάμπο σας». Εἶχε καιρὸ νὰ μοῦ γράψη ὁ φίλος μου Ἰάκωβος Ψαρρᾶς. Τὰ ποιήματά σου μοῦ ἀρέσουν πολύ.

∴ ΑΝΤΩΝΙΕ ΤΣΑΓΛΙΩΤΗ. Νομίζω πὼς εἶσαι μέσα στοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ «Σᾶς ἀρέσει;»). Ἡ κρίση σας γιὰ τὶς γελοιογραφίες πρέπει νὰ δίδη ἀπάντηση στὸ ἐρώτημα: «Σᾶς ἀρέσει; Γιατί;» Ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα ὁ λαμβάνων μέρος στὸ Διαγωνισμὸ ἔχει ὅλη τὴν εὐχέρεια νὰ ἀπαντήση. Καὶ ἀκριβῶς τὴν ἀπάντηση αὐτὴ θὰ βαθμολογήσουμε. Σᾶς λέω μάλιστα: Μᾶς δίδονται μέχρι τῆς στιγμῆς ἀπαντήσεις καὶ εὐμενεῖς καὶ δυσμενεῖς πολὺ σωστές, ὅπως καὶ ἀπαντήσεις εὐμενεῖς καὶ δυσμενεῖς ποὺ δὲν στέκουν, κατὰ τὴ γνώμη μου. Ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως ποὺ θὰ κρίνη θὰ εἶναι πενταμελής.

∴ Ἐν τάξει Θ. ΣΩΝΙΤΗ: Δὲν χάλασε ὁ κόσμος, ἀλλὰ τὸ κακὸ εἶναι ὅτι δὲν πῆρα τὴν ἀπάντησή σου στὸ 82. Σὲ παρακαλῶ λοιπὸν νὰ τὴν στείλης. Τὸ Σατυρικό σου πολὺ καλό, ἀλλὰ γιὰ πολλοὺς λόγους ποὺ μπορεῖς νὰ μαντεύσης θὰ προτιμοῦσα νὰ μὴν τὸ δημοσιεύσω. Περιμένω μὲ ἀνυπομονησία τὴ συλλογὴ τῶν ποιημάτων σου.

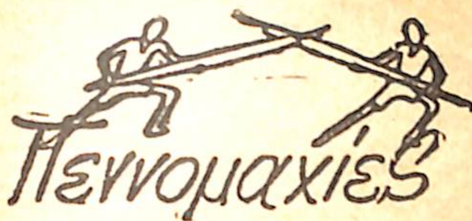
∴ Μοῦ ἀρέσει τὸ ποίημα ΛΑΚΗ ΓΚΟΝΟΠΟΥΛΕ ἀλλὰ νομίζω πὼς χρειάζεται διόρθωση. «Τοῦμπες στραβὲς» μοῦ φαίνεται καὶ ἀντιποιητικὸ καὶ ὄχι καλό». Τὸ «ὅλο στὸν Ἅδη τραβοῦν» κι' αὐτὸ θὰ ἤθελε διόρθωμα. Γιὰ διάβασέ το ἐδῶ· καὶ νὰ τὸ ξαναστείλης διορθωμένο.

ΘΕΕ ΒΟΗΘΑ!...

Δύσβατο τὸ σοκκάκι π' ἀκολούθησα
βαθειὰ χαντάκια, τοῦμπες στραβές,
χαλίκια, πέτρες, λασπόνερο,
εἶναι γιομᾶτο!
Δύσβατο κι' ἔρμο! Ποῦ νὰ τραβήξω!
Βοῦρκος ξωπίσω
μαυρίλα ὀμπρός·
ὅλο στὸν Ἅδη τραβοῦν...
Δύσβατο τὸ σοκκάκι π' ἀκολούθησα·
ἡ γῆς του τραντάζει,
τριγύρα ἔρχεται λάβα καυτή!
Θεὲ βοήθα!...

∴ Αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις Μ. Π. (θὰ καταλάβης πὼς ἀπευθύνομαι σὲ σένα ἀγαπητέ μου φίλε) εἶναι ἀκατανόητα, βάρβαρα, ἀνάξια ἀνθρώπου ποὺ ἔχουν ἀναλάβει τὴν διαπαιδαγώγηση τῶν νέων. Δὲν εἶναι τρόπος αὐτὸς νὰ ξυλοκοπεῖται μέχρις αἵματος ἕνας μαθητὴς καὶ μάλιστα τῆς ἡλικίας σου ἀπὸ τὸ δάσκαλό του. Θὰ εἶχα ὅλη τὴ διάθεση νὰ παραδώσω τὸ γράμμα σου στὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας καί, ἐν ἀνάγκῃ νὰ τὸ δημοσιεύσω εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον. Περιμένω ὅμως πρὸ πάσης ἐνεργείας μου τὴν συγκατάθεσή σου· ὁ Γυμνασιάρχης ἔλαβε γνῶσιν αὐτοῦ ποὺ ἔγινε; Ἀκόμη καὶ κάτι ἄλλο: Ἡ συγγνώμη εἶναι ἡ πιὸ θεία ἐκδήλωση τοῦ ἀνθρώπου!

∴ Θὰ σοῦ μιλήσω εἰλικρινὰ φίλε μου ΝΙΚΟ Α. ΤΕΝΤΑ. Τὸ πρῶτο σου ποίημα τὸ «Παρά

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξι).

891. (62—62) Τρία Καράβια ἔρχονται—Πηγαίνουν πλάτσα - πλούτσα... — κι' ὁ Τροβαδοῦρος στὸ γιαλὸ — πηγαίνει κούτσα - κούτσα.
Σιμοὺν

892. Στὸ Γ. τοῦ Παγασιτικοῦ — Αὐτὰ ποὺ μουπες φίλε μου — μοῦ τάπε κάποιος ἄλλος... — Ἂν δὲν τρελάθηκες μικρὸς — θὰ τρελαθῆς μεγάλος.
Σιμοὺν

893. Ὁ Ρὶν - τὶν - τίν: Εἶναι μεγάλη Κεφαλὴ — φευγάτες εἶν' οἱ βίδες — τὸν εαυτό του ἀριθμει μὲ τις τρανὲς ατσίδες!
Σιμοὺν

894. Γειά σας Σουφλιῶτες. Θὰ σὲ ταράξω Ρὶν - τὶν - τίν. Θερμοχαιρετων Τσιγγανοπούλα, Γεωρβασπάρ. Φίλε Θρακιώτη (τὰ συλλυπητήριά μου γιὰ τὸν πατέρα σου).
Σιμοὺν (τὸ Ὑπεραγόρι)

895. (62—63) Μπαίνω γιὰ πρώτη φορὰ στὴ στήλη. Θέλω νὰ γνωρισθῶ μὲ Θεσσαλονικεῖς - κές. Διαβάτη Κ.Κ. σὲ χαιρετῶ.
Ἀξιὸς
(Θεσσαλονικεὺς)

896. (Χ.Χ.). Καρμανιόλας τρομερὸς — καὶ Τεμπέλης προκομμένος, — ὁ πρῶτος εἶναι φοβερὸς — κι' ὁ ἄλλος λόρδος ξεπεσμένος.
Αἴολος

897. Προκομμένο τεμπελάκι — εἶσαι ἔξυπνο ἀντράκι — διὰ τοῦτο σοῦ προτείνω — σύμμαχος καλὸς νὰ γίνω.
Αἴολος

898. Πρὸς τὸν Ἐξάψαλμο: Ἐξάψαλμε ἐχάθηκες — ποῦ βρίσκεσαι καϋμένε; — ἔλα ξανὰ στὴ στήλη μας, — νὰ δράσης. Ξακουσμένε!
Αἴολος

899. Ἐξάψαλμον. Ντολορὲς τί θὰ ἔλεγε γιὰ λίγες γραμμοῦλες;; καὶ πάντα ΑΕΚ Τζήν.
Αἴολος

900. (62—64) Θερμὰ χαιρετῶ τὴν Ντολορές, τὸν Ρὶν - τίν - τὶν — πρεπει νὰ φυλαχτοῦμε κι οἱ δυό μας ἀπ' τὸν ἥλιο, γιατὶ ὑπαρχει ἐνοεχόμενο... νὰ μαυρίσουμε. Σιμοὺν (αληθεια σκοτωσες καὶ ἕνα λαγὸ κρεμασμενο στὸ τσιγγελι; Μὰ εἶσαι τρομερώτατος!».— Τροβαδοῦρο (στεῖλε γρηγορα, στὸν «εὐλαβεστατον Ρὶν - τιν - τὶν καπελλο μὲ ἠλεκτρικό, γιατὶ πρόκειται νὰ τὸ χρησιμοποιήση στὸ Δαφνὶ) καὶ τὸ γλυκόλαλο και ρωμαντικὸ ἀηδονάκι (γιὰ τὴ γιορτή σου «χρόνια πολλά»).
Τσιγγανοπούλα

901. Θεάματα. Π. Τεμπέλης = γιὰ τὸ Δαφνί. Ζαΐρα = ἅμα θὰ πέσης θὰ στὸ πῶ. Σιμοὺν = ὑπνωτιστὴς ὁ Κύριος. Πάνθηρ = Ἄχ νάμουνα Κατσίβιλους.
Τσιγγανοπούλα

902. Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ, Γλάρε τοῦ Παγασιτικοῦ, Ἀδελφάκια, Λ. Φεγγάρι, Μ. Παπαρούνα, Ποκοπίκε, Σαμοθρακίτη, Ἠπειρωκονιτσιώτη, Σαρλό, Ψὺν ὁ τῆς Δρυός. Ἕνα γειά.
Τσιγγανοπούλα

903. Κ. Τριαντάφυλλο ἔγραψα, περιμένω. Ν. Σαλονικιέ μου φαίνεται πὼς τρύπησαν οἱ τσέπες σου.
Τσιγγανοπούλα

904. Χαιρετῶ τοὺς Γολιάθ, Ζαΐρα, Ἀδόλφο, Ρομπὲν τῶν Δασῶν, Γεωρβασπαρ, Βροντή, Πάνθηρ, Μπούλη, Ξανθὴ μπουκλίτσα, Ἀηδονάκι, Δαρειο, Σιμούν, Μιραβαζάν, Δυὸ ἀλητάκια, Ζηλιάρα, Χαϊδεμένη, Χλωμὲς ἀκτινοῦλες, καὶ Τροβαδοῦρο.
Τσιγγανοπούλα

905. Θεάματα. Π. Τεμπέλης = κλούβιο αὐγό. Ν. Σαλονικιὸς = Παιδικὸς σταθμός. Ἐξάψαλμος = Νταΐρές. Ντολορὲς = Παλιατσος. Ρὶν - τὶν - τὶν = Κρατῆστε τὰ γέλια σας! Ἀηδονάκι = Φάλτσος. Κρινάκι τῆς Αὐγῆς = Πηδηχτούλικο, Τροβαδοῦρος — Πεταχτούλης. Πάνθηρ = Σὰ... βαρέλι καὶ Σιμοὺν = Ἔπιασα... καὶ δὲν τ' ἀφήνω!
Τσιγγανοπούλα
(ὅλο χαρὰ)

906. Εἰς τὶς Ἀκτινοῦλες δωρίζω ἕνα ζουρλομανδύα, Στὸ Μπούλη Καζαμία, στὸ Σιμοὺν ἕνα γαϊδουράκι, καὶ εἰς τὸν Ρὶν - τὶν - τίν... μιὰ... κρέμα γιὰ νάσπρίση.
Τσιγγανοπούλα

907. Μ. Ποιήτρια, Ξανθὴ Μπουκλίτσα ἕνα γειὰ Π. Τσιγγάνα Ἐξάψαλμε γιατὶ χαθήκαμε ἀπ' τὴν Πεννομαχοστήλη;
Τσιγγανοπούλα

908. (62 - 78) Μπούμ!... ἔφθασα κι ἐγὼ ἐπὶ τέλους! Θερμοχαιρετῶ ἐγκαρδίως ὅλους τοὺς πεννομάχους καὶ καθέναν ἰδιαιτέρως.
Καμπαλλέρο

909. Πεννομάχοι, ὑποδεχθῆτε τον. Ἀφίχθη στὸ ἀεροδρόμιό σας ὁ...
Καμπαλλέρο
(ἐκ Μεξικοῦ)

910. Εὔθυμε, ἀντιχαιρετῶ (782). Ζήτωσαν οἱ πεννομαχοκαμπαλλέρο.
Καμπαλλέρο

911. (62 - 85) Ψαντομᾶ (697), ἔγραψα. Περιμένω.
Κοκοβιὸς

912. (62 ΠΕ) Γλάρε τοῦ Παγασητικοῦ, σὲ γνωρίζω.
Λάκης Στυλιανίδης

913. (62 - 87) Ψὺν Δρυὸς ἢ Μηλολόνθη (695) τί νὰ λάβω Τσιχλιμπόλη; Οἱ πεννομαχικὲς φυσιογνωμίες θαυμάσιες! Σιμούν, παιδί μου, κοψε τὰ μαλλιά σου νὰ κρύψης τὴν παλιὰ χωρίστρα. Γεωρβασπάρ, νομίζω ὅτι εἶσαι περιττὸ βάρος τῆς γῆς· στρίφτο. Σαρλὲ (720) ἀντιχαιρετῶ. Γράψε μεσω περιοδικοῦ. Γι' αὐτὸ χωλιάς, Δὸν Ζουάν; (672). Γράψε. Τί ἐγκώμιον θὰ πλέξης; Νεράϊδα τῆς Περάνθης, Τσιγγανοπούλα, γειά. Μαμὰ Ντολορές, ἀκόμα ἄρρωστος ὁ ἀδελφός μου. Ἐξάψαλμος στὴν Κέρκυρα; Σήμερα πάω καὶ γώ. Ἄντε γειά.
Προκομμένος Τεμπέλης
(ἐπιβάτης γιὰ τὴν... Κέρκυρα)

914. Ὅ,τι κι' ἂν κάνω βρὲ παιδιὰ — δὲν βρίσκω τὴν βολή σας — φευγω λοιπὸν καὶ στὸ ἑξῆς — γράφετε μοναχοί σας. — Μὰ μιὰ ποὺ φεύγω ἀπ' ὅλους σας — συγγνώμη θὰ ζητήσω — πρὸ πάντων ἀπ' τοὺς φίλους μου — ποὔτυχε νὰ τσιγκλίσω!
Προκομμένος Τεμπέλης

915. Ἂν πάλι μετανοιώσετε — ἐμένα δὲν μὲ

πονο» εἶναι ἀρκετὰ καλό, μολονότι ὄχι πρωτότυπη ἡ ἰδέα. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἔχει σημασία γιατὶ οὐδὲν κενὸν ὑπὸ τὸν ηλιον! Αὐτὸ που ἔχει σημασία εἶναι ὅτι ὅταν γράφη κανεὶς μὲ ἀξιώσεις πρέπει νὰ προσέχη μερικὰ πράγματα, καὶ σὲ ποίημα νὰ ἀποφύγη λέξεις σὰν «τα καϋμένα» τοῦ 3 στίχου τοῦ Α΄ τετραστίχου. Αὐτὴ ἡ λέξη ἐξυπηρετεῖ βέβαια τὴν ὁμοιοκαταληξία χαλάει ὅμως ὅλο τὸ τετράστιχο. Τὸ Β΄ τετραστιχο καλό, ἀρκετὰ καλό, καίτοι θὰ προσπαθοῦσα νὰ τὸ δουλέψω κάπως περισσότερο. Ἂν δὲν ἦταν τοῦ εἴδους αὐτοῦ θὰ τὸ δημοσίευα. Ἀλλὰ θέλω νὰ ἀποφύγω τὴ δημοσίευση ποιημάτων μὲ τὸ περιεχόμενο τοῦ δικοῦ σου. Ὅσο γιὰ τὸ «ἐλεγεῖο» ἔχει νομίζω πολλὰ σφάλματα: τὸ πρῶτο τετράστιχο στέκεται στὸ Δεύτερο ὁ τρίτος στῖχος «τὴ ΝΙΟΤΗ κλαῖμε ποὖβωσκε μέσ' τοῦ καιροῦ τὴ ΝΙΟΤΗ» μοῦ δίνει τὴν ἐντύπωση κακῆς ἀντιγραφῆς, γιατὶ ἂν τὸ ἔγραψες ἔτσι ἔκαμες βασικὸ λάθος. Ἐπίσης «Κλαιμε τὴν θεία σου θωριὰ ποὺ ζήλεψε ὁ χρόνος» μοῦ εἶναι ἀκατανόητη. «Θεία θωριὰ γιατί; ποιὸς χρόνος τὴ ζήλεψε. Καὶ γιατὶ νὰ τὴν ζηλέψη ὁ χρονος; Καὶ τὴν ἐμάρανε σκληρὰ στὴ λάμψη της τὴν πρώτη» δὲν λέει τίποτε!

Πάντως θὰ ἤθελα πολὺ νὰ τὸ δημοσιεύσω, ἂν μελετώντας τὶς ὑποδείξεις μου καὶ θέτοντάς τες ὑπ' ὄψη τοῦ κ. καθηγητοῦ σου μοῦ τὸ διόρθωνες. Ἔχω ὅμως νὰ σοῦ πῶ κάτι. Ἂν σοῦ κάνω αὐτὲς τὶς παρατηρήσεις ξεκινάω ἀπὸ τὴν ἄποψη ὅτι βοηθάω ἕνα νέο στὸ λογοτεχνικό του ξεκίνημα· Θὰ εὐχαριστηθῶ πολὺ νὰ σὲ γνωρίσω ὅταν θὰ ἔλθης στὴν Ἀθήνα.

⁂ Μιὰ καὶ τὰ εἴπαμε προφορικὰ δὲν νομίζω πὼς χρειάζεται νὰ τὰ ποῦμε καὶ ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς φίλε ΛΕΟΝΑΡΝΤΟ ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ.

⁂ Πῆρα τὰ σκίτσα τοῦ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ. Εἶναι καλούτσικα.

Πῆρα τὶς ἀπαντήσεις στὸ Διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου: Δημ. Σεραφείμ, Καλτσούλα, Βασιλείου Παν. Τσιουγκράνη..

⁂ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Γεωργίου Δημοπούλου, Π.Φ. καὶ Γ.Ι. Παπαδοπούλου.

⁂ Διαβίβασα στὸ γιατρὸ τὸ γράμμα σου ΑΛ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ.

⁂ Πῆρα τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου Εὐαγγέλου Σκούρα καὶ Γεωργίου Δημοπούλου.

⁂ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Γ. Δημοπούλου Μεσσήνη, Εὐαγγέλου Σκούρα καὶ Ἀλ. Μακρυλάκη.

⁂ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Μαρίας Πέτρου, Σπυρ. Γ. Σαμοΐλη (παράγγειλέ τα πρὸς 1000 δραχμὲς ἕκαστον. Ὅλα τὰ ἄλλα γραμμενα στὸ ἴδιο χαρτὶ δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. Τὸ ὡραῖο εἶναι καὶ στὸ γράφω γιὰ νὰ γελάσης καὶ σύ, ποὺ μοῦ τὰ ἔχεις ὅλα μπερδέψει καὶ στὴν σπαζοκεφαλιά σου ζητᾶς... ξεμπέρδεμα τίτλων βιβλίων... Μὰ ἐγὼ φίλε μου δὲν μπορῶ νὰ ξεμπερδέψω πρὸς τὸ παρὸν τὶς συνεργασίες σου!) Ἀλ. Μακρυλάκη, Θεοφίλου Ἠλιάδη, Δημ. Πατρώνα, Φωτίου Στυλιανοπούλου (*), Βασιλείου Τσουγκριάνη, Ἀθ. Μάμαλη (*), Γεωργίου Τζαρίμα, Εὐαγγ. Σκούρα, Δημητρίου Ζαφειροπούλου, Γεωργίου Λαμ. Σταμάτη,

⁂ Πῆρα καὶ διάβασα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μέχρι τέλους τὸ γράμμα σου φίλε Ζακυνθινὲ ἀπὸ τὸν Ἅγιο Λέοντα (ἔτσι τὸν κλίνετε στὸ νησί σας;) Λυπᾶμαι πολύ, πού, γιὰ λόγους ποὺ θὰ καταλάβης δὲν μπορῶ νὰ δημοσιεύσω τὸ γράμμα σου! Συμφωνῶ σὲ ὅλα περίπου: Καὶ συμφωνῶ σ' ὅτι γράφεις γιὰ τὸν Σ. Μυριβήλη καὶ γιὰ τὸ «Ζακυνθινὸ τρίο». Γνωρίζω προσωπικὰ τοὺς δύο μεγάλους. Καὶ ἔχω τὴν ἐντύπωση πὼς δὲν φελᾶνε πολλὰ πράγματα. Ὅσο γιὰ τὸν τρίτο μὲ συγκινεῖ ἡ προσπάθεια τῆς Ε. Τώρα σὲ τί μπορεῖ νὰ ἐξελιχθῆ ἕνας Θεὸς τὸ ξέρει: Εὔχομαι νὰ μὴν εἶναι τὸ μῆλο ποὺ θὰ πέση κάτω ἀπὸ τὴ μηλιά Του! Δὲν εἶμαι σύμφωνος μαζί σου σὲ ὅτι ἀφορᾶ τὴν ἠθοποιὸ Μ.Μ. Δὲν σοῦ λέω! Σπουδαία ἠθοποιός, ἀλλὰ μόνο ἴσαμε ἐκεῖ· τὰ ἄλλα ὑπερβολές! Στὴν οὐσία ἔχεις δίκιο γιὰ τὸν Παπαδιαμάντη. Προτιμοῦσα κι' ἐγὼ νὰ τὸν δίνω χωρὶς... διασκευή. Ἀλλά: Εἶναι πολλοὶ ποὺ δὲν μποροῦν νὰ τὸν διαβάσουν. Ὁ Παπαδιαμάντης ἂν ζοῦσε σήμερα δὲν θὰ ἔγραφε στὴ γλῶσσα τοῦ περασμένου αἰῶνα! Περιμένω κάτι γιὰ τὸ Φόσκολο (ἀφοῦ δὲν τὸν θέλεις Φώσκολο). Εὔχομαι τὰ πράγματα νὰ τοῦ ἔρθουν εὐνοϊκὰ καὶ νὰ πραγματοποιήσης τὰ σχέδιά σου καὶ νὰ μὴ εἶναι ὅλα αὐτὰ ὄνειρα θερινῆς νυκτὸς στὸ... πευκοδάσος τοῦ νησιοῦ σου!

⁂ Θὰ τὴν μελετήσω τὴν πρότασή σου γιὰ τὶς πεννομαχίες ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ παρουσιάζει κάποιο μειονέκτημα. Ἀλλὰ θὰ προσπαθήσω!

⁂ Θὰ ἐρευνήσω τὸ θέμα ΓΕΩΡΓΙΕ ΤΣΑΜΠΟΥΡΗ.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΓΙΩΡΓΟ ΔΗΜΟΠΟΥΛΕ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Σὲ πληροφορῶ ὅτι δὲν ἀφήνω ἀναπάντητο γράμμα φίλου μου.

Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Ἀλέκου Λαγοῦ (ἀρκετὰ καλά), Εὐαγγέλου Σκούρα (καλό),

⁂ Πῆρα τὶς Συνταγὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Θεσποῦλα Παπαδοπούλου, Χρῖστος Γκόκας, Γ Βροῦζος, Μίνα Βασιλείου, Ἠλίας Γαρουφαλῆς, Δημοτικὸν σχολεῖον Κερασοῦντος, Δημοτικὸν Σχολεῖον Καρδακάτων, Δημοτικὸν σχολεῖον Ἀρχοντικοῦ, Δημοτικὸν σχολεῖον Γραμμένης καὶ Σχολικὴ Ἐφορία Δημ. Σχολείου Δογάνης Ἀγιᾶς.

⁂ Λοιπὸν δημοσιεύω ἐδῶ σήμερα τὸ ποίημά σου ΔΗΜΗΤΡΗ Σ. ΚΑΛΤΣΟΥΛΑ ἀπὸ τὴν Ἀγόριανη.

«ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ...»

Μὲ μιᾶς βάρκας πανιὰ ξεκινᾶμε
σ' ἄλλες αὖρες νὰ πᾶμε, γλυκές.
Ἐκεῖ νὰ πᾶμε στ' ὀνείρου τὸ φῶς,
στ' οὐρανοῦ τὶς χρυσὲς φωταυγές...

Στὴν ψυχή μας ἀκέρια ἡ πίστις,
ἀνθηρὴ σὰν αὐγῆς ροδανθός.
Κι' εἶν' ἀκέριος ἱστὸς ἡ ἀγάπη,
κ' εἶν' ὁ πόθος μας, πόθος κρυφός...

Μὲ μιὰ στέρια «Ἀργὼ» ἀργοναῦτες,
θ' ἀνοιχτοῦμε σὲ πέλαου ὁρμή.
—Ποιὸς φοβᾶται κυμάτων φοβέρες
ὅταν στέρια χτυπᾶ τὸ κουπί;...

Κι' εἶν' ἀκόμα νωπὰ λέει τ' ἀχνάρια
Κι εἶν' τὰ χνῶτα δροσιὰ αὐγηνή...
«τὸ στρατὶ τῆς ἀγάπης περνᾶμε
δῶ π' ἀνάψαν τῆς Πίστης δαυλοί...».

⁂ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Ἠλία Γιαβανίδη, Χρίστου Τροχοπούλου, Γεωργίου Ἀντ. Τζιάκη (ὅπως καταλαβαίνεις γιὰ τὴν συνδρομή. Τὸ προτιμώτερο καὶ πιὸ συμφέρον καὶ γιὰ σένα νὰ τὴν στείλης ὅλη μαζί). Κλεάνθη Ράρρη (μὰ πρέπει νὰ τὰ ἔχης πάρη).

⁂ Καλὸ τὸ σκίτσο σου ΚΑΜΠΑΛΕΡΟ.

⁂ Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου Πόλλης Θρούβαλη καὶ Στεφάνου Ἀν. Δερβεναγᾶ.

⁂ Πῆρα τὴν ἀθλητικὴ συνεργασία τοῦ Α. ΚΑΡΑΓΚΙΑΒΟΥΡΙΔΗ.

⁂ Πῆρα τὶς «σπαζοκεφαλιὲς» τῶν φίλων μου Ἀγ. Παπαοικονόμου (ὅλα τὰ ἄλλα γραμμένα στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὶς σπαζοκεφαλιὲς δὲν τὰ ἔλαβα ὑπ' ὄψιν), Ἐμμ. Μιχ. Χατζηδάκη καὶ Ἀντ. Μιχ. Κυδωνάκη, καὶ Καμπαλλέρο.

⁂ Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου Παράσχου Κουντουράκη καὶ Πανούργου Ὀδυσσέα.

⁂ Τὸ ψευδώνυμο ποὺ μοῦ ζήτησες ΧΡΙΣΤΟ ΓΚΟΡΟΓΙΑ τὸ ἔχει ἄλλο. Διάλεξε ἄλλο καὶ στεῖλε καὶ 2.000 δραχ. γιὰ τὴν ἔγκριση.

Ἀπάντησα σὲ ὅλα τὰ γράμματα ποὺ εἶχα στὰ χέρια μου μέχρι καὶ τῆς 7 Ἰουνίου.

μέλλει — φωνάξετέ μου δυνατὰ — ποῦ εἶσαι, βρὲ Τεμπέλη! — Ἄντε λοιπὸν σᾶς χαιρετῶ — νὰ ζῆτε εὐτυχισμένοι — κάθε γλυκό σας ὄνειρο — ἀληθινὸ νὰ γένη.

Προκομμένος Τεμπέλης

916. (62 - 88) Θερμοαντιχαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδιαιτέρως τοὺς Παναθηναϊκοὺς καὶ τοὺς Αἰγιῶτες.

Αἰγιώτικον Βέλος

917. Ὁ ΠΑΟ εἶναι ὁμάδα — μὲ ἄσσο ἑνδεκάδα — μὲ Νεμπίδη - Λινοξυλάκη — μὲ Καζάκο καὶ Πανάκη.

Αἰγιωτικὸν Βέλος

918. Ὁ ΠΑΟ ἔρχεται—ἀπὸ μέσα ἀπ' τὸ Λονδῖνο—καβάλλα στὸν Ὀλυμπιακὸ—καὶ παίζει μαντολίνο.

Αἰγιώτικον Βέλος

919. (62 - 81) Θερμοχαιρετῶ τούς: Ἐξάψαλμο, Λ. Ντὰ Βίντσι, Ντολορές, Τσιγγανοπούλα, Ν. Σαλονικιό, Ξ. Μπουκλίτσα, Βαρῶνον Χ., Τρισεύγενη. Περιμένω ἀπ' ὅλους σας συμμετοχὲς στὸ διαγωνισμὸ τοῦ συλλόγου μου (φύλλ. 81).

Ἱππ. Θεσσαλὸς
Πρόεδρος Μελίσσης

920. Θεσσαλοηπειρομακεδόνες, περιμένω ἀπὸ ὅλους σας συμμετοχές.

Ἱππ. Θεσσαλὸς
Πρόεδρος Μελίσσης
καὶ Πρόεδρος ὅλων τῶν Θεσσαλῶν

921. (62 - 90) Πρωτομπαίνοντας στὴν ξελογιάστρα πεννομαχόστηλη, θερμοχαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδιαιτέρως, Κρινάκι τῆς Αὐγῆς καὶ Θρακιώτη ποὺ τὸν γνωρίζω.

Μαρὶ Ντυρὰν
ἡ πρώην ἀριστοκράτισσα

922. Θεάματα: Μ. Ποιήτρια=ἡ ὁμορφούλα τῆς Π.ΑΠ.Λ. Ξανθὸς Ἱππότης= τὸ καμάρι ὅλων τῶν πεννομάχων.

Μαρὶ Ντυρὰν
ἡ πρώην ἀνεξάρτητη

923. (62 - 91) Ἐξάψαλμε, ὡραῖο τὸ σκίτσο σου. Θερμὰ συγχαρητήρια, γιὰ τὸν διαγωνισμὸ τοῦ Οἰκονομίδη. Ντολορές, ἔγραψα, περιμένω. Κλάρκ, χαίρομαι (546). Γόη τῶν Ἀθηνῶν, θερμοαντιχαιρετῶ. Νεράϊδα τῆς Περάνθης, εὐχαρίστως πρωτογράψε μέσῳ περιοδικοῦ.

Ξανθομπουκλίτσα

924. (Χ.Χ.) Στὸν Προκ. Τεμπέλη: Βουτῶ ἐδῶ, βουτῶ ἐκεῖ — βουτῶ καὶ παραπέρα — καὶ βλέπω τὸν Τεμπέλαρο — νὰ μὴ σηκώνη χέρα.

Ρὶν - τὶν - τὶν

925. (62 - 94) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση, χαιρετῶ ὅλους - ες. Τσιγγανοπούλα, Τροβαδοῦρε, ἀλληλογραφῆτε;

Μίλτον Ντρέϊκ

926. Χαιρετῶ Κόκκινο Βράχο, Ντολορές, Ξανθομύκι, Εὐζωνοπούλα, Σαλονικιό.

Μίλτον Ντρέϊκ

927. (62 - 95) Προσοχή! Ἕνα νέο ἀστέρι φάνηκε στὸν ὁρίζοντα τῆς πεννομαχοστήλης! Ὁ δοξασμένος Ἴκαρος

928. Χιοῦμορ! Κέφι! Χαρά! Μόνον ὁ Ἴκαρος. Ἕνα χαιρετισμὸ στοὺς φίλους μου: Τροβαδοῦρο, Πάνθηρα, Ι. Θεσσαλό, Ρὶν - τὶν - τίν, Φαντομᾶ, προσκυνῆστε με!

Ἴκαρος

929. Ι. Θεσσαλέ, θέλεις νὰ γίνωμε φίλοι; Γράψε μέσῳ περιοδικοῦ.

Ἴκαρος

930. (62 - 96) Ἐξάψαλμε: Ἐγέρασα μωρὲς παιδιὰ σαράντα χρόνους πεννομάχος. Ντολορές: Τὸν ὕπνο δὲν ἐχόρτασα γιατὶ ἡ σκέψη μου βρίσκεται εἰς τὴν πεννομαχοστήλη. Π. Τεμπέλη: Κουράσθηκα νὰ γράφω καὶ νὰ κοιμίζω τοὺς ἀναγνῶστες τοῦ περιοδικοῦ. Τροβαδοῦρε, Ντορεμὶ καὶ Σία: Παύσατε - παύσατε... Προσεχῶς ἐκπλήξεις.

Ἀλήτης τῆς Βαλτιμόρης

931. (62 - ΟΚΟΠΑ ΣΤ.) Βασίλειε Ἰωσηφίδη, σὲ συγχαίρω γιὰ τὴν καλήν σου ἀντίληψη καὶ σοῦ εὔχομαι καλὴ πρόοδο. Χαιρετισμοὺς στὸν Νικολάκη, Νιόνιο.

Βαρῶνος Χ.
(φίλος τῆς Παιδοπόλεως)

932. Χαιρετῶ τοὺς Ἀλῆτες τῆς Βαλτιμόρης ἀλλὰ νὰ μὴν εἶστε καὶ τόσο ζώρικοι.

Τρίπλεξ ὁ ἀόρατος

933. Σὲ καλωσορίζω Ἰθαγενῆ τῆς Πάμπας. Τί θὰ ἔλεγες γιὰ δυὸ λογάκια;

Ἀγρίμι τῆς Πάμπας
(πιστὸς φίλος)

934. Ρ. Φ. (Λευκάδα). Πρόσεχε τὸν Βαρῶνο Χ.

Ἱππότης τῆς Ἁγίας Μαύρας

935. (63—12) Χαιρετῶ τοὺς συμπατριώτας μου: Αὐγερινὸ — Πούλια.

Τάκης Ροδολῖνος

936. Ἀληθινὲς παρομοιώσεις: Πινόκιο = Τριχοειδὲς φαινόμενον. Τρισεύγενη = τὸ ἀστέρι τοῦ Περιοδικοῦ (!) Βουλγαροκτόνος = Θὰ γυρίση κι ὁ τροχεύς!

Τάκης Ροδολῖνος

937. Σιμούν, Ζαμόρα, ἀλληλογραφεῖτε; Γράψτε πρῶτοι.

Τάκης Ροδολῖνος

938. (63—6). Λαγγούρα, καθ' ἑκάστην γιὰ τὸ Καραμπουρνάκι;

Ἄγριο Περιστέρι

939. Γειά σου Γκούμα ψηλὲ Σκιπίωνα Ἀφρικανέ.

Ἀγριοπερίστερο

940. Παλιούρα τί μὲ κοιτάζεις κι' ἀπορεῖς Ἔλα... ἂν μπορῆς.

Ἀγριοπερίστερο

941. Χαιρετῶ, Εὔθυμον, Παβουγαδῆν καὶ Γενναῖον.

Ἀγριοπερίστερο

942. (63—7) Στὸν Προκομμένο Τεμπέλη: Ἔλα νὰ συμμαχήσουμε — ἢ νὰ μονομαχήσουμε. — Διάλεξε ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ — κι' ἀπάντησέ μου στὸ λεπτό.

Βουλγαροκτόνος

943. Στὸν Ρὶν - τὶν - τίν: Γιὰ πές μου ἡ κεφάλα σου — σὰν τί νὰ ἔχη μέσα; — καὶ πρόσεξα τρομάρα σου — γιὰ δὲν ὑπάρχει μπέσσα.

Βουλγαροκτόνος

944. Στὸ Μαῦρο Πειρατή: Ἔχεις καρδιὰ παλληκαριοῦ — Μ' ἀπὸ τὸ φόβο τρέμει — σὰν κίτρινο ξερόφυλλο — ποὺ τὸ χτυπᾶν ἀνέμοι.

Βουλγαροκτόνος

945. Στὸ παιδὶ Ἀμβρακικοῦ. Ὁμοιάζεις σὰν ἀρχαῖος — Μολονότι πολὺ νέος — Μοιάζεις λίγο καὶ σὲ Γύφτο — καὶ ἀπὸ τὴ στήλη; Στρίφτο.

Βουλγαροκτόνος

946. Στὸν Ἀλφαβηταγαμαδέλτα: Γιὰ σένανε παιδάκι μου — δὲν ἔχω τί νὰ πῶ: Μόνο θερμὰ σὲ χαιρετῶ.

Βουλγαροκτόνος

947. (63—8) Παλιούρα δὲ σταματᾶς — μὲ τὶς πενομαχίες — γιατὶ μᾶς πολυσκότισες — καὶ κάνεις φασαρίες

Γκούμας = οὐρανοξύστης, Χρηστάκης = καραβανέρος. Ζῆδρος = Ντορῆς. Μαστοροδῆμος = Χονεμένος.

Θριαμβευτὴς
(Γ. Κ.)

948. (63—9) Ἀγρίμι τῆς Πάμπας τί ἔγινες βρὲ παιδί μου χάθηκες, μήπως... πνίγηκες στὸν Ἄραχθο;

Τρίπλεξ ὁ ἀόρατος

949. Βάνα Γκίζα νὰ φυλάσσεσαι διότι ὅπως διαπίστωσες καὶ μόνη σου ὁ ΒΑΡΩΝΟΣ Χ τριγυρνᾶ μέρα, νύχτα μὲ τὸ ποδήλατο γιὰ τὰ εὐκόλως ἐννοούμενα. Νὰ προσέχης μὴν πέσης στὰ χέρια του.

Ἱππότης τῆς Ἁγίας Μαύρας
(πάντα ἀχώριστος φίλος σου)

950. Ἁγία Μαύρα τί γίνεσαι; Ἀνησυχῶ διὰ τὴν ὑγείαν σου.

Βαρῶνος Χ.

951. (63—10) ΘΕΑΜΑΤΑ: Ροδολῖνος = Βασιλεὺς κατὰ φαντασίαν. Βουλγαροκτόνος = Φεύγω... πάλι — Ρὶν-τὶν-τὶν = Σιγὰ καὶ σ' ἔπιασα... Βαλεντῖνο = καθάρισα... πατάτες... Γέρο Πλάτανος = Μιὰ μέλισσα μὲ δάγκασε. Ζηλιάρα = ἡ κρεμυδοστολισμένη. Ζελίνα = Θἄρθη καιρὸς τοῦ Ἅη Γιωργιοῦ...

«Μαῦρος Πειρατὴς—Μ. Ἄγνωστη»

952. Σιμοὺν (781) Τὰ λόγια σου εἶναι ἀνάλατα — καὶ ὄχι τὰ δικά μας — κι' ἂν θέλης πάψε μὴν μπλεχθῆς ἀπὸ τὴν ἀφεντιά μας. Ἄντε λοιπὸν φύγε ἀπ' ἐδῶ — καὶ κλεῖσε καὶ τὸ πάμπολο — γιατὶ θὰ μείνης ἄλαλος σὰν θὰ ἰδῆς τὸν Κάρολο.

«Μυστηριώδης Ἄγνωση — Μαῦρος Πειρατὴς»

953. Θερμοχαιρετῶ Θεσσαλονίκη, Ἐδεσσαιοπούλα, Γαλάζια Τολύπα, Νεράϊδα Περάνθης, Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ περιμένοντας δυὸ λεξοῦλες τους στὴν (189) ἢ μέσῳ περιοδικοῦ.

«Μυστηριώδης Ἄγνωστη»

954. Θρακιώτη θερμὰ συλλυπητήρια θάρρος μιὰ καὶ ὅλα διορθώνονται. Σαμοθρακίτη Αὐγερινὲ γειά.

(Μυστηριώδης Ἄγνωστη)

955. (63—11) Σιμοὺν μήπως προσπαθεῖς (779) νὰ βγάλης νέο λεξικό; Γειὰ χαρὰ Τσιγγανοπούλα Ἄτυχη Χαβανέζα Παπαροῦνες καὶ Βουλγαροκτόνες.

(Μίλτον Ντρέϊκ)

956. Θερμοχαιρετῶ Ζαμόρα Κόκκινο Βράχο Ξανθομίκυ καὶ Γαλάζια Τολύπα. Δὸν Ζουὰν ἀλληλογραφεῖς.

(Μίλτον Ντρέϊκ)

956α (63—37) Φίλε Π. Ταῦρε ἡ (815) μοῦ δίνει παρηγοριὰ κι' ἐλπίδα. Σ' εὐχαριστῶ θερμά.

Θρακιώτης

957. Τοὺς Πέτρους καὶ Παύλους εὔχομαι χρόνια πολλὰ κι' εὐτυχισμένα.

Θρακιώτης
(ὁ Πετράκης)

958. Θερμοαντιχαιρετῶ Δ. Ἀετό, Τσιγγανοπούλα, Γεωρβασπάρ. Πρωτογράψε. Χαιρετῶ: Πινόκιο, Ὁδοκαθαριστή, Ρὶν-τὶν-τίν, Τσιγγανοπούλα, Σιμούν, Μ. Πειρατή, Κ. Τριαντάφυλλο.

Θρακιώτης

959. Περίμενέ με φίλε Σαμοθράκη.

Θρακιώτης
(Ἐκ Προβατῶνος)

960. (63—39) Ἐδεσσαιοπούλα νὰ σὲ ἀποκαλύψω; δὲν πειράζει ἀργότερα.

Ἀρχαῖος

961. Καὶ μὲ σένα Κένταυρε Χείδων ὅλο χρεώσεις θἄχουμε;

Ἀρχαῖος

962. Γενναιοπαβουγαδῆ, Ψευδοκαλλισθένη καὶ Παβουγαδῆ εἶστε καλοί μου φίλοι.

Ἀρχαῖος

963. Χ. Τσιπάρης = Φαρισαῖος ὁ ὁποῖος ζητεῖ ἀναχώρισιν ἀπὸ τὴν προσωπικὴ ὁμάδα.

Ἀρχαῖος

963α. (63—46) Ἐξάψαλμε πολὺ λυποῦμαι γιὰ τὴν ἔκλειψή σου ἀπὸ τὶς πεννομαχίες. Π. Τεμπέλη εἶσαι πραγματικὰ ἕνας τεμπέλαρος.

Γαλάζια Τουλίπα

964. Χαιρετῶ Σαλονικιώτισσα Τσιγγανοπούλα καὶ Π. Ἀμβρακικοῦ, ἀλληλογραφοῦμε; περιμένω.

Γαλάζια Τουλίπα

965. (63—43) Ἐδῶ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς Πεννομαχόστηλης: Θὰ σᾶς μεταδώσωμε τὰ σημερινὰ νέα: Ἀναγγέλεται ἐκ Κουκουβαούνων ὅτι συντροφία μεθύσων ἀποτελουμένην ἐκ τῶν ΣΙΜΟΥΝ, ΨΕΥΔΟΚΑΛΙΣΘΕΝΗΝ, ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟ, Κ. ΒΡΑΧΟ καὶ ΑΛΗΤΕΣ τῆς ΒΑΛΤΙΜΟΡΗΣ εὑρέθη ρεμβάζουσα ἐντὸς χαντακίου. Αἱ δυνάμεις τῶν ΜΑΟΥ, ΜΑΟΥ ὡς γράφει τοπικὴ ἐφημερὶς ἀπέκτησαν νέον ἀρχηγὸν ἑλληνικῆς ἐθνικότητος ἀλλὰ οἰκογενειακῶς βαστάζοντα ἐκ τῶν ἀγρίων, ὀνόματι ΡΙΝ - ΤΙΝ - ΤΙΝ. Ἐφημερὶς μᾶς πληροφορεῖ ὅτι πολιτικὸς ἀρχηγὸς ὀνόματι ΚΛΑΡΚ ἐσχημάτισεν νέον κόμμα ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Πανελλήνιος Ἕνωσις Πτυχιούχων Δρομοκαϊτείου». Ὁ νεος ἀρχηγὸς ὥρισεν ὑπαρχηγὸν τὸν ἰσάξιόν του (εἰς τρέλλαν) ΘΡΑΚΙΩΤΗΝ. Εἰδοποίησις μᾶς πληροφορεῖ ὅτι τὴν 11ην νυκτερινὴν τῆς χθὲς ἐδραπέτευσαν οἱ κάτωθι τρόφιμοι τοῦ Δαφνίου:
ΝΙΚΟΣ ΑΥΓΙΝΟΣ, ΞΑΝΘΟΜΙΚΥΣ, ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ καθὼς καὶ ὁ Π. ΤΕΜΠΕΛΗΣ. Κατόπιν πολυώρου ἐρεύνης συνελήφθησαν ἅπαντες ἐκτὸς τοῦ Π. ΤΕΜΠΕΛΗ. Οὗτος ὡς συνεχίζει ἡ εἰδοποίησις εἶναι ἐπικινδυνώτατος, λόγῳ τῆς μεγίστης τρέλλας του. Πρὸς διάκρισιν τούτου δίνομε τὴν περιγραφὴν τοῦ ὕψους 2,10, μάτια ποντικίσια καὶ γκριζόχρωμα, αὐτιὰ διαστάσεων 0,30 ἐπὶ 0,15, μαλλιὰ πυκνώτατα ἀκαθορίστου χρώματος καλυμένα ἐκ πηλικίου κατσαρολοειδές. Φορεῖ σακάκι σμόκιν μελανόφαιον καὶ παντελόνι φαράδικο, ὑποδήματα στὺλ Μ. Ἀλεξάνδρου. Παρακαλοῦνται ἅπαντες ὅπως εἰδοποιήσωσι τὸν οἶκον μὲ τὴν πρώτην ἐμφάνισίν του. Ἴσως τὸν δῆτε νὰ γράφη δῆθεν στίχους μὴν παραθενευτῆτε εἶναι τὸ εἶδος τῆς τρέλλας του. Ἀπὸ τὸν Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ Πεννομαχόστηλης ἀκούσατε τὰς σημερινὰς εἰδήσεις.

Λεονάρντο Ντὰ Βίντσι
(ὁ Σπῆκερς)

966. Βουλγαροκτόνο: Σκέφτηκα ἀγαπητὲ πολὺ — τί δῶρο νὰ σοῦ στείλω — κάτι ποὺ νὰ σ' εὐχαριστῆ — σὲ σὲ τὸν μόνο φίλο. — Καὶ ἔκρινα — καὶ εἶδα πῶς ὡραῖο — ἂν ὄχι καὶ μεγάλο — θὰ ἤτανε νὰ σοὔστελνα — καρδιόβγαλτο χαιρετισμὸ — γιὰ φιλικὸ ρεγάλο

Λ. Ντὰ Βίντσι

967. Ἀντιχαιρετῶ τὸν συνάδελφο Σαμοθρακίτη ἂν καὶ μοῦ κάθεται στὴ μύτη.

Λ. Ντὰ Βίντσι
(ὁ Ὑπ. Ἐσωτερικῶν)

968. Γιατὶ Δὶς Ἐδεσσαιοπούλα σᾶς πονοκεφαλᾶμε ἡμεῖς (οἱ Ἀθηναῖοι) μήπως ὑμεῖς εἴσαστε εὐφυέστεροι ὥστε νὰ μὴν μᾶς ζαλίζετε;

Λ. Ντὰ Βίντσι
(ὁ πρωτευουσιάνος)

969. Ταρζὰν ἢ ΑΒ. Μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση φίλε μου, ἄρχισε πρῶτος, γιὰ νὰ δῆ τὸν τρόπο. Χαιρετῶ μὲ χαρὰ τὴν παλιὰ φίλη μας Δ. ΕΥΡΩΤΑ ποὺ ἐπανῆλθεν. Γειὰ ΒΑΡΩΝΕ Χ.

970. Π. τῶν ΓΡΕΒΕΝΩΝ: Ἀπὸ ποῦ ξεφύτρωσες ἐσὺ πάλι, καὶ μὲ ποιὸ δικαίωμα ἀνακατεύεσαι στὰ «οἰκογενειακά μου» πιτσιρικάκι μου. Πρόσεξε καημενοῦλι πῶς μιλᾶς στὸν Υ. τῶν Ἐσωτερικῶν γιατὶ θὰ τὸ μετανοιώσης, ἴχνος μηδαμινό. Ὅσο γιὰ τὴν ἀξία μου τὴν ξέρει ὁ πρωθυπουργός μου. Ν. ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΣ.

Λ. Ντὰ Βίντσι

971. Θὰ ζητήσω συγνώμην ἀπὸ τὸν ΠΙΝΟΚΙΟ ἂν ἀποδείξη ὅτι δὲν φταίει... Ἄλλωστε ἐγὼ ἤμουν ἐκεῖνος ποὺ τὸν πρωτοϋποστήριξε ἀλλὰ αὐτός... Λ. Ντὰ Βίντσι.

972. Τὸ σκίτσο ΤΣΙΓΓΑΝΑ (ἡ πονεμένη εἶναι δικό μου.

Λ. Ντὰ Βίντσι

973 (Χ.Χ.) Στὸ Κιόϊντερε ποὺ πήγαινα — εἶδα μιὰν... ἐξυπνούλα — καὶ μοῦπε ὅτι λέγεται — τρελλὴ τσιγγανοπούλα.

Ρὶν-τὶν-τὶν

974. Ἀνατολίτης Γεώργιος = Παράσχος Κουτουράκης. Χαιρετῶ Γλάρον τοῦ Παγασιτικοῦ, Ἐδεσσαιοπούλα (ἔλαβα), Γεωρβασπάρ, Θρακιώτη καὶ τὴ Ντολερίνα.

Ρὶν-τὶν-τὶν (ὁ ἔχων μεγίστην ἀντίληψιν)

975. (53—55) Παιδιὰ τῆς Φλωρίνης γειά σας ἐὰν ὑπάρχη κανεὶς ἀπὸ σᾶς, πεννομάχος ἢ ἀναγνώστης «Παιδοπόλεως», ἀλληλογραφῶ μαζί του μέσῳ περιοδικοῦ. Ἂς γράψη.

Ἄτυχη Χαβανέζα

976. Γειὰ - χαρὰ Γαλάζια Τολύπα· ὅσο γιὰ ἀλληλογραφία, εὐχαρίστως· ἀλλὰ γράψε πρώτη μέσῳ περιοδικοῦ.

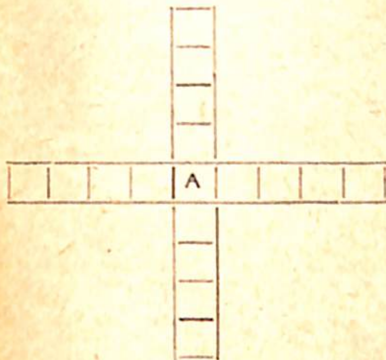
Ἀντιχαιρετῶ Μυστηριώδης Ἄγνωστη

977. (63—ΝΕ) Ἄτυχη Χαβανέζα. Μυστηριώδης Ἄγνωστη γλυκοχαιρετῶ· κι' ἐγὼ πάντα περιμένω δυὸ λόγια σου. Ἀλλὰ γράψε πρώτη μέσῳ περιοδικοῦ.

Ἄγνωστη Ἑλληνίδα

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΔΙΠΛΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Ἀπαραίτητη γιὰ τοὺς γραμματεῖς. 2) Μιὰ ἱστορικὴ πρωτεύουσα (δημοτ.). ΚΑΘΕΤΑ: 1) Δὲν λείπει ἀπὸ τὰ γεύματα.—Ἀρχαῖος ποιητὴς καὶ μουσικός.

Μικρὸς Μακεδὼν

2) ΑΙΝΙΓΜΑ

Εἰς τὴν Ρώμη θὰ μὲ βρῆτε
καὶ συγχρόνως εἰς τὴν Κῶ
ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μακρυνὴ
τὴ Ρωσία κατοικῶ.
Εἶμαι τόσο μέγας
ποὺ στὸν Κόσμο δὲν χωρῶ
μὰ στοῦ κώνωπος τὸ σῶμα
ἄνετα νὰ ζῶ μπορῶ.

Χαυριάτα Κεφαλληνίας
Θ. Μοσχόπουλος

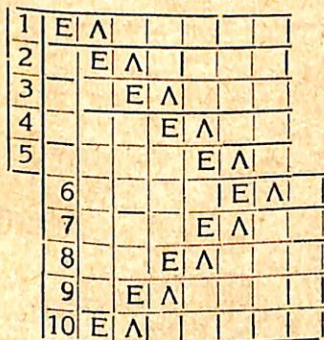
3) ΑΣΤΕΡΙ

Ὁριζόντια: Πυρπολητής. Κάθετα: Ἕλλην ποιητής. Διαγώνια: Ἔνδοξο νησί. — Ἐκεῖ κατετροπώθησαν οἱ Πέρσαι ἀπὸ τὸν Μιλτιάδην.

Κ. Μπαρπῆς
Παιδόπολις Ξηροῦ

4) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1) Εἴμαστε ὅλοι ἐμεῖς. 2) Ἀπαραίτητες γιὰ τὸ ράψιμο. 3) Μᾶς δίνει γάλα. 4) Μεγάλα δοχεῖα. 5) Βουνὸ τῆς Ἀττικῆς. 6) Γλύκισμα τῆς... Κατοχῆς. 7) Μπαχαρικό. 8) Δὲν ἔχει λογικό. 9) Εὐρωπαϊκὸ κράτος. 10) Σ' αὐτὸν καταγράφονται οἱ βαθμοὶ τῶν μαθητῶν.

Χρ. Σβολιαντόπουλος

5) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 7
2) 1, 2, 3, 6, 9, 6
3) 2, 3, 1, 7, 6, 7
4) 8, 1, 6, 9, 7
5) 8, 6, 7, 9, 7
6) 5, 7, 6, 5, 1
7) 1, 2, 3, 9, 6
8) 4, 5, 5, 1
9) 1, 7, 6, 1
10) 7, 9, 7

1) Σ' αὐτὸν ἐπιδίδεται ἡ νεολαία. 2) Ταλαίπωροι, δυστυχεῖς. 3) Σπάσιμο. 4) Ἕνας ὡραῖος μῆνας. 5) Ἔχουν οἱ Βούλγαροι γιὰ μᾶς. 6) Αὐτὴ δὲν λείπει ἀπὸ τὶς ταινίες τοῦ Ταρζάν. 7) Κατορθώματα. 8) Τὴν ὑπέστη ἡ Γερμανία. 9) Ἡ μεγαλύτερη ἀπὸ τὰς Ἠπείρους. 10) Ὑμέτερος.

Ροῦλα Φατούρα

6) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Βγάλε Κ καὶ βάλε Φ
καὶ ἀπὸ μπαχαρικὸ
θὰ γινῶ εἰς τὸ λεπτὸ
κάποιο ἐσώρρουχο ζεστό.

Χρ. Χριστίδης

7) ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τ' ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε σχηματίζουν κάτοικο μιᾶς τῶν Δωδεκανήσων καὶ τὰ δεύτερα Εὐρωπαϊκὸ Κράτος:

1) Βουνὸ τῆς Βουλγαρίας. 2) Ἡ πρωτεύουσα τοῦ Καναδᾶ. 3) Τὸ καρῶτο στὴν καθαρεύουσα. 4) Μιὰ γνωστὴ ἀρρώστεια. 5) Ἐκεῖ μένουμε. 6) Γνωστὴ ἔρημος.

Φ. Καστομῆτρος, Ληξοῦρι

8) ΠΟΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ;

Ποιὸς εἶναι ὁ ἀριθμὸς ὁ ὁποῖος καὶ ἂν προστεθῆ καὶ ἂν πολλαπλασιασθῆ μὲ τὸν ἑαυτό του, δίνει τὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα;

Παρ. Κουντουράκης, Σουφλὶ

9) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Γιορτὴ εἶναι τὸ πρῶτο μου,
νησὶ τὸ δεύτερό μου,
Ρωμαῖος Αὐτοκράτορας
εἶναι τὸ σύνολό μου.

Μαρία Φαρροπούλου,
Κακόρρευμα

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 84

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2					■		■				
3			■						■		
4				■				■			
5		■			■		■			■	
6						■					
7		■			■		■			■	
8				■				■			
9			■						■		
10					■		■				
11											

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Προστατεύει τὸν στρατό μας. 2) Ἀρχαῖος θεός.— Πόλις τῆς Γαλλίας, ὅπως προφέρεται. 3) Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου.— Δὲν τὴν ξέρουν οἱ ἐργατικοὶ ἄνθρωποι.— Ἀριθμητικόν. 4) Ἔχουν τὶς ἴδιες διαστάσεις.— Μιὰ γνωστὴ ὀργάνωση τῆς 4ης Αὐγούστου.— Χρονικὸν διάστημα. 5) Βυζαντινὴ νότα.— 14. 6) Αὐτό, βγάζει μάτι κατὰ τὸ γνωστὸν γνωμικόν.— Δίχως φταίξιμο (ἐπίρ.). 7) Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου.— Πρόθεση. 8) Ἡ μητρυιὰ τοῦ Φρίξου καὶ τῆς Ἕλλης.— Ἄρθρον στὴν αἰτιατική.— Πρόθεση. 9) Δικά σου.— Γέλασμα, ἀπάτη.— Δηλοῖ συγκατάθεσιν. 10) Ἡ καταγωγὴ (δημ.). — Θὰ τὴν βρῆτε στὰ Δωδεκάνησα. 11) Ἕνα εὐρωπαϊκὸ Κράτος.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Πάθηση τῆς μύτης. 2) Μὲ ποιὸν τρόπο;— Μάρκα αὐτοκινήτου. 3) Βυζαντινὴ νότα.— Τὸ ρῆμα τῶν ἐρωτευμένων.— Ἄρθρο στὸν πληθυντικό. 4) Πρόθεση.— Ποιητικὴ ὀνομασία ζώου.— Ἀριθμητικὸ ἐπίρρημα. 5) Νότα.— Ἄρθρον. 6) Δυνατὸς πόνος.— Ἕνας παληὸς χορός. 7) Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου (ἀνάπ.).— Ξενικὴ ἄρνηση. 8) Σύνδεσμος.— Παραπέμπει.— Προϋποθέτει ἄφθονο χιόνι. 9) Ἄρθρον στὸν πληθυντικό.— Τέτοια πουλιὰ εἶναι τὰ καναρίνια.— Περιέχουν θρεπτικὰ συστατικά. 10) Ἀγγλικὸς τιμητικὸς τίτλος.— Ὁλόκληρος. 11) Κινδυνεύει στὴ θάλασσα.

ΛΥΣΕΙΣ 83ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

2) ΤΕΛΕΙΕΣ & ΠΑΥΛΕΣ

1) Τ—ράπεζα, 2) Ἄ—ρης, 3) Γ—εώργιος, 4) Μ—ετοχή, 5) Ἀ—φροδίτη, 6) Τ—ροία, 7) Ἄ—ρτεμις, 8) Ρ—άδιο, 9) Χ—ά, 10) Ἡ—ρακλῆς, 11) Σ—όλ = ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ.

3) ΤΡΙΑΙΝΑ

4) ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ

Ὁ ἀστυνομικὸς σκέφθηκε ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ γυναῖκα πέθανε στὸν ὕπνο της, πῶς μποροῦμε νὰ ξέρουμε ὅτι εἶδε τρομακτικὸ ὄνειρο;

5) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) Λ—ίγκολν, 2) Ἑ—ρμῆς, 3) Σ—ωκράτης, 4) Β—όας, 5) Ὀ—λυμπιακοί, 6) Σ—αρδανάπαλος = ΛΕΣΒΟΣ.

6) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΜΟΣΧΑ — ΜΟΣΧΑΤΟ.

7) ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ὁ Τάκης ἔκοψε ἐν ὅλῳ 7 πορτοκάλια. α') 7:2=3½+½=4. Ἔμειναν 3. β') 3:2=1½+½=2. Ἐν ὅλῳ 6. Καὶ ἕνα ποὺ ἔδωσε στὴ μητέρα του, 7.

8) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

Τόπι. (Το—τὸ πί—σω κλπ.).

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 83

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΠΑΡΕΙΣΑΚΤΟΣ, 2) ΑΔΑΜ — ΚΟΡΗ, 3) ΡΟΣ — ΕΑΝ — ΝΑΣ, 4) ΑΣ — ΜΙΣΟΣ — ΝΑ, 5) ΑΠ — ΠΑ, 6) ΑΔΕΙΑ — ΠΑΡΚΕ, 7) ΚΡ — ΛΑ, 8) ΜΙ — ΑΘΛΙΑ — ΒΑ (ΖΟ) 9) ΜΑΚ — ΔΟΝ — ΑΕΙ, 10) ΟΤΑΝ — ΟΣΛΟ, 11) ΣΙΤΕΜΠΟΡΙΟΝ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ, 2) ΣΟΔΑ — ΜΑΤΙ, 3) ΡΑΣ — ΑΕΚ — ΜΑΤ. 4) ΕΜ — ΜΠΙΡΑ — ΝΕ(ΡΟ), 5) ΕΙ—ΘΑ, 6) ΣΤΑΣΑ — ΚΛΟΜΠ, 7) ΝΟ—ΝΙ 8) ΚΚ — ΣΠΑΛΑ — ΟΡ, 9) ΤΟΝ — ΑΡΑ — ΙΣΑ, 10) ΟΡΑΝ — ΒΕΛΟ, 11) ΣΗΣΑΜΕΛΑΙΟΝ.

ὁ Γιαννάκης ΘΑΛΑΣΣΟΠΟΡΟΣ

